

Б-III-2878

ПРВО СРПСКО ИЗДАЊЕ

ПРВОГ СРПСКОГ
НОВОГ МЕТОДА

ЗА

Кројење мушког и женског одела

ПРАКТИЧАН И ОПРОБАН СИСТЕМ
ЗА УЧЕЊЕ И БЕЗ ПРОФЕСОРА

СИСТЕМ

Милорада Милојевића

АКАДЕМИЈА КРОЈА
БЕОГРАД

0111-4256

Б-III - 2818

687.1(035)

(122940)

19 (10413) ✓

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ МУШКИХ ШЕШИРА

Св. Милић Кр. Милана 111 Славија

Лепоту, свежину и сјај лица

ДОБИЋЕТЕ

и до дубоке старости

сачуваћете

само употребом

Crème de Beauté

— крем лепоте —

Поштом уз поузеће шаље у све крајеве Краљевства СХС.

ГЛАВНО СТОВАРИШТЕ

ДРОГЕРИЈА „TRIFOLIUM“

БЕОГРАД

Централа:
ул. Краља Милана III.
Славије

Телеф. 398.

Филијале:
Макензијева 69
Чубура

ШТОФОВА ЕНГЛЕСКИХ И ФРАЦУСКИХ ЗА МУШКА И ЖЕНСКА ОДЕЛА

Добило је

у великом и лепом избору стовариште штофова

Петковић, Мијатовић и Неимаровић
БЕОГРАД. Кнез Михајлова ул. бр. 46. БЕОГРАД.

П, одаја на велико и мало. — Цене умерене.

2.000.000

До сада задовољни
са шиваћом машином

VESTA

„ВЕСТА“

Тражите само шиваћу
машину „ВЕСТА“.

ГЕНЕРАЛНИ ЗАСТУПНИК

Б. С. Стојановић Београд-Сава.

Телер. адреса: ВЕСТА.

Телеф. 1827.

Купујте само шиваће машине

„КЕЛЕР“

јер је доказано, да су

НАЈБОЉЕ

Шију лако, тихо и брзо. Трајност је неограничена!

Главно заступништво: Београд, ул. Краља Патра 26.

ВУНЕНИ ШТОФОВИ

ПРВОКЛАСНИХ ЕНГЛЕСКИХ ФАБРИКА

Цене ван конкуренције

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ТРГОВИНЕ

„ЈУСТ“

Београд, Вука Караџића ул. бр. 16.

По новом уџбенику.

Прва Српска Академија у Београду ставила је себи у задатак, да пажљиво и темељно своје ученике и ученице образује у практичном и теоријском кројењу и шивењу мушког, женског и дечијег одела, као и униформе те да би могли, као свршени кројачи или кројачице, или учитељице места наћи са дипломом ове школе. Данас су захтеви поручилаца врло велики и префинени, да је тешко самоучком праксом у кројењу изаћи на крај. Кројачки занат захтева у данашње време да онај, који га упражњава самостално мора имати тачно образовање у свакој ситуацији теорије и праксе. Ако је ко теорију занемарио или мислио дошпије усавршити, ова је прилика ако жели свој посао да подигне на достојанствену висину и своје муштерије задовољи. Оснивач ове Академије стекао је ово знање у многим овим академијама са великом праксом, дао је себи од тих многобројних система и конструкција, што их је проучио и проучавао, створио је нов метод за који се мисли да је за сада најбоље састављен и удешен, а доказао је тим што школа све боље напредује и има сталне ученике и ученице из свију крајева.

Школарина за месец дана дневни курс са уџбеником и кошта 400 динара. Школарина за двомесечни курс вечорњи 200 динара, на курсу се прима само она особа која има време и вољу за рад да учи да неби заузимала другој место, јер стећи ово знање за орако кратко време то је данас највеће богатство које се не може изгубити ни украсти нити отети, јер знање остаје у глави а време се мења, новац губи вредност, знање се цени. До златног заната доћи и позлатити своје руке, за један месец или за два месеца то је велики успех, па онда не треба заузимати друго место већ се добро решити и онда уписати.

ДНЕВНЕ НОВОСТИ МОДА. — Нови украс паспуал поруб за све хаљине, свака дама лако може и лепо сама своју хаљину да украси овим. Узме два пута материју ширу за онај део на на коме дође украс, узме се паспуал дебљине које се жели поруб да буде и штепује се поруб поред паспуала, оно је најмодернији украс, лако се изводи и лепо стоји.

„БАТА“

ципела и кожа А. Д. БЕОГРАД

Краља Милана 69.

ОДЕЛЕЊЕ на ВЕЛИКО -- ОДЕЛЕЊЕ на МАЛО

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ
Готовог Мушког, Женског

и
:: Дечијег Одела ::
МИЛОРАДА И. НИКОЛИЋА

Краља Милана улица 95.

:: БЕОГРАД — Славија ::

СТОВАРИШТЕ

Мушког Штофа и Прибора

и

:: Мануфактурне Робе ::

ПАВЛОВИЋА, МЛАДЕНОВИЋА

БЕОГРАД — Краља Петра 12.

ГЛАВНО ЗАСТУПНИШТВО
ЗА КРАЉЕВИНУ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

КОМИСИОНО АГЕНТУРСКО ПРЕДУЗЕЋЕ
И. К. ПАНИЋ = БЕОГРАД

УЧИТЕ КРОЈЕЊЕ

Милорад Милојевић
дипломирани проф. кројења

учите
кројење

Дипломе свршеног професора кројења Милорада Милојевића директора Академије кроја за кројачки курс Васина 13 Београд.

Магацин разноврсне готове робе.

Највећи избор парфимерије и мириса најбоље марка и цена солидна без конкуренције. Добили смо је из прве француске фабрике, лутке за мушко и женско одело, нарочито женске лутке са дугачким раменима, исте су покривене како мушке тако и женске са најфинијим сегелтухом. Конфекцију женског одела, нарочито блузе креп-дешина белог. Ажура руком рађен. Хаљине од енглеског вуненог штофа са модерним разновршним везовима. Мантилова од енглеског вуненог штофа. Блуза од делина памучног. Дечије одело. Разне апликације за балске хаљине, нарочито чипке црне и у боји, као и балске хаљине, Свице од златног и сребрног козца и перле разне.

Васина бр. 13 први спрат.

О МОДИ.

Код нас су покренули реч о моди поједини наши дневни листови. Они могу да говоре о моди али се нико не пита да ли нам је свеједно само да се покаже шта је било у Паризу модерно па је задовољна потреба. Изношење ове моде у нашим листовима, коју смо видели у појединим бројевима, побудило нас је да покренемо реч о моди. Ми видимо како се наши дневни листови такмиче у издавању модела. Ово доста изгледа да смо коракнули напред само кад не би било ово страна копија већ оригинали и модели из Париза или Берлина. Свеједно, сад није овде реч о копијама, већ је реч о моди коју износе наши дневни листови. Да ли је доста кад изађе један модел, да ли се зна где се може наћи његов аутор, да ли је то кројач-кројачица или Академија кројења и онда би имао према томе и своју вредност. Које је фирме то је питање прво. У Паризу по томе публика цени вредност модела и то жели овај модел да добије, или исти модел да купи готов од кога се обично сними или модел од хартије. Он добије адресу од мајстора који је стварно и израдио стварни модел, они умеју све лепо објаснити тачно и стварно извести. Зато је боље да наша господа новинари заједно са ишајдерима изводе моделе а не да копирају туђе моделе. Нека један домаћи лист буде за моду који ће нашим домаћинама дати праву моду, а не дати слику која јој задаје бригу. Да постоји велика потреба и интерес, то се види по луксузном одевању наших домаћина које показују и велику вољу и да могу саме себи да преправе. То би било на овој страшно, скупој и тешкој велика уштеда; када је прибор скуп, онда је још једини спас оправка и комбинација, коју она свакад боље удеси за себе како се жели и комбинира се по упусту и мустри (шита) и изводи се сигурно и лако, да је дама задовољна што може сама оправити и тако сама седне и изведе оно што је замислила или што је хтела да има, јер једна кројачица нема времена да се овим игра већ седне и збуна. Кад је готово онда опет перај и тек ће онда бити лепо кад се поково по своме укусу удеси. Све даме које имају укуса никад неће да врате једну стар натраг него само поправе своју тоалету и дотерају је, јер је доста жалосна слика, када се погледа, да једна дама враћа своме кројачу или кројачици за једну малу ситницу да јој поправи, кад она има руке и укуса а то се одмах види код даме и при проби. Свакад је лакше радити са једном дамом од укуса, него једном дамом која се само облачи на конфекцију; она незна да поручи док не пробашто комада претурајући и на послетку узме оно што јој према њеној кеси одговара а не према укусу.

Укус се стиче од детињства кад се почне по журналу удешавати одело за лутку, онда се око развија и добија укус у свему. Зато није зло што се доноси мода у дневне листове само што она није са правог пута. Треба ли би се стидити да копирамо туђе и ту, им перем да се китимо, јер мода и дневни листови нису рођена браћа и сестре већ су супротни један према другом јер мода је трговина, а дневни листови су за политику.

О ЗАНАТЛИЈАМА.

На име потребе техничког васпитања нашег народа, господа из Министарства пишу: ми немамо техничке школе, по томе ми смо најмање културна

земља у свету, ми морамо живо настојати да их што пре створимо. Па шта су велика господа учинила својим радом за ове школе?

Отворене су старе школе које господа већ назваше да не постоје, обновише и силан новац потрошише, а шта су обновили и шта је урађено у погледу обнове? Само опстанак ових школа по старом систему. За сада се још мање ради и ради се како ко зна и како хоће. Нека се ради, само да се види да је нешто рађено и да се ради.

Прво је потребно свакој техничкој школи ученик за рад теорије и практично примењивање, како се изводи најлакше и сигурно, како је по њему најлакше и најбоље учити. Скоро све занатске школе којих има сада више од 90, раде без метода написаног и сигурног начина. Да ли има једнога који ће једном показати прави пут и подићи рад потребан? Ако се овако ради као до сада, онда ће наш рад заостати иза света напреднога и културнога, догод се не види и не призна рад и спремност. Да ли постоји у нашој некултурној земљи рад добар, питам господу из Министарства који су се образлагали, да свој народ уче и спремају нове програме, а да ли одговара оној општој потреби и закону о радњама или не? То се никог не тиче, као и до сада што је било, да се учи све друго само не занат који је главно у програму, а како се он учи и на који начин то је свеједно.

АМЕРИКА.

Како то и од куда то да се Америка тако брзо развије и претекне Европу, а ми сви знамо да су Европљани пронашли дивну Америку без културе, никакве индустрије и производње а сада је највеће савршенство и највећа индустрија у Америци.

У Европи влада завидљивост, себичност и инат и то од оних од којих зависи напредак земље и њено развиће, у Европи када један почне да ради и да развија свој рад, онда долазе господа па се питају, како то он може да се богати а ми немамо хлеба да једемо, ми ћемо њега већ удесити; и тако се сваки рад тешко развија; а људи видећи да у Европи не могу ништа створити прелазили су у Америку где су могли слободно да раде колико су хтели без ичије забране и без ичије завидљивости. Тако су се један за другим селили у Америку и Европа је постала земља ништа, свађе и рата за превласт, и све што је се нешто урадило у погледу културе и индустрије то је помоћу велике љубави према отаџбини али и са великим жртвама. Па како то да су у Америци сви задовољни а у Европи влада незадовољство и немаштина? Зато што интелектуалци не раде ништа и за собом још и народ буне на нерад, тако код нас само може да један човек или чиновник који ради 5—6 сати дневно тражи награду исту за свој рад као један сопственик који ради непрестано и неуморно без гледања на радно време, јер он за своје богаћење неуморно ради без да мисли колико је радно време. Ко оставља државну службу и почне да ради за свој рачун без обзира на пензију и на сва права као чиновник који има, он загрне рукаве као човек свесан свога рада, и помоћу масе која нема ништа друго него своју снагу коју њему даје за експлоатацију постане богат (капиталиста). Чиновник који поштено ради и живи од своје плате и никаквог другог посла се не лати, јер закон забрањује, он толико има да

једва може да живи, зато што више и не заслужује дневно колико добија својим нерадом. Има један број чиновника који сувише раде за свој рачун, они би се брзо обогатили у приватном раду, а у држави где већина не ради а мањина ради, ту је немогуће створити ни себи ни држави богатство. Од куда је богатство у Америци? Тамо је богатство отуда, што су сви послови ишли тако брзо, да човек својим оком није могао да види ту брзину и напредак. Сваки би требао да се стиди што је паразит у друштву и да не заради ни толико колико му треба да радом буде сретан. Јер ко не ради ништа и нема.

КРОЈАЧКА ИЗЛОЖБА.

12. Јула 1922. год. у Београду.

Прва кројачка изложба приређује се са утакмицом од 6 повчаних награда за све кројаче и кројачице мушког и женског одела из Краљевства С. Х. С., од којих се додељују три награде за систем кроја а три за рад израђени.

Оваквим изложбама у западним државама сваке године пађе се начин да би се кројачки занат приказао и његово развијање, нове потребе које су у вези са модом, измене код кројења и шивења, измене по новој моди и нови резултати постигнути у раду и кроју за годину дана.

Ова је изложба за цело Краљевство С. Х. С. за све свршене мајсторе, за фирме које постоје и боре се са муштеријама заједно за извођење нове моде, зато се сада спремите да дођете сви на велику Југословенску Кројачку Изложбу, коју приређује Академија Кројења у Београду, на којој ће се видети прва југословенска кројачка вештина рада и вештина кројења. Поред кројења, што ће бити изложено као нацрт или књига, даваће се и нарочито предавање да се докаже вредност система овога кроја и његово савршенство, извођење и примењивање практично као и опробане особине његове, или који страни систем старог кроја а који ће бити приказан са његовим новим променама како се изводе по новој моди лако и како се може све скројити и применити за сваку особу праву или погнуту. На овај начин моћи ће се доћи до једног сигурног новог начина кројења за цело Краљевство и сваке године кад би се ово понављало, где би били наши сироти мајстори даље у своме занату и колико ће се лакше ширити и радити кројачки занат. Академија сада позива све кројаче-це на упис за изложбу и што пре да се спреме са својим радом, као и Занатска Комора и Министарство Трговине и Индустије да се за исту спреме и помогну да се што боље изведе.

За ову изложбу Академија кројења одређује од своје стране три награде I, II и III, а Министарство и Комора треба такође да одреде своје награде. На изложби биће продавани израђени радови које буде публика желела да купи. Приход од предавања и упис за ову утакмицу изложбе, који стаје 100.— динара поделиће се на награде. Што буде више заинтересованих пријављено на изложби с тим ће бити већа и награда.

На овој утакмици имају права сви мајстори и раденици који знаду кројити и шити, затим ће бити још три награде за шиће, тако да се могу и наши

раденици слободно такмичити својим радом. Ко нема сретства за израду целог парчета, дозвољено је половину једног парчета и то од ових парчета одела: фрак, смокинг, модеран сак, прслук, панталоне модерне, мундир шићел, блуза, чакшире, долама и миланка; затим жакет, женски мантил, хаљина штофана или балска, сукња и блуза. Рад мора да је нарочито израђен са новим савршеним радом које мора да се истакне на самом предмету да би комисија могла видети нарочите промене код истог; награде које ће бити одређене, биће доцније засебно објављене. Академија од прикупљеног уписа одређује новчану награду, поред тога даће свакоме утакмичару и диплому према његовоме извођењу посла, потписану од стране комисије која је одредила заслугу посла (парчета).

Упис почиње од 1. маја до 5 јула т. г. а и до последњег дана моћи ће да се поднесу радови, само да се пријава за упис пошаље да би се од уписних награде могле раније поделити.

Управа Академије кројења.

ИЗВЕШТАЈ СА КУРСА КРОЈАЧКОГ

Са одобрењем Министарског отворио сам курс, мислећи да кад сам наставник и постављен од Министарства да држим предавања и да учим, да то и радим, и да је потребно да се ради. И ја за време ферија отворим вечерњи курс, пошто државни курс није могао да ради од врућине, а и г. Савић ми је обећао да ће позвати све учитељице рада да се за месец дана спреме за време школских ферија и да све науче на један начин да раде јер је и било време да се једном уведу један исти и модеран начин. То су биле лепе жеље али су пропале, тако сам наставио да ја опет радим, и да докажем да без помоћи министарске може да се створи и више него са помоћу. Почевши курс шта сам знао да радим него да продужим али то је био велики грех што сам пропалу идеју узео да изведем, и место признања дошло је занемарење што сам се ја начинио већи од Министарства и отворио курс, за који ме држава плаћала. Ја сам грех учинио што сам учио а нисам се одмарао кад су ферије. Требао сам да легнем на леђа и да уживам. На жалост, ја ни један моменат не могу да седим бадава, ја сам болестан кад не радим и тако ја сам госп. наљутио што ја радим на своју руку. Ја напишем молбу да Господин Министар изволи послати своје изасланике на испит и да виде шта сам могао да урадим, без ичије помоћи и без управитеља курса без наставника за геометрију рачун, и књиговодство и без хигијенског наставника и како сам све спремио по закону о радњама како прописује, а то је да сваки кројач мора да зна познавање кројачког материјала и просто књиговодство као и рачуне. За ове предмете ја скупих и написах уџбеник, тако да се одмах могло лако учити и задовољити потребу која је фалила за занатлије, одмах се је на мајсторском испиту видела велика промена. Председник комисије г. Лукић на испиту мојих првих ђака и кандидата није више морао грдити и смејати се занатлијама како у неписмени и не знају рачунати. То је сад све видео јер је сваки знао, и г. Лукић је морао да одвоји моје ученике и да их похвали.

ПРВИ СРПСКИ НОВИ МЕТОД
ЗА
КРОЈЕЊЕ ЖЕНСКИХ ХАЉИНА

СИСТЕМ МИЛОРАДА МИЛОЈЕВИЋА

ПРАКТИЧАН И ОПРОБАН СИСТЕМ
ЗА УЧЕЊЕ И БЕЗ ПРОФЕСОРА

САСТАВИО

МИЛОРАД МИЛОЈЕВИЋ

дипломирали професор кројења у Паризу, професор Више
ж. Жен. Занат. Школе Београд, Жен. Друштва, оснивач При-
ватне Школе Кројења, и издавач Моде Журнала са Шницом.

Штампарија Љуб. Ј. Бојовића — Космајска 28, Београд

СВА ПРАВА ЗАДРЖАВА ПИСАЦ

бр. инвентара:

10749
18442

ПРЕДГОВОР

Мој се метод учи гледајући слике шнитова, и читањем објашњења. Цртамо одмах означене тачке за линије и, по мери само тачној, добијамо шнит тачан и сигуран, јер је већ хиљадама пута опробан. А исти се шнит да исече у ширини и дужини по журналу. Када скројимо, онда треба знати још и урадити. Није довољно само добро скројити, већ треба добро урадити јер од рада зависи и крој. Ко зна кројити мора тако исто знати и пробати. Код сваког кроја највећа је мана ако немамо (д'апломб), српски речено, цртице, које су на једној висини оба дела, где се шав има саставити, ушити; а за сваки шав потребно је, да се добро састави и да је тачан. Само једна цртица није довољна, већ за бољу сигурност међу се две до три цртице на једноме шаву, и онда се сасвим сигурно саставља, кад се све цртице подударају.

При проби је гл. то да хаљине буду на рамену и око врата тачно учвршћене и да лепо прилежу. Онда се може пад хаљине лако промотрити да ли линије на шаву представљају једну фигуру праве линије, или косо по журналу, али укусно и равне: да се хаљина напред не отвара и јесу ли леђа дугачка, предугачка или кратка. Исте цртице одмах нам показују колико да спустимо доле и подигнемо горе. Потребно је да су леђа лепо састављена, довољно дугачка, али не предугачка, раме и испод руке комотно, али не и сувише. Кад се скроји шнит по тачној мери онда се метне на лутку и проба, наместе се цртице тачно и види се, да ли морају мењати своје место после унеглавања и извлачења. Може се десити сасвим мала промена, али лутка треба да је направљена по пробном платну; јер кад дође муштерија да проба, онда треба да се види чист посао, а не мучити се око муштерије да она мора да падне у несвест, од дугог пробања и намештања. Зато све добро прегледајте и промотрите.

Помоћна су вам средства за контролу: таблица, платно за лутку, мера и добро око, које треба да има укус.

Проба је главно помоћно средство код кроја, али када се не уме пробати може све да се поквари, ако се основа много мења; јер када се све добро спреми проба има да буде само контрола за нас и за муштерију; да ли је анала шта је поручила.

За пробу треба оштро око, лака и вешта рука да покреће и памешта шавове, на своје место. Неваља много пута пробати, тиме се све више квари, јер муштерија узима свакад други став и другачије се обуче. Зато се свршава највише са две пробе те када се обуче готово и ако муштерија другачији став узме, опет стоји добро; јер готово урађено има првобитни став. Дакле, треба све направити полулежерно и при проби треба бити пажљив.

Овај је предговор створен из искуства; ко по њему ради нек се држи овога упутства строго тачно.

МИЛОРАД МИЛОЈЕВИЋ.

УВОД О ХАЉИНИ

СИСТЕМ МИТОРАДА МИЛОЈЕВИЋА.

Хаљина води порекло из првобитног — прастарог — доба. Прве хаљине биле су форме огртача или покривача тела, које су носили људи и жене подједнако. Када су људи нашли да је лакше и комотније кретати се у панталонама, а које су биле као хаљина кројене, исечене формом погавице, до тога доба почела се водити разлика у ношњу и моди, а у домаћој продукцији што већа производња и жудња за што лепшом ношњом. То је било пре Христа.

Чим је почела подела рада, одмах су почеле велике утакмице за што луксузије хаљине, и у томе су највећи успех — у средњем веку — постигли Французи; а и сада највећу моду добијемо из Париза.

У осамнаестом веку, када је технички објашњено и математички створено израчунавање округлине и израчунати на једној равној хартији, а израчунато помоћу висине, дужине и ширине округлине тела: од тада и на тај начин створена је велика промена у мушком и женском оделу. Код мушког шнита сви мајстори и професори радили су заједнички на што тачнијем сређивању његовом у циљу да се што лакше и тачније дође до кроја мушкога одела. Код женскога одела није се ни могло помислити доћи до тачности.

Моделисти који израђују modele никад нису за тачни шнит били, већ су хтели да остану на врхунцу манге; да би их цео свет слушао и да га муче исто онако, као што се и они муче док створе своје modele. Они тврде да по једном систему шнита не можете створити — скројити — модел. А да би своје убешање пренели код свеза и уверили га да је то истица; они су тако фантастичне ствари израђивали, да су за једно око оштро и скромно, биле луде. Енглез и Немци непрестано воде борбу противу ове луде моде и створили су систем за шнитоње, за кројење женскога одела. Тек 1900 год. на великој изложби у Паризу доказано је, да је рад једнога доброг шнита бољи и сигурнији него рад на лутки, и на тај начин изашли су као победници творци шнита. Победили су професори са својим системом шнитоња, јер су доказали, да помоћу једнога шнита може се тачније и брже створити модел, него кад се кроји на лутки; јер се зна да мртва лутка никад не може бити као живи модел, услед чега и рад на лутки никад не може бити тачан. Много је теже скројити на лутки, јер рад око једне лутке тежак је и потребан је читави сат више држати у висину руке док удесите око лутке. Из тих разлога и ми данас имамо створен један нов метод шнита којим можемо кројити и тачно извести модел.

При свем том морамо признати моделистима да је њихово дело — лутка — ипак добро.

Она нам служи као помоћно средство за контролу да видимо, да ли смо добро, тачно и лепо саставили шнит, али никад не за основу кројења. Познато је да и штофа иде више када се кроји на лутки него код метода шнита; јер код шнита имамо тачну ширину и дужину и тада сигурно кројимо, не радимо ништа несигурно — у мраку, већ са техничким знањем израчунавамо. Знамо да се цео женски свег мучи и хрђаво облачи због немања једног тачног и практичног метода шнита. Међутим све је то тако лако само кад се зна тачно узети мера. Сад кад имамо овај нов систем и кројимо по овој методи шнита, знамо како треба унети, извући по потреби; а исто тако знамо добро сашити и саставити.

За један шнит, кад хоћемо да нам остане све тачно, потребно је руком саставити и не машином; јер машински рад није добар. Машински рад је зло код кроја, јер када се машином састави промени се шнит, и пад шавова изгуби се, и промени своју лепоту у основи. Зато се фице ствари руком састављају — ушивају, јер машински рад није вештачки рад. Много пута се десило да муштерија на проби буде задовољна како му лепо стоји одело, а после пробе много се мање покажу — када се машински састави. Нарочито код новеште руке све се промени јер машина горњу страну затеже, а доњу купи; те који незна добро да прошије (профирца) машина му изгура и направи велике промене. Зато се меће „Д' апломб“ (цртице) и тада се могу поједине ствари шити на машини.

ТАБЛИЦА

СИСТЕМ МИЛОРАДА МИЛОЈЕВИЋА.

Таблица има своју двојну вредност, за проналазак разломка за неписмене, на пример: половину, трећину, четвртину, петину и т. д. које су нам потребне при израђивању шита. Кад почнемо да радимо, узмемо таблицу и према узетој мери и поменутој табlici правимо разлику — упоређење — каква нам је муштерија, како је развијена и каквог је става.

Поред тачно узете мере и поред ове таблице свуда у већим предузећима рада, скроји се платно по овој табличној мери, узме се мера преко најиспунченијег дела груди и онда јој се обуче платно по овој величини. Тада имамо једну разлику каквог је става муштерија; одузме се на оној страни где је шире, или испусти где је тешње. Тада се дужина одузима у струку и узима мера преко овог опробаног платна. Ово платно може нам послужити да направимо лутку као што нам је муштерија; да би на њој могли контролисати. Нето се овако ради у свима школама и модерним салонима.

Према табlici видимо, да врло мали број правилно развијених муштерија имамо; скоро код сваке има мале разлике. Зато, по овој табlici, кад се скроји конфекција готове хаљине, ове добро стоје. Ове мале неправилности у погледу развића муштерије код обичнога ока не примећује се. Само један стручњак може приметити такву малу разлику. Доказано је: Ако имамо преко прса 50 см. а купимо капут од 48 или ако се тако скроји на 48 см. оно је само мало тесно, а ако узмемо за 2 см. шире, онда је само мало шире; али се може и једно и друго узети као добро. Зато морамо имати тачну меру, према њој можемо радити тачно.

Неби морали узимати меру него само преко прса, кад имамо таблицу, али вештачки и тачан рад нас натерује, да узмемо што тачнију меру. Да би се наш рад разликовао од готовога одела — јер свагда наш рад треба да буде лепши, чистији тачнији и укуснији него готово израђено одело — ми имамо за овај систем шита — ову таблицу — да можемо тачно да скројимо и да нам лепо по њој урађено стоји. Никад не треба да заборавимо кад другога учимо, учити га тачношћу узимања мере, тачном израђивању састављању шавова

За кројење цивилног и дечијег одела

Изрез око руке	Дужина струка	Обим груди	Ширина леђа	Обим струка	Обим кукова	Дужина прслука	Дужина рукава	Дужина панталона
12	22	26	10 ₄	28	36	45	44	32
14	24	29	11 ₂	30	38	45	47	34
15	26	30	12	31	40	45	50	36
16	28	32	12 ₈	32	42	48	53	38
17 ¹ / ₂	31	34	13 ₆	32	44	51	57	42
18	34	36	14 ₄	32	45	54	60	48
19 ¹ / ₂	36	38	15 ₂	34	46	57	64	52
20 ¹ / ₂	38	40	16	36	47	60	67	85
21	38 ₅	42	16 ₈	38	48	62	70	96
22	40	44	17	40	50	65	71	98
23	41	46	18 ₄	42	52	68	72	101
24	42	48	19 ₂	44	54	70	73	104
24 ¹ / ₂	34	50	20	48	56	72 ₃	74	104
25	44	52	20 ₈	50	58	72 ₃	75	104
25 ¹ / ₂	45	54	21 ₆	52	60	74 ₂	76	105
26	45	56	22 ₄	56	62	76 ₃	78	106
26	45	58	23 ² / ₄	58	64	76 ₇	79	107
27	46	60	23	60	65	77	82	108
27 ¹ / ₂	47	62	23 ¹ / ₂	62	68	77 ₃	83	110
27	48	64	24	64	70	77 ₇	84	112

ПРАКТИЧНЕ КРОЈАЧКЕ ТАБЛИЦЕ

саставио

Милорад Милојевић

професор кројења

1920

Београд.

¹ / ₂	¹ / ₃	¹ / ₄	¹ / ₅	¹ / ₆	¹ / ₇	¹ / ₈	¹ / ₁₀	¹ / ₁₂
13	8 ₇	6 ₃	5 ₂	4 ₃	3 ₄	3 ₂	2 ₆	2
14	9 ₃	7	5 ₁	4 ₇	4	3 ₅	2 ₈	2 ₃
15	10	7 ₅	6	5	4 ₃	3	3	2 ₅
16	10 ₇	8	6 ₄	5 ₃	4 ₁	4 ₇	3 ₂	2 ₇
17	11 ₃	8 ₅	6 ₈	5 ₇	4 ₉	4 ₂	3 ₁	2 ₈
18	12	9	7 ₂	6	5 ₃	4 ₅	3 ₆	3
19	12 ₇	9 ₅	7 ₆	6 ₃	5 ₈	4 ₇	4 ₈	3 ₂
20	13 ₃	10	8	6 ₇	5 ₃	5	4	4 ₃
21	14	10 ₅	8 ₄	7	6	5 ₂	4 ₂	3 ₅
22	14 ₇	11	8 ₅	7 ₃	6 ₃	5 ₅	4 ₄	3 ₇
23	15 ₃	11 ₅	9 ₂	7 ₇	6 ₈	5 ₇	4 ₆	3 ₈
24	16	12	9 ₆	8	6 ₁	6	4 ₈	4
25	16 ₇	12 ₅	10	8 ₃	7 ₁	6 ₂	5	4 ₂
26	17 ₃	13	10 ₄	8 ₇	7 ₄	6 ₅	5 ₂	4 ₃
27	18	13 ₅	10 ₈	9	7 ₈	6 ₇	5 ₄	4 ₅
28	18 ₇	14	11 ₂	9 ₃	8	7	5 ₆	4 ₇
29	19 ₃	14 ₅	11 ₁	9 ₇	8 ₃	7 ₂	5 ₈	4 ₈
30	20	15	11 ₅	10	8 ₆	7 ₅	6	5
31	20 ₇	15 ₅	11 ₆	10 ₃	8 ₉	7 ₇	6 ₂	5 ₂
32	21 ₃	16	12	10 ₇	9	8	6 ₇	5 ₃

Умножавање

Дужина саклова, дупла дужина струка мање 14 до 16 сантиметра.

Дужина жакета, по моди се узима.

Дужина саклова за дечије, дупла дужина струка мање 10 до 12 см.

Душина шрита код панталона је 3/4 дужина панталоне мање 1 см.

ПРИМЕДБА: Ова је таблица најкориснија за кројача-цу, јер помоћу ње потребно близи. С тога, да не би кројач-ца лутао у својој несигурности при кројењу, потребно мењена у раду и као врло практична призната.

За кројење женског одела

Дужина сукно	Дужина до прве панталке	Дужина рамена	Дужина струка на леђа од кости на врату	Дужина испод руке до струка	Дужина најиспупченијег дела груди	Дужина струка-напред	Обим груди горњи више прса	Обим преко најиспупченијег дела груди	Ширина леђа од руке до руке пола	Ширина прса напред од руке до руке	Дужина рукава цела	Ширина струка	Обим (седишта) кукова	Дужина на руке од врата до струка	Дужина испред руке од врата до струка
30	9 ₃	11 ₂	18	10	25 ₄	34	25 ₅	26	8 ₀	9	40	24	28	30	35
31	10	11 ₄	20	11 ₃	26 ₃	36	27	28	9 ₇	10	43	25	30	31	37
32	10 ₇	11 ₅	22	12 ₂	28	38	29	30	10	10 ₅	47	26	32	32	39
34	11 ₃	11 ₆	24	13 ₂	29 ₂	40	31	32	10 ₈	11	50	26	34	33	40
38	12	12	26	13 ₅	30 ₆	42	33	34	11 ₄	12	53	27	36	34	41
42	12 ₇	12 ₃	27	14 ₅	32	34	35	36	12	12 ₅	57	28	38	35	42
50	14 ₃	12 ₄	28	15 ₃	33 ₄	46	38	38	12 ₆	13	60	29	40		43
85	14	12 ₃	29	15 ₃	34	48	38 ₅	40	13 ₄	14	63	30	42	36	44
86	14 ₇	12 ₇	30	16 ₅	35	49	40	42	14	14 ₅	67	31	44	37	45
85	15	12 ₃	32	16 ₈	35 ₄	50	41	44	14 ₆	15	70	32	46	38	45
87	16	13	32	17 ₅	36 ₆	50 ₇	43	46	15 ₄	16	73	33	48	39	47
88	17 ₈	13 ₅	34	17 ₈	36	51 ₃	45	48	16	16 ₃	77	34	50	40	
90	18 ₂	13 ₆	34	18 ₂	36	52 ₃	47	50	16 ₆	17	78	35	52	40	47
93	18 ₅	14	35	18 ₅	36 ₂	53	49	52	17 ₄	18	79	36	56	42	48
95	19	14 ₅	35	19	36 ₃	53 ₂	51	54	18	18 ₅	80	37	58	44	49
97	19	15	36	10 ₃	36 ₉	53 ₃	53	56	18 ₆	19	81	37	60	42	50
98	18 ₈	15 ₂	36	19 ₆	37	54	55	58	19 ₄	20	82	38	62	43	50
99	19	16	37	19 ₈	37 ₁	54 ₇	58	60	20	20 ₅	83	39	64	43	51
100	19 ₅	16 ₈	38	20	37 ₄	55 ₃	59	62	20 ₆	21	84	40	66	44	52
105	20	17	39	20 ₇	38	56	60	64	21 ₄	22	85	41	68	45	53

забрањено.

Нормална мера од 26—64 см.

је само измерити тачан обим груди а остале мере тачно су израчунате у овој та-
му је само обим груди а све остало ће наћи у овој табlici, пошто је иста већ при-

ПОЗНАВАЊЕ ПРВОГ РАДА

ПО МЕТОДУ МИЛОРАДА МИЛОЈЕВИЋА.

За овај систем потребно је да знамо поред кројења и теорију за прављење и практично упражњавање. За овај рад потребно је знати држати се и кретати се и познавање материје и справе које нам требају за извођење овога рада.

1. Теорија бодова.

За извођење потребно нам је да имамо столицу на коју ћемо сести, сто за рад на коме нам стоје справе за рад и, пр. игле, маказе, конач, шпендле. Сто треба да је узан и дугачак да има две пречаге, да кад седнемо и прекретимо ноге да нам дође лева на доњој а десна на горњој пречаги. Доња је висока 10 см. а горња 25—30 см. Морамо право седети да се не завалимо а ни да се погизмо; мете се лева рука на десно колено и у левој руци узмемо материју између палца, кажипрета и средњег, стегнемо добро и наслоњимо на колено да кад правимо бод у материју да стоји чврсто у руци и на колону, да можемо видети где ћемо убојсти право и комотно извлачити иглу, у десној руци држи се игла. Између палца и кажипрета, а на средњем прсту метемо напретак који треба и мора да је скроз отворен из кога мора да нам сасвим мало вири прст. Савијемо средњи прст добро да дође игла на напретак са стране наслоњца, игла мора да нам вири 2 м. м. између прстију; игла се стегне добро да се не покреће, гада је гурамо напредком да излази између прстију право и забоду се где смо мислили а не у страну као када би је лабаво држали. На овај начин добијамо право и једнаке бодове, када научимо руку на овај рад.

Да би могли шити потребна нам је игла, која има оштар врх и ушницу у коју се удева конач, а која треба да је челична, да се неби искривила при раду. Кад удемо конач потребно нам је завезан чвор на једном крају свакад, који се на овај начин завезује: обмотамо око кажипрета и прекрети се преко краћег краја и помоћу палца упредо се, скида се, десном руком затегне се конач и тако се на крају конач добије чвор.

Потребних бодова имамо осам врста 1. бод за иглом, 2. бод зричан или штеп, 3. коси бод 4. бод у бод, 5. бод пред иглом, 6. бод за рупице, 7. бод кретати и 8. бод тамбулирски. Бод за иглом ради се овако: узме се неколико жица на иглу и за један бод иде се у напред а за 2/3 враћа се натраг а 1/3 остаје за растојање.

Овај је бод, којим се свакад саставља шав, онда смо сагурци да смо га добро саставили и ушили.

Бод у бод или зричан бод, ради се овако. Узме се 3—4 жице и иде се у напред за цео бод, онда извучемо иглу и вратимо се у исти бод где смо иглу извукли и тако долазо бодови један до другог. За свако јаче састављање употребљава се овај бод.

Коси бод се употребљава, кад хоћемо штогод да порубимо и да пошвијемо, ми прошијемо поруб прошивачем и онда узмемо две жице у дубини, две у висини и две у растојању.

Бод пред иглом употребљава се за набирање и прошивање, узму се 2—3 жице и иде се све у напред, ништа се не враћамо натраг, само морају сви бодови бити једнаки и равни.

Бод за рупице и кретати бод мање се употребљавају.

Потребно је имати сто за кројење и сто за пеглање, (цифрон) т. ј. даска за пеглање рукава, (краги-холц) округла даска за распеглавање шавова, унеглавањо прса и пресовање, јер се помоћу ње никад не може извући — изгубити прса. Американски јастук од дрвета за пеглање жакета, капута и т. д. Једно парче штофа (пегелтук) које можемо на сто или на справе за пеглање, и шоља за воду, јер за сво пеглање и извлачење потребна је вода, пошто је штоф материја, која се помоћу воде извлачи и унеглаује.

Кад штоф кројимо, дужину кројимо у основи, а ширину у потки јер је основа јача од потке и не извлачи се. Још нам је потребна пегла, четка и метлица за чишћење.

ТЕОРИЈА ЖЕНСКИХ ХАЉИНА

М е р а.

Добро узимање мере главно је код кројења; то је добар, смишљен и сигуран план инжињера. На основу тачне мере кроји се. Мера кад није тачна онда није тачан ни рад; рђаво узета мера даје и рђав крој, рђава мера то је право зло код кроја, што год се скроји све рђаво стоји, и ако знамо да је метод шита добар и модеран, што је доказано пред вишом комисијом у Паризу и сличним се служи половина културног света. Али при свем том, ако се узме хрђава мера он постаје хрђав, јер основа се мења пошто се израђује по узетој мери те се при проби појављују разне хрђаве последице, од којих се једне могу са мало труда и времена дотерати а код других морају се нови делови кројити што стаје много времена, труда и новаца. Зато када се узима мера потребно је мислити и водити рачуна о реду узимања мере и тачности; не треба разговарати са муштеријом већ треба пазити на став и држање муштерије. Треба обратити пажњу, да ли је особа права, погнута или затурена. Треба видети да ли има каквих других мана, а нарочито како је развијен предњи део тела и леђа.

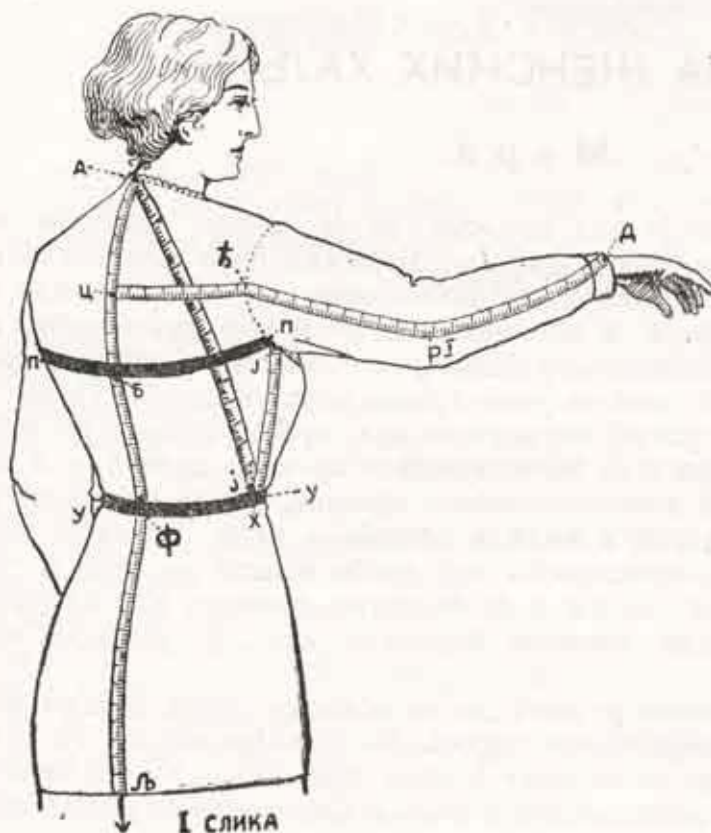
За узимање мере потребно је увек да се обележи струк једним каишем или пантљиком, коју обвијемо муштерији око струка. То је потребно да би увек имали тачан струк; такође потребно је да се веже једном пантљиком преко прса више најиспуценог дела груди испод руке тачно, јер се овим добија тачна дужина и висина тела.

Ред узимања мере :

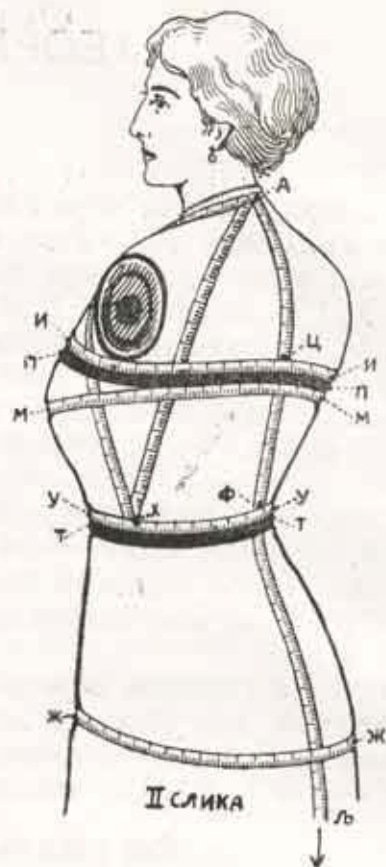
- А-Б = 15 см. дужина до прве пантљике.
- А-Ф = 32 см. дужина до струка а до пантљике У.
- А-Љ = 75 см. цела дужина јакета, или се узима по захтеву.
- А-Л = 33 см. дужина прса до најиспуценијег дела груди.
- А-К = 50 см. дужина и до струка напред до пантљике У.
- Ј-Ј = 17 см. дужина испод руке.
- А-Х = 45 см. дужина напред, испред руке до струка.
- А-Х = 38 см. дужина иза руке до струка.
- Ц-Ћ = 16 см. ширина леђа.
- Ђ-Р = 45 см. дужина рукава до лакта.
- Ђ-Д = 75 см. цела дужина рукава.
- И-И = 44 см. ширина преко прса, више најиспуценијег дела груди.
- М-М = 46 см. ширина груди преко најиспуценијег дела груди.
- П-П = 17 см. ширина преко прса од руке до руке.
- Т-Т = 32 см. ширина око струка.
- Ж-Ж = 44 см. ширина око кукова (преко седишта).

Када се овако има тачно узета мера, онда се са овим словима, од ова два имена: Милорад и Љубица прави се расподела од слова до слова, пушта се дужина и ширина узета тачно, нацрта се и основа шита је готова. — Пошто је готова основа шита, све се од њега може проградити за моду, развући, увући, (упеглати) — створити замисљену слику или представљати журнал.

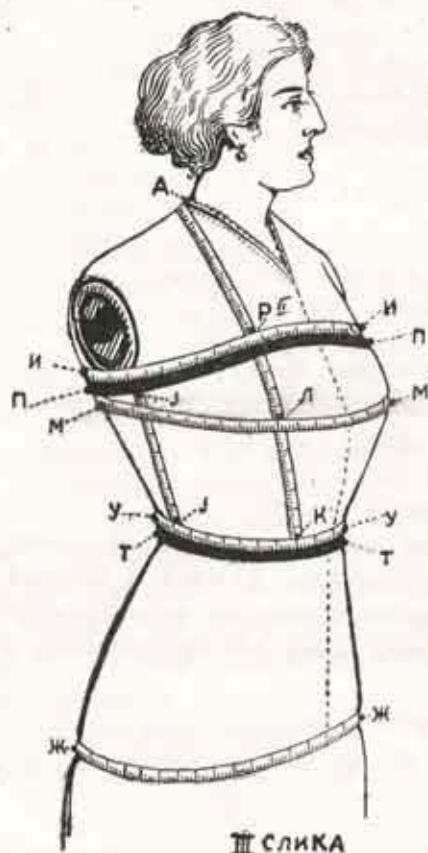
СЛИКА I, II и III.

I СЛИКА

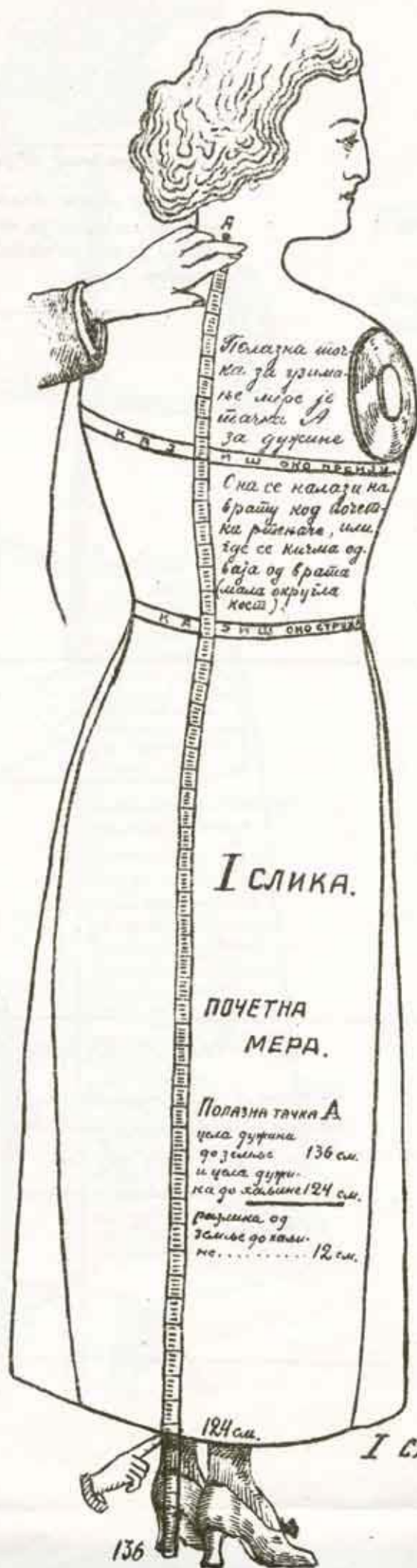
II СЛИКА

III СЛИКА

Ове слике представљају фигуру на који начини треба узимати меру а на којима су означене тачке. Тачка А служи нам за ове дужине, које нам требају за основу овог система, а која се налази на средини врата позади, а то је мала округла кост — ртењача (т. ј. почетак кичме) коју узимамо за полазну тачку, за ове дужине: А-В дужина до прве пантљике узима се овако: метемо сантиметар на ртењачу, тачно, и пустимо на ниже до прве пантљике и забележимо нумеру која нам се покаже на сантиметру, н. пр. 17 см. а у продужењу од тачке А до тач. Ф дужину струка узимамо на исти начин и у продужењу од тач. А до тач. Љ целу дужину јакета или цела дужина до доле мантила или хаљине. Од тач. А до тач. Л дужина до најиспунченијег дела груди узима се од тач. А преко рамена, прса до најиспунченијег дела груди и у продужењу узимамо исто тако дужицу струка напред, а то је од тач. А до тач. К дужина напред до струка. Од тач. А-Х дужина испред руке узима се од тач. А преко рамена напред испред руке у правцу средине доле на струку а тачно испод руке на струку: А исто од тач. А до тач. Х преко леђа, иза руке у правцу на средини испод руке до струка. Од тач. А-Р, дужицу рукава до лакта узимамо од тач. А преко рамена до лакта и у продужењу до тач. Д целу дужицу рукава за кимоно и ратлац.

ОСНОВНИ ШНИТ ЗА СТРУК

I цртеж. Прав угао.

Да би могли скројити једну шаблону и сигурну основу кроја за једну особу, првобитан је свакад мери са правим углом, пошто се све обимне, округлине и кругови обрачунавају (проналазе) помоћу правога угла. Зато, и ми кад извлачимо праве линије за основу кроја морамо свакад имати мери са правим углом.

Без мерира са правим углом с именицом би извлачили ознаке шаблони у линије за ширину и дужину основе.

Да би се увек све означене шаблони извлачили у линије водоравне (и хоризонталне), пошребно је имати мери са правим углом код означене тачке на основној линији, да лежи у правцу све изважене линије и од шаблони повлачимо линију с друге стране мерира од угла. Тако се добије линија из правога угла.

I МЕРА.

II ЦРТЕЖ А до Б
Од шатке велико А пу-
тајемо ка ниже до шатке Б ду-
жину, узети до првог кајшица
испод руке.

III СЛНКА.

А-У дужина
сирека

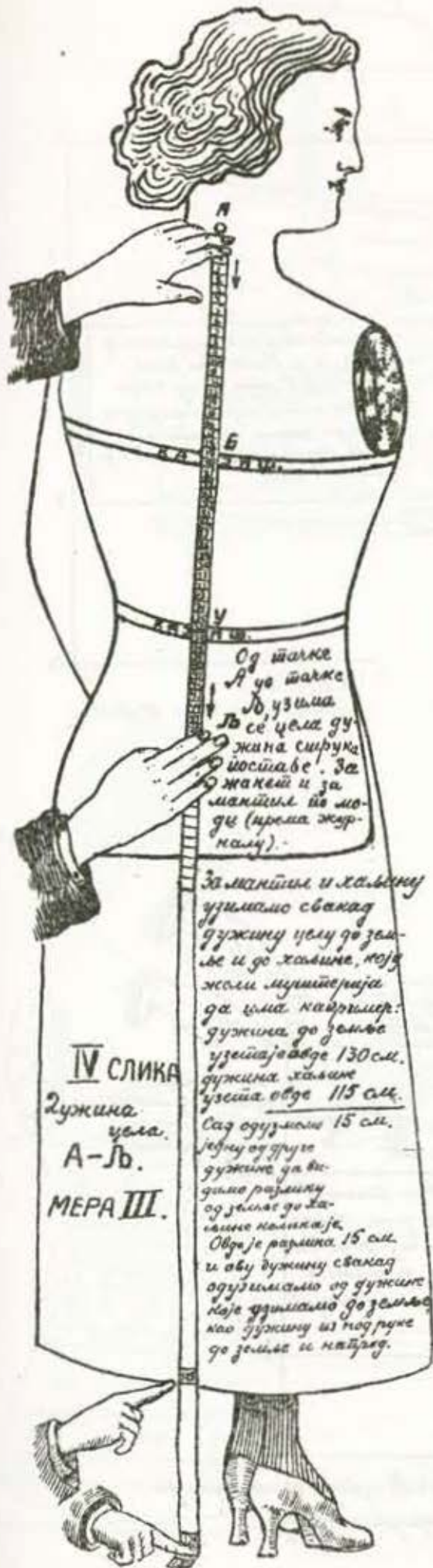
II МЕРА.

Од шатке А на нате узимамо
дужину сирека до шатке
иначе кај до шатке
У = 36 см.

II МЕРА.

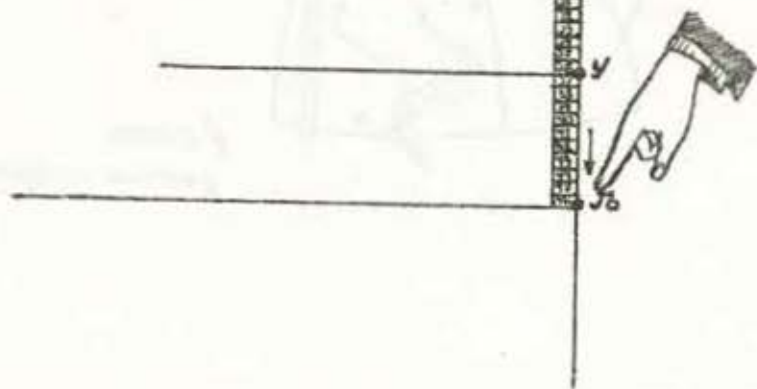
III ЦРТЕЖ. А-У = 36 см.

Од шатке А колико пуцајемо
на нате сирека до шатке
У дужину сирека, коју смо
узели до шатке иначе кај
у сиреку.

IV цртеж.

Од тачке А ваљко, пуштамо сапуниметар на ниже до тачке Б, то је цела дужина постоје, или дуже само 10 см. од сируча на ниже пуштамо дужину за постојаву. За жакет и манџи до узетиј мери и време журналу.

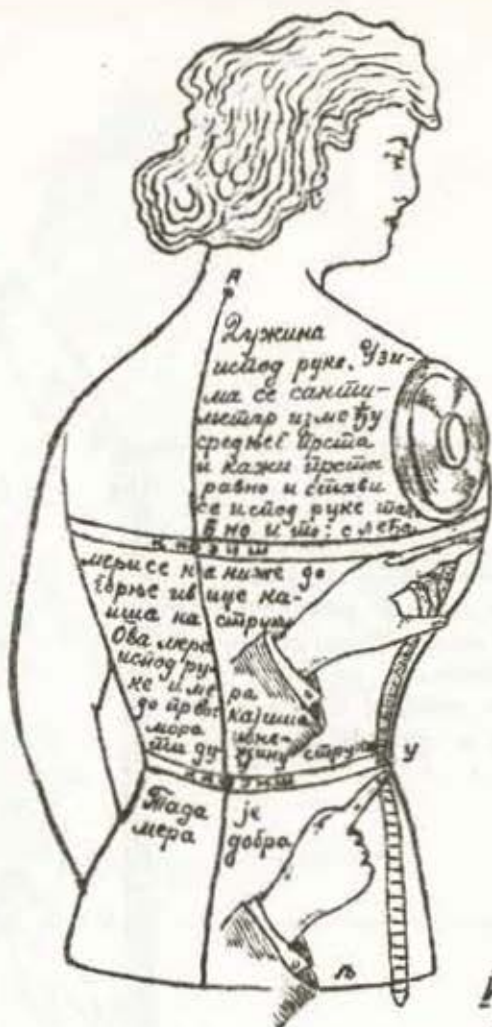
Од тачке А до тачке Б, узима се цела дужина сируча постоје. За жакет и за манџи до мо-ди (према жур-налу).

За манџи и хаљину узимамо свакад дужину целу до земље и до хаљине, коју жели муштерија да има. На пример: дужина до земље узетија овде 130 см. дужина хаљине узетија овде 115 см.

Сад одузимамо 15 см. јеру од друге дужине за ви-дину разлику од земље до ха-љине коланка је. Овде је разлика 15 см. и ову дужину свакад одузимамо од дужине које узимамо до земље као дужину из подруке до земље и напред.

IV слика
Дужина
цела.
А-Б.
МЕРА III.

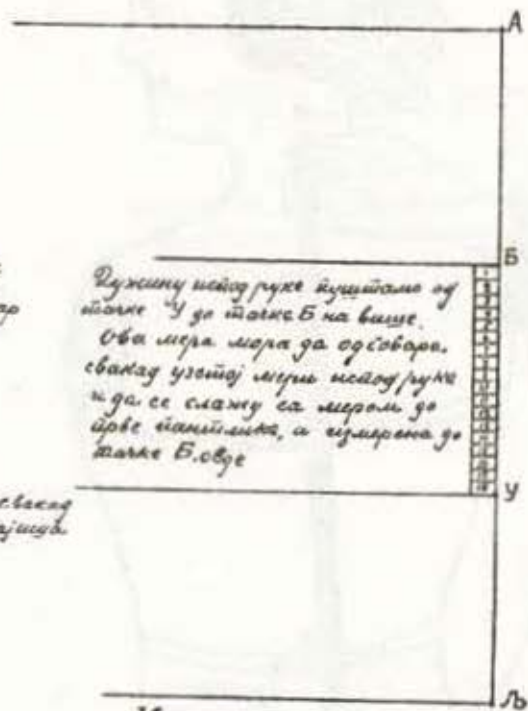

Б. Мерају ово, претис мора сваког да се мери са истим мером равна.

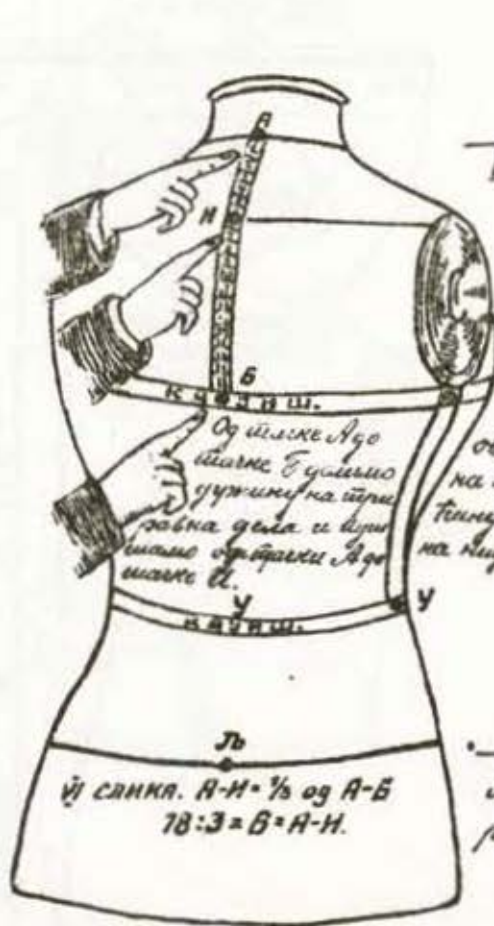
У сирину мери се сваког до једне ивице највише једна.

У СЛИКА. дужина испод руке.

Дужину испод руке измери се од тачке У до тачке Б на више. Ова мера мора да одговара, сваког узетој мери испод руке и да се слажу са мером до једне ивице, а измерена до тачке Б. Ово.

У ЦРТЕЖ. дужина испод руке У-Б. 1/8 см.

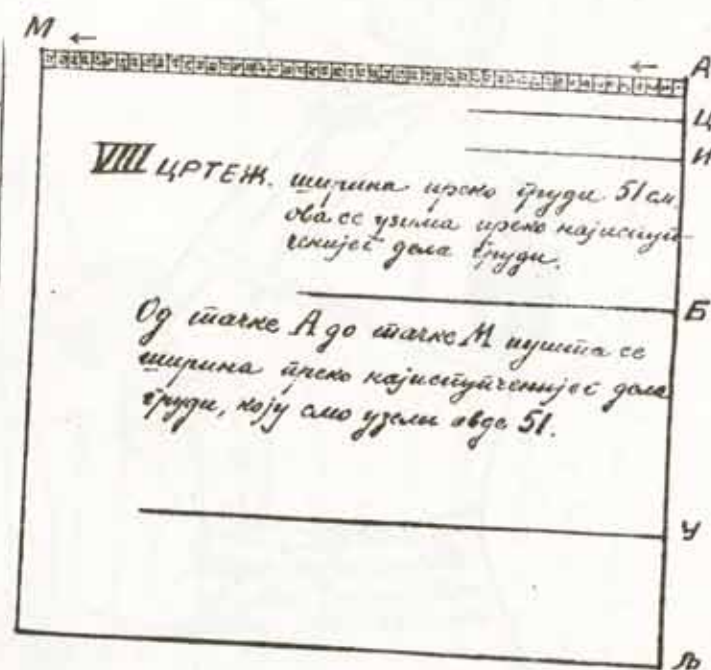
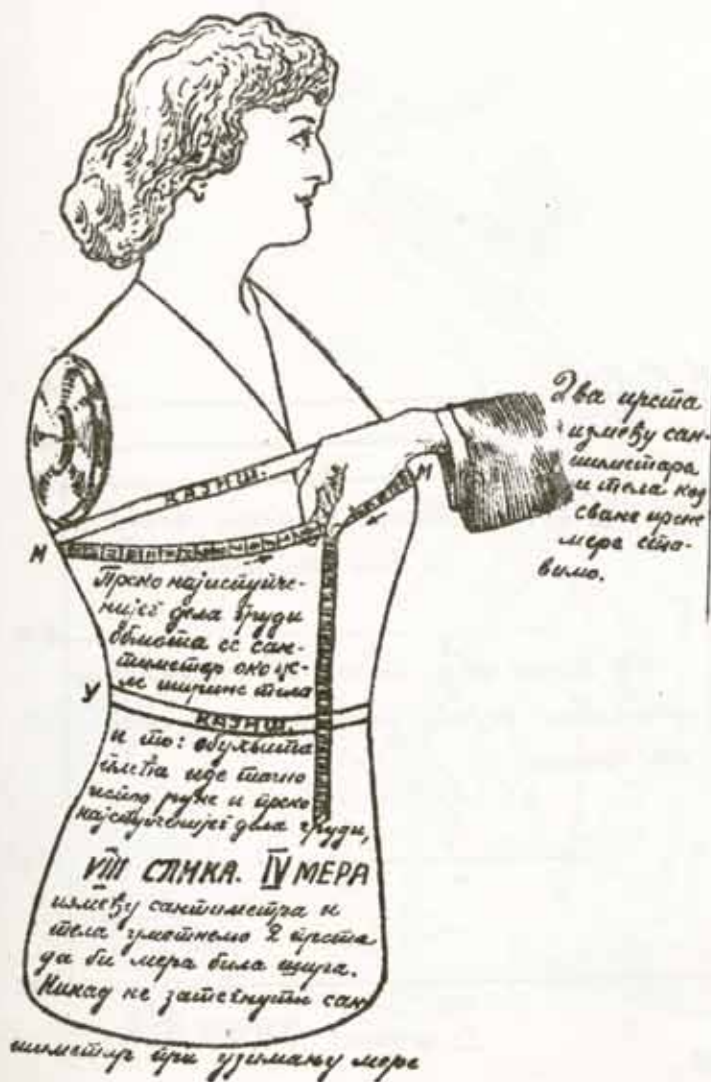
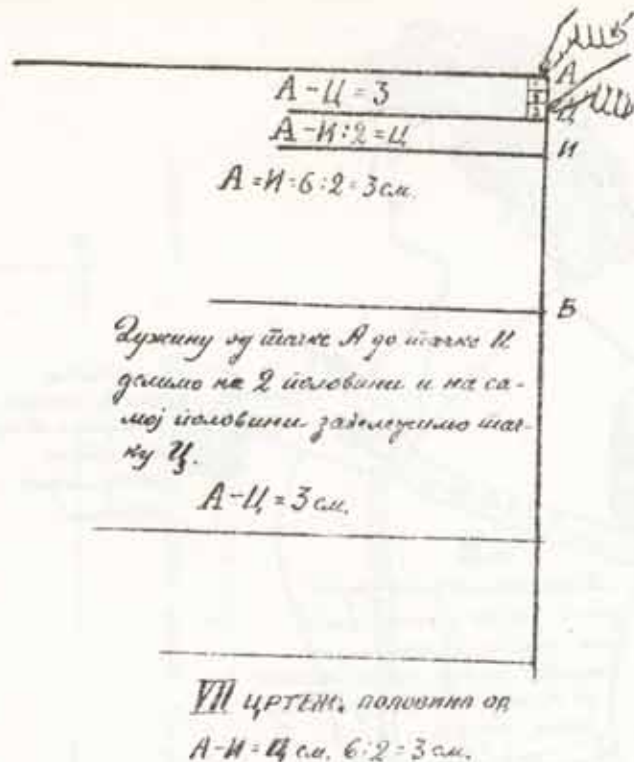
У ЦРТЕЖ. $\frac{1}{2}$ од А-Б = $18:3=6=А-Н$

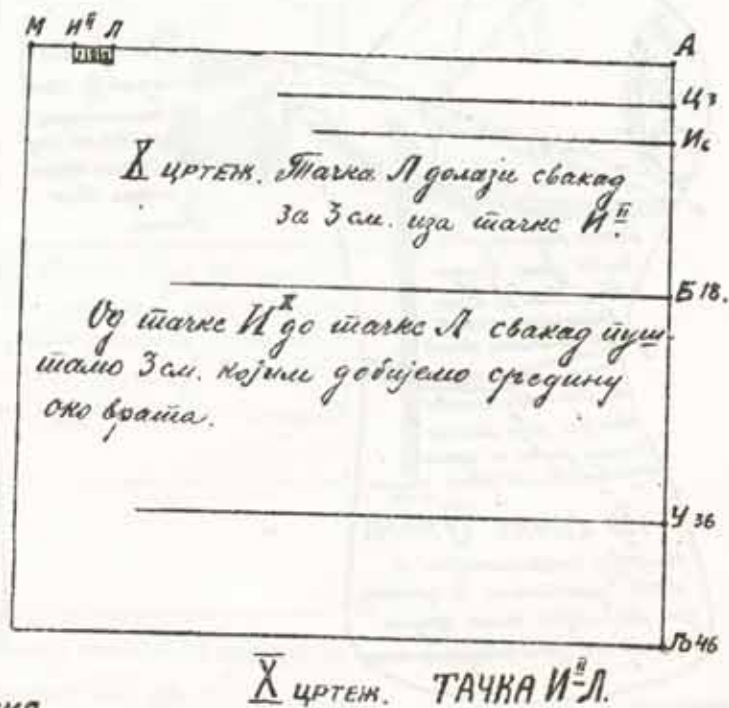
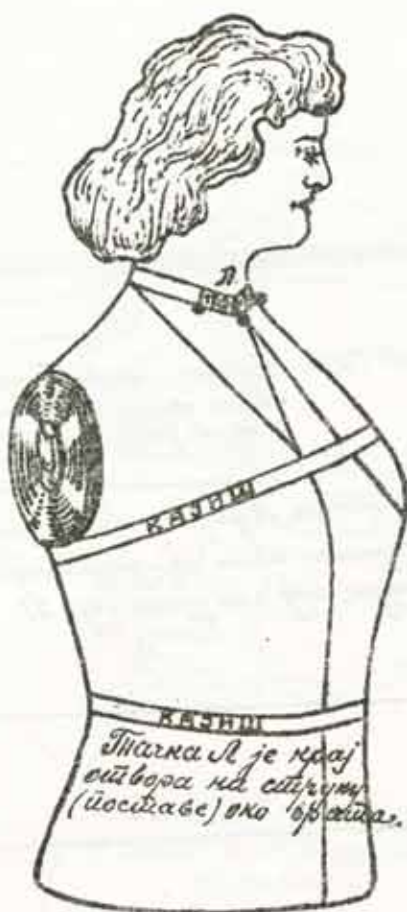
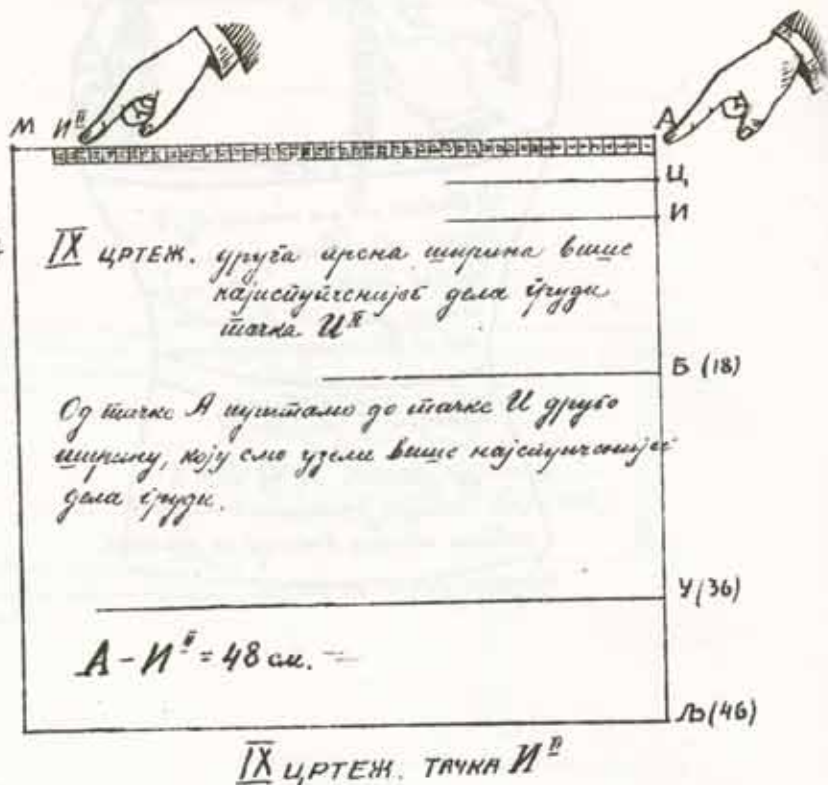
Од тачке А до тачке Б ова се дужина, сви сваког на 3 равна дела и једну четвртину сирину од тачке А на нивоу и забележити тачку И.

Ова се тачка не изводи у линију доцније је не употребна за основу кроја

У СЛИКА. А-Н = $\frac{1}{2}$ од А-Б $18:3=6=А-Н$.

Помоћу линије И изводи се линија за рамена на предњем делу.

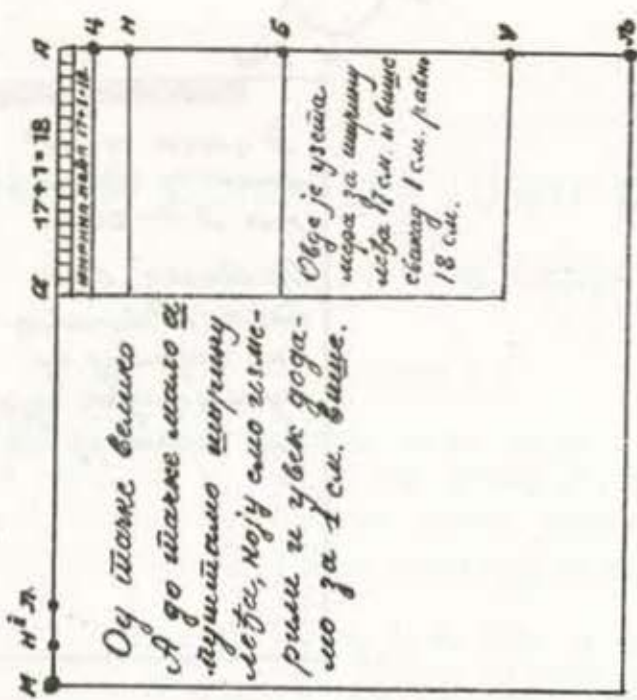

И СЛМКА. ШИРИНА ПЕЋИ.

руку, на којој се узима мјера, ја би се шало добих ширине међа и руку ширине у висини равне (водравно) а у мјесту је савијено највише кад на савијеном узимашо дужину руке до ланца и у изодурених мјестима савијеног до шале и одје узмешо унутру руку.

И ЦРТОМ. ПУКА МАЛО СЕ - ТАЧКА А. ШИРИНА

пала више 1 см.

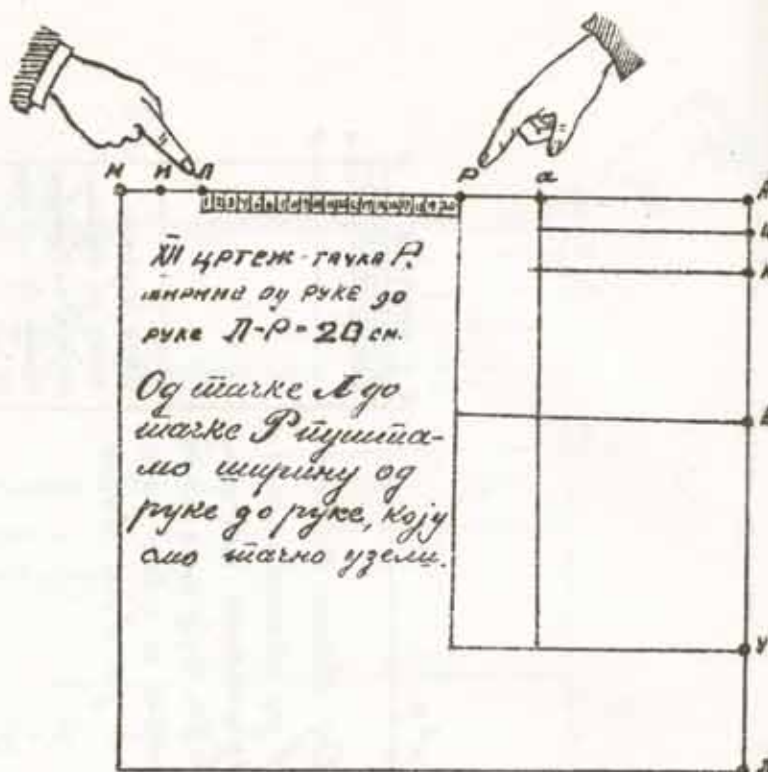
VII МЕРА.

Ширину од
руке до руке
узима се
од руке где
се одваја од
тела. Снабави
сантиметар и

КАЗНШ.

приликом
крај од см. над леве
руке и до друге десне
руке приликом
мо снабави
чим тако да
осећаш где се
руке одвајају
од тела најпре

и ову ширину поделимо на
два и ово је ширина од руке

III цртеж - тава Р.
ширина од руке до
руке П-Р = 20 см.

Од тачке А до
тачке Р узми
мо ширину од
руке до руке, коју
смо тако узели.

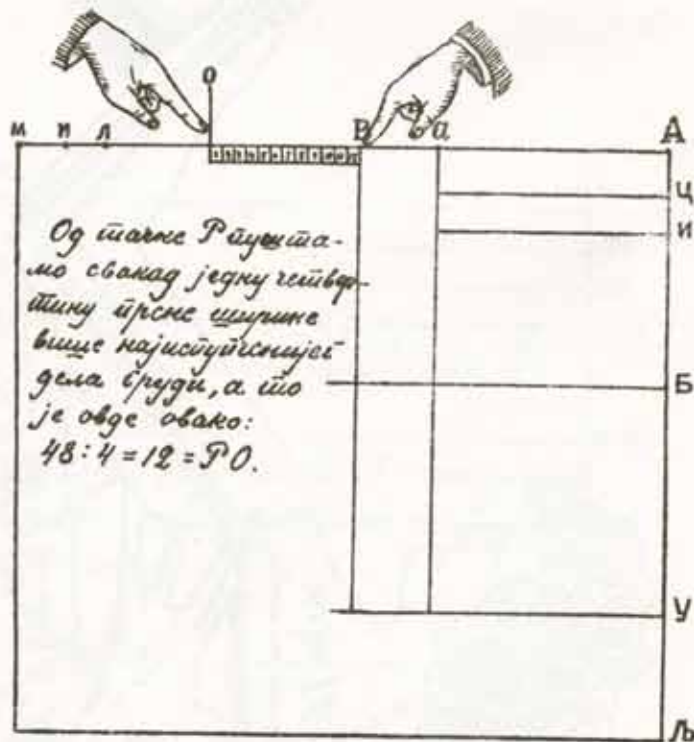
III СЛИКА - ширина од руке до руке.

Ширину за ширину око бра
та на предњем делу до
јаша, кад поделимо ши
рину више најискуснијег
дела груди, а то
је овде овако:
48 : 4 = 12 = Р0.

КАЗНШ.

ову ширину.

Од тачке Р узми
мо свакад једну четвр
тину прске ширине
више најискуснијег
дела груди, а то
је овде овако:
48 : 4 = 12 = Р0.

13 цртеж.

ПОЧЕТНИ ОСНОВ ЗА ШНИТ ОВОГ СИСТЕМА

Шнит за струк

СЛИКА I.

За сваку основу шнита мора да се окроји мустра од хартије, не може одма на штоф да се кроји, јер се добије само тачан рад помоћу мустре, на којој се види када се мете на лутку, сваку потребу измену линија за потребну фигуру.

За сваки шнит потребан је један ленаир троугао који треба положити и зацртати један право-угаоник.

На самом углу забележимо тачку А. Од тачке А до тачке У пустимо дужину струка 32 см. а у продужену до тачке Љ целу дужину. Од тач. У до тач. Б пустимо у висину 4 см. а то је дужина испод руке. Од тач. Б до тач. А поделимо на три равна дела и забележимо тач. И на горњој трећини. Од тачке А до тач. И на половини је тач. Ц.

Од ових тачака: А, Ц, И, Б, У и Љ треба повући линије у ширину.

Види слику I подела леђа.

Леђа:

А-У = 32 см. дужина струка.

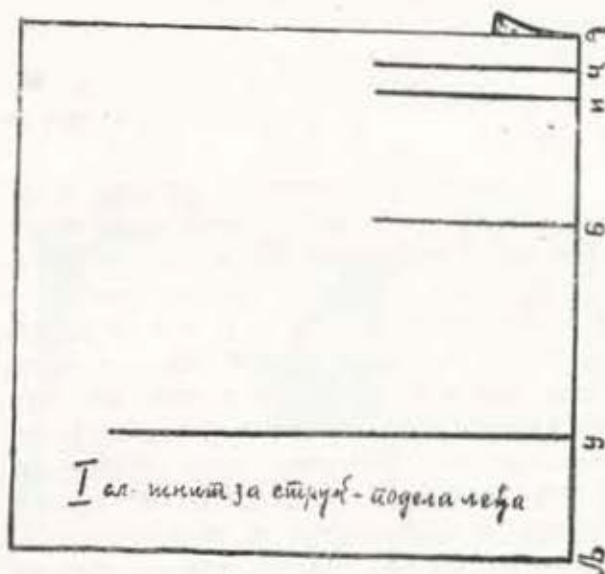
А-Љ = 42 см. цела дужина.

У-Е = 17 см. дужина испод руке.

А-Б = 15 см. до прве панталке.

А-И = 5 см. или $\frac{1}{3}$ од А-Б.

А-Ц = $2\frac{1}{2}$ см. или половина А-И.

СЛИКА II.

Шнит за струк

Од тач. А — тач. М пустимо 46 см. а то је прена ширина преко најиспунченијег дела груди. Од тачке А до тач. И друго пустимо 44 см. а то је друга ширина преко прена а мање за 3 см. то је тач. Л која свакал долази на прена ширину. Од тачке А до тач. мало а, половина леђа 16 см. висина 1 см = 17.

Ш. Милојевић

48442

40749

Од тачке Л до тач. Р пустимо 17 см. то је ширина преко прса од руке до руке. Од тачке Р до тач. О пустимо $\frac{1}{4}$ прсне ширине и подигнемо на више једну линију а тачка О мања се више и ниже и учвршћује при даљем раду. Од тачке мало а пустимо $\frac{1}{4}$ прсне ширине за линију докле ће бити ширина изреза око руке. Од тачке А до тач. Д пустимо $\frac{1}{7}$ прсне ширине 7 см. Тачку Д подижемо за 2 см. у висини и у полукругу вежемо са тачком А. Сада ове тачке треба извући у линије у дужини: М-Р а и $\frac{1}{4}$.

Види слику II подела предњег дела и леђа.

А-М = 46 см. ширина прса преко најиспунченијег дела груди.

Л-П = 44 см. горња ширина прса.

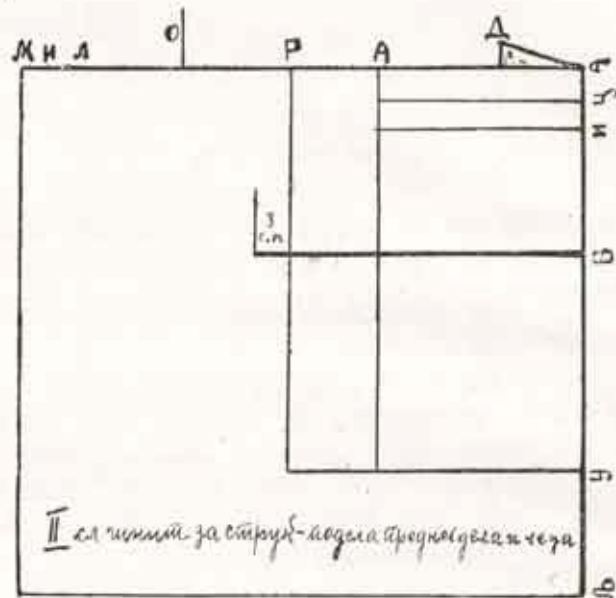
И-П = 3 см. који свакад долази иза прсне ширине.

А-а = 16 + с см. ширина леђа 17 см.

Л-Р = 17 см. ширина од руке до руке.

А-Д = $\frac{1}{7} = 7$ = изрез око врата на леђима.

О-Р = $\frac{1}{4}$ прсне ширине.

С Л И К А II.

Од тачке А до тачке Х пустимо 38 см. и забележимо на средини испод руке на струку — ово је дужина иза руке. Од тачке Х до тачке О пустимо 45 см. мање 7 см. и овде учврстимо тачку О а ови 7 см. напунтамо свакад јер нам је то ширина око врата на леђима, која се узима а у овој изри, пошто меримо од средине врата до струка испод руке. Од тачке О повлачи се линија а до укрштаних линија мало а и И и то је линија за предње раме. Од тачке Д која је подигнута а за 2 см вежемо са једном правом линијом преко укрштаних линија Ц са мало а и иза овог укрштавања пустимо дужу линију за 2 см. Ово је линија рамена за леђа. Измэримо целу дужину рамена за леђа, која је 13 см. и пренесемо од тач. О на линије за предње раме и овде забележимо ширину рамена. Од ове ширине рамена предњег дела пуштамо се у елипсу од линије $\frac{1}{4}$ прсне ширине и до линије Б и Р где се укрштавају и постепено се пењемо поред линије мало а и до тачке ширине рамена за леђа.

Види слику III раме и изрез око леђа.

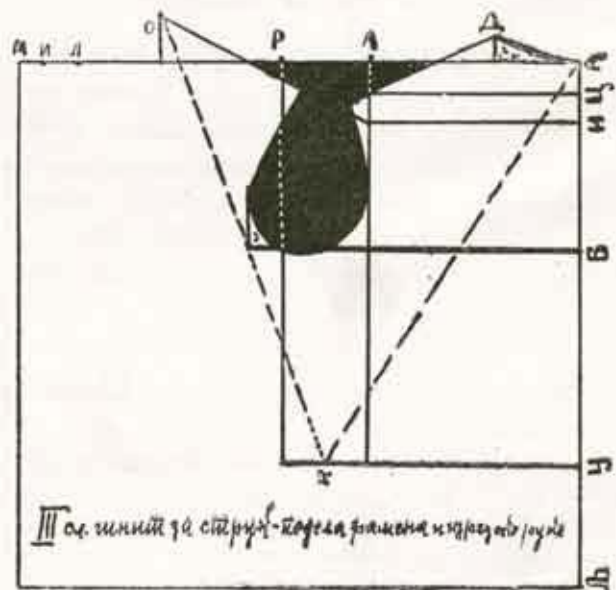
Леђа:

А-У = 32 см. дужина струка.

А-Љ = 42 см. цела дужина.

Ј-Б = 17 см. дужина испод руке.

А-Б = 15 см. до прве пантљине.

- $H-A = 5$ см. или $1/3 A = B$.
 $A-Ц = 2 \frac{1}{2}$ см. или половина $A - H$.
 $A-M = 46$ см. ширина прса преко најиспунченијег дела груди.
 $A-H = 44$ см. горња ширина прса.
 $H-П = 3$ см. која свакад долази иза прсне ширине.
 $A-a = 16$ см. ширина леђа више 1 — 17.
 $P-O = 1/4$ прсне ширине.
 $A-Д = 1/7$ прсне ширине изрез око врата.
 $A-X = 38$ см. дужина иза руке.
 $X-O = 45$ см. дужина испред руке мање $A-Д$ или 7 см.
 $Д = 13$ см. ширина рамена за леђа.
 $O = 13$ см. ширина рамена предњег дела.
 Види слику III раме и изрез око руке.

С Л И К А IV.

Од тачке O учвршћењу узмемо сантиметар и напустимо 7 см. а то су: ширина леђа око врата и притиснемо прстом десне руке на 7 см. поставимо на тач. O — а левом руком метемо писаљку на 33 см. и вучемо полукруг преко линије M а и на 50 см. обележимо полукруг на овој исти начин. Ови полукрузи обележавају најиспунченији део груди и напред струк.

На првом полукругу споља обележавамо $1 \frac{1}{2}$ см. и од тачке $П$ цустимо праву линију преко $1 \frac{1}{2}$ см. — до доле. Ово је грудна линија, поред ове линије метемо лењир и направимо линију у право-угаонику где се укрштава O са

линијом $A-M$ и на овој новој линији обележимо на више 3 см. и спуштамо се у полукругу од тачке O преко тачке $З$ см. до грудне линије.

Ако је неправилно развијена муштерија да тачка O да је дошла на линију M онда спуштамо једну линију од $1/10$ прсне ширине да би могли направити изрез око врата као и код правилно развијене. Више горњег полу-крuga за 15 см. метемо тач. од 1 см. а на доњем полу-кругу унутра иза грудне линије обележимо 2 см.; преко ове тачке направимо форму грудне линије.

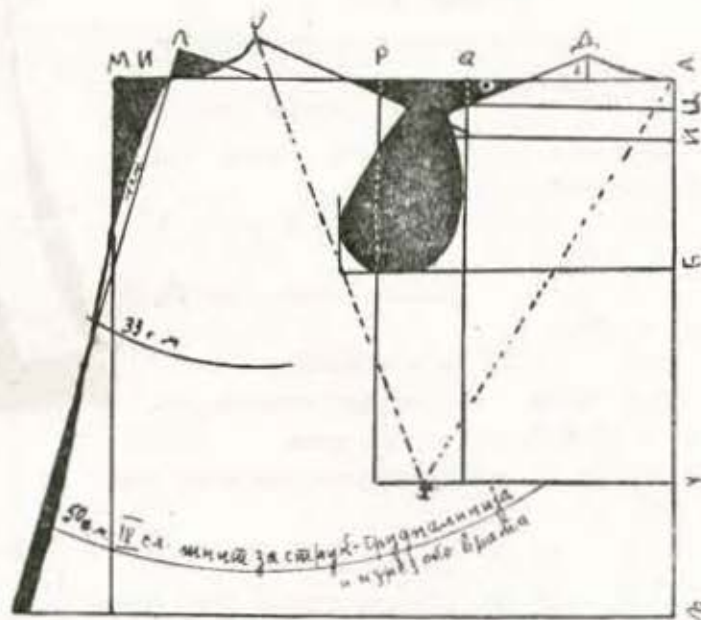
Види слику IV изреза око врата и грудну линију.

Леђа:

- $A-Y = 32$ см. дужина струка.
 $A-Б = 42$ см. цела дужина.
 $J-B = 17$ см. дужина испод руке.
 $A-Б = 15$ см. до првог панталки.
 $A-П = 5$ см. или $1/3 A-B$.
 $A-Ц = 2$ и по см. или половина $A-H$.

Предњи део.

- $A-M = 46$ см. преко најиспунченијег дела груди.
 $A-H = 44$ см. горња ширина прса.
 $H-П = 3$ см. свакад долази иза прсне ширине.
 $A-a =$ ширина леђа више 1 см. = 17.
 $П-P = 17$ см. ширина преко прса од руке до руке.
 $P-O = 1/4$ см. прсне ширине.
 $a = 1/4$ см. линија за ширину изреза око руке.
 $A-Д = 1/4$ см. прсне ширине изрез око врата за леђа.
 $A-X = 38$ см. дужина иза руке.
 $X-O = 45$ см. дужина испред руке мање 7 см. или тачка $A-Д$.
 $Д = 13$ см. раме за леђа.
 $O = 13$ см. ширина рамена предњег дела.
 $O = 33$ см. први полу-круг до најиспунченијег дела груди.
 $O = 50$ см. други полу-круг дужина до струка напред.

СЛИКА V.

Од тачке У до груде линије измеримо ширину струка овог шита 54 м. и одузмемо 32 см. која нам је ширина око струка, код наше муштерије остајз нам још 22 см. шире које имамо да поделимо на овај начин: од тачке У одузмемо 3 см. и ову линију вежемо са тач. А и пустимо до доле од ове нове линије мало а, на средини одузмемо 3 см. подигнемо сизон (брус фалту) до половине леђа, по потреби изађе се на половину рамена; између линије а и линије Р на средини одузмемо 3 см. подигнемо сизон (брус-фалту) на више до изреза око руке: на овај начин одузели смо три пута по три и два напред то је свега једанајест и још остаје једанајест које поделимо на половину.

Сад пустимо од грудне лирије једну тач. од 7 см. и од ове тачке прву половину 5 и по см.

до ње другу тачку од 6 см. а по потреби кад је развијено тело и више, затим другу половину 5 и по см.

На горњем полукругу обележимо тачку од 7 см. и то од грудне линије унутра, до њега још једну тач. од 6 см. а и више по потреби развијеног тела и са овим горњим тачкама везу се од струка сизони (брус-фалто) према потреби приваком проба направе се нове мале фалтице, ако је муштерија слабих груди да се попуни њено изразвијено тело.

За сизонг (брус-фалтс) прве линије подижу се право као грудне линије а друге изнутра цртају се мало округле да би добили округлину прса.

Види слику V нацрт струка који је величина 46 преко најнеуиченијег дела груди.

Леђа:

$A-Y = 32$ см. дужина струка.

$A\Gamma = 42$ см, ціла дужина.

У-Б = 17 см. дужина испод руке.

$A-B = 15$ см, дуж. до прве пантљике.

$$\Delta H = 5 \text{ ккал}$$
 или $1/3 \Delta H$. $A_{II} = 2$ в по-см. или половина A_{II} .

Предњи део.

A-M = 46 см. ширина презо највисуну-
чаност дола груди.

A-H = 44 см, горъз ширина прса,

$H-L = 3$ см. које свакад долази иза
прже пљиве.

A-a = 16 см ширина леђа више 1
см. = 17 см.

Д-Р = 17 см. ширина презо прса од
руко до руко.

$P-O = 1/4$ см. прене ширине.

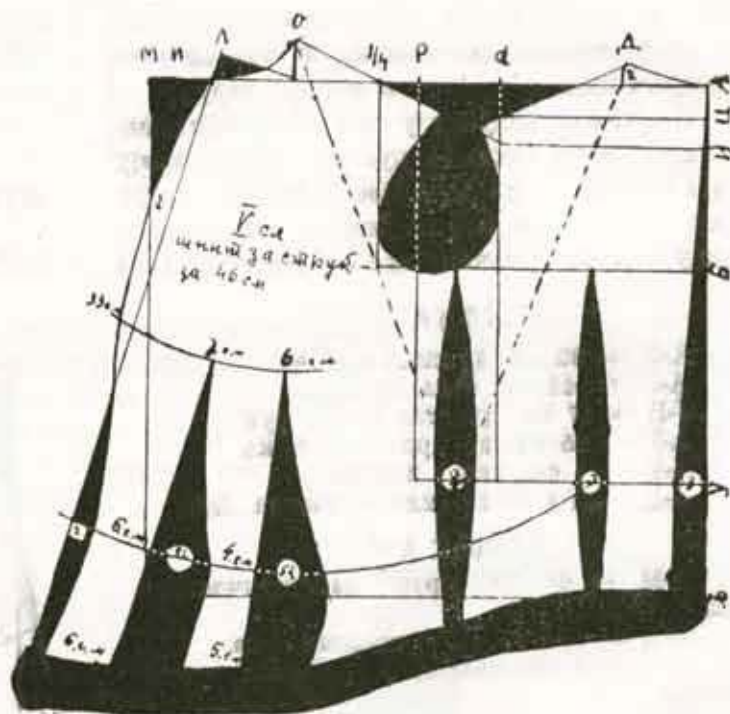
а = 11 см. или 1/2 пресе ширине, линија за ширину изреза око руке.

$A-D = 1/7$ прене ширине презз око врата на лева.

$A-X = 38$ см. дужина иза руке.

X-O = 45 см. дужина испред руке мањо 7 см. или A-D.

$D = 13$ см. цвртна за рамна леђа.

0 = 13 см. шир. за предњи део рамена.

0 = 33 см. до првог полукруга мање 7 см. најиспунченији део груди.

О = 50 см. други полукруг мање 7 см.
дужина до струка.

Види слику V величина слике по мери 46.

МЕРА ЗА ОТПУК: 32, 42, 33, 50, 17, 38, 45, 17, 43, 73, 46, 44, 17, 32, 48.

ШНИТ ЗА ЖАНЕТ

Шнит за жакет — полу-лежеран или у струку пасент.

ОПИС I. СЛИКЕ

Мера : (17) 34, 75, 33, 50, 17, 40, 48, 17, 45, 76, 46, 44, 17, 32, 48.

За сваку основу шнита нацртамо један прав угао, а на самом углу забележимо тачку А. Од тачке А до тач. У пустимо дужину струка 34 см. Од тач. А до тач. ЈБ целу дужину жакета 75 см. а обично се по моди пушта дужина. Од тачке У до тач. В пустимо 17 см. — то је дужина испод руке. Од тачке В до тач. А поделимо на три равна дела, и на горњу трећину метемо тач. И а која је 5 см. и 8 м. м. и поделимо на пола од тач. И до тач. А а на самој средини тачка Ц а која је 2 см. и 9 м. м.

Сад ове тачке: Ц, И, У, В и ЈБ повучемо линију у ширини.

Од тачке А до тачке М пустимо у ширини 46 см. то је ширина преко најиспученијег дела груди; од тачке А до тач. друго И пустимо у ширини 44 см. — то је горња ширина преко прса. Од тач. И до тач. Л 3 см. мање, која свакад

долази иза прсне ширине. Од тач. А до тач. мало а пустимо 16 см. више 1 см. то је ширина леђа. Од тач. а пустимо $\frac{1}{4}$ прсне ширине, а то је линија за изрез око руке. Од тач. Л до тач. Р. пустимо 17 см. ширину од руке до руке. Од тач. Р до тач. О пустимо $\frac{1}{4}$ прсне ширине, коју подижемо у висини, а која се мења више и ниже и учвршћује при даљем раду. Овом $\frac{1}{4}$ прсне ширине добијамо линије за тачан изрез око руке, у изрез око врата на леђима. Од тач. А до тач. Д пустимо $\frac{1}{7}$ прсне ширине а то је 7 см. и подигнемо у висину, за 2 см. тач. Д, одавде се спуштамо у мали полукруг до тач. А сад тач. М Р а и $\frac{1}{4}$ извучемо у линије у дужини, а тач. О подигнемо на више, као што смо већ рекли.

Види слику I подела леђа и предњег дела изрез око врата на леђима.

Леђа и предњи део.

А-У = 34 см. дужина струка.

А-Љ = 75 см. цела дужина жакета или по моди по захтеву пуштамо.

У-Б = 17 см. дужина испод руке.

А-Б = 17 см. до прве пангљике која нам је само контрола.

И-А = 5 см. и 8 м. м. или $\frac{1}{3}$ А-Б.

А-Ц = 2 см. и 9 м. м. или половина А-И.

А-М = 46 см. ширина преко најиспунченијег дела груди.

А-И друго = 44 см. горња прсна ширина.

И₂-Л = 3 см. која свакад долази иза прсне ширине.

А-а = 16 см. више 1 = за ширине леђа 17 см.

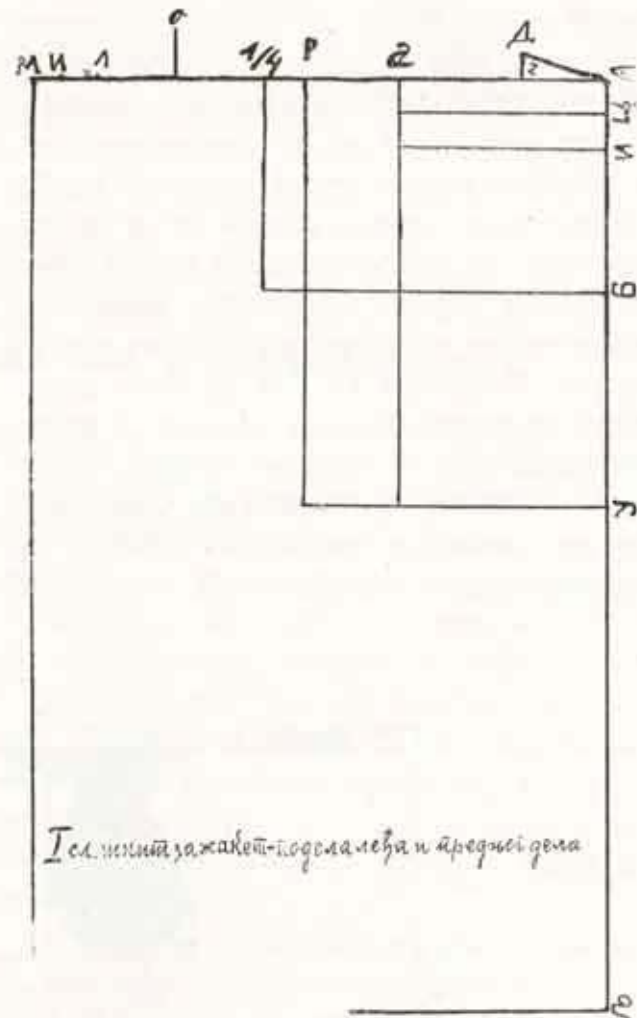
Л-Р = 17 см. ширина преко прса од руке до руке.

а = $\frac{1}{4}$ прсне ширине 11 см. за изрез око руке.

Р-О = $\frac{1}{4}$ прсне ширине 11 см.

А-Д = $\frac{1}{7}$ прсне ширине 7 см. изрез око врата.

Види слику 1 подела леђа предњег дела.

Слика 1. Шит за жакет - поддела леђа и предњи део

С Л И К А П.

Шнит за жакет полу-лежеран или у струку

Од тач. А. до тач. Х пустимо 40 см. ово је дужина иза руке, и метемо тач. Х на струку на средини између линије Р и мало а. Од тач. Х до тач. О пустимо 48 см. мање $\frac{1}{7}$ см. и учврстимо тач. О а ови 7 см. напуштамо свакад колико нам је изрез око врата на леђима, јер се ова мера узима од средине леђа, зато морамо за толико мање да метемо. Од тач. О учвршћење повлачимо линију до укрштених линија И са мало а то је линија за раме предњег дела. Од тач. Д повла-

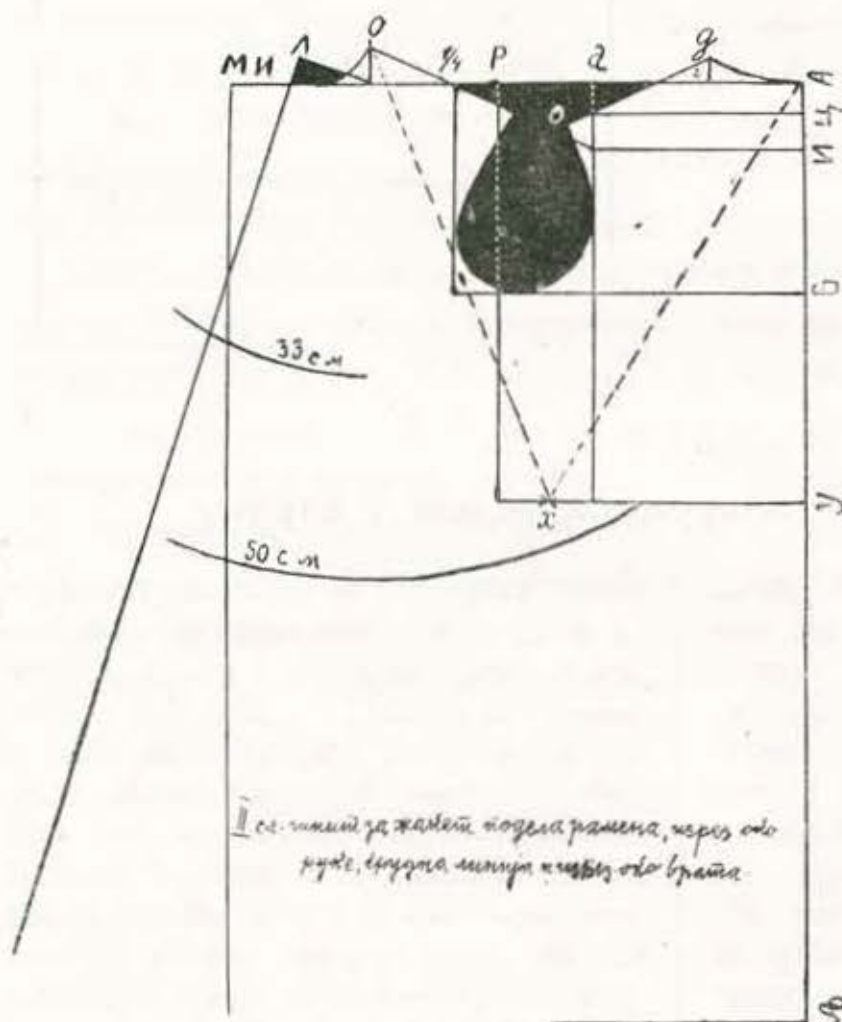
чимо линију где се укрштавају мало а са Ц. Иза овог укрштавања пустимо мало дужу линију за 2 см. и ово је ширина рамена на леђима, а која је овде широка 13 см. исту ову ширину пренесемо од тач. О на линију предњег рамена и забележимо ширину за раме предњег дела; од ове ширине рамена предњег дела цртамо изрез око руке и то на овај начин; од ове тачке ширине рамена предњег дела спуштамо се преко линије Р у елипси до линије $\frac{1}{4}$ и до линије где се укр-

штавају Б и Р и постепено се пењемо поред линије мало а до тач. ширине рамена за леђа. Ово је изрез око руке. Од тач. О учвршћење ставимо сантиметар на више за 7 см. и притиснемо прстом десне руке а левом правимо на 33 см. полукруг преко линије М и други полукруг на 50 см. на исти начин. Ови полукрузи служе за висину прса најиспунченијег дела груди и дужину струка напред. Измеримо $1\frac{1}{2}$ см. на првом полукругу од линије М а сад од тачке Л преко ове тачке $1\frac{1}{2}$ см. пустимо до доле праву линију. Ово је грудна линија, поред које метемо лењир и направимо линију из правог угла са линијама где се укршта-

вају О, А и М и на овој новој линији обележимо на више 3 см. Затим се спустимо од тач. О у полукругу преко ове тач. 3 см. до грудне линије.

Ако је неправилно развијена муштерија да је тачка О сипла на линију М значи да је муштерија погнута, одма спуштамо од тач. О преко линије М једну линију на ниже за $\frac{1}{8}$ прсне ширине а то је 6 см. Да би могли направити изрез око врата, исто се прави као код правилно развијене. Од грудне линије веже се само са линијом од $\frac{1}{8}$ прсне ширине и направи се изрез око врата.

Ово је слика II изрез око врата, рамена и око руке и грудне линије.

Леђа и предњи дес.

А-У = 34 см. дужина струка.

А-Љ = 75 см. цела дужина жакета или по моделу по захтеву пушта се.

У-Б = 17 см. дужина испод руке.

А-Б = 17 см. до прве панталке.

И-А = 5 см. и 8 м. м. или 1/3 А-Б.

А-Ц = 2 см. и 9 м. м. или половина А-И.

А-М = 46 см. ширина преко најиспунченијег дела груди.

А-И друго = 46 см. горња прсна ширина.

И-Л = 3 см. која свакад долази иза прсне ширине.

А-а мало = 16 см. више 1 ширина леђа 17 см.

Л-Р = 17 см. ширина преко прса од руке до руке.

а мало = 14 11 см. ширина линије за изрез око руке.

Р-О = 11 см. или $1\frac{1}{4}$ прсне ширине.

А-Д = 7 см. или $1\frac{1}{7}$ прсне ширине за изрез око врата на леђима.

О = 33 см. први полукруг до најиспунченијег дела груди.

$O = 50$ см. други полукруг дужице струка напред.

$D = 13$ см. ширина рамена за леђа.

$O = 13$ см. ширина рамена за предњи део.

$A-X = 40$ см. дужина веза руке.

$X-O = 47$ см. дужина испред руке мање 7 см. или $A-D$.

Види слику II раме, изрез око руке, грудна линија, изрез око врата.

С Л И К А III.

Шнит за жакет полу-лежеран или у струку пасент.

Од тач. $У$ до грудне линије измери се ширина $У$ струку овог шнита, која је 54 см. и одузмемо 32 см.; ширину струка по узетој мери остаје нам још вишак 22 см. и овај у струку поделимо на овај начин: од тач. $У$ одузмемо 3 см. и вежемо са тач. A са правом линијом и пустимо од струка право до доле линију.

Ова нова линија нам је средина леђа.

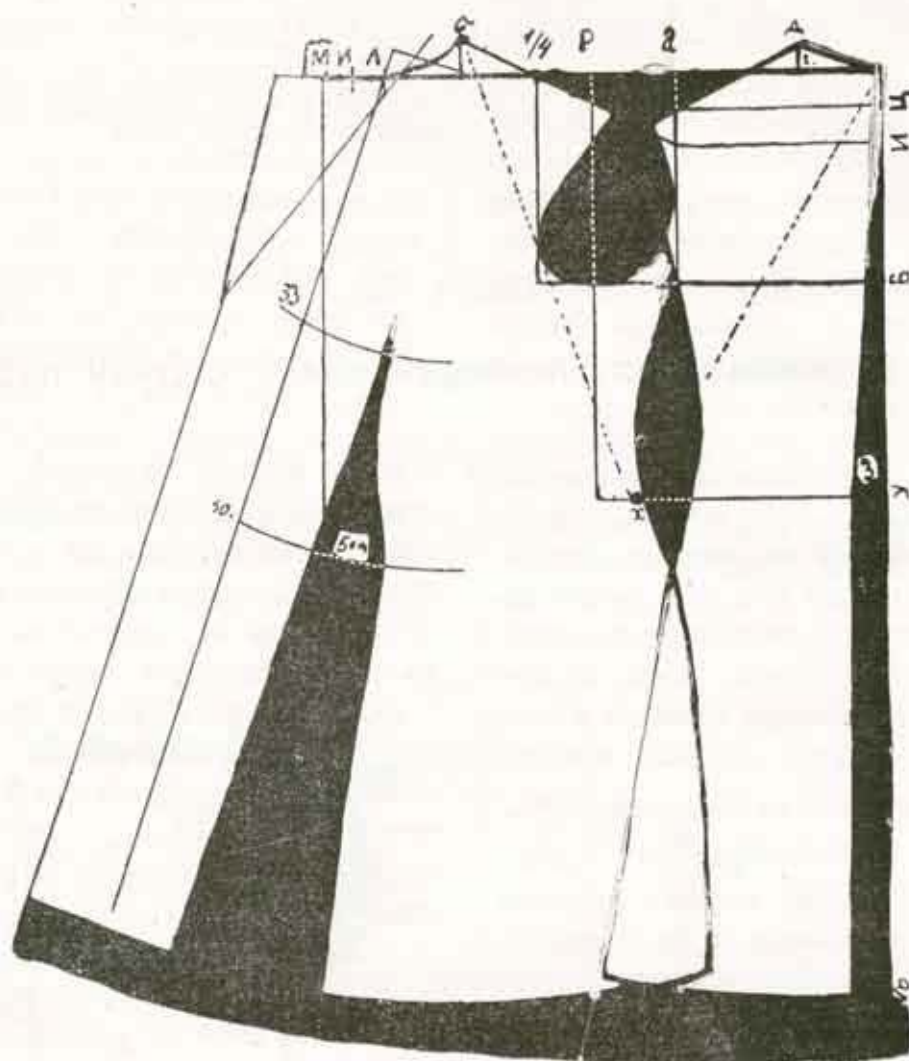
За жакет полу-лежеран са једним шавом испод руке само т. ј. на средини између линије P и мало а одузмемо у струку 4 см. а као што је овај овде са шава до линије мало а за узана леђа и овде подигнемо сизон (брус-фалту) до изреза испод руке а може и на самој средини: а на ниже од струка за 20 см. спуштамо тачку за ширину око кукова, а код сваке мере за ширину око кукова тачно узете напушта се 6 см. шире, и овде се укрете леђа и предњи делови. Ако нам је потребно да жакет буде доле шири онда пустимо косо укрштавање, ако не линије падају више право, од кукова, као што захтева мода, а код жакет пасент у струку одузима се до 7 см.

Сад на горњем полукругу обележимо 7 см. тачку од грудне линије унутра и на доњем полукругу у струку исто 7 см. Пустимо праву линију до доле преко ове тачке 7 см. Од ове линије за жакет лежеран одузмемо за сизон (брус-фалту)

5 см. и вежемо од горњег полукруга до струка до тач. 5 см. са једном полуокруглом линијом, да би добили форму прса; а од струка пустимо праву линију до доле да се укрети са линијом M , а за жакет пасент, у струку, одузмемо и до 9 см. и на исти начин извсди се, као код лежерног жакета. На овај начин за лежеран жакет одузето је 3 см., + 4 см., + 5 см. свега 12 см., а 10 см. остају за ширину а по потреби пушта се више и мање по журналу.

За жакет један ред пуштамо прелаз за преклапање на самој средини 6—8 см. а за мало већи 12 см.; а код два реда 2 и 14 см. а за равер се пушта од грудне линије за 2 см. свакад шире, или више по журналу, ако је шири равер. Од тач. O удаљено 3 см. пуштамо косу линију за прелом равера до првог полукруга или моди. Дужину жакета измеримо од тачке D , до тачке L и пренесемо на шав испод руке на леђа, сад шав испод руке од леђа измеримо и пренесемо на предњем делу једнаку дужину испод руке, и онда од тач. O измеримо дужине шава испод руке до доле и исту пренесемо напред само дужу за 2 см. који се ураде на ивици при даљем раду или унеглају.

Овим је готов шнит, само на њему имамо два шава, а да постане са једним шавом видећемо у даљем раду.

Леђа:

А-У = 34 см. дужина струка.
 А-Љ = 75 см. цела дужина жакета или по моди.
 У-В = 17 см. дужина испод руке.
 А-Б = 17 см. дужина до првог пацтзике.
 И-А = 5 см. и 8 м. м. или 1.3 А-Б.
 А-Ц = 2 см. и 9 м. м. или половина И-А.
 А-М = 46 см. ширина преко најиспунченијег дела груди.
 А-И₂ = 44 см. горња прсна ширина.
 И₂-Л = 3 см. која свакад долази иза прсне ширине.
 А-а = 16 см. висине и ширина леђа = 17 см.
 Л-Р = 17 см. ширина од руке до руке.
 а = 1/4 прсне ширине за изрез око руке.

О-Р = 11 см. или 1/4 прсне ширине.
 А-Д = 7 см. или 1/7 прсне ширине изрез око врата.
 А-Х = 40 см. дужина иза руке.
 Х-О = 47 см. дужина испод руке мање 7 см. или А-Д.
 О = 33 см. први полукруг до најиспунченијег дела груди.
 О = 50 см. други полукруг дужина струка напред.
 О = 13 см. ширина рамена за предњи део.
 Д = 13 см. ширина рамена за леђа.

Види слику III шивт за жакет полу-лежераи величина 46 см. преко најиспунченијег дела груди.

РАГЛАН ЖАКЕТ.

Шнит Жакет раглан израђује се као и сваки шнит за жакет, само се мало мења у изрезу око руке и то: од тач. О до линије где се укрштавају Р Б; спустимо једну косу линију: а исто и од тач. Д до истог укрштавања Р Б пустимо косу линију: И од тач. О у полуокруглој линији, спуштамо до половине ове нове линије и на више за 2 см. и постепено на ниже до где се укрштава; ова нова коса, линија са изрезом око руке. Са овим смо готови са изрезом предњег дела око руке за раглан.

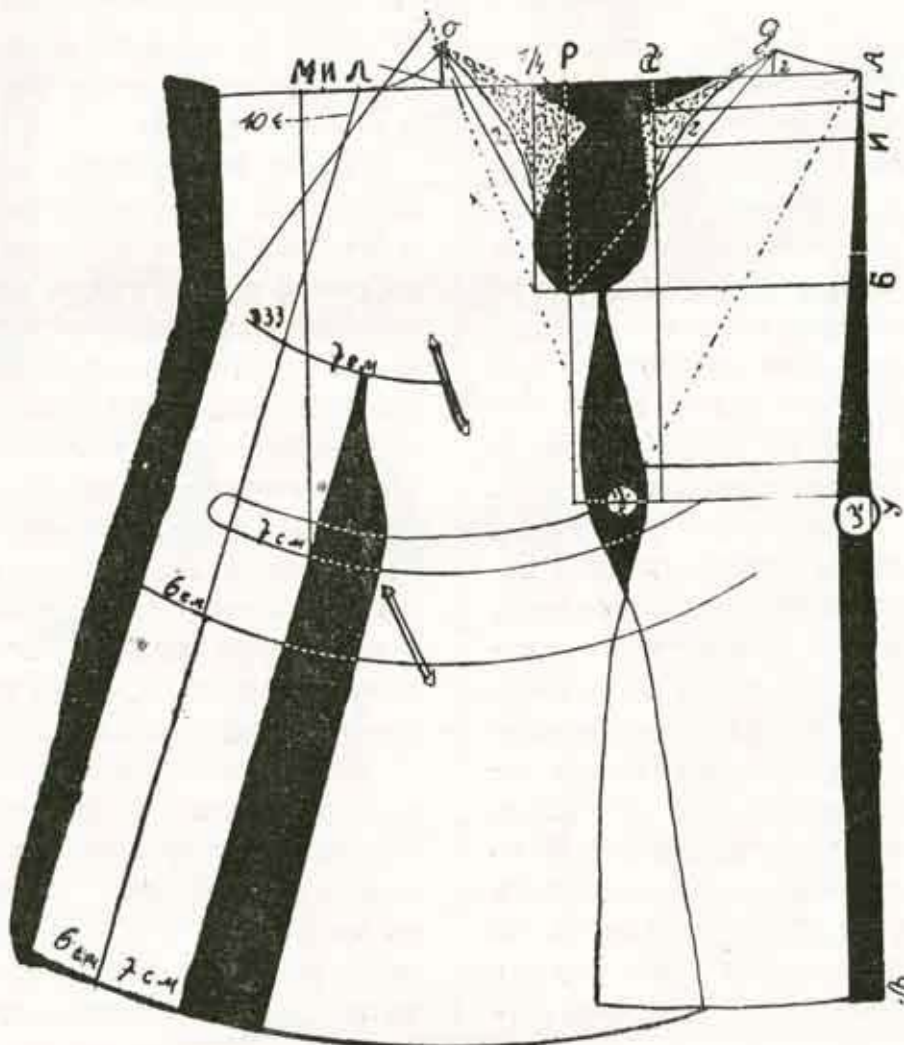
Од тач. Д метемо тач. од 1 см. више, од ове косе линије: и спуштамо се у полуокруглој линији преко ове тачке до изреза око руке, где се укрштава са овом косом линијом. Овим је готов изрез око руке на леђа за раглан.

Ова фигура раглан жакета има два шав, има један шав испод руке а други напред преко прса; два цепа, који се пуштају код сваког шнита жакета на ниже за 32 см. од изреза око руке а то од линије Б. На струку можемо метути један појас, који пуштамо око целог жакета, са крагном мушком, или затвореном високом крагном.

Раглан рукав узимамо са шавом преко средине горњег рукава, а исто доњи рукав у два шав, остаје са предњим и на лакту, шав као код обичног сваког доњег рукава.

Код овог раглан жакета не мора се урадити много са пеглом пошто има шав преко прсију као код фигуре друге за коју имамо објашњење, како се израђује.

Види фигуру раглан жакета.

$A-Y = 34$ см. дужина до струка.
 $A-L = 75$ см. цела дужина жакета.
 $A-B = 17$ см. дужина до прве панталике.
 $Y-B = 17$ см. дужина испод руке.
 $H-A = 5$ см. и 8 м. м. $1/3 A-B$.
 $A-C = 2$ см. и 9 м. м. или половина $A-H$.
 $A-M = 46$ см. преко најиспупч. дела груди.
 $A-H = 44$ см. ширина горња преко прса.
 $H-L = 3$ см. које свакад долази испред
 прсно ширине.
 $A-a = 16$ см. више 1 см. ширина леђа 17 см.
 $L-P = 17$ см. ширина од руке до руке.
 $a - 1/2 = 11 \frac{1}{2}$ см. шир. за изрез око руке.
 $P-O = 1/4 H$ и по см. тач. за линију O .

$D-A = 7$ см. или $1/7$ прсне ширине, то је
 за изрез око врата.

$A-X = 40$ см. дужина иза руке до струка.

$X-O = 47$ см. дужина испред руке мање
 7 см.

$O = 34$ см. прави полукруг до најиспуп-
 ченије дела груди мање 7 см. код тач. O .

$O = 50$ см. други полукруг дужина на-
 пред до струка мање 7 см. код тач. O .

$O = Y-P$ — линија за изрез око руке
 раглана.

$D = Y-P$ — линија за изрез око руке ра-
 глана за леђа.

I. Ф И Г У Р А

Основно објашњење за целокупну израду жакета.

Код I. фигуре видимо како се са
 овим шнитом, овог система израђује један
 жакет, који је по журналу само са једним
 шавом испод руке. Скројимо основу шнита
 по узетој мери и сечемо по означеним
 линијама, али нас свај систем учи да
 свакад морамо имати два шав, јер се не
 може другаче нацртати жакет, основа, а
 то су сви шавови. Шав испод руке и шав
 напред за Сизон (брус-фалту) а као што
 смо рекли за I. фигуру потребан нам је
 један шнит са једним шавом испод руке.
 Да би добили од ове наше основе жа-
 кета потребно нам је саставити само на-
 пред, Сизон (брус-фалту) и добијемо шнит
 са једним шавом који има потребну окру-
 глинину за прса зато није раван да се може
 с њиме кројити штоф, сад метемо мустру
 од папира и онда га расечемо на три ме-
 ста, и то од изреза око руке до Сизона
 где је састављен, а други од тач. M на
 ниже до сизона где је састављен а трећи
 расечемо у правцу, првог полукруга. На
 овај начин добијемо раван шнит као што
 је штоф, само расечемо на три места који

се отворе по потреби колико је потребно
 и намести се на штофу да сви буду под-
 једнаки у ширини.

Штоф је материја који се помоћу
 квашења и вруће пегле да лако унеглати
 и извући. Онда за колико се рашире исеци
 на свакој страни шнита, ми то обележимо
 кредом и за толико исто имамо да унегла-
 мо, да би добили потребна прса, и напра-
 вили потребну форму кас да има и шав,
 за извођење прса тако исто имамо да у
 струку извучемо пошто смо на мустри мо-
 рали да одуземо до би постала равна,
 да би могли да кројимо, а у струку се
 још и извлачи да би се шав исправио и
 форма струка превала даље него где је
 шав, јер само је онда лепс када су шавови
 прави а форма тела види се поред шав.

Исто тако унегламо округлинину код
 кукова на шаву, онда преклонимо штоф
 скројен преко средине где су прса, још
 мало извучемо преа тачније наместимо
 на своје место и у струку унегламо још
 мало више. Када је овако урађено ми
 тачно добијемо форму пресечева пред-

њи део струк и кукове, ако је овај жакет у струку, онда још на једно место близу испод руке исто унегламо мало у струку извучемо мало прса и кукове. Да леђа леђа правила фалту као гураву пошто када кројимо штоф он се кроји прав, а форма леђа имају своју облину то ми и леђа унегламо око руке и извучемо у струку и кукове унегламо да би нам линије од шавова постала права а средина леђа постала као пресечена на пола, да показује струк, кукове и обла леђа.

Када све овако урадимо онда метемо на лутку жакет, и шпендуемо га, видимо какву смо форму после овог урађивања створили I. нам фигура објашњава у ком се правцу мустра расече какви нам је знак потребан да метемо где имамо да унегламо))) а какав нам знак треба да

метнемо кад треба да извлачимо ове знакове морамо свакад показати свакоме који нам има скројени посао израђивати.

А никад не смемо заборавити на знак д' апломб $\equiv$ цртице $\equiv$ које су нам потребне за сваки шав. За израду шита потребни су нам још и сви знакови.

+ више

— мање

= равно

: поделено

× помножено

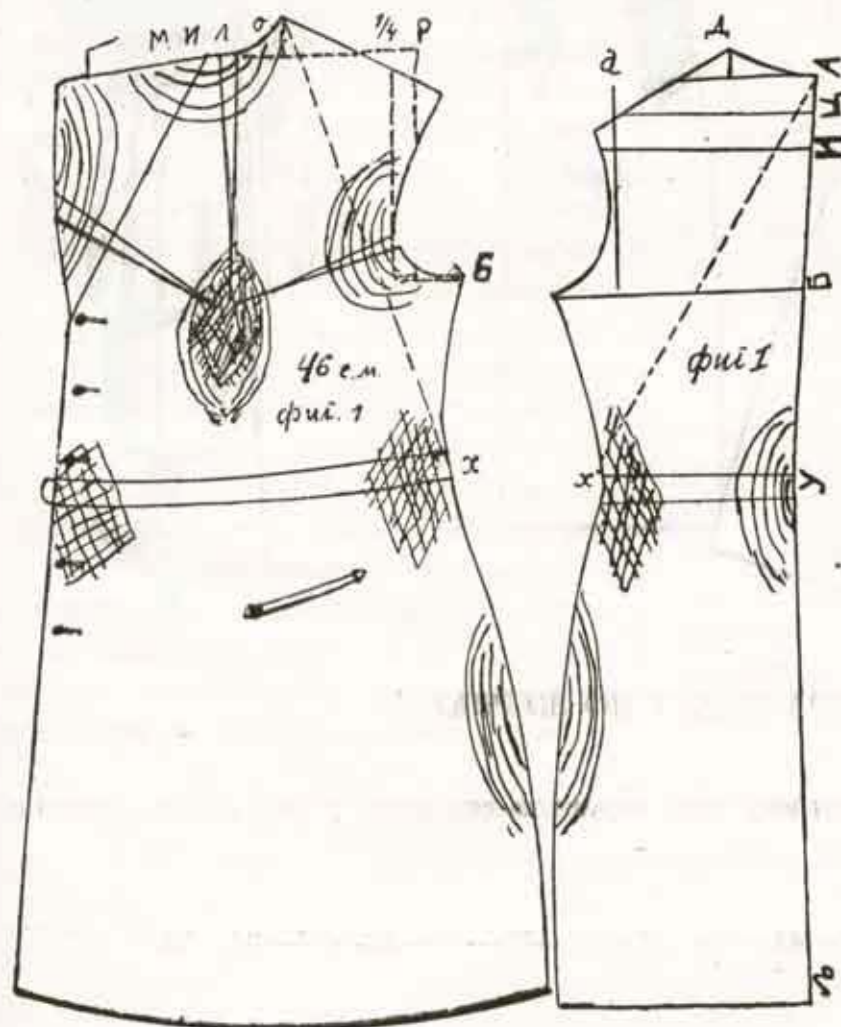
знак за унеглавање полуокругле линије

знак за извлачење косе укрштене линије

д' апломб $\equiv$

Леђа за израду прве фигуре

A-Y = 34 см. дужину струка.

A-П = 78 см. цела дужина жакета.

У-6 = 17 см. дужина испод руке.

A-6 = 17 см. дужина до прве пацтљике која нам је само контрола да видимо да ли смо узели тачну мјеру.

П-А = 5 см. и 8 милиметара или једна трећина од А-5.

A-Ц = 2 см. и 9 милиметара или половина П-А.

Предњи део.

A-M = 48 см. ширину преко највишњих дела груди.

A-Н = 46 см. горња ширине прса.

П-Л = 3 см. који свакад долази иза прсне ширине.

A-a = 16 см. + 1 ширине леђа.

P-Л = 17 см. ширина од руке до руке.

A-d = 7 см. или једна седмнина прсне ширине за парез око врата на леђима.

O-P = 12 см. или једна четвртина ширине преко прса.

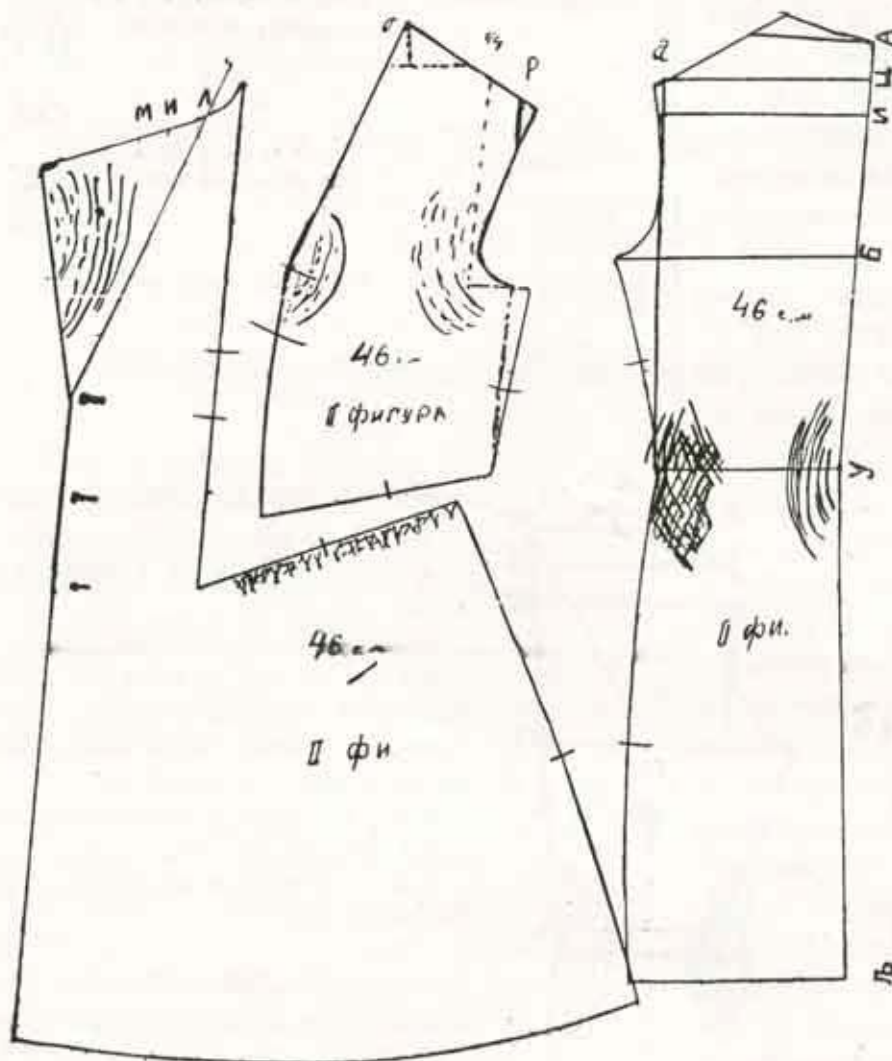
A-X = 40 см. дужина иза руке.

X-O = 47 см. дужина испред руке мање 7 см. код тач. O.

O = равно први полукруг 33 см. мање 7 см. код тачке O.

O = други полукруг 50 см. мање 7 см. код тач. O.

Ова таблица створена је да би се на лакши начин могли помоћи и послужити при израђивању шита и да неби морали основне речи непрестано понављати када их једаред напамет научимо. По овој табlici видимо по коме реду цртамо и израђујемо брзо основу шита.

ЕНГЛЕСКА МОДА
1920.

II. ФИГУРА ЖАКЕТ ПО ЖУРНАЛУ.

II. фигура жакет по журналу: коју треба видети на страни 25 у овој књизи. Нацртамо окову шита по овој мери:

18 35—85—35—50—17—41—48—17—47—75—44—46—17—34—50.

A-Y — 35 см. дужина до струка.

A-Б = 85 см. цела дужина жакета.

A-B = 18 см. дужина до прве панталенке.

N-B = 17 см. дужина испод руке.

A-II = 6 см. = или једна трећина A-B.

A-Ц = 3 см. или једна половина A-II.

A-M = 46 см. ширина преко најиспунче-
нијих дела груди.

A-II = 44 см. горња ширина око прса.

И-Л = 3 см. свакад долази иза прене
ширине.

A-a = 17 см. 1 см. равно 18 см.

Л-Р = 17 см. ширина прса од руке до руке.

а мало — $1\frac{1}{4}$ 11 $1\frac{1}{2}$ см. ширина за нарез
око руке.

O-P = 11 $1\frac{1}{2}$ см. или једна четвртина прене
ширине.

A-X = 41 см. дужина иза руке до струка.

X-O = 48 см. дужина испред руке до
струка.

A-д = 7 см. или једна седмнина прене
ширине нарез око врата на леђима.

O = 35 см. први полукруг до најиспун-
чешијег дела груди мање 7 см.

O = 50 см. равно други полукруг мање
7 см. до тач. O.

Када је овако готов шнит онда сечемо
по означеним линијама, за основу и саста-
вимо Сизон на рамену са стране и метемо
на лутку; затим узмемо журнал и цртамо
потребне линије за ову фигуру као што
су означене на журналу. И то од рамена
право преко прса до струка, нацртамо једну
праву линију, и онда попречно струка
до леђа и када овако обележимо на лутки
и видимо да нам шавови имају исти пад
као код журнала, скинемо са лутке шнит,
исечемо тачно по обележеним линијама,
и видимо колико нам је потребно напу-
стити шире у струку на доњој страни,

за набор. Када оваку фигуру жакета, и
мамо исечену преко прсију она нам даје
форму прса, и олакшава нам рад са пеглом,
много мање унегљујемо, него код прве
фигуре за прса, а исто тако и у струку
мање извлачимо, и само кукове унегљујемо
као код прве фигуре пошто се код кукова
ништа не мења. Овим је готова II. **фигура
жакета за правилно развијено тело.**

Види слику журнала Енглеска мода
фигуре II. и слику шнита основа II. фигуре.
А и сваки други жакет ма које фигуре, и
ма какав био модел, више или мање исечен
у струку, ниже струка преко прсију, поред
прса, — иза прса, преко рамена, иза рамена,
у појасу у фалтама (цигован) надржан, на-
боран напред, позади са стране, са фал-
тама а и које праве кеса и т. д. Све ово на-
рађујемо помоћу основе шнита овог си-
стема, сечемо свуда где год нам изискује
потреба фигуре, а и додајемо свуда а за
колико одузимамо, да нам се не промени
основа шнита. Ко не би веровао да је све
ово тачно, и да се на овој начин изра-
ђује нека изволн доћи у школу, у којој
ће многе тајне о кроју још научити и ви-
дети, и уверити се а које се не могу обја-
снити писањем већ се мора практично про-
бати радити. Код кроја има свакад нових
ствари, које су као тајна, пошто се исте не
могу писањем објаснити, већ се најлакше
могу схватити, када се покажу и објасне,
при стварном кројењу разних шнитоа, по
узетим разним мерама, и кад се изводе
разне фигуре по журналу; а нарочито се да
објаснити при проби, код разно разви-
јенијих особа.

ОБЈАШЊЕЊЕ.

Овде ћемо дати два објашњења, која се појављују код ненормално развијених особа.

1.) Када кројимо за једну погнуту особу шнит, тачка О мора да силази на ниже, ближе основне линије М а она свакад код правилно развијене особе мора да је у висини за једну осмину прсне ширине. И од тачке О извадимо изрез око врата.

Зато када је тачка О ниже сишла за 1 см. од $\frac{1}{8}$ прсне ширине онда исто морамо да мењамо крај од рамена и код изреза око руке, на рамену од краја одузимамо до половине рамена за 3 милиметра код првог сантиметра кад је тач. О нижа. А исто морамо сад у изрезу око руке, одузети а то код шаву где се састављају леђа са предњим делом, да одузмемо ниже за 1 см. да би нам остао изрез око руке у ширини и дужини исти, значи да се основа не мења, али морамо да одузмемо оно што ће се на проби појавити непотребно, и пустимо линију од рамена до тач. Б да видимо за колико треба да сиђе на ниже.

А зато ако нам је тачка О сишла ниже за 2, 3, 4, 5, 6 и 7 сантиметра онда тако исто морамо одузети за сваки сантиметар. Што силази тач. О ниже по 3 милиметра, на крају рамена а исто код изреза око руке. А које тач. О ниже и раме спуштено, онда у изрезу око руке спуштамо за сваки први сантиметар. Одустимамо у изрезу око руке 1 см. а за

сваки други по 3 милиметра, као и на крају од рамена. Значи када је тач. О нижа за 3 см. онда у изрезу око руке одузимамо 16 милиметра а на крају рамена одузимамо 9 милиметра.

2.) Кад кројимо за једну муштерију која нам је затурена онда на рамену код предњег дела и леђа, на крају пуштамо више пошто тач. О иде све више у висину, ако је за 5 милиметра 1 см. или до 3 см. подигнута онда се пушта на крају рамена свакад више по 3 милиметра од сваког пола сантиметра, да би нам остала средина леђа што краћа, а крајеви рамена ште дужи. Зато морамо доле на шаву где се састављају леђа са телом одузети исто онолико колико смо горе додали на крају рамена леђа, јер је потребно код сваке затурене особе да што краћа буду леђа преко средине.

А у свај метод обраћам пажњу да свако зна да су све слике шнита израђене, нацртане за правилно нормално развијене особе, а сваки шнит нацрт по другој мери израђен, показује разне мање разлике сличне овом објашњењу, мора имати тачну узету меру испред руке и иза руке. А када жели тачно кројити мора мислити само на овај рад, и добиће резултат, коме мора дати сам тачан резултат у промени, нових разлика. А које може лако дотерати, оваке ситне промене у шниту десиле се многе, али које нису ништа када знамо тачно узети меру, и тачно пробати.

МАНТИЛ

МАНТИЛ

Мера за правилно развијене: 17, 34, 115, 34, 50, 17, 40, 74, 17, 45, 75, 46, 48, 17, 34 и 50.

Нанртамо један прав угао и на са-
моме углу метемо тач. А и од тач. А до
тач. У пустимо дужину струка 34 см. а
у продужењу до тач. Љ целу дужину 115
см. Од тач. У до тач. Б пустимо 17 см. то
је дужина испод руке. Затим измеримо
од тач. Б до тач. А и сравнимо са узетом
мером до прве пантљике, и видимо да
ли смо тачно узели меру испод руке и
до прве пантљике, када је добра и тачна
мера, ми поделимо на три равна дела и на
горњој трећини метемо тач. И до тач.
А од тач. И поделимо половину и ме-
темо тач. Ц.

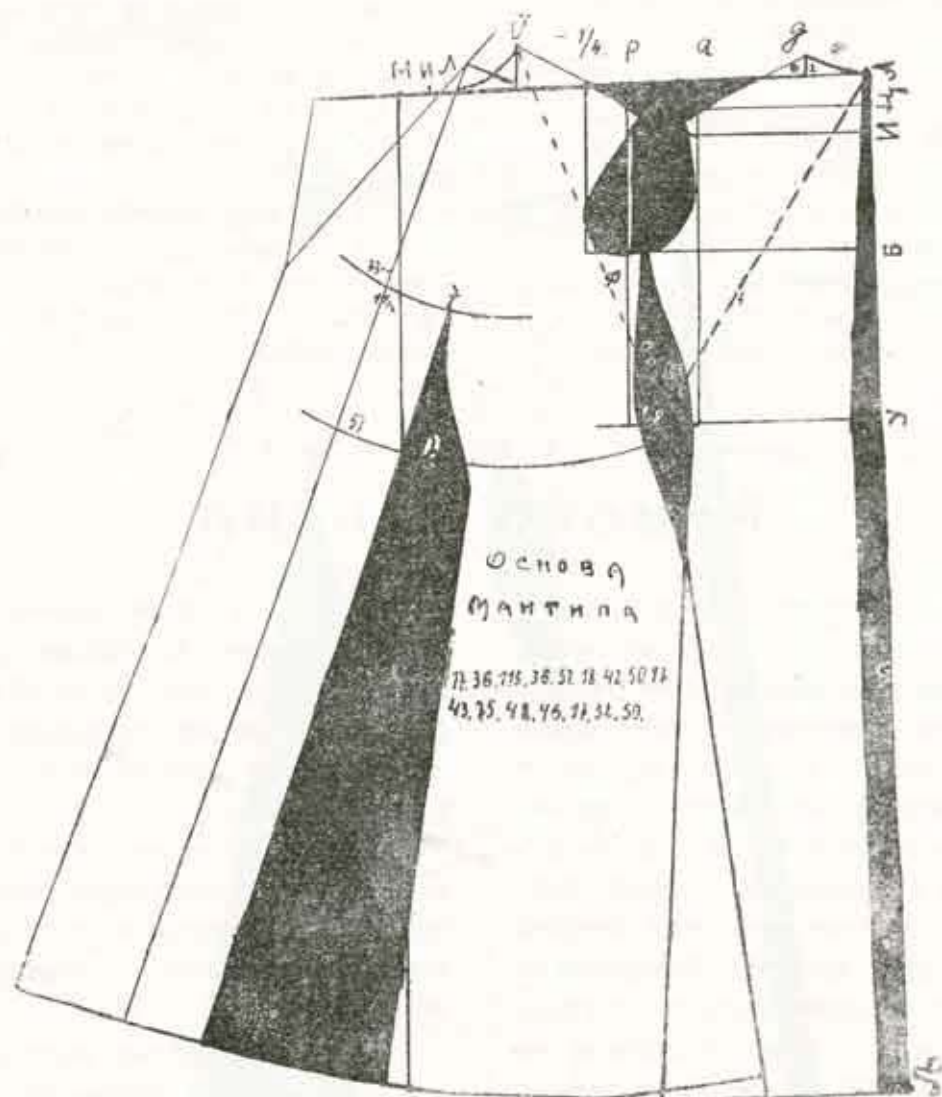
Ове тачке: Љ, У, Б, И, Ц повучемо ли-
није у ширини. За предњи део, од тач. А
до тач. М пустимо ширину преко најиспу-
ченијег дела груди, 46 см. а од тач. А
до тач. И₂ пустимо 44 см. а то је горња ши-
рина око прса више најиспуцченијег дела
груди а мање за 3 см. тач. Л која досази
т. ј. мећемо је свакад иза прене ширине.
Од тач. А до тач. мало а пустимо 16 см.
више 1 = 17 см. то је ширина за леђа. Од
тач. Л до тач. Р пустимо 17 см. то је ши-
рина од руке до руке; пола од тач. мало
а пустимо $\frac{1}{4}$ прене ширине преко нај-
испуцченијег дела груди а то је 12 см.
Од тач. Р до тач. О пустимо исто тако
 $\frac{1}{4}$ прене ширине од 12 см. Тачку О поди-
жемо $\frac{1}{5}$ прене ширине у висини а она се
мења више и ниже и учвршћује при даљем
раду. Од тач. А до тач. Д пустимо сва-
кад за $\frac{1}{7}$ прене ширине а то што износи
7 см. и подигнемо тач. Д свакад за 2 см.
у висини. Одавде се спустимо у полукруг
до тач. А, сад тач. М-Р-а мало $\frac{1}{4}$ изву-
чемо у дужини линије. Од тач. А до тач.

Х пустимо 40 см.; ово је дужина иза руке.
А од тач. Х до тач. О пустимо 47 см. мање
 $\frac{1}{7}$ прене ширине а која нам је ширина,
за изрез око врата на леђима а то је од
тач. А до тач. Д и сада овде учврстимо
тач. О, од тач. О повлачимо једну ли-
нију за предње раме до укрштених ли-
нија мало а И. — Од тач. Д више поди-
гнуту 2 см. повлачимо линију за рамена
на леђима до линије укрштених мало а са
И укрштавања и пустимо линију дужу
за 2 см. која овде износи 14 см. и прене-
семо је код тач. О на линију за предње
раме и метемо тач. за ширину предњег
рамена и од ове тачке ширине предњег
рамена спуштамо се преко линије Р до
линије $\frac{1}{4}$ и до укрштених линија Б са Р
постепено се пењемо поред линије мало а,
доле до тач. ширине рамена на леђима.
Ово је изрез око руке који мора свакад да
изгледа као једна елипса или (јаје).

Од тач. О, учвршћено напустимо у
висини 7 см и притиснемо прстом десне
руке код тач. О а левом повучемо по-
лукруг преко линије М на 33 см. а други
полукруг овако исто на 50 см. На првом
полукругу а испред линије М измеримо
тачку $1\frac{1}{2}$ см. и пустимо од тач. Л преко
ове тач. $1\frac{1}{2}$ см. до доле једну косу ли-
нију. Ово је грудна линија, поред које
одма метемо лењир и направимо један
угао а да се веже са линијама ОМ преко
ове линије од тач. О изведемо изрез око
врата. Од тач. У до грудне линије изме-
римо ширину у струку 54 см. и одузмемо
34 см. ширину око струка и остаје нам
вишак од 20 см. које поделимо на овај
начин: од тач. У одузмемо 3 см. и ово ве-

жемо са тач. А исто пустимо до доле; ова нова линија јесте средина леђа. За мантил полулежеран а са једним шавом испод руке на средини одузмемо струку 5 см. и ово подигнемо до изреза око руке а на ниже пустимо за 20 см. да се укрете, све линије, и овде меримо ширину кукова а пуштамо шире него што нам је тачна мера

за 6 см. На првом полукругу обележимо 7 см. од грудне линије унутра а на другом доле полукругу обележимо исто тако једну тач. од 7 см. а другу полукруг одузмемо још једну тач. од 6 см. изведемо сизон (бруе-фалту) прву линију пустимо право до доле исто као и грудну линију преко све тач. 7 см. а другу ји

нију од првог полукруга спуштамо у полуокруглу линију до тач. 6 см. на струку или одавде пустимо праву до доле да се укрети са линијом М. на 70 см. или по потреби.

За мантил са једним редом дугмади а који се на самој средини закопчава пу-

штамо 10—12 см. а кад два реда пуштамо 14—17 см. а ревер пуштамо свакад шпри неге што је преклоп напуштен за 2—10 см. или по потреби по журналу.

Дужину мантила меримо од тач. Д до тачке Љ и ову дужину пренесемо у полукругу на шав испод руке на леђима

само дужу за 2 см. и исправимо је у правој линији нову дужину измеримо од изреза око руке до доле на леђима и исту дужину пренесемо на предњи део од изреза око руке до доле испод руке исту дужину а сад од тач. О измеримо ову дужину на шаву испод руке и пренесемо је напред дужу за 2 см. јер ова се дужина надружи на ивици или се унегла за преа.

Овим је готов подулежеран Мантил.

Леђа и предњи део.

А-У = 34 см. дужина до струка.

А-Љ = 115 см. цела дужина мантила.

У-Б = 17 см. дужина испод руке.

А-Б = 17 см. дужина до прве пантљике.

И-Л = 5 м. и 8 м. м. или $\frac{1}{3}$ А-Б.

А-Ц = 2 см. и 9 м. м. или $\frac{1}{2}$ А-И.

А-М = 48 см. ширина преко најиспунче-нијег дела груди.

А-И₂ = 46 см. горња ширина преко преа.

И₂-Л = 3 см. која свакад долази иза прене шарице.

А-а мало = 17 см. више 1 = 18 шири-на леђа.

А-Х = 40 см. дужина иза руке до струка.

Х-О = 47 см. дуж. испод руке мање 7 см.

Л-Р = 17 см. ширина од руке до руке.

а = 1.4 линија за изрез око руке 12 см.

Р-О = 1.4 прене ширине преко најиспунче-нијег дела груди 12 см.

А-Д = $\frac{1}{7}$ прене ширине 7 см. изрез око руке.

О = 14 см. линија — ширина за раме предњег дела.

Д = 14 см. ширина рамена за леђа.

О = прад полукруг 33 см. дужина нај-испунчевијег дела груди.

О = други полукруг 50 см. дужина до струка напред.

КИМОНО МАНТИЛ

Нацртамо крој (шнит) по узетој мери и када је шнит готов додамо само меру: дужину рамена и рукава и доле дубину испод руке, сво изводимо помоћу слова све речи: „Школа“, по чему видимо у коме правцу израђујемо шнит — Кимоно.

Од линије Б до тачке Ш обично спу-стимо 7 см. а по потреби можемо спу-стити и испод струка како нам журнал захтева или како желимо. Продужи се линија рамена предњег дела и од тачке О мање 7 см. на овој новој линији до тачке К пустимо 77 см. дужину рамена од рукава. Од тачке К до тач. О₂ пусти-мо ширину рукава доле 15 см. и од тач. О₂ праву линију до тач. Ш, овим је го-тов предњи део са рукавом. Затим на истом шниту, продужи се линија за леђа која прелази преко предњег дела, и од тач. Д пустимо дужину рамена рукава

мање 7 см. и овде метемо тач. А₃ на 77 см. Од тач. А₃ пустимо рукав — ши-рину доле до тач. Л₂ на 15 см. и од тач. Л₂ пустимо праву линију до тач. Ш, тач. Ш свакад се меће на самој средини из-реза око руке.

Овим су готова леђа са рукавом Ки-монс. Кад желимо шнит скројити морамо прво леђа и рукав израдити на дру-гом папиру пошто је немогуће на други начин кројити.

Види сляку кимоно мантила.

А-У = 34 см. дужина до струка.

А-Љ = 115 см. цела дужина мантила.

А-Б = 17 см. дужина до прве пантљике.

У-Б = 17 см. дужина испод руке.

А-И = 5 см. и 8 м. м. или $\frac{1}{3}$ А-Б.

А-Ц = 2 см. и 9 м. м. или $\frac{1}{2}$ А-И.

А-М = 48 см. ширина преко најиспунче-нијег дела груди.

А-И = 46 см. горња ширина око преа.

И-П = 3 см. свакад долази иза прене
ширини.

А-а = 16 см. выше 31 см. 17 см. ширина лефа.

Л-Р₂ = 17 см. ширина од руке до руке,
а — 14 см. 11 ¹/₂ см. ширина за изрез око
рук.

$$P-O_{\text{н}} = 11^{1/2} \text{ см.} = 1/4 \text{ пресе ширине.}$$

Д-А = 12 престо ширине 7 см. веза око врата на леђима.

$O = 34$ см. први полукруг.

0 = 50 см. други полукруг.

А-Х = 40 см, дужина иза руке.

X-O = 47 см. дужина вперед руко до струка.

О-К = 77 см, меньше 7 дужина рамена — рукава.

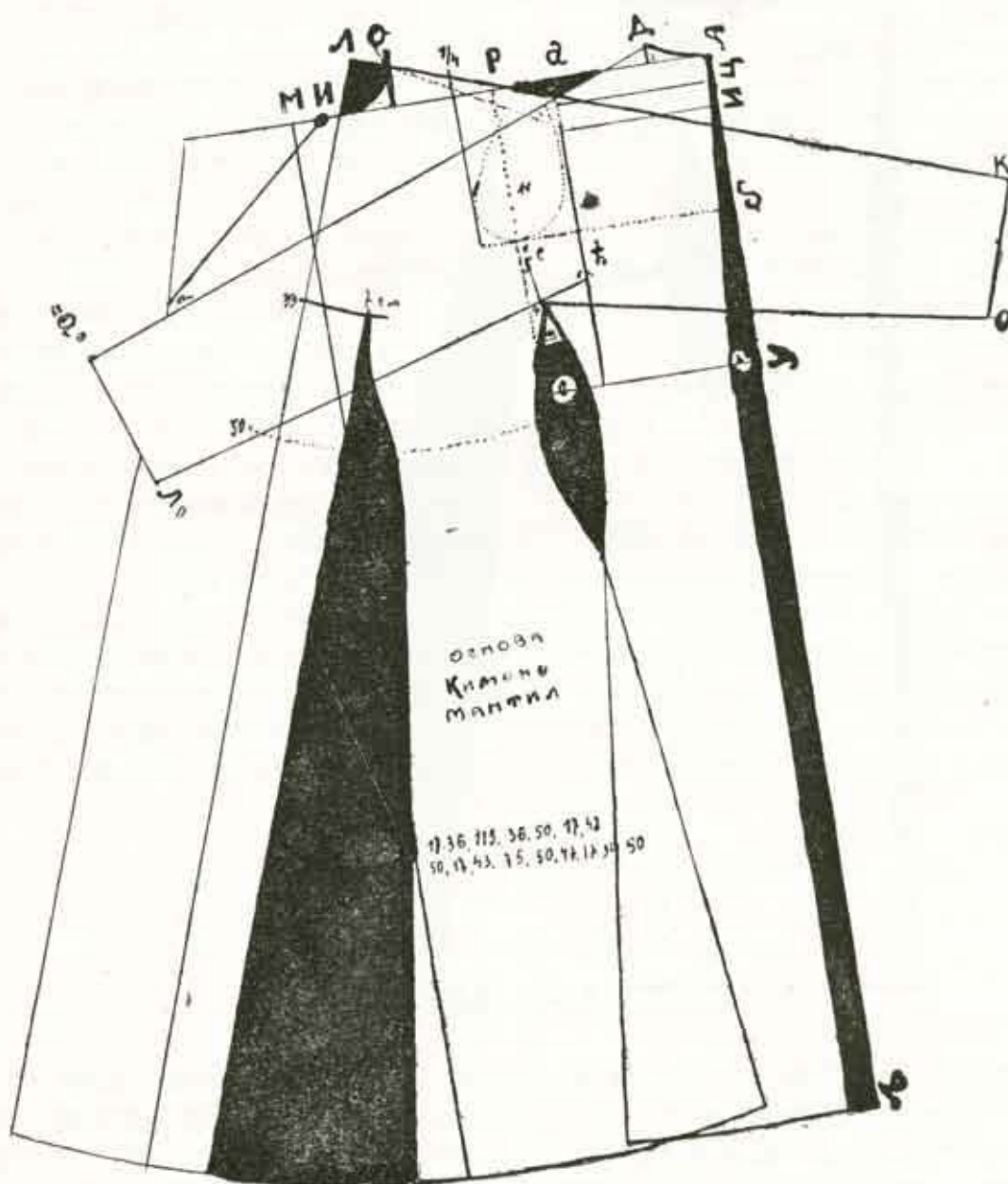
К-О₂' = 17 см, ширина рукава доле.

О-III = "нав" испод руке.

Д-Аз = 77 мање 7 дужица рамена и рукава.

Дз.П₂ = 15 см. ширина рукава.

Л₂-III₃ = шав за испод руке.

КИМОНО МАНТИЛ

За израду кимоно мантила служи нам Сизон (брус фалта) као и код сваког мантила шнита. За одузимање непотребне ширине на предњем делу а овим се добију потребна прса за кимоно мантил, као и код сваког другог мантила.

Код кимоно мантила, жакета или блузе, када исечемо шнит мустру и саставимо је, сада можемо обележавати у потребне линије за разне фигуре, и онда метомо на лутку, и видимо да ли смо тачно и лепо право обележили, и метули на своје место потребне линије по журналу.

Када би хтели да кројимо кимоно, које је без шав на предњем делу преко прса треба урадити како нам говори објашњење прве фигуре, или да просечемо рукав и то од тач. О₂ у висини за 5 см. до (брус-фалте) сизон где се завршава. Али овим се добије горњи рукав широк који морамо одузети, за толико, за колико се је проширио са овим усечком да нам је кимоно комотан онда само одузмемо код тач. О₂ до III непотребну ширину.

Ово кимоно има напред између предњег дела и рукава једну фалту за фидерирање која је потребна и лепа да се види између рукава и предњег дела.

Кимоно мантил, жакет или блуза, ако хоћемо да нам је сасвим комотно прак-

тично онда од тач. III на предњем делу усечемо, на више у ширини рукава за 5 см. и ту метомо тач. С да би видели у ком се правцу усече, а на леђима исто нам је потребно усечи за 5 см. у ширини леђа, метомо тач. Т да би по истој видели у ком се правцу усече рукав горњи и када овај усечак састављамо добија се једна промена — у дужини шавова и то шав од леђа на рукаву постаје краћи за 5 см. него шав од предњег дела; за толико напустимо дужу на рукаву од леђа, а шав испод руке на предњем делу постаје дужи за 5 см. који само кратимо пошто је шаву на леђима добра дужина.

Овим радом је готов кимоно, комотан и практичан, само је мало теже удесити ове усечке, али они су много потребни зато их треба свакад направити.

Кимоно мантил, жакет или блуза, када се по овоме систему шнита кроји, он има шав на рамену преко средине горњег рукава и рамена и од овог добијемо један шнит ако га саставимо само са једним шавом испод руке, а који можемо на разне начине сада сећи, у ширини и дужини за разне фигуре што ћемо видети при даљем раду и у пракси. Овим се начином израђује шнит, за све врсте кимоно мантила, жакета и блузе.

„РАГЛАН“ МАНТИЛ.

Нацртамо шнит по узетој мери за оно шта хоћемо правити н. пр. мантил, жакет или блузу. А код свих ових шнитоа рад је исти. Зато када је готова основа шнита

овог система по узетој мери за мантил и раглан по коме ћемо видети каква нам је потреба израдити нацрт у изрезу око руке види слику раглан мантил за из-

раду по овом систему а то овако мера 17, 34, 125, 34, 50, 17, 40, 47, 17, 47, 77, 44, 46, 17, 32, 48. Мала промена у изрезу око руке од тач. О спустимо косу линију до укрштених линија Б Р, исто тако од тач. Д

спустимо косу линију до укрштених линија Б Р.

Од тач. О а на овој новој линији поделимо на пола од изреза око руке где се укрштава до тач. О и овде на поло-

вини метемо тачку од 2 см. и од тач. О спустимо се у полуокружницу поред ове нове линије и преко тач. 2 см. до изреза око руке где се укрштава са овом новом

линијом. Овим је готов изрез око руке за раглан предњег дела. Од тач. Д поделимо ову нову линију на пола од изреза око руке где се укрштава са овом

линијом до тач. Д и метемо тач. 1 см. на половини. Затим се спустимо од тач. Д у полуокруглој линији поред ове нове линије и преко тачке 1 см. до изреза око руке где се укрштава са овом новом линијом. А пошто нам свакад доле у основи остаје непромењена округлина за изрез око руке с тим смо на овај начин готови са изрезом око руке на леђа за раглан.

Овим радом цртамо све врсте раглана као за мантил раглан, жакет раглан, блузу раглан и хаљину раглан.

Леђа.

А-У = 34 см. дужина струка.

А-Љ = 125 см. цела дужина мантила раглана.

У-Б = 17 см. дужина испод руке.

А-Б = 17 см. дужина до прве панталјке.

А-И = 5 см. 8 м. м. или једна трећина А-Б.

А-Ц = 2 см. и 9 м. м. и 1 половина А-И.

Предњи део.

А-М = 46 см. ширина прса преко најиспученијег дела груди.

А₂-И₂ = 44 см. горња ширина прса.

И-Л = 3 см. која долази свакад иза прсне ширине.

А-а = 17 или 1 см. ширина леђа = 18 см.

Л-А-Р = 17 ширина преко прса од руке до руке.

А-Д = 1 седмина прсне ширине = 7 см. изрез око врата.

а = 1 четвртина прсне ширине линија за изрез око руке.

Р-О = 11 см. или 1 четвртина прсне ширине.

О-Б-Р изрез око руке за предњи део.

Д-Б-Р изрез око руке за леђа.

О = 34 см. први полукруг.

О = 50 см. други полукруг и до доле 136 см.

А-Х = 40 см. дужина наа руке.

Х-О = 47 см. дужина испред руке.

Види слику „раглан“, које израђујемо као и жакет раглан.

ОСНОВА КИМОНО БЛУЗЕ.

СЛИКА 1.

Нацртамо крој (шнит) по узетој мери за блузу а по основи шнита овог система за струк.

Када је готов крој (шнит), додамо дужину рамена и рукава целог, и помоћу слова речи, Школа, а која нам служи да видимо, у коме се правцу израђује шнит кимоно.

И то овако спустимо од линије Б испод руке до тач. III 7 см. а може по потреби да се спусти и до самог струка тач. III. Како нам журнал захтева или како желимо. Од тачке О продужимо линију рамена од предњег дела, и пу-

стимо дужину рамена рукава: на овој новој линији и то од тачке О до тачке К, од тачке К до тачке О₂ пустимо ширину рукава доле. И од тач. О₂ до тач. III испод руке вежемо правом линијом, овим добијемо предњи део са кимоно рукавом готов.

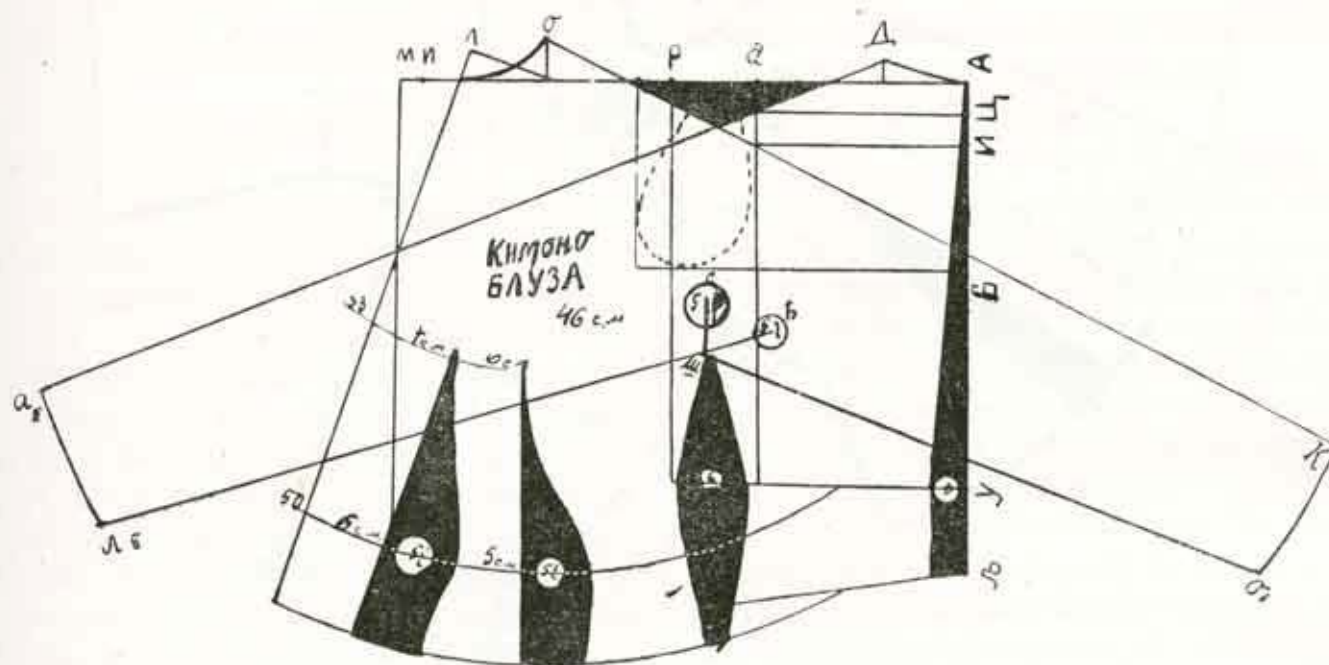
Затим, на истом шниту, продужимо линију раме за леђа, а која прелази преко прсне део. на овој новој линији пустимо дужину рамена рукава, од тач. Д до тач. А₂ мање $\frac{1}{7}$ прсне ширине а од тач. А₂ спустимо до тач. Л₂ ширину рукава доле 12 см. или по потреби шире или дуже. О₁₁

од тач. Л₂ до тачке Ш испод руке вежемо са правом линијом.

Овим су готова леђа са рукавом кимоно. Види слику Кимоно блуза, на којој се види како се основа израђује и усечак за федерацију. А који усечемо овако од тачке Ш до тач. С на предњем делу

пустимо 5 см. на више у истом правцу као што иде шав испод руке и усечемо у ширину рукава. Од тач. Ш до тач. Ђ пустимо 5 см. у истом правцу као што иде шав од рукава и усечемо у ширину леђа.

МЕРА: 17—30—44—34—50—17—40—47—75—46—48—17—34—50.

А-У = 34 см. дужина до струка.
А-Љ = 44 см. цела дужина блузе.
А-Б = 17 см. дужина до прве пант. линије.
Ц-Б = 17 см. дужина испод руке.
А-И = 5 и 8 милиметра или једна трећина А-Б.

А-Ц = 2 см. или 9 милиметра или једна половина А-И.

А-М = 48 см. ширина преко најиспунченијих дела груди.

А-П = 46 горња ширина више прса.

И-Л = 3 см. свакад долази иза прене ширине.

А-д = 16 см. ширина леђа више 1 см. = 17 см.

Л-Р = 17 см. ширина од руке до руке.

а-1₄ = 12 см. ширина за изрез око руке.

Р-О₂ = 12 см. или 1 четвртина прене ширине преко најиспунченијих дела груди.

А-Х = 40 см. дужина иза руке.

Х-О = 47 см. дужина од струка испред руке до тач. О мање 7 см. или половина.

а-а = 7 см. или једна половина прене ширине.

О = 34 см. први полукруг.

О = 50 см. други полукруг.

О-К = 77 тм. мање 7 см. дужина рамена рукава.

К-О₂ 12 см. ширина рукава доле.

О-Ш шав испод руке за рукав.

Д-А₂ = 77 мање 7 см. дужина рамена рукава од леђа.

А₂-Л₂ = 12 см. ширина рукава.

А₂-Ш шав за испод руке.

$A-L_2 = 12$ см. ширина рукава доле.

$P_2-III =$ за шав рукава испод руке.

$O-D =$ просто састављен шав на рамену и горњем рукаву за кимоно блузу с једним шавом испод руке.

$III-B = 5$ см. усецак за комотну и практичну блузу.

$III-C = 5$ см. усецак за комотну и практичну блузу.

Када је овако састављен шнит метемо на лутку, исечемо у ширину и дужину потребне нам фигуре по журналу. Овим је готова кимоно блуза, кад се на овај начин уради.

РУКАВ.

Мера треба да је узета овако за сваки шнит рукава овог система:

- 1) Ширина леђа 16 см.
- 2) Дужина рукава до лакта 45 см.
- 3) Цела дужина рукава 75 см.

Напртамо прав угао десну страну дужу а леву краћу; на самом углу метемо тачку И, и од тач. И до тач. О пустимо 23 см. које је свакад једна половина прсне ширине преко најиспупченијег дела груди, а која је овде узета 46 см. За ову основу шнит рукава или се узима половина ширина изреза око руке, а то значи да када је наш шнит добар и тачан онда мора имати изрез око руке исту ширину колико је преко најиспупченијег дела груди а за овај шнит за који кројимо овај рукав, јер се кроји по једну четвртину прсне ширине и изрез око руке, а рукав се састоји из половине прсне ширине или две четвртине прсне ширине.

Сад тач. Л, метемо на средину између тач. И и О а пустимо на ниже од тач. И до тач. М исту дужину као између тач. И и Л, а то је једна четвртина прсне ширине 11 и по см. или половина ширине рукава од тач. И и О.

Значи да имамо исту дужину као код И и Л и код И и М. Од тач. М пустимо линију праву до линије О и од тач. О до тач. Р пустимо за 3 см. свакад код сваког шнита за рукав и сад од линије И напртамо попречну линију до линије где се укрштавају М и О и затим другу попречну линију напртамо од тач. М до тач. Л а где се ове линије попречне укрштају више за 2 см., то је тачка Љ. Кутла горњег рукава почиње од тач. М. иде попречном линијом М. Л. за 3 см. и онда се пење у полу округлу линију до тач. Љ. и иде у продужењу до тач. Л затим се спушта до тачке Р.

Овим је готова кутла горњег рукава.

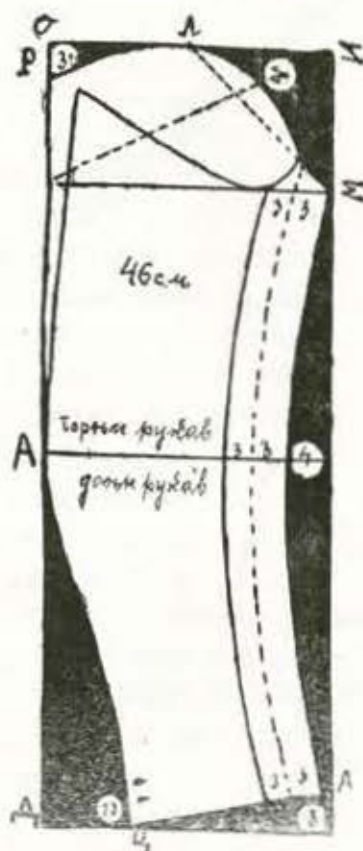
На тачку Р ставимо сантиметар, који узмемо на 16 см. који напштамо за леђа од тачке Р до тач. А прво дужину рукава до лакта и у продужењу до тач. Ц целу дужину рукава 75 см. Исту дужину пресечемо на предњем шаву у полукругу и то на овај начин: на тач. Р притиснемо претом леве руке а у десну писаљку метемо на 75 см. вучемо полукруг до линије И и овде метемо тач. А другу, значи да нам шав предњи краћи за 3 см. а од тач. А друго до тач. Ц

пустимо ширину рукава више 3 см. и то овако: $13 + 3 + 16$ од тач. У до тач. А прво на лакту извучемо линију форму рукава какав вам је потребан.

Од тач. М обележимо и одузмемо два пута по 3 см. за предњи шав прелом рукава и шав за доњи рукав. На линију А прво а на лакту, на рукаву напред одузмемо једну тач. од 4 см. за шав горњег рукава и два пута по три см. за прелом рукава и шав доњег рукава. Од тач. А друго одузмемо два пута по три см. и то је за предњи шав прелом рукава и шав доњег рукава.

Од тач. М изведемо једну округлу линију за предњи шав и то преко тачке 4 см. до тач. А друго и још две оваке исте у истом правцу подигнемо линије за прелом рукава и шав доњег рукава, од тач. М а од друге линије за шав доњег рукава изведемо форму изрез доњег рукава и то за 2 см. до тач. Р за вршава се изрез доњег рукава и спушта се правом линијом до тач. А друго а на лакту на ниже иде као шав горњег рукава.

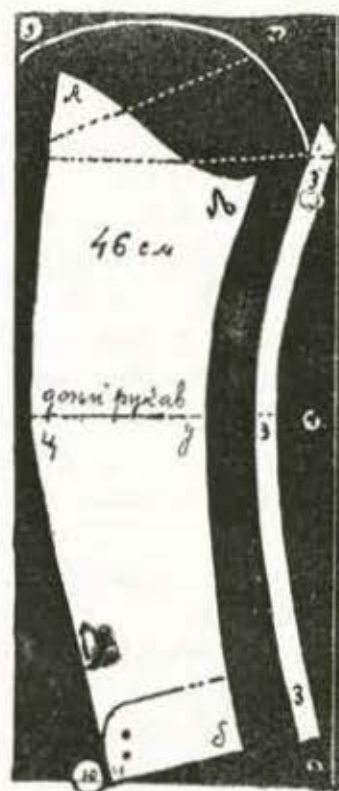
Види слику: рукав горњи и доњи.

И-О = 23 см. ширине премо прса или половина изреза око руке.

Л = 11 и по см. половина И-О.

И-М = 11 и по см. или И-Л.

О-Р = 3 см. код сваког рукава.

Р-А прво 45 см. дужина до лакта мање 16 см. ширина леђа.

ЛБ = 2 см. више укрштених линија М-Л и И-М.

$M = 2 \times 3$ см. тачка за шав и прелом, шав доњег рукава.

А прва линија равна 1×4 см. и 2×3 см.

А друго 2×3 см. предњи шав прелом рукава и шав доњег рукава.

$M = 6$ см. линија за шав доњег рукава 6 см. мање 2 см. од тач. Р изрез доњег рукава.

$A-U = 13 + 3 = 16$ ширина рукава доле.

Види слику рукав горњи и доњи.

РУКАВ РАГЛАН.

За овај рукав потребна нам је само једна дужина више да узмемо, него код обичног рукава, и то овако се узима, од средине врата, до шакве, чланка а то је овде 77 см. или исту дужину коју имамо за основу овог рукава, само додајемо још ширину леђа, и добијемо дужину за раглан рукав. Нацртајмо основу кроја (шнита) за рукав по мери, од ширине преко прса 48 и то преко најиспупченијег дела груди. Када нам је готов шнит за основу рукава обичног за Мантил онда имамо само додати форму на више за Раглан рукав, а то онда само додајемо форму на више за раглан рукав и то у продужењу од основне линије од тач. М на преко тач. И продужимо на више за $\frac{1}{4}$ прене ширине, а то је овде 12 см. и више 1 см. додајемо, то је свега 13 см. и од тач. И пустимо на више свих 13 см. и метемо тач. У. Сад од тач. Л а која се налази на средини шнита основе рукава, притиснемо претом сантиметром, а пустимо га у висини до тач. У и повучемо један полукруг, колика нам је ширина горе рукава. Сад изводимо преко овог полукруга, форму раглан рукав, и то од тач. У до Б пустимо свакад 2 см. на овај полукруг и од тач. Б пустимо косу линију до тач. Л и измеримо од тач. Б до тач. Л дужину и исту пустимо на полу-

круту до тач. И₂ а то је свега 14 см. значи да нам је свакад иста дужина као од тач. Б до тач. Л тако исто од тач.

тач. И₂. Од тач. И₂ до тач. Ц на истом полукруту пустимо свакад 2 см. за сваку величину рукава.

Сад од тач. И₂ што је код основе рукава до тач. Л које је на средини рукава, поделимо на три равна дела и на првом делу забележимо ближе тач. И₁ тач. Л₂ исто тако, и са друге стране од тач. Л до тач. О које су на основној линији исто поделимо на три равна дела и метемо тач. А велико ближе тач. О од тач. А подигнемо косу линију до тач. Ц и од тач. Д пустимо косу линију до тач. Л₂ и од тач. И₂ до тач. Л пустимо косу линију.

Овим линијама обележили смо висину и ширину преко које имамо извадити форму раглан рукава, и то овако од тач. М која је код основе рукава за извођење кугле за рукав, почиње исто и форма раглан рукава, и то од тач. М до половине кугле код основе рукава остаје иста, од половине кугле до тач. Л₂ пењем се у полуокруглој линији и у продужењу до тач. У од тач. Б до тач. Л пуштамо у малој кривој линији као што нам показује слика форма раглан рукава. Од тач. Л до тач. И₂ сасвим мало крива

линија, опет види слику форму раглан рукава како се изводи ова линија од тач. Ц до тач. А поделимо на пола и одузмемо за 2 см. на средини ове линије и изведемо полуокруглу линију од тач. Ц преко ових 2 см. до тач. А и спустимо се до тач. Р код ове основе. Овим радом готова је форма раглан рукава са једним шавом на рамену, а ако хоћемо да имамо шав преко горњег рукава до доле, онда само поделимо основни горњи рукав на половину и повучемо једну линију од тач. Л преко обележене средине на гор-

њем рукаву, и расечемо по овој обележеној средини, тада добијемо раглан рукав горњи у два дела, са шавом на средини. Доњи рукав остаје исти као код основе шнита рукава а то код блузе пуштамо од тач. Р једну тач. од 6 см. код жакета од 4 см. а код мантила од 2 см. пошто нам је изрез код мантила најшири, то и доњи рукав одузимамо само 2 см. да би добили што шири рукав.

Види слику раглан рукав, по којој израђујемо форму раглан рукава.

Основа рукава.

И-О = 24 см. половина прсне ширине преко најиспученијег дела груди.

И-Л = 12 см. или пола И-О.

И-М = 12 см. или равно И-Л.

О-Р = 3 см. свакад код сваког рукава.

Р-А = 45 см. дужина до лакта мање 16 см. ширина леђа.

Р-д = 76 см. цела дужина рукава мање 16 шир. леђа.

А-Ц = 13 см. + 3 = 16 см. ширина доле рукава.

М 2 = 3 тачке за шав предњи горњег рукава прсност рукава горњег и шав доњег рукава.

А = линија за жакет на предњем шаву, једна тач. 4 см. и две тач. по 3 см. за шав горњег рукава, за прелом рукава горњег, и за шав доњег рукава О на предњем доле одузимамо исто 2 = 3 за шав горњег и доњег рукава и прелом рукава.

Р-Ц = А полукруг за дужину рукава доле.

Л-М = попречне линије И-М-О где се ове линије укрштавају метемо тач. Љ за извођење кугле рукава.

И₂-Ц = једна четвртина прсне ширине 12 см. или половина основе рукава.

И-У = 12 + 1 = 13 или једна четвртина прсне ширине.

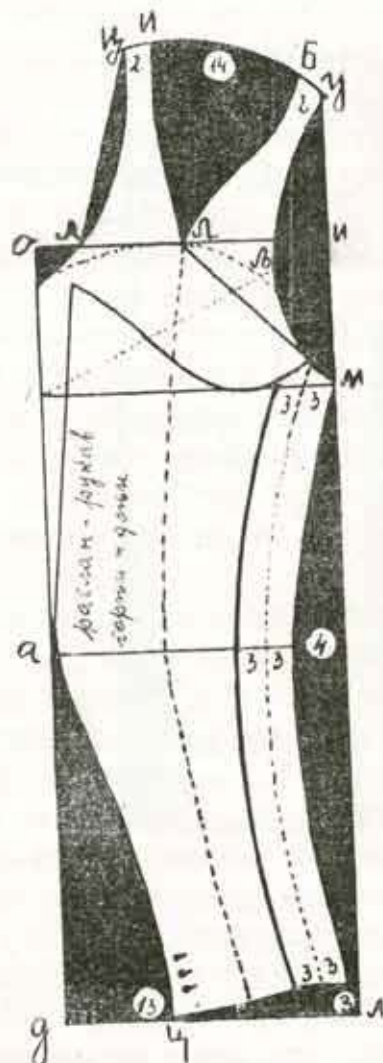
У-Б = 2 см. свакад код сваког раглан рукава долази.

Б-И = 14 см. или иста дужина између Л-Б.

И-Ц = 2 см. свакад код сваког раглан рукава.

И-Л = 12 см. основа половине рукава, а које се дели на 3 равна дела на једну трећину мењемо тач. Љ.

О-Л = 12 см. основа друге половине рукава, исту дељимо на три равна дела а то је 4 см. и метемо тач. А.

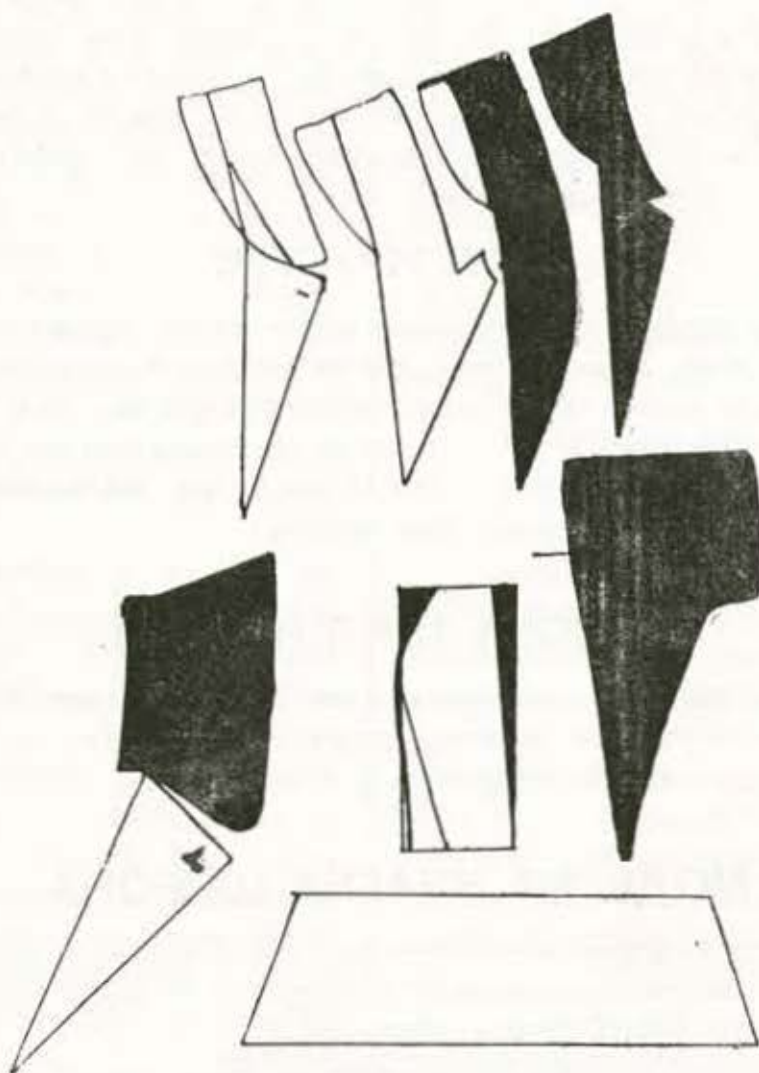

ШНИТ ЗА ФОРМУ МУШКЕ КРАГНЕ.

Шнит за форму мушке крагне израђује се за жакет овако: Нацртамо један прав утао, десну страну дужу а леву краћу, на десној страни дужој пустимо дужину крагне; а кад не меримо изрез око врата, од које се обично добија дужина крагне, онда пустимо једну половину прене ширине више 5 см. А за модел величине 46 см. преко прса половина је $23 + 5 = 28$ см. и пустимо на дужој страни ових 28 см. а на левој краћој страни пустимо 12 см. која је свакад ширина код обичне мушке крагне.

Кад обележимо ширину и дужину направимо правилан квадрат, и у ширини обележимо тач. од 5 см. а дужину поделимо на три равна дела, и више од прве трећине за 2 см. обележимо једну тачку, од које нацртамо једну косу линију до тач. 5 см. и то је линија прелом за крагну, а од овог прелома пењемо се са једном косом линијом у висини од 4—5 см. за предњу ширину крагне и готова форма крагне.

Види слику форма мушке крагне.

МУШКА КРАГНА.

Крагна се прави и на други лакши начин само морамо опет овај систем шнита познавати, да се неби преварили у дужини и ширини крагне. Кад нам је готов шнит за жакет, онда одма по њему вадимо лако крагну, само продужимо линију прелом за ревер на више од тач. О а која је удаљена за 3 см. и то колико нам је већи изрез око врата на леђима. И овим

добивемо дужину крагне која мора да има, ако је за модел, 46 см. дужину од 28 см. и онда пустимо ширину крагне од 12 см. и то 5 см. ниже од ове линије коју смо продужили а које нам служи за прелом ревера и крагне, а 7 см. више наведемо потребну форму крагне до ревера као што нам слика показује.

ЛЕЖЕЋА КРАГНА.

Направимо један правоугаоник у дужини од 30 см. у ширини 18 см. и онда измеримо колики нам је потребан прелом крагне око врата или колико нам је потребна ширина око врата ово је модел од 46 см. потребна нам је крагна око врата да је широка 40 см. т. ј. половина 20 см. Сад одузмемо 5 см. напред и 5 см. позади од дужине крагне и вежемо са две косе линије са дужином крагне, подигнемо једну линију за прелом крагне. А по потреби расечемо и на рамену, и уметемо једно парче штофа да би лепо лежала на рамену. Види слику лежећ крагна са ревером на стр. 47.

ШАЛ КРАГНА.

Шал крагна израђује се као шнит за форму мушке крагне само се пусти дужа да дође до самог ревера, доња а горња крагна кроји се исцела а то значи штоф који мењемо преко ревера и крагне несме да је настављен већ из једног парчета а то извадимо мустру када смо ушили и т. ј. саставили са доњом крагном, онда стројимо потребну ширину или ужу, по журналу. Метемо на лутку видимо ову форму мушке крагне шал до доле. Овим је готова шал крагна.

ЖЕНСКА ШАЛ КРАГНА.

Женска шал крагна, данас је модерно да се направи од једног дугачког парчета штофа, које је ушивено за жакет или мантил, а други део пусти се да виси до струка, или да се може два пута обмотати око врата.

МОДЕРНА КРАГНА ШИРОКА.

Узме се потпуно парче правога штофа колико нам је потребна ширина на пр. 20 см. доњу страну скратимо колико нам је потребно за изрез око врата само мало шире за закопчавање, а горња страна остаје дужа.

Овим је готова Модерна крагна широка. Види страну крагне.

ОСНОВА СУКЊЕ.

Мера нам је потребна за ову основу овог система пет, а узимамо осам мера, све три мере више служе нам само за контролу, да ли смо тачно узели меру за дужину по моди журналу или по захтеву.

Ред узимања мере.

I. 1. Дужину позади узимамо више пантљике, која нам обележава струк тачан раван за 3 см. а ово је потребно зато, пошто нам је потребно да је сукња вишља позади од струка. И то свако, метемо сантиметар на средини леђа више пантљике на струку за 3 см. и пустимо сантиметар равно до земље и онда смо узели за ову основу овде 115 см.

2. Дужину позади по моди или по захтеву, исто узимамо више пантљике на струку за 3 см. а на више за ову основу овде узели смо краће 102 см.

II. 1. Дужину са стране узимамо од пантљике која је тачно на струку, метемо сантиметар и пустимо на ниже преко кукова равно до земље. За ову основу узели смо 112 см.

2. Дужину са стране по моди по захтеву узимамо од пантљике на струку, преко кукова на ниже краће по журналу или по захтеву, а за ову основу узели смо овде 99 см.

III. 1. Дужину напред узимамо испод пантљике, која је на струку ниже за 1—2 см. метемо сантиметар и пустимо на ниже до земље равно, а на средини самој за ову основу овде смо узели 110 см.

2. Дужину напред узимамо по моди по захтеву испод пантљике, која је на струку ниже за 1—2 см. пустимо на ниже

краће по журналу или по захтеву, а за ову основу узели смо овде 97 см.

IV. 1. Ширину око струка узимамо пасент, и овде смо узели за ову основу 36 см.

V. 1. Ширину око кукова (седиште) узамемо тачно само шире колико дођу два прста између сантиметра и тела, а овде смо узели за ову основу 53 см.

Када имамо овако узете две дужине онда контролишемо да ли нам је мера по журналу или по захтеву узета тачно, јер обично узимамо меру по муштеринској сукњи, а која обично није равна, онда и наше мере постају нетачне, а по нетачној мери знамо да се добије и нетачан шнит, зато узимамо две мере у дужини и одузмемо меру по моди од мере до земље. И ако нам од све три дужине до земље остане подједнаки број сантиметра, значи да нам је мера по моди или по захтеву краћа тачна равна.

$$\begin{array}{r} \text{На пр.: } 115 - 112 - 110 \\ \quad 102 - 99 - 97 \\ \hline \quad 13 \quad 13 \quad 13 \end{array}$$

Када нам изађе овако као код ове основе узете тачно дуже свуда за 13 см. значи да нам је дужина по моди или по захтеву тачна, и по њој можемо кројити, а ако не, ми скратимо или продужимо, тако да добијемо средину то јест тачност једне, као другу меру.

Око струка узимамо пасент меру, јер потребно нам је да гиртланд буде пасент у струку, а кад кројимс основу шнита или штоф материју, пустимо шире за 2—3 см. а ову ширину унегламо ако хоћемо да је сукња горе без бора пасент

затегнута. Али ако нам је потребно да је сукња горе (нацигсвана) надржана, пустимо шире за 5—6 па и до 10 см. по потреби. А за сукњу драпирану то јест са кесама, пуштамо што год може шире с тим боље. Око кукова узимамо свакад тачну меру у ширини само шире за два прста, којим држимо сантиметар изнутра. А кад кројимо основу шнита пустимо у целој ширини за 6 см. шире свакад, а по потреби према ширини у струку пустимо више. А за сукњу драпирану, пу-

шта се обично иста ширива као у струку ако се има још и шире пусти се, а доле што је уже с тим је лепше.

Кад имамо свако тачно узете мере а извршимо контролу, да нам дужине пасују тачно, онда помоћу слова од свог имена Милоред, и по мери нацртамо шнит за сукњу. Када је готов шнит за сукњу помоћу њега, можемо кројити све што видимо у журнаду, а и моделе можемо кројити.

ОСНОВА ШНИТА СУКЊЕ.

Нацртамо један прав угао леву страну краћу, десну дужу, и на углу метемо тач. М од тач. М основу шнита узимамо свакад ширину од више 72 см. пошто је ово најлакша и најподеснија ширина за основу шнита за све врсте сукње остаје ова иста ширина, и ако буде дошла мода шире сукње, или у гласку основна се ширина не мења јер помоћу ње можемо кројити све врсте сукње гласку у фалте драпирале и све друге фантастичне ствари од тач. М до тач. Р пустимо основу ширину 72 см.

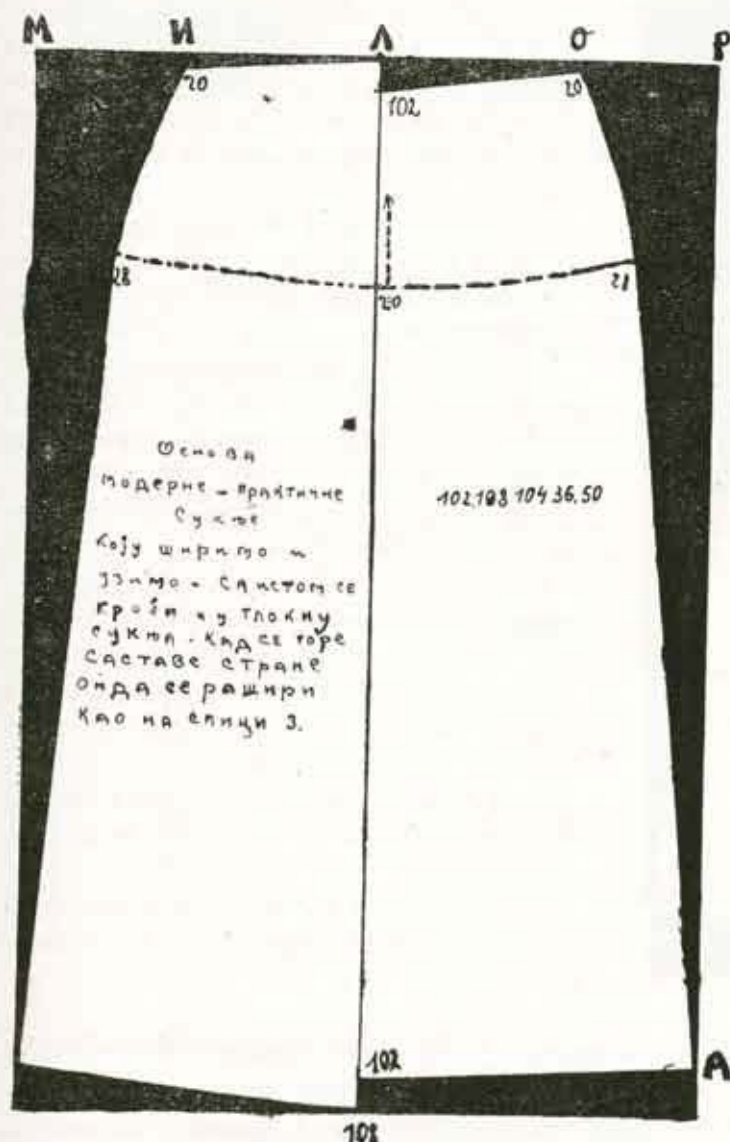
Од тач. М до тач. Р поделимо на пола и метемо тач. Л од тач. Л пустимо праву линију до доле, а који нам служи за средину предње и задње поле, на овој линији а од тач. Л пустимо дужину сукње по зади, по моди или по захтеву. И ову дужину вежемо линијом М а од тач. Р пустимо праву линију до доле на овај начин добијемо један правилан квадрат у коме сад пуштамо ширину и предњу дужину сукње, и изведемо форму сукње. Сад одузмемо предњу дужину од задње видимо колика је разлика и поделимо на пола а то овако, код ове основе $102 - 97 = 5$ см. и ову

разлику поделимо на пола равно 2 и по см. Од линије дужине позади доле подигнемо једну тачку од 2 и по см. која је једна половина од ове разлике, и од ове тачке пустимо на више предњу дужину 97 см. а то значи за 2 и по см. краће почиње предња дужина сукње. Од тачке Л до тачке О пустимо једну четвртину ширине око струка и више за 2 см. = 20 см. од тач. пустимо до тач. П с друге стране једну четвртину ширине око струка више 2 см. = 20 см. Од предње дужине у струку пустимо на ниже на лидију Л за 20 см. једну тач. којом обележавамо дубину кукова на средини. Од ове тачке меримо ширину кукова и пустимо једну четвртину ширине око кукова више $1\frac{1}{2}$ см. то је $26\frac{1}{2}$ см. + $1\frac{1}{2}$ = 28 см. следе и десне стране. И ове тачке ширину кукова вежемо са тач. И О са мало округлом линијом тачку И и О спустимо на ниже за 1 см. и сад вежемо тач. О са косом линијом предње дужине у струку на линији Л до тач. О до тач. А спустимо дужину са стране од струка и то од тач. О преко кукова до доле, а то је 97 см.

Од тачке И до тач. Д пустимо ду-

жину са стране од струка, и то од тач. И до доле. А то је 97 см. Од тач. А пустимо мало округлу линију и вежемо са средином предње дужине доле.

Од тач. Д пустимо малу округлу ли-
нију и вежемо са средином задње ду-
жине доле.

M-P = 72 см. ширина основ за овај шпест.

$M-L = 36$ см. или половина ширина
основы от $M-P$.

И пуштамо у линију која нам је сре-
дица предње и задње пола.

Л-Н = 20 см. то је једна четвртина ширине око струка више 2 см. за задњи део (пола).

$Л-О = 20$ см. то је друга четвртина
ширине око струка више 2 см. за пред-
њи део (пола) од линије Л а на 20 см.
пуштамо дубину кукова, и од ове тачке
пуштамо ширину с леве и десне стране
по једну четвртину више 1 и по см.

A-O = 99 см, дужина са стране од струка преко кукова до доле.

И-Д = 99 см. дукања са страњо од струка преко кукова до доле.

$L = 102$ см. цела дужина позади
сукње.

$L = 97$ см, предња дужина мање 2 и по см, од тач. L .

О ниже за 1 см. спуштамо и вежемо са косом линијом са дужином предњом у струку.

И миље за 1 см. спуштамо и вежемо са косом линијом са дужином задњом са тач. J.

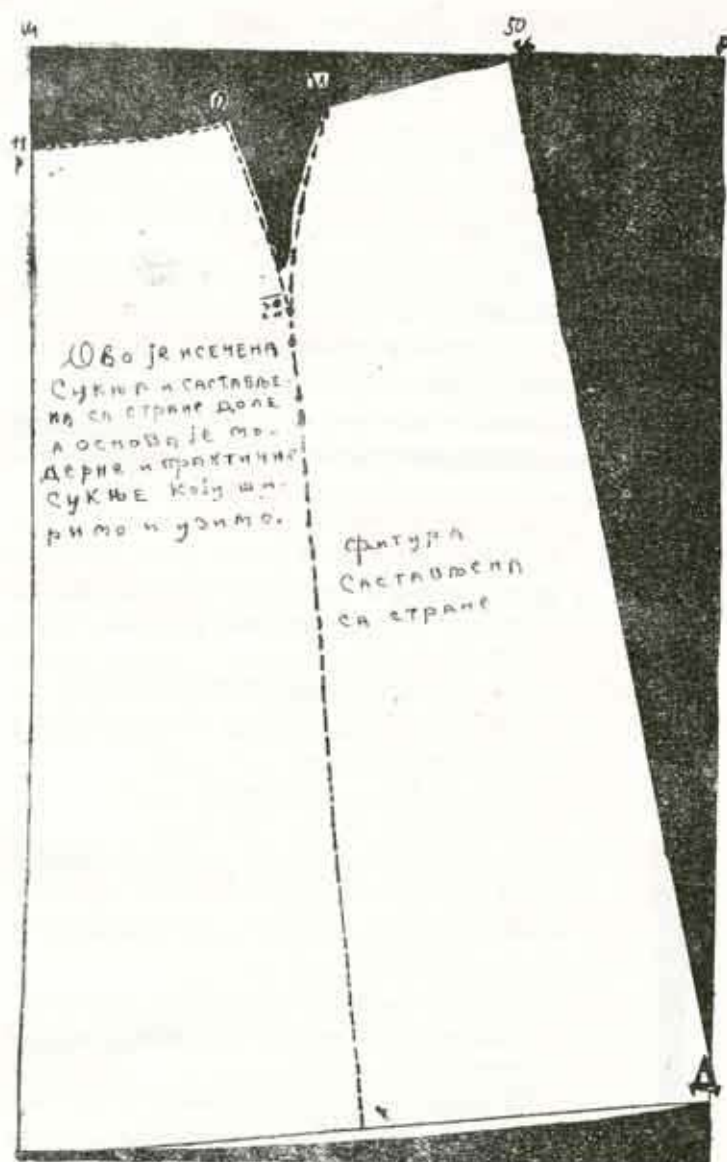
А пустимо малу округлу линију и
веземо са срезном провјне дужице.

Д пустимо и вежемо са средином
задње дужине дола.

Када имамо оваку готову основу шњита сечемо је на средини и са стране, по означеним линијама и по потреби у разне фигуре. Види слику основа сукње.

СУКЊА САСТАВЉЕНА СА СТРАНЕ.

За ову сукњу потребно нам је исто, као и код основе кроја сукње, узети меру. Скројити основу кроја као што нам говори објашњење по овом систему, и то по разној размери, а по овој размер.

И ниже за 1 см. пуштамо и вежемо са косом линијом са задњом дужином код тач. Л.

А пуштамо мало округлу линију и вежемо са средњом предње дужине доле.

Д пуштамо малу округлу линију и вежемо са средњом задње дужине доле.

Када имамо оваку готову основу шнита исечемо је на средини и то преко линије Л и добијемо шнит у два дела предњи и задњи. Саставимо са стране од доле до кукова а од кукова до струка

$M-P = 72$ см. ширине основца за овај шнит.

$M-L = 36$ см. или половина ширине основца $M-P = 72$ см. : 2 = 36.

Л пуштамо у линији, која нам је средина сукње за предњи и задњи део (поле).

$L-L = 20$ см. а то је једна четвртина ширине око струка више 2 см. за задњи део.

$L-O = 20$ см. а то је једна четвртина ширине око струка више 2 см. за предњи део.

Од линије Л а на 20 см. у дубини пуштамо с леве стране ширину за кукове и то од линије средине ширине кукова једну четвртину 26 и по више 1 и по = 28 см.

Од линије Л а на 20 см. у дубини пуштамо с десне стране ширину за кукове и то од линије средине ширине кукова једну четвртину 26 и по $\frac{1}{2}$ 1 и по = 28 см.

$O-A = 104$ см. дужина са стране од струка преко кукова до доле.

$H-D = 104$ см. дужина са стране од струка преко кукова до доле.

$L = 108$ см. цела дужина позади сукње.

$L = 3$ сантиметра ово је половина од разлике предње и задње дужине значи $108 - 102 = 6 : 2 = 3$ см.

Л за 3 см. ниже почиње одавде предња дужина и пушта се на ниже за 102 см. до доле.

А-О ниже за 1 см. пуштамо и вежемо са косом линијом са дужином предњом у струку на линији Л и

добијемо један отвор сизон, (брус-фалте) када онемо да је ова сукња са стране горе састављена онда морамо да саставимо овај отвор. Сизон (брус-фалте) али тада (шнит) крој нам постаје нераван са округлином за кукове. Онда морамо да сечемо (псец) укројак форму горњу, и то расечемо спреда или позади у дубини кукова једну праву линију изведемо на ниже форму за џеп или по журналу како хоћемо.

Звонаста сукња (Глокн) (Клош).

$Л-О = 20$ см. а то је друга четвртина ширине око струка, више 2 сантиметра за предњи део.

Од линије $Л$ а на 20 см. у дубини пуштамо с леве и с десне стране од линије средине за шир. кукова по 1 четвртину више 1 и по см. то је $= 26\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2} = 28$ см. значи да и с друге стране од средине пуштамо иста 28 см.

$О-А = 97$ см. дужина са стране од струка преко кукова до доле.

$И-Д = 97$ см. дужина са стране од струка преко кукова до доле.

$Л = 102$ см. целу дужину позади сукње.

$Л = 2\frac{1}{2}$ см. ово је половина од разлике између предње и задње дужине значи $102 - 97 = 5$ см. $2\frac{1}{2}$ и $2\frac{1}{2} = 5$ см.

$Л$ за 3 см. ниже почињемо одавде предња дужина и пуштамо на ниже за 102 см.

$А-О$ ниже за 1 см. пуштамо и вежемо са косом линијом са дужином предњом у струку на линију $Л$.

$И$ ниже за 1 см. спуштамо и вежемо са косом линијом са задњом дужином код тачке $Л$.

$А$ пуштамо малу округлу линију и вежемо са средином предње дужине доле.

$Д$ пуштамо малу округлу линију и вежемо са средином задње дужине доле.

Када имамо оваку готову основу шита сечемо је на средини а то по линији $Л$ да добијемо у два дела сукњу предњу и задњу. Саставимо са стране горе од кука до струка, и што нам је већа скругљина у струку стам се добије све већи (глокн) доле; краћа страна од слике продужује се и доле заокругли се за дужину, и тако добијемо звонасту сукњу.

Види слику (глокн) сукња која нам показује како треба саставити у струку

За ову сукњу потребно је исто исто и код основе кроја узети меру и скругити основу кроја као што нам говори објашњење по овом систему, и то по размери овој.

$М-Р = 72$ см. ширина основе за овај шит.

$М-И = 36$ см. или половина ширине основе $М-Р$.

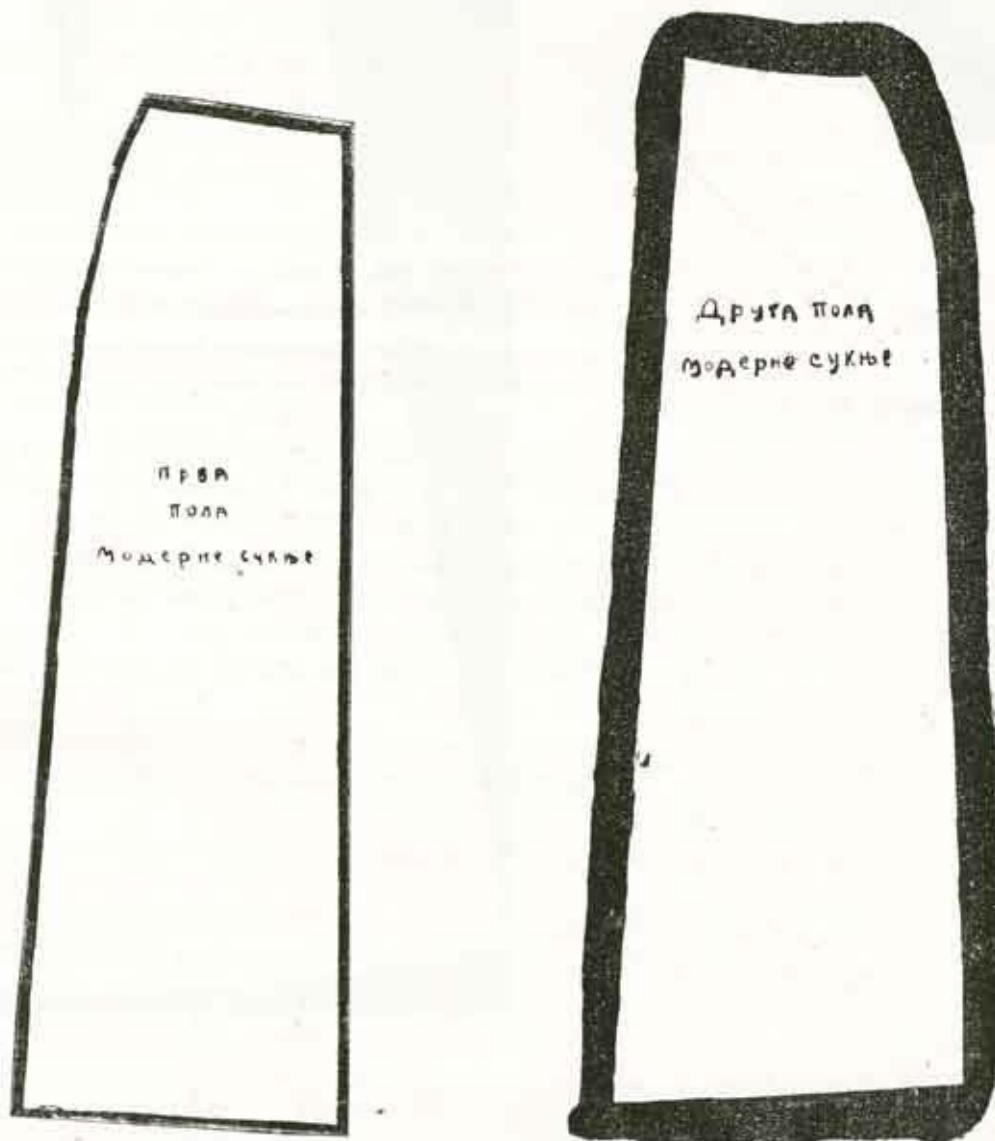
$Л$ пуштамо у линију, која нам је средња сукња предњег и задњег дела поле.

$Л-И = 20$ см. а то је једна четвртина ширине око струка више 2 см. за задњи део.

горе поле, и какав добијемо полти у струку. Сад пуштамо дужину напред, а на слику пошто је скраћена линија позади, продужимо линију на ниже и пуштамо задњу дужину, и са стране дужину и ове дужине вежемо једним полукругом; овим је готова сукња глокн (клош).

Са једним шавом позади, ако је у моди или по журналу исечена у цвикле, онда слободно сечемо потребне линије за форму и добијемо сукњу у разним цвикама.

Сукња растављена са стране у два дела предњи и задњи. За ову сукњу потребно нам је исто као код основе шита узети меру и кројимо овај крој, и кад је готов расечемо на средину преко линије Л.

$M-P = 70$ см. ширина основна за овај шит.
 $M-L = 35$ см. или половина ширине основе
 $M-P = 70$ см.

Л пустимо у линију која нам је средина сукње за предњи и задњи део (поле).

$I-L = 20$ см. а то је једна четвртина ширине струка више 2 см. за задњи део.

$L-O = 20$ а то је једна четвртина ширине струка више 2 см. за предњи део.

Од линије Л а на 20 сантиметра у дубини пустимо с леве стране ширину кукова

од линије средине ширину кукова једну четвртину 26 и по см. $+ 1$ и по $= 28$ см.

Од линије Л а на 20 см. у дубини пустимо с десне стране ширину кукова, од линије средине, од ширине кукова једну четвртину 26 и по $+ 1$ и по $= 28$ см.

$O-A = 104$ см. дужина са стране од струка преко кукова до доле.

$I-D = 104$ см. дужина са стране од струка преко кукова до доле.

$L = 108$ см. цела дужина позади сукње.

$L = 3$ сантиметра ово је половина од разлике предње и задње дужине значи краће је $108 - 102 = 6 : 2 = 3$ см.

L за 3 см. ниже почиње одавде, предња

дужина и пушта се на ниже за 102 см. до доле.

О ниже за 1 см. пуштамо и вежемо са косом линијом са дужином предњом у струку код линије.

ЖЕНСКЕ ЈАХАЋЕ ПАНТАЛОНЕ.

За женске панталоне по овоме систему потребно је да узмемо осам мера.

I. Дужину од струка до колена 56 см.

II. Целу дужину са стране од струка до чланка код стопаље 104 см.

III. Дужину корака добијамо када целу дужину са стране поделимо на 4 дела и узмемо три четвртине — 1 см. то је дужина корака 77 см.

IV. Ширина око струка 35 см.

V. Ширина око кукова 50 см.

VI. Ширина испод колена 17 см.

VII. Ширина око вадле (лист) 18 см.

VIII. Ширина око чланка 11 см.

Пошто је јахаћа сукња нађена као непрактична, то су дошле у замену женске јахаће панталоне, а које су сасвим сличне мушким јахачим панталонама. Дужине шијемо целе, а ширине само у пола. Као и за сваку основу нацртамо један прав угао, и то леву страну дужу а десну краћу, и помоћу слова од именице Милорад изведемо форму јахачих панталона. На углу метемо тач. О од тач. О до тач. М пустимо половину ширине кукова то је код ове мере 25 см. и више 6 см. то значи свега 31 см. То значи да је од тач. О до тач. М свега 31 см. али од тач. О обележимо тач од 6 см. коју пустимо право на ниже у дужини, и која нам служи за извођење форме пуфне, која може бити већа од

6 см. до 10 см. или мање само до 3 см. Од тач. М до тач. Л пуштамо половину ширине око струка 17 и по $+ 3 = 20$ и по од тач. М и Л поделимо струк на пола и метемо тач. И на 10 см. и 2 и по милиметра. Од тач. О пуштамо целу дужину панталона до тач. Р. 104 см од тач. Р подигнемо у висину једну тач. од 77 см. за дужину корака.

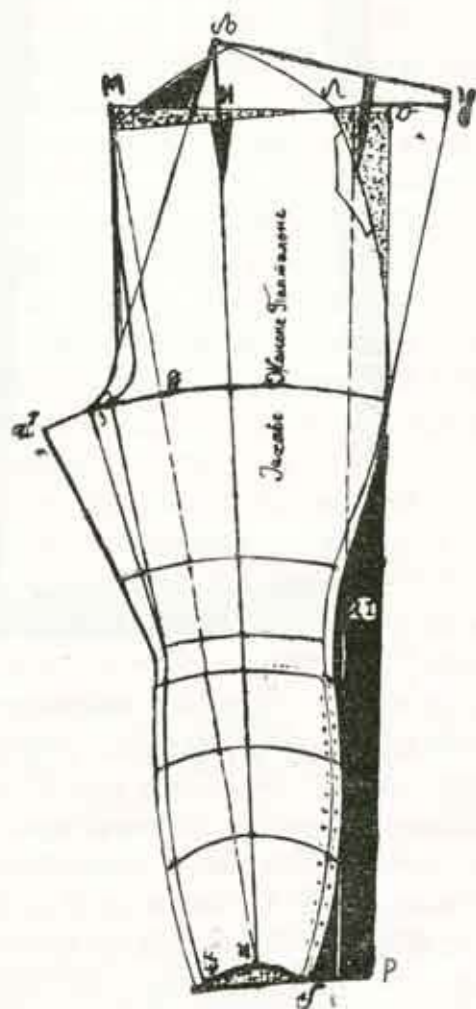
За јахаће панталоне, ради економије скрати се од ове дужине за 15 см. Зато тач. Р подижемо за 15 см. у висину до тач. Р навише, до тач. Ц пустимо једну четвртину око кукова више 6 см. то је 18 и по см. Од тач. Ц до тач. Б пустимо ширину око чланка 11 см. и поделимо на пола и метемо тач. И, од тач. Б до тач. И код чланка, пустимо косу линију и вежемо ове две тачке. Тада цртамо и од тач. М пустимо косу линију до доле до чланка код тач. И; од тач. Л пустимо 56 см. метемо тач. А којом бележимо колена. Од тач. А спустимо се свакад ниже за 6 см. која нам свакад служи за меревање ширине испод колена, а од ове тачке пуштамо се свакад, још две тач. ниже за 9 см. за ширину око вадле. Од тач. А подигнемо једну тачку на више од 12 см. ова нам тачка служи за извођење пуфне; сад ставимо сантиметар на тачку И код чланка, и притиснемо зн-

тиметар претом, и сад све тачке које смо обележили повлачимо у полукруг, а где се укрштава полукруг од дужине корака са линијом И М метемо тач. Д. Где се овај полукруг укрштава са линијом И. И ово је линија за средину панталоне, где се неглају и пухови (преломи штофа) од ове линије која нам је средина меримо ширину. Тако на овом полукругу измеримо од средине докле се укрштава полукруг са линијом О и исту ширину пренесемо с друге стране на истом полукругу, метемо тач. З; од тач. Д до тач. З измеримо ширину и пренесемо је на више на линији ка тач. М и вежемо З са једном косом линијом до ове нове подигнуте тачке, сад поделимо ову нову линију на пола, и пустимо од тач. М једну косу линију на ову половину, и овде изведемо форму отвора као што показује слика.

Када би хтели од ове панталоне да постану мушке само за 3 см. вадимо на десној страни у истој форми као што је отвор. Код мушкарца остаје отворен а код женских јахаћи панталона остаје затворен, а са стране на куковима остаје отвор да би се могле обући панталоне. Сад од линије И И на сваком полукругу пуштамо потребну ширину са једне и друге стране по томе значи то овако, на полукругу за испод колена пустимо по 8 и по сантиметра с једне и друге стране то је свега 17 см. и на полукругу за ширину вадле пустимо с једне и друге стране по 9 см. то је свега 18 см. Тако сада преко ове тачке изводимо форму јахаће панталоне у ширини пуфне од 6 см. до тач. Л, а од тач. Л за 5 см. пушти се џеп у величини од 15—16 см.

За задње ногавице од тач. З до тач. Д измеримо колико има исту ширину пустимо до тач. А на истом полукругу од дужине корака, и од полукруга испод ко-

лена пустимо за 2 см. једну линију на више тач. А, а на ниже пуштамо шире за 2 см. од предње ногавице. Тако исто и с друге стране до тач. А у колену; од тач. И у струку подигнемо праву линију за задњи део ногавице, а од тач. З пустимо сантиметар на више до тач. Л и повучемо полукруг до линије И подигнуто и овде метемо тач. Љ у висини. Од тач. Љ пустимо половину ширине око кукова то је 25 см. до тач. У; од тач. Љ до тач. У вежемо једном косом линијом, и од тач. Љ пустимо на ниже једну косу линију до тач. З ово је линија за шав задње ногавице, коју вежемо у продужењу

Види опис таблице на 57 страни.

до тач. А у округлој линији као што је форма шлица (отвора).

Од тач. У, пустимо косу линију до тач. А у колену; код тач. П, на струку, направимо један усечак од 3 см. на задњој ногавици, и одузмемо у усечак све што нам је шире у струку.

Овим су готове панталоне.

Таблица за извођење јахаћих панталона.

О-М = 25 см. више 6 см. коју пустимо за форму пуфце свега 31 см.

М-Л = 18 см. више 3 см. = 21 см. које пустимо за сизон.

М-Н = 10 и по см. или половина М-Л.

Л-Р = 104 см. мање 15 см. свакад се скрати од целе дужине за панталоне јахаће и подижемо тач. О на више од тач. О где је цела дужина обележена пустило дужину корака 77 см.

Р-Д = 77 см., а то је три четвртине целе дужине мање 1 см.

Л-А = 56 см. дужина панталоне до кољена.

А = 6 см. први полукруг за ширину испод кољена. Полукруг 6 см. = 2 полукруга за ширину вадле по 9 см. = 18 см. А више 12 см. полукруг од које се изводи форма за пуфцу.

Р-Ц = $\frac{1}{4}$ више 6 см. око кукова = 28 см.

Ц-Б = $\frac{1}{4}$ око кукова 11 см.

Ц-М = 5 и по или половина Ц-Б.

Н-Д = 62 см. дужина корака.

Н-О = 15 см. линије половина за ширину бутине коју преносимо до тач. З.

З-Д = 8 и по ову исту ширину преносимо на више ка тач. М.

М-Д = 8 и по см. или З-Д.

Н-Љ = полукруг од З-Д.

Љ-У = пола ширине око кукова.

Љ = 5 см. одакле почиње цеп.

М = 2 см. свакад ниже скрећемо за отвор.

Х А Љ И Н А.

Хаљине имамо разне врсте, али баш зато немамо основу кроја за хаљине. Пошто се хаљине кроје из два дела, зато узимамо и две основе кроја сукњу и блузу. А у последње време почела се хаљина кројити из једног дела, а то је хаљина исцела (роб-манто). За ову хаљину исцела, када кројимо, узимамо основу шита као код мантила, и само се затвори шав напред и добијемо једну хаљину исцела, која има велику сличност једног мантила; само што нема отвор за преклоп као код мантила, већ се узима грудна линија и вапусти се само за три сантиметра шире на средину хаљине, остављамо по журналу или по захтеву. За хаљину нам је потребно узети још две мере око врата по потреби за крагну.

Меру узимамо за израду основе хаљине исцела, исто као и код мантила и то овако.

Леђа:

А-У = 34 см. дужина до струка.

А-Љ = 115 см. цела дуж. позади хаљине

У-Б = 18 см. дужина испод руке.

А-Б = 16 см. дужина до прве панталонке.

А-И = 5 см. 3 м.м. или једна трећина А-Б.

А-Ц = 2 см. и 6 м.м. или половина А-И.

Предњи део:

А-М = 46 см. ширина око прса преко најнепунчијег дела груди.

А-Н = 44 см. горња ширина око прса.

Н-Л = 3 см. која свакад долази иза прсне ширине.

А-а = 16 сантиметра ширина леђа више један = 17 см.

Л-Р = 16 см. ширина од руке до руке.

$P-O = 11$ см. или једна четвртина прсне ширине.

$A-D = 7$ см. или једна седмина прсне ширине за изрез око врата на леђима.

$a-1/4 = 11$ см. ширина за изрез око руке.

$A-X = 40$ см. дужина иза руке до струка.

$X-O = 47$ см. дужина испод руке до струка мање 7 см. код тачке O или једна седмина.

$O = 34$ см. први полукруг мање 7 см. код тачке O .

$O = 50$ см. други полукруг дужина струка напред мање 7 см. код тачке O .

Када овако нацртамо добићемо основу шита за хаљину исцела, а коју радимо исто као код мантила. А када кројимо хаљину исцела од штофа, а по овоме систему, ми исто као и код мантила упегљујемо, извлачимо прса и у струку. А код хаљине од свиле обично се пушта шире, да би од фалте направили прса када надржимо у струку; а да би добили лењу форму струка и прса код свилене хаљине, требамо кројити већином у два дела, јер се

много лакше удеси и лепше стоји него код хаљине исцела, пошто се свила веда упеглавати и извлачити, а и несмемо, јер се флека и прља. Зато треба да гледамо да хаљину од свиле кројимо по могућности у два дела, али ово је и мало тежи рад при тачном састављању у струку; да би се добила тачна дужина доле, за ово је потребан рад више на лутки да се удешава форма хаљине.

Хаљина од свиле несме никад да је пасент кројена, јер се познаје форма тела, а то није никад лепо. Хаљина од свиле само из дуге праксе, од које се добија укус за ранжирање а и стално посматрање моде журнала, задавајући себи задатке на који начин је створена ова хаљина и сенова шита; она нам служи само зато, да неби шта отеснили или што год кројили, као да је за другу особу кројено.

КУЋНА ХАЉИНА.

Јутарња хаљина (шлафрок).

Кроји се као и хаљина исцела, поставу по основи шита струка, пошто је потребно да имамо свакад по једну поставу која пасује за тело, а лице — материју кројимо као хаљину исцела само још напустимо шире за набор или фалте, да би се могло лако и комотно по кући кретати. А да се што мање познаје форма тела, зато је потребно да што шире кројимо. Мера за израду основе остаје нам иста као и код хаљине исцела.

$A-Y = 34$ см. дужина струка.

$A-Љ = 115$ см. цела дужина позади кућне хаљине.

$Y-B = 18$ см. или дужина испод руке.

$A-B = 16$ см. дужина до прве пантљике.

$A-И = 5$ см. 3 м. и. или једна трећина $A-B$

$A-Ц = 2$ см. 6 м. и. или половина $A-И$.

$A-M = 46$ см. ширина преко прса преко најиспунченијег дела груди.

$A-И =$ ширина горња око прса.

$И-Л = 3$ см. свакад мењемо иза прсне ширине.

$A-a = 16$ см. ширина леђа више 1 см. равно 17 сантиметра.

$Л-Р = 16$ см. ширина од руке до руке.

$P-O = 11$ см. или једна четвртина прсне ширине.

a — једна четвртина 11 см. ширина за изрез око рука.

$A-X = 40$ см. дужине иза руке до струка.

$X-O = 47$ см. дужине испред руке до струка — 7 см. код тачке O .

$O = 34$ см. први полукруг до најиспунче-
нијег дела груди мање 7 см. код тачке O .

$O = 50$ см. дужина струка напред мање
7 см. код тачке O .

Као и код хаљине исцела узимамо меру
око врата 34 см.

Мера: 17, 34, 115, 34, 50, 128, 17, 40, 48,
16, 48, 46, 44, 46, 16, 34, 50.

Јутарња хаљина (реформа).

Израђује се по основи кроја ман-
тила, пошто се обично носи без поставе,
а што шире пушта се, само код реформе
треба да се познаје струк у леђима а не да
је лежеран као шлафрок. Кроји се и са ша-
вом на леђима, да би се што боље по-
знавао струк. А у садашњој се моди за-

мењују ове кућне хаљине са хаљином
исцела (роб-манто — мантил-клајд).

Основа се израђује по мери хаљине
исцела као и код шлафрока.

$A-Y = 34$ см. дужина до струка.

$A-JB =$ цела дужина позади реформе и т.д.
(Види слику основе мантила).

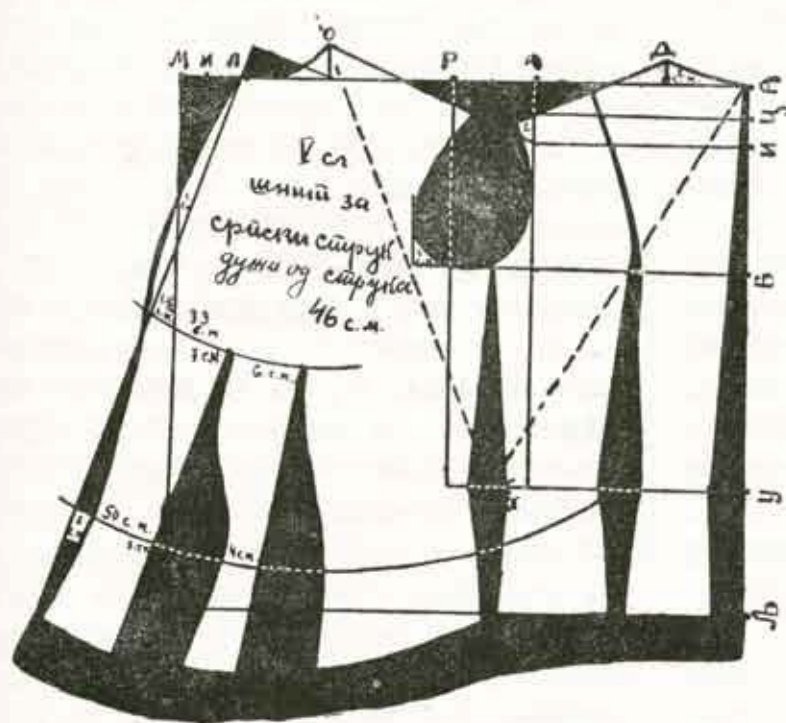
СРПСКИ СТРУК.

За овај струк ваља кројити по узетој тачној мери за овај систем модеран и са-
времен. И ако је ово наша стара народна ношња српског струка.

Мера за израду основе:

17—32—42—32—50—17—38—45—17—47—75—44—46—17—32—48—34—32.

Кад имам оваку узету меру, израђујемо тачну основу шнита по овоме систему.

Подела леђа.

$A-Y = 32$ см. дужина струка.

$A-JB = 42$ сантиметра цела ду-
жина струка.

$Y-B = 17$ см. дужина испод руке.

$A-B = 15$ см. дужина до прве
панталке.

$A-H = 5$ сантиметра или једна
третина $A-B$.

$A-C = 2$ и по или једна поло-
вина $A-H$.

Предњи дес.

$A-M = 46$ см. ширина око прса
преко најиспунчеијег дела груди.

$A-H = 44$ см. горња ширина пре-
ко прса.

$A-O = 16$ сантиметра ширина леђа
 $+ 1 = 17$ см.

$A-P = 17$ см. ширина од руке
до руке.

$P-O$ = или једна четвртина преко ширине.
 A = једна четвртина 11 см. ширине за изрез око руке

$A-D$ = 7 см. или једна седмина прсне ширине за изрез око врата на леђима.

$A-X$ = 38 см. дужина иза руке до струка.

$X-O$ = 45 см. дужина испред руке до струка мањо 7 см. код тач. O .

O = 32 см. дужина до првог полукруга мањом мањо једну седмину см. и то код тач. O .

O = 50 см. други полукруг дужина напред до струка мањо једну седмину код тачке O .

Када оваку основу струка скројимо, може онда бити дужи или краћи од струка по потреби. За српски струк кројимо обично поставу за пробу. А после пробе кројимо лице (штоф) (свилу) и т. д. по постави.

За српски струк кроји се још обичан мали мидер, а који обично почиње од шави испред руке. Са два усечка који пасују око прса, само мало пасент више да би подигле груди а који се шири напред, обично се рупице плету или праве се од исте материје. Пошто се мора увек закончати напред на самој средини. Можемо имати шлузбанд за српски струк наспун око врата којим се затеже деколте око врата.

Рукави обични доле са малим отвором, или без, али са малим украсом од чипке, и око врата и око руке.

Види слику основу шнита за Српски струк. Дужи од струка.

СРПСКА СУКЊА.

Ово је једна сукња, као и струк, из народне ношње, а старијег доба, као елегантне и практичне ствари, кројене су са великом тешкоћом, а данас по овом новом модерном методу, кројимо лако и комотно. Само скројимо основу шнита за сукњу коју расечемо на средини, а саставимо је са стране горе и тако добијемо форму основе (глоки) сукњу, а и српска сукња то је такође једна врста (глоки) сукње.

Сад само да исечемо потребне нам поле клинове, и то овако се ради, за слабију персону, без задње поле обично се кроји само предња пола само је пустимо ширину а у струку са стране пустимо право, да би могли напред направити (усечка) два сизона, за форму трбуха.

Исечемо предња два ужа клина, а

позади два шира клина. Напустимо за набор, а ако је без набора онда средину шави укројимо и пустимо шлеп. За пунију особу пуштимо предњу полу ширину у струку да би направили два сизона за трбух, пошто се не носи мидер за оваку сукњу. Онда два клина предња пустимо ужа, задњу полу праву и ширину за набор и два клина шира до задње поле. За израду ове сукње потребно је да имамо, још један засебан појас широк од 4 см. који завршавамо напред са шницом, и који је дужи од мере у струку за 10 см. за преклоп. Као украс за ову сукњу, мењемо пије, карнера, бортне, на шаовима правимо фалте, а обично се кроји српска сукња из једне предње пола и четири клина — или се дода још и једна задња пола.

ДЕЧИЈИ НАПУТ (Сако I ред).

За децији капут, за мушко одело, а по овом методу узимамо меру, и то на овај начин.

Од средине врата до прсе	
пантликe.	20 см.
И у продужењу до струка .	42 „
И целу дужину за сако . .	70 „
Од средине леђа до рукава	
за ширину леђа.	17 „
У продужењу до лакта ру-	
кава.	48 „
И до чланка целу дужину	
рукава.	73 „
Испод руке до струка. . .	22 „
Иза руке дужину до струка.	48 „
И испред руке до струка. .	50 „
Ширине око прсе.	40 „
Ширина преко прсе од руке	
до руке.	17 „
Ширина око струка. . . .	37 „
Ширина преко кукова. . .	47 „

За овако узимање мере потребно је исто тако муштерији везати око струка и преко прсе пантлику кад имамо овако узету меру тачно, нацртамо један прав утао, и на углу метемо тач. 12 свакад се спушта од тач. Д до тач. А за 2 см. А од тачке А до тач. У спустимо дужину струка од 42 см. и од тач. А до тач. Љ спустимс целу дужину од 70 см. за сако а за хберцигер или зимски капут пустимо потребну дужину.

Од тач. А до тач. Б пушта се код правилно развијене особе једна четвртина прене ширине а то је 20 см. што смо добили, а код прве пантликe за правилно развијене особе, која нам је контрола да видимо како је муштерија развијена, од тач. А до тач. Б поделимо прво на три равна дела и метемо тач. Ц на првој трећини до тач. А то је 6 см. и 6 милиме-

тра, затим поделимо на пола од тач. А до тач. Б. и ову половину узмемо мање 1 см. и спустимо је од тач. И на ниже до тач. М а то значи половина је 10 см. мање 1 свега 9 см. и ове тачке извучемо у ширини Љ У Б И и Ц.

Предњи део

Од тач. Д до тач. М₁ пустимо ширину прсе и више за једну шестину прене ширине, а то је 46 см. од тач. Д до тач. М₂ пустимо 40 см. прену ширину од тач. Д до тач. мало а пустимо једну седмину прене ширине а то је 6 см. а овим до бијемо тач. мало а. Одавде спустимо се у полоокруглој линији до тачке А велико, ово је за изрез око врата на леђима од тачке Д до тачке Р. пустимо 17 см. — 1 = 18 см. од тач. М₁ до тач. О пустимо ширину од руке до руке од тач. Р пустимо једну четвртину прене ширине до тач. А а то је 10 см. од тач. М₂ до тач. Л и поделимс на пола и метемо тач. И сад извучемо линије М Л О Р И од тач. и пустимо на ниже за једну осмину прене ширине а то је 5 см. и метемо тач. И₁ од тач. И₁ до тач. М₃ пустимо једну четвртину прене ширине и сад од тач. И код основе пустимо косу линију Р Ц ово је линија за предње раме и од тач. мало А до укрштених линија Р Ц пустимо косу линију за раме од леђа.

Од тач. мало А измеримо ширину рамена и метемо тач. О и пренесемо исту ширину на предње раме само мање за 2 см. и метемо тач. Л јер се код мушког рамена предњем делу мора извући да би се добила форма рамена и крагне, а још и зато се извлачи што се предњи део и леђа не састају на самом рамену већ прелази предњи део преко рамена на леђа,

и само је овда лепа форма мушког рамена када се погледа слеђа и види шав од рамена где се састају леђа и предњи део, од тач. ширину за предње раме спуштамо се у елипси до линије Л код основе и у продужењу до линије Б и на више до тач. О за ширину рамена на леђима. Овим је готов изрез око руке.

Од линије И до леђа која се састаје код изреза око руке за 2 см. метемо тач. Ј и одавде пуштамо на ниже, ширину леђа до тач. А₂ и од тач. А₂ одузмемо 3 см. до тач. Ћ а од тач. А₂ и Ћ пуштамо предњи део и леђа на ниже за 10 см. и овде се укрштавају и прелазе за потребну ширину око кукова где додајемо 4 см. више од тачне узете мере. У струку она линија У где се укрштавају са линијом М пустимо ширину струка и више за 5 см. овде обележимо тачку В од тач. М₂ спустимо се у малој округлој линији до тач. В. Ово је грудна линија за сако, од тач. Б до тач. Е пустимо 5 см. за прелаз за један ред сако, а за 2 реда, 12 см. за херцигер на 1 ред 12 см. а за зимски капут исто тако за 2 реда 14—15 см. од тач. И спуштамо се у полуокруглој линији до тач. М₃ за изрез око врата на предњем делу од тач. И за 3 см. даље пустимо косу линију за прелом ревера, од овог прелсма ревера пуштамо ширину за ревер 9—11 см. од изреза око руке на средини спуштамо се на ниже за 30—32 см. за џеп, и пустимо ширину џепа 14—15 см. и то од линије И. Од средине џепа подижемо на више један сизон до средине на изрезу око руке, а који у струку одузмемо за 2 см. а други сизон подижемо од краја џепа напред у висини до прса где се сад обично меће на левој страни један мали џеп за марамицу. Од тач. У свакад одузимамо по 3 см. и вежемо ову тач. са тач. А и пустимо на ниже право, ово нам је средина леђа.

Напред на левој страни обележимо рунице. Овим је готов крој за сако.

Види слику дечији сако на један ред.

Д-А = 2 см. свакад код основног кроја за мушко одело.

А-У = 42 см. дужина до струка.

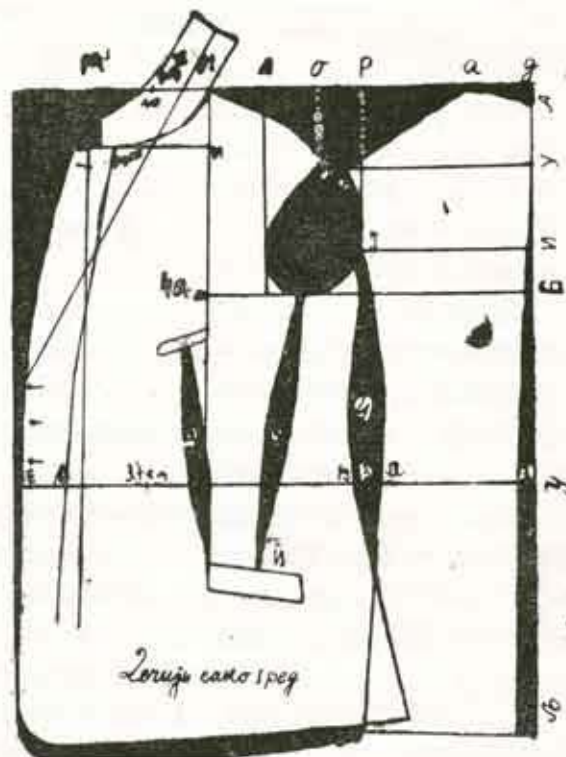
А-Љ = 70 см. пола дужине сакла.

А-Б = 20 см. дужина од пола прсне ширине за изрез око руке.

А-Ц = 7 см. једна трећина од А-Б.

Ц-И = 9 см. или једна половина А-Б мањо 1 сантиметар.

Д-М₁ = 46 см. прска ширине више једна седмина од прсне ширине.

Д-М₂ = 40 см. прска ширине.

Д-А = 6 см. или једна седмина прсне ширине, за изрез око врата.

Д-Р = 17 см. више 1—18 см. ширина леђа.

М₂-О = 17 ширина од руке до руке.

Р-П = 10 см. једна четвртина прсне ширине за изрез око руке.

М₂-И = 7 см. или половина М₂-М.

И₁-И₂ = 5 см. или једна осмина прсне ширине.

И₂-М₃ = 10 см. или једна четвртина прсне ширине.

И-Ц-Р укрштено линије са косом линијом за предње раме тач. Л.

А-Ц-Р укрштене линије које се укрштавају са косом линијом за раме за леђа.

Ј = 2 см. за шав између предњег и задњег дела.

Ј-А = ширина леђа до струка у дужини.

А-Љ = 3 см. одузима се између предњег дела и леђа у струку.

В-М = грудне линије.

В-Е = 5 см. за преклоп.

Б-И = 3—30—32 см. дубира за џеп од изреза око рамена ниже.

ПРСЛУК ДЕЧИЈИ (на 1 ред).

Када имамо узету меру за капут, онда нам је још само потребно да узмемо меру за прслук.

Од средине врата позади до напред на средини за колико хоћемо да нам је отворен прслук 30 см.

И у продужењу узмемо целу дужину прелука 60 см.

А ширива око прса и струка остаје нам иста коју смо узели за капут. Сад нацртамо један прав угао метемо тач. Д и од тач. Д до тач. А свакад ниже за 2 см. и од тач. А до тач. У пустимо целу дужину струка 42 см. и у продужењу до тач. Љ целу дужину прелука а која је свакад дужа 9—12 см. од струка. Од тач. А до тач. Б пустимо једну четвртину прене ширине а то је 20 см. од тач. А до тач. Б поделимо на три равна дела и метемо тач. Ц. Од тач. А до тач. Б поделимо сад на пола и метемо тач. И мање 1 см. од тач. Д до тачке М пустимо ширину преко прса и више једну шестину прене ширине, а то је 40 см. и од тачке Д до тач. И пустимо прену ширину 40 см. од тач. Д до тач. мало А пустимо једну седмину прене ширине а то је 6 см. и вежемо са малом полускруглом линијом тач. А са тач. мало а. Од тач. Д до тач. Р пустимо ширину леђа 16 см. и од тач. И до тач. О пустимо ширину од руке до руке 17 см. од тач. Р пустимо једну четвртину прене ширине а то је 10 см. за ширину око руке, од тач. једне четвртине

до тач. И поделимо на пола и метемо тач. Л од тач. Л пустимо косу линију до укрштених линија Ц-Р ово је линија за предње раме Од тач. мало А пустимо косу линију до укрштених линија Ц-Р ово је линија за раме на леђима. Од тач. Л пустимо ширину рамена 12 см. или пренесемо ширину рамена од леђа мање за 3 см. и изведемо изрез око руке као што нам показује слика дечији прслук.

Од тач. Л пустимо свакад ниже за једну десетину прене ширине. Код правилно развијене особе, а то је овде 4 см. и метемо тач. М од тач. М напустимо на више 6 см. или једна седмина и пустимо на ниже преко линије И колико нам је мера за створ прелука. У продужењу до тач. В целу дужину, поделимо на пола од линије Р до линије једна четвртина, поделимо на пола и метемо тач. О а то је половина прелука јер се прслук кроји, предњи део од штофа, а леђа од поставе. Тачке О пустимо на ниже до струка праву линију и метемо тач. Ћ и овде одузмемо за 3 см. између леђа и предњег дела у струку. На укрштењу у струку линије У-И напред метемо тач. Ј од тач. Ј до тач. Е пуштамо за преклоп свакад 5 см. и изведемо форму од тач. М до тач. за отвор прелука и преко тач. Е до целе дужине и вежемо тач. В са тач. Љ ово нам је дужина прелука доле.

На средини предњег дела направимо

Један сизон од 2 см. као што нам слика показује. Метемо тач. И у висини 9 см. где цртамо џеп, и на прса где се завршава сизон метемо мали џеп, шиола за прелук долази свакад у струку код тач. Ђ Лева страна се свакад овако кроји као што је слика, а десна страна напушта се за 2 см. шири за дугмета.

Овим је готов прелук дечији на један ред у величини преко прса 40 см.

$A-D = 2$ см. свакад се код сваког кроја спушта доле ниже.

 $A \cdot C = 42$ тм, дужина струка.

А-Б = 51 см. цела дужина лоба прелука.

А-Б = 20 см. Једна четвртина цело прено
ширине.

$A-C = 7$ см. или једна трећина $A-B$.

Д-М = 46 см. шаріана прса вишнє једна
сэдмггна прсно шаріанє.

Д-Н = 40 см, ширина прса,

Д-а = 6 см. једна седмича ширине око
преа, изрез око врата на леђима.

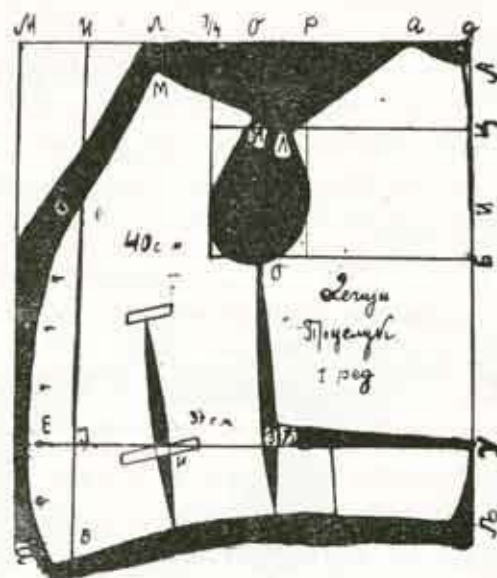
О = половина изрез око руке или половина преке ширине.

0-Н = дужина до струка одакле се мења
пеноло.

$J-E = 5$ см. за прсклон.

И = 7 см, висина цела доњег и сизона.

Види слику прелука на један ред.

ВИСОКЕ КАМАШНЕ.

М е р а:

I. 1. Узимамо за високе камашне меру
позади и то од позади испод колена до
штикле 38 см

2. А за камашне преко колена додајемс само више од 12 см. то овако:

$$38 + 12 = 50.$$

II. Ширина испод колена 16 см.

III. Ширина око вадле (лист) 17 см.

IV. Ширина око чланка, али преко ципела	11 см.
--	--------

V. Ширину ципела од средине задње до саме средине напред 22 см.

Када имамс оваку узету меру нацртамо прав угао, на самом углу ставимо тач. И и пустимо од тач. И ширину око

вадле до тач. М од тач. И до тач. Р
пустимо дужину камашне 38 см. од тач.
Р до тач. А пустимо ширину камашне
доле 22 см. и од тач. М пустимо ши-
рину испод колена 16 см, и забележимо
једном тачком. Од тач. И пустимо тач.
Љ на ниже за 8 см. за ширину око вадле.
Повучемо праву линију до линије М
од тач. Р подигнемо на више до тач. О
за 10 см. за ширину око чланка, пову-
чемо праву линију, до линије М од тач.
М пустимо праву линију преко линије
Р-А дужу за 3 см. Код тач. О за ши-
рину у вадле, на предњем шаву код ли-
није М сдузмемо 2 см. и од ове тачке
2 см. пуштамо ширину од 11 см. ка тач.

О од линије О на предњем шаву пуштамо на ниже тач. Д за 5 см. и од тач. Д до тач. А вежемо косом линијом са тач. А више подигнуту за 2 см. Сад изводимо форму високе камашне. Од тач. означене за ширину горе испод колена спуштамо се у полуокруглој линији до тач. Л и од тач. Л спуштамо се на ниже до линије О, а до тач. ширине означене за око чланка и на ниже до тач. Р у форми ципеле позади, од тач. Р пуштамо се на ниже у полуокруглој линији до тач. З см. спуштено за дужину са стране и на више се пењемо до тач. А подигнуто 2 см. у продужењу идемо косом линијом у форми ципеле напред и на више до тач. М као што слика показује. Од тач. М-И поделимо на пола, пустимо праву линију до доле, и ово нам служи за отвор камашне. Овим су готове високе камашне.

Види слику високе камашне.

И-М = 17 см. ширина преко вадле.

И-Р = 38 см. дужина камашне.

Р-А = 22 см. ширина камашне доле.

И-Л = 12 см. спуштамо за линију за ширину преко вадле.

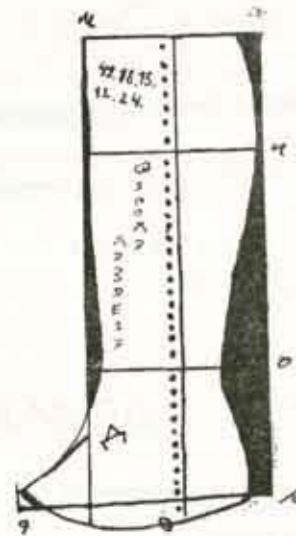
Р-О = 15 см. висина до чланка.

А-Д = коса линија за извођење форме за предњи део камашне.

А — подижемо свакад 2 см.

М — линија преко укритењих линија пушта се свакад за 3 см.

М-И поделимо на пола за отвор камашне и расечемо.

КРАТКЕ КАМАШНЕ.

Мера.

I. Узимамо дужину позади од штикле на више. 15 см.

II. Ширину горе око чланка или око ципеле 13 см.

III. Ширина доле од средине ципеле позади до предњег дела на самој средини 22 см.

Када имамо овако узету меру ми пртамо основу гледајући овај модел, који нам служи да што лакше нацртамо, и како да изведемо линије по означеним тачкама за форму камашне.

Сад направимо прав угао, на углу метемо тач. Л од тач. Л до тач. М пустимо ширину горе више свакад за 2 см. а то

је $13 + 2 = 15$ см. од тач. М. бележимо једну тачку у ширину од 13 см. Од тач. Л пустимо на ниже дужину камашне 15 см. и метемо тач. О од тач. О пустимо ширину камашне доле од 22 см. подигнемо тач. А за 2 см. на више од ове праве линије. Од тач. М пуштамо на ниже 6 и по см. тач. Д и вежемо тач. Д са тач. А једном косом линијом. Од тач. М пустимо једну праву линију преко линије О-А дужу свакад за 3 см. Од тач. М. подигнемо на више за 2 см. свакад тач. И од тач. М до тач. Л поделимо на пола и пустимо праву линију на ниже и метемо тач. Р, и ова нам линија служи за отвор

камашне, и сада изведемо форму камашне као што нам показује за ниске камашне и то овако; од тач. И спуштамо се ниже преко тач. М и онда на косу линију идемо у продужењу косом линијом до тач. А, и одавде се спуштамо у малу округлину преко линије М која је дуга 15 см. за дужину са стране и пењемо се 15 више до тач. О и на више до тач. ширине за камашне горе и то у форми као што је ципела позади, и косом линијом вежемо на више тачке Н, овим су готове камашне.

Види слику кратке камашне.

М-П = 15 см. ширина око чланка више 2 см. $13 + 2 = 15$ см.

Л-О = 15 см. дужина камашне.

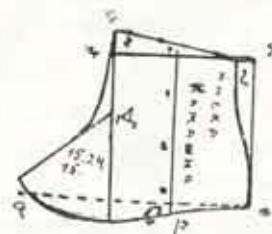
О-А = 22 см. ширина доле камашне.

М-Д = 6 и по см. свакад долази код овако камашне.

М = линија од укриваних линија О-А ниже за 3 см. за округлину.

М-П = 2 см. висина напред за камашне.

Р = једна половина М-Л за отвор камашне и рупице.

ДЕЧИЈЕ ДУГАЧКЕ ПАНТАЛОНЕ.

За дечије панталоне по овом систему узимамо 6 мера.

1.) Дужина од струка до колена 48 см.

2.) Цела дужина са стране до штикле 85 см.

3.) Дужина корака узима се три четвртине од целе дужине мање 1 см. то је свега 63 см.

4.) Ширина око струка 35 см.

5.) Ширина око кукова 48 см.

6.) Ширина доле преко ципела 18 см.

Када узмемо овако меру, нацртамо један прав угао, леву страну дужу десну краћу, и на углу метемо тач. О и од тач. О до тач. М, пустимо половину ширине око кукова 24 см. Од тач. М до тач. Л пустимо половину ширине око струка то је 18 см. Од тач. М до тач. Л поделимо на пола и метемо тач. И на 9 см. Од тач. О, пустимо на ниже 42 см. и одавде пустимо целу дужину до тач. Р. Од тач. Р до тач. А пустимо половину ширине око кукова. Од а до тач.

Р пустимо ширину наставице доле 18 см. и поделимо ову ширину на пола и метемо тач. И. Од тач. И подигнемо на више до тач. И у струку праву линију.

Од тач. И доле до тач. М подигнемо једну косу линију и на овој линији од тач. И на више пустимо 63 см. за дужину корака, и метемо тач. Д, и од Д до линије О измеримо, ширину и поделимо је на три равна дела и једну трећину напустимо од тач. Д у ширини, и од тач. Д у висини. Ове две тач. вежемо једном косом линијом и ову косу линију поделимо на пола и пустимо од тач. М једну косу линију до све половине и изведемо форму отвора округлине предње ногавице. Одавде, од кроја отвора пустимо на ниже косу линију до ширине ногавице доле. На десној ногавици видимо за 3 см. у форми отвора код одраслих.

Од тач. Л пустимо се у округлини до доле и изведемо форму предње нога-

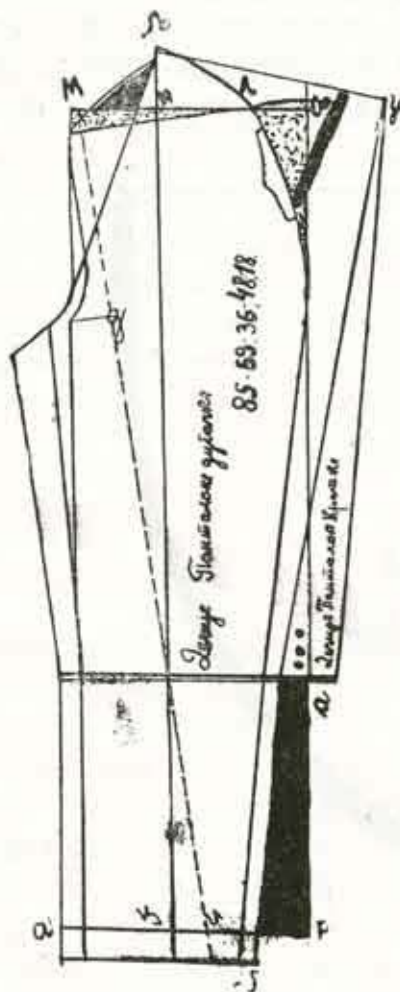
вице. За 5 см. од струка пустимо цеп — и овде још додајемо појасу висину за панталона од 4—10 см. од што је овим још готова предња ногавица.

Задња ногавица.

Од тач. И подигнемо на више праву линију и од краја отвора доле метемо сантиметар и пустимо га на више до тач. Л и вучемо полукруг до линије И и где се састаје овај полукруг метемо тач. Љ. Од тач. Љ до тач. У пустимо једну четвртину ширине око кукова и веземо са једном козом линијом. Од тач. У пустимо се на ниже једном козом лини-

јом до колена само шире за 2 см. од предње ногавице и одавде се спустимо до доле по 3 см. шире за шавове. Од краја од отвора пустимо једну трећину ширине као и код тач. Д за ширину задње ногавице и спустимо се на ниже у ширине ногавице доле. Колико нам треба само шире 3 см. за шав. Од тач. Љ пустимо козу до козе линије код шлица пустимо једну линију за задњи шав ногавице. Од тач. Љ до тач. У, измеримо ширину струка и одузмемо за (сизон) усечак за колико је шире. Овим су готове панталоне.

Види слику дечије панталоне.

О-М = 24 см. половина ширине око кукова.

М-Л = 18 см. ширина око струка.

М-И = 9 см. или половина М-Л.

О-А = 42 см. дужина до колена.

О-Р = 85 см. цела дужина панталона.

Р-А = 18 см. ширина ногавица доле.

Ц-Г = 9 см. половина ширине ногавице доле.

Ц-Д = 63 см. дужина корака.

И половина ширине око кукова.

Д-З = 7 см. или једна трећина Д-О линије.

И-Љ = полукруг од тач. Л и шлица од шлица.

Љ-У = 24 см. једна четвртина ширине око кукова.

ДЕЧИЈЕ КРАТКЕ ПАНТАЛОНЕ.

За кратке панталоне потребно нам је само 5 мера по овсјем систему и то ове:

1.) Цела дужина до колена или испод колена	50 см.
2.) Дужина корака узима се од између ногу до колена	37 см.
3.) Ширина око струка	35 см.

4.) Ширина око кукова 48 см.

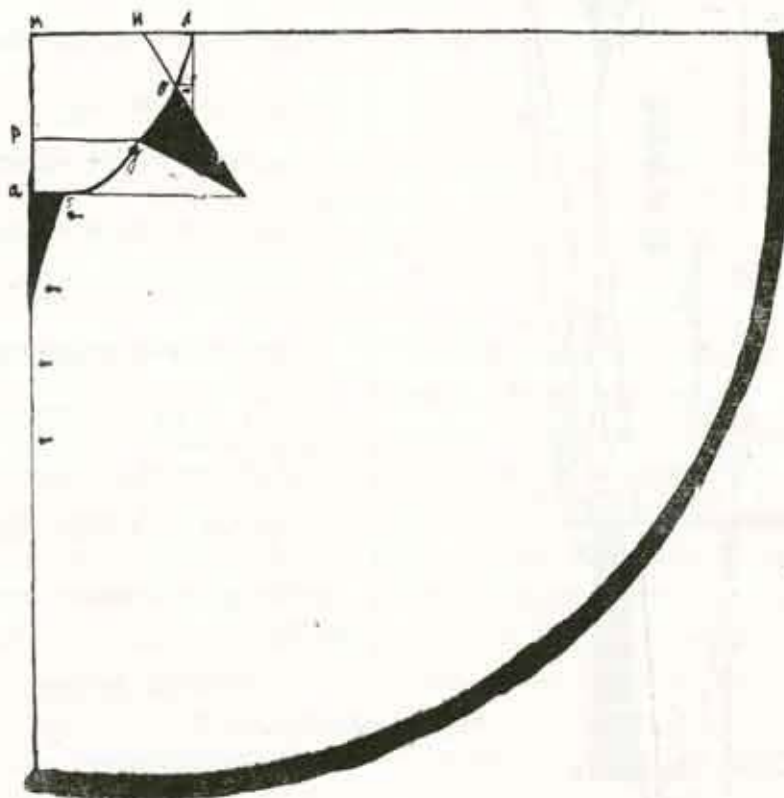
5.) Ширина око испод колена или ширина обично по потреби. 15 см.

Ове се панталоне израђују по истој основи као и дугачке панталоне. Види слику дугачке панталоне. Основа иста узима се као код дугачке.

П Е Л Е Р И Н А.

Нацртамо прав угао, метемо на самом углу тачку М, од тачке М до тачке Л пустимо једну четвртину целе прене ширине, и на другој страни угла пустимо

од тачке М до тачке Д пустимо опет једну четвртину целе прене ширине, или једну половину од пола прене ширине; а од тачке М до тачке Л поделимо на

3 равна дела, и на првој трећини ближе тачке Л метемо тач. И, исто тако од тач. М до тач. Д поделимо на 3 равна дела

и на првој трећини ближе тачке Д метемо тачку Р. Сад извучемо ове тачке Д, Л, Р, у линије да се саставе. Од

тачке Л на линији која иде до линије Д пустимо за једну седмину прене ширине до тач. О, и подигнемо на више за 2 см. Од линије Л и постепено се спуштамо са линијом полусокруглом до тач. Л. Ово је изрез око врата на леђима. Сад од тач. И повучемо косу линију преко подигнуте тач. О за 2 см. и продужимо ову линију да се веже са линијом Д а на самом укрштењу линија И-Д на углу метемо тачку Љ. Сад притиснемо сантиметар на тач. Љ а други крај сантиметра пустимо до тач. О и повучемо полукруг до линије Р где се укрштава полукруг са линијом Р метемо тачку Ц. Од тач. Ц спустимо се у полу округлој линији до линије Д то је за изрез око врата који се пушта до тач. А, а која је свакад за једну десетину прене ширине удаљена од тач. Д која свакад мора доћи код сваке мере за једну десетину прене ширине.

Од тачке Ц и О пуштамо ширину рамена, и направимо форму сизона (исечак) и пустимо две косе линије у дужини за рамена да се укрсти, и ове дужине рамена где се укрсте притиснемо сантиметар и правимо полукруг за дужину пелерине, чију дужину морамо напред и по-

зади да исправимо правом линијом да би добили равну дужину, овим је готов шнит за пелерину.

$M-L = 24$ см. или једна четвртина прене ширине.

$M-D = 24$ см. или једна четвртина прене ширине.

$L-I = 8$ см. или једна трећина $M-L$.

$D-P = 8$ см. или једна трећина $M-D$.

$L-O = 7$ см. или једна седмина прене ширине за изрез око врата на леђима.

$D-A = 48$ м. м. или једна десетина прене ширине.

$O-C = 13$ см. дужина рамена леђа, и предњег дела.

$O-C$ укрштене линије повлачи се дужица у полукруг.

Види слику пелерину.

Пелерина се кроји још помоћу скројене основе, саставимо кројеве од рамена да изрез од предњег дела око врата, и изрез од леђа око врата, буду растављени за једну четвртину прене ширине, више само 2 см. нацртамо изрез око врата усечак на рамену (сизон) и пустимо од кроја рамена, где је састављена на ниже у полукругу дужина, за пелерину коју онда напред и позади мало исправимо поравнимо и изведемо грудну линију.

МИДЕР.

По основи кроја за струк, кројимо и сваку форму мидера. Нацртамо основу струка, и онда коју хоћемо форму од ове основе вадимо, али то само можемо по тачној узетој мери до самог тела, за које ћемо кројити мидер. Ваља добро стегнути преко кукова, и трбух. Све форме мидера изводе се када се одузме све што је шире преко кукова и струка, код основе кроја струка и то поделом на сизоне (брус фалте) усечком. За нашу основу мидера за који имамо овде слику, узели смо једну форму која се за данас највише употребљује, а по-

њој се најлакше види како се израђује мидер, само свака врста са разним поделама можемо да изведемо најлакше кад скројимо ову основу и саставимо исту а до ње после сечемо разне фигуре које хоћемо.

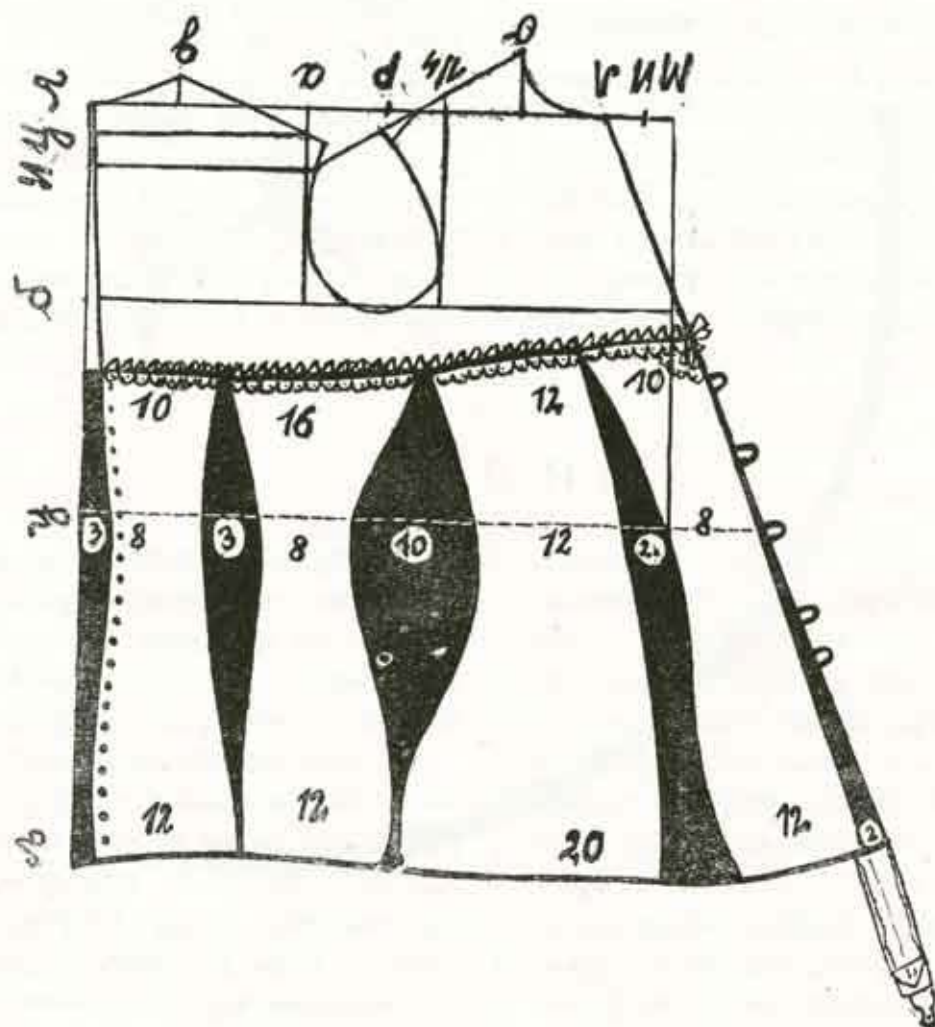
Форме мидера има у два, три, четири пет и седам делова, а сви се лакс изводе, само мора тачна подела између једног и другог дела да се израчуна; н. пр. за ову основну слику мидера, узели смо фигуру која је лака, а кад скројимо по њој можемо да сечемо колико нам је воља и колико год нам треба од

четири дела, ова подела се овако добија: измеримо ширину у струку и то од тач. У до грудне линије има свега 53 см. ова слика мање 34 см. ширине у струку остаје нам 19 см. и ови 19 см. имамо да поделимо на пет неједнаких делова. Од тач. У свакад се одузима 3 см. и од грудне линије за 1 см. одузмемо у струку, а на првом сизону (брус-фалт) (прени исечак) одузме се 3 см. а код другог сизона испод руке одузимамо свакад више него код сва четири дела напред.

Од тачке У одузели смо 3 см. затим пустимо 8 см. за задњи део мидера, сад одузмемо од 3 см. један сизон (брусфалт) (усечак) затим пустимо 8 см. за други део мидера, пошто смо одузели 3 пута

по 3 см. и један сантиметар напред, то је значи 10 см. остаје нам још 10 см. да одузмемо испод руке, за сизон (брус-фалт) (исечак). Пошто нам је ширина преко прса добра то имамо само да изведемо поделу да би добили лепе форме за наше делове.

Н. пр. Од грудне линије за први део пустимо 10 см. за други део пустимо 12 см. за трећи део пустимо 16 см., а за четврти део пустимо опет 10 см. Доле преко кукова одузмемо прво од грудне линије 2 см. на првом делу пустимо 12 см. и четврти део пустимо 12 см. значи, имамо свега 53 см. за ширину око кукова а што имамо више, поделимо овако: на првом сизону (брус-фалт) (усечку) одузмемо 5 см.

на другоме $1\frac{1}{2}$ — 2 см. на трећем 1 см. а на средини леђа исто као и код тачке У, овим је готов мидер

Види слику мидер.

Изrada основа.

А-У = 32 см. дужина струка.

А-Љ = 54 см. цела дужина струка за израду мидера, ова се дужина пушта од струка на више колико хоћемо да нам је мидер дугачак.

У-Б = 17 см. дужина испод руке.

А-Б = 15 см. дужина до прве пантљике.

А-И = 5 см. или једна трећина од тач. А-Б.

А-Ц = 2 ипо см. или половина А-И.

А-М = 48 см. ширина прса преко најиспунченијег дела груди.

А-Н = 46 см. горња ширина прса.

И-Л = 3 см. која свакад долази иза прсне ширине.

А-а = 16 сантиметра више 1 см. ширина леђа = 17 см.

Л-Р = 17 см. ширина од руке до руке преко прса.

А-Д = 7 см. треба свакад да је пуштена једна седмина прсне ширине за нарез око врата.

О-Р = 12 см. за нарез око врата или једна четвртина прсне ширине.

а- $\frac{1}{4}$ = 12 см. ширина за нарез око руке.

А-Х = 40 см. дужина иза руке.

Х-О = 47 см. дужина испред руке мање 7 см. или једна седмина прсне ширине а то је колико има од тач. А до тач. Д.

О = 33 см. полукруг најиспунченији део груди.

О = 50 см. други полукруг мање 7 сантиметра дужина до струка.

Када је овако готов крој, онда се лако по њему вади шнит. За све форме само се састави овако подељена као ова наша слика у основи, што нас учи; да скројемо и саставимо све ове шавове и онда цртамо разне фигуре које хоћемо.

НАУКА О ПОЗНАВАЊУ ТЕЛА.

Када учимо кројити по овоме систему, потребно нам је да познајемо науку о познавању тела.

Слика ова у књизи састављена је од неједнаких тела, а то значи да нам наука о познавању тела показује како ни једно тело није као друго; и да постоји нека разлика између једног и другог. Слика ова показује већу разлику неједнакости тела, која се може нацртати, пошто је немогуће све појединости описати.

Зато нам је потребно обраћати пажњу на сваку особу без разлике, коју видимо те да навикнемо своје око, да лако оцени разлику између једног и другог тела. Кад узимамо меру да би могли брзо оценити како је развијено дотично тело, (али за бољу и тачнију сигурност) кројач треба

да опипа сваки део особе, по леђима по рамену око врата, око руке, и преко прсију те да сазнамо, како су прса развијена, дали напред према себи, или развијено са стране до руке, или се пак спуштају на ниже.

Хаљина само онда добро стоји и лепо пада, кад прилеже на раменима на леђима око врата, преко прсују, у струку и око кукова. Да би могли скројити тачно хаљину, за ма какво развијено тело, потребно нам је дакле познавати науку о телу.

Она нас учи да постоје тела права, погнута, затурена или са каквим другим манама. Данас када обратимо пажњу видећемо једну велику већину са погнутим телом, а мањи број затурених, а према броју развијених најмањи је број. Зато пре

ба да заборавимо, да је најглавнија наша дужност, да наш будући нараштај учимо да се држи и седи право, до рамена и руке држи затурено, и да испрси груди.

У Енглеској, Француској и Немачкој, деца од пет година почну носити мале мидере без фиџбана, нарочито направљено за право држање. Код нас се то не ради, јер би се из предрасуде сматрало као некакво претеривање, које је „недостойно за човека“. Али бар да родитељи и учитељи и иначе обратe пажњу на васпитање те да упућују децу од малена на право држање у ходу, седењу и игри, но ни то се не чини. Деца се остављају сама себи, те је и нама данас најтеже да за ова неправилно развијена тела, скројимо тачну и сигурну основу кроја.

Да ове разлике у правилности тела чине велику тешкоћу у учењу тачног и сигурног кројења, видећемо одмах, при првом раду ове основе. Када скројимо за правилно развијено тело, основа је шита тачна и добра, а када кројимо за неправилно развијену, онда ћемо видети какве нам све тешкоће задају ове неједнакости тела, и какве се разлике стварају између једног и другог кроја. Ово нас гони на стално учење познавање тела, као и на уверење да не смемо никад рећи, како знамо тачно и сигурно кројити за оно тело, које нисмо тачно упознали, а на коме неможемо чак ни пробати.

Да би смо били сигурни потребно нам је, поред овог познавања тела, да имамо скројено платно по мери правилно развијене особе, и тек када обучено ово платно на ма које тело исте ширине око прсију, ми одма видимо разлику преко леђа око прса, у струку и преко кукова, и тек онда можемо сигурно и тачно кројити пошто смо на овај начин стекли тачно уверење о развићу овога тела а за кројити платна имамо све мере у табlici.

Ово је начин по коме се ради у Француској, а доказано је да је много сигурније и тачније него све Енглеске и Немачке справе, за познавање развијености тела. На платну се одмах опазе и све друге ситнице, док справа морамо имати више врсте, па и тада ми можемо помоћу њих видети само толико, да ли је тело право, погнуто или затурено, а све друге неправилности ове спр ве не показују. Да би до што тачнијег сигурнијег познавања развијености тела дошли, ми за овај метод кроја имамо три контроле при кројењу.

I.

Прво : узмемо меру од средине врата (ртењаче) преко рамена, између груди и руке до струка, а на самој средини испод пазуха тачно до струка.

Друго : узимамо на исти начин меру од средине врата (ртењаче) само позади иза руке до струка, а на средини испод пазуха до места докле је и прва мера узета.

Када имамо тачну узету ову меру, она нам већ показује како је тело развијено, и даје нам тачну дужину преко рамена и леђа да нам не висе хаљине, или да се капут не отвара напред.

II.

Таблица, која је написана по мери за тачно и правилно, развијену особу. Меру, коју смо узели, за особу којој желимо кројити, а да би се уверили, да ли смо видели тачно, како је дотична особа развијена, ми исту меру сравнимо са мерама по табlici. Тако на пример ако су леђа шира по узетој мери, то је тело мало погнуто; А ако су мало ужа (мања) онда је затурено, ако је од руке до руке преко прсију шире, тело је опет затурено, а ако је ужа мера од руке до руке преко груди онда је тело погнуто. Кад све друге мере

тако ставимо према табlici, видећемо разлику, која ће нас упутити на тачан рад.

III.

Прво и главно, потребно нам је платно, које обучемо на особи да га опробамо и да видимо тачну разлику на свакој страни. Тада смо при кројењу сигурни да можемо тачан крој извести — нацртати, пошто знамо тачно како је развијено дотично тело. Сад нам је само потребно, да ставимо тачке за основу шнита, и онда знамо колико може да се мењају ове тачке по мери правилно развијеног тела, када их пренесемо на основу шнита за неправилно развијеног. Јер ове основе кроја нацртаног у књизи израђене су само за правилно развијено тело. А доцније кад се оне добро науче, онда ће у току праксе, само по себи да дође, како се за неправилна тела кроји и ради.

Кројити за неправилно развијено тело није тешко, када се зна тачно ова основа, која је савремена и створена за правилно развијена тела, јер се велике разлике не дешавају при кројењу. За неправилно развијено тело, још се помажемо помоћу упегливања, извлачења — а то је најглавније средство за израђивање, јер кад знамо да је тело погнуто мало више, онда само упегламо леђа око руке мало више, а преко средине леђа извучемо да добијемо лук дужине позади, а у струку, на средини леђа упеглавајући, скупимо струк. Са стране шав извлачимо, а прса мање извлачимо пошто су непотребна. Код затуреног тела прса су широка, а леђа су узана, а на средини треба упеглати да су леђа што краћа.

За овакав рад извођења код неправилног тела немогуће је све до ситнице описати; то се постизава само практиком и објашњавањем у школи.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ.

Како се учи овај систем?

Овај се систем учи гледајући слике кројева (шнитова) и читањем објашњења, цртамо одмах означене тачке за линије.

Шта нам треба за цртање?

За тачно цртање кроја (шнита), потребно је да имамо један лењир троугли који нам олакшава рад и даје праве линије, јер се једна основа кроја састоји из самих правих линија које се добијају само из правог угла.

Шта нам је још потребно?

Потребно нам је знати главно добро и тачно узимање мере код кроја, и по тачној мери само добијамо тачан крој.

Шта се све може радити са овом тачном основном кроја?

Исти се крој да исећи у ширину дужину по журналу. А да би ово могли извести потребно нам је познавање журнала, њихово цртање, извођење фигуре, и по њиховим линијама, онда можемо да изводимо све фигуре лако и комотно, без икаквог страха јер имамо тачну ширину и дужину кроја. Сад само напуштамо на штофу шире за набор, и уже за извлачење пеглом, и свакад оставимо резерву штофа да ако нисмо тачно обележили фигуру или шав да га можемо покренути за 2—3 см. напред, или натраг.

Кад учимо кројити, шта нам прво треба знати?

Ако хоћемо од овог рада да живимо, требамо знати добро руком шити, и то тачно, чисто, добро и лепо па затим машином учити.

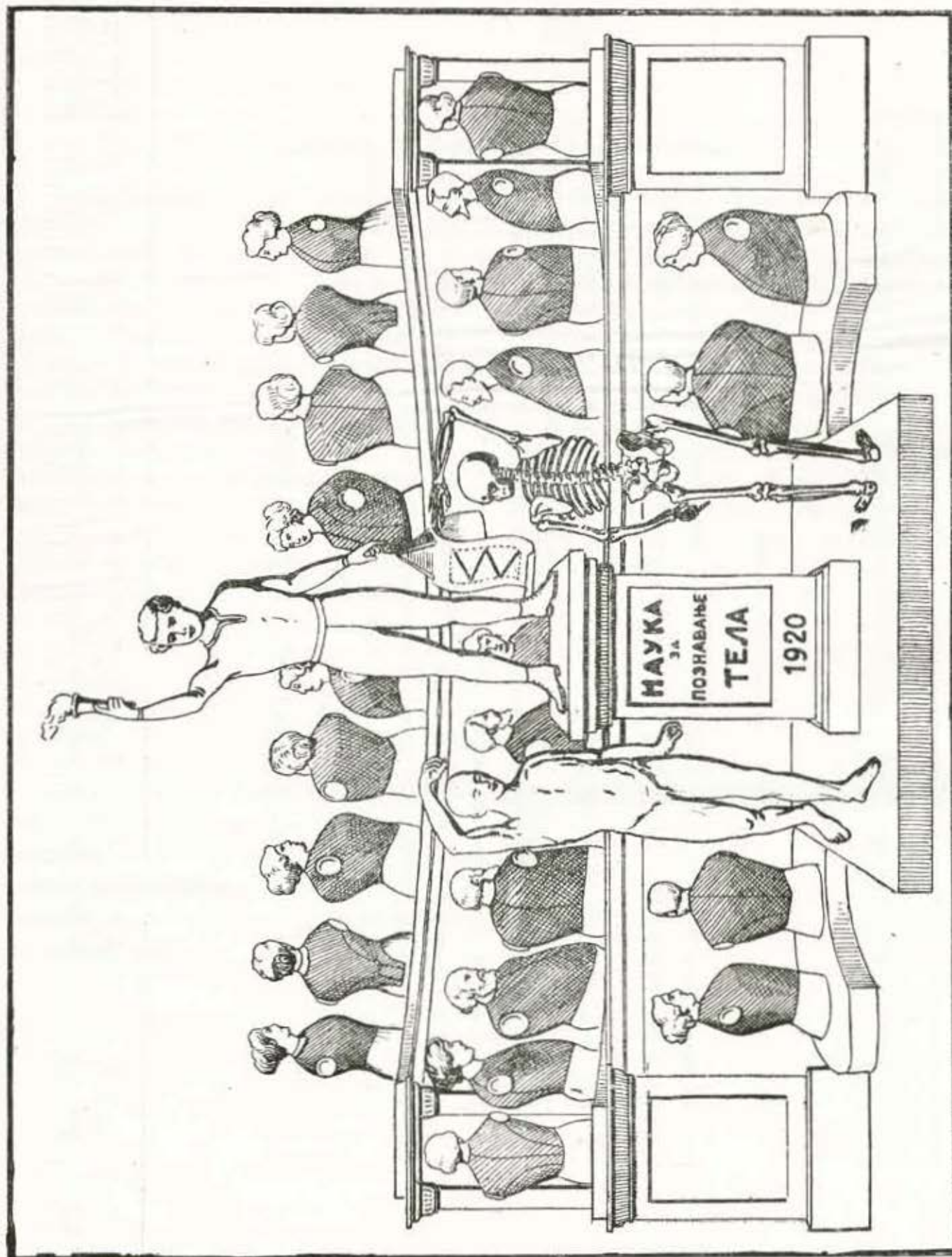
Дали је довољно само скројити?

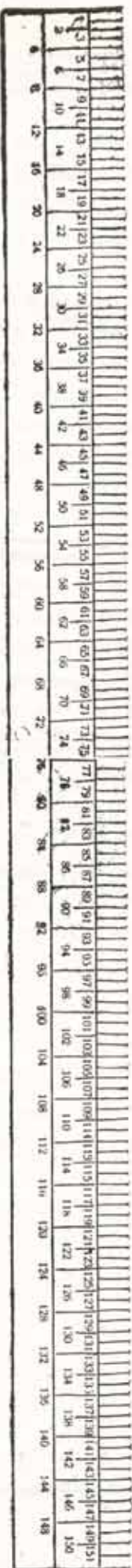
Не није довољно, само добро скројити већ треба и добро урадити, јер од рада зависи крој. Ко зна кројити тако исто мора знати и пробати. За сваки рад потребно је обележити (Daplomp). Српски речено цртице које су на једној висини оба дела, где се шав има са ставити, ушити, за сваки шав погребно је за већу сигурност да се мету више цртице и онда сигурно састављамо, када се све цртице подударају.

Шта све требамо да радимо код једног жакета када је већ скројен.

Прво: да га прошијемо свуда по означеним знаковима где треба, 2. јер овим упеглавањем извлачењем, даје се штофу форма тела и шика. Треће сад расечемо прошиваче, који обележавају где се треба саставити. Сад прошијемо за пробу, прву и лаку пробу, на којој видимо само под шавова, и ширину и дужину, после прве пробе обележимо где треба. како и шта

поправити, затим прошијемо шав, ако имамо на прсима или преко прсију, испод руке или на леђима. Сад распегламо, или (препегламо) прошијемо платно за ревер испикирамо ревер; пикирање се ради на овај начин. Штоф затегнемо мало, а платно пустимо комотно, и ватамо јосим бодом од $\frac{1}{2}$ см. даљине у правцу, почињемо од прелома ревера све до краја ревера тако да кад је ревер готов да се сам увија у округлину. Сад га испегламо и пришијемо крагну метемо на лутку изведемо форму ревера по журналу. С краја опсечемо равно, и одсечемо платно свуд за пола см равно, и прошијемо скраја пантличицу коју мало затежем, јер она одржава форму ревера. Затим је испегламо равно, сад прошијемо парче штофа за ревер, тако надржимо до кад изврнемо ревер, да лежи равно, да не вуче унутра. Подсавијемо ревер преко крагне и заватимо, сад прошијемо крагну и подавијемо крагну и ревер да би добили шав који морамо свакад руком ушити. Тада направимо рукаве, и испегламо цео жакет, поставимо га и ушијемо рукаве, и ушијемо дугмета и овим је готов жакет или (мантил).

ДВА МАЛА САНТИМЕТРА.

Мера за цртање, ове основе шита јесу ова два мала сантиметра, и то за размеру. Код струка основе и жакета меримо са већим сантиметром, а код мантила и других основа кроја меримо мањим сантиметром, само је педерина тако много смањена да нема сантиметар за размеру али се лако црта по објашњењу. За извођење, вежбање, цртање ових шитова, а да би могли на мајој хартији кројити, ми се служимо са ова два сантиметра. Но када доцније научимо да све шитове тачно израђујемо са овим маљим сантиметром, и то без професора да нам покажује већ само читањем објашњењем и премешивањем слика, та преносимо на мајој хартији, тада добијемо исти шит маљи као што је и уџбеник.

Зато имам у уџбенику ове две резервне слике, да када случајно изгубимо ова два друга одвојена сантиметра, да можемо сами нацртати два нова сантиметра на картону.

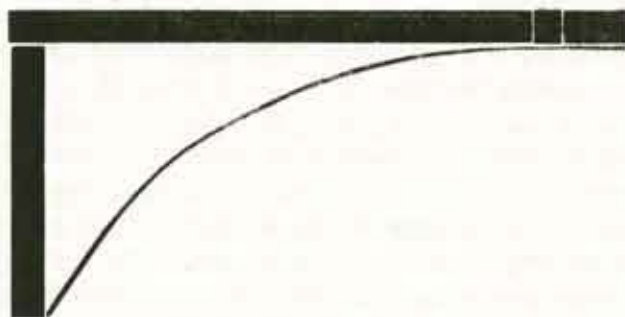
Троугли лењир за овај систем.

Овај лењир троугли требамо свакад имати за цртање основе кроја по овоме систему, који је израђен са бројевима т.ј. поделама. За овај систем и то: за проналазак тач. О, тач. мало А, и за тач. $\frac{1}{4}$ прсне ширине, значи кад нацртамо прав угао и пустимо ширину преко најиспученијег дела груди метемо да угао од лењира дође код тач. М т.ј. код ширине преа најиспученијег дела груди, и онда ми бележимо све потребне ширине под истом величином, као што су преко најиспученијег дела груди означене истим бројем на лењиру, н.пр. 46 см. има ова основа кроја, исти број бележимо 46 см.

за тач. О исто бележимо, 46 см. за тач. $\frac{1}{4}$, одакле пуштамо за изрез око руке и 3 тач. бележимо са 46 см. за ширину леђа и изрез око руке, и сад подигнемо ове линије у дужини и тач. О у висини и овим добијемо поделу ширине предњег дела и леђа, за правилно развијену особу. само имамо да додамо тач. И која нам служи за другу прену ширину, и тач. Л коју свакад мећемо за 3 см. иза прсне ширине. Овај лењир требамо свакад имати јер нам олакшава рад и уредићемо основу кроја свакад много брже, сигурније, лакше и тачније.

Обичан троугао лењир.

Ово је обичан троугао лењир ако се не би прави имао по овом систему, онда морамо бар овакав, један велики троугао лењир имати. Прави лењир за овај систем нисмо могли да дамо због оскудице у материјалу.

ИСПРАВНА ПОГРЕШАКА.

Исправка за таблицу на страни 10.

Погребно је за дужину сукиње да пустимо позади душко за 5 см. а и са стране за 3 см. дуже него ли напред, коју меру имамо у табlici.

По овом релу мера да се извади када се хоће што да скроји.

За прву меру коју узимамо до прво пант-лике, узимамо из друге рубрике.

Другу меру узимамо из четврте рубрике.

Трећу меру из шесте рубрике.

Четврту меру из седме рубрике.

Пету меру из пете рубрике.

Шесту меру из шеснајесте рубрике.

Седму меру из петнајесте рубрике.

Осму меру из десете рубрике.

Девету меру из дванајесте рубрике.

Десету меру из осме рубрике.

Једанајесту меру из девете рубрике.

Дванајесту меру из једанајесте рубрике.

Тринајесту меру из тринајесте рубрике.

Четрнајесту меру из четрнајесте рубрике.

Трећа мера шеста рубрика први ред треба да буде 22 см. а стоји 25 см. Четврта мера седма рубрика први ред, треба да буде 30 см. а стоји 34 см. Шеста мера шеснајеста рубрика треба да буде 27 см. а стоји 35 см. Седма мера петнајеста рубрика, треба да буде 21 см. а стоји 28 см. Трећа мера други ред треба да буде 24 см. а стоји 26а. Трећа мера трећи ред треба да буде 26 см. а стоји 28 см. Трећа мера четврти ред треба да буде 28 см. а стоји 292 м. м. Четврта мера треба да буде 34 см. а стоји 36 см. Четврта мера треба да буде 36 см. а стоји 36 см. Четврта мера треба да буде 38 см. а стоји 40 см. Четврта мера четврти ред треба да буде 40 см. а стоји 42 см. Четврта мера пети ред треба да буде 42 см. а стоји 34 см. Осма мера десети ред треба да буде 10 см. а стоји 86 см.

"	"	"	11	"	"	"	97	"
"	"	"	11 ₂	"	"	"	10	"
"	"	"	12	"	"	"	10 ₃	"
"	"	"	13	"	"	"	11 ₄	"
"	"	"	14	"	"	"	12	"

треба да буде 14₂ см. а стоји 12 см.

"	"	"	15	"	"	"	13 ₁	"
"	"	"	15	"	"	"	14	"
"	"	"	16	"	"	"	14 ₂	"
"	"	"	16 ₂	"	"	"	15 ₂	"
"	"	"	17	"	"	"	16	"
"	"	"	17 ₂	"	"	"	16 ₂	"
"	"	"	18	"	"	"	17 ₁	"

Дванајеста мера једанајести ред

треба да буде 11 см. а стоји 9 см.

"	"	"	11	"	"	"	10	"
"	"	"	12	"	"	"	10 ₁	"
"	"	"	13	"	"	"	11	"
"	"	"	14	"	"	"	12	"
"	"	"	14 ₂	"	"	"	12 ₂	"
"	"	"	15	"	"	"	13	"
"	"	"	15	"	"	"	14	"
"	"	"	16	"	"	"	14 ₂	"
"	"	"	16	"	"	"	15	"
"	"	"	17	"	"	"	16	"
"	"	"	17 ₂	"	"	"	16 ₂	"
"	"	"	18	"	"	"	17	"

Девата мера дванајеста рубрика шеста ред
треба да буде 60 см. а стоји 57 см.

"	"	"	65	"	"	"	60	"
"	"	"	70	"	"	"	63	"
"	"	"	72	"	"	"	67	"
"	"	"	74	"	"	"	70	"
"	"	"	75	"	"	"	73	"

Четрнајеста мера четрнајеста рубрика шеста ред
треба да буде 40 см. а стоји 38 см.

"	"	"	42	"	"	"	40	"
"	"	"	44	"	"	"	42	"
"	"	"	45	"	"	"	44	"

Седма мера петнајеста рубрика други ред
треба да буде 24 см. а стоји 31 см.

"	"	"	26	"	"	"	32	"
"	"	"	28	"	"	"	33	"
"	"	"	30	"	"	"	34	"
"	"	"	32	"	"	"	34	"
"	"	"	34	"	"	"	35	"

треба да буде 35 см. а није стављено ништа.

Шеста мера шеснајеста рубрика други ред
треба да буде 29 см. а стоји 37 см.

"	"	"	31	"	"	"	39	"
"	"	"	33	"	"	"	40	"
"	"	"	35	"	"	"	41	"
"	"	"	37	"	"	"	42	"
"	"	"	39	"	"	"	43	"
"	"	"	41	"	"	"	44	"
"	"	"	43	"	"	"	45	"

У дванајестом реду шеста мерз не стоји ништа
треба да буде 48½ см. а стоји 47 см.

"	"	"	49	"	"	"	48	"
"	"	"	49	"	"	"	49	"

Дужину целога жакета пуштамо по моди,
а дужину до лакта пуштамо половину од целе
дужине рукава мањо ширину леђа.

На стр. 17. ред девети треба да је 17 см.
стављено је 4. На стр. 18. четврти ред (дода-
јемо још иза речи око руке) или код правилно
развијене пуштамо ширину само за 3 см. На стр.
18. ред тринајести треба да је 1, а стављено је
с. На стр. 18. ред петнајести треба да је или,
стављено је знак = и у истом реду треба да
је см. стављено је знак = На стр. 18. ред два-
десети треба да је одузимамо, стављено је на-
пуштамо. На стр. 18. ред тридесети треба да је
до линије 3 см. за правилно развијено, или код
неправилно развијених, пуштамо до, а стављено
је од. На стр. 18. тридесет и четврти треба да
је, рука, а стављено је леђа. На стр. 19. ред
петнајести на учвршћезу код тач. О стављено
је од тач. О. На стр. 19. ред двадесети треба
додати кад обложимо други. На стр. 20. у реду
под насловом Предњи део једанајести ред треба
да је једна четвртина, стављено је једна поло-
вина, или 3 см. напуштамо код правилно раз-
вијених за изрез око руке; код пете слике ви-
димо основу кроја. Ова погрешка су због брзог
штампања и скупог врзела за коректуру тачну.
На стр. 26. ред седми треба да се стави линија
разломка између једне трећине. На стр. 27. ред
седми треба да се дода да код неправилно раз-
вијене сипуштамо косу линију од тач. О и од
тач. 2 на самој средини изрез око руке. На стр.
28. ред тринајести треба да је четвртина, а став-
љено је половина. На стр. 28. ред четрнајести
треба да је или овде је 11 и по см. а стављено

је само четвртина 11 и по см. На стр. 28. треба
да ставимо у реду под насловом I Фигура 17
реду иза реченице (брус-фалту) кад извадимо
у струку све што је шире и непотребно на му-
стру кроја. На стр. 13 Рукав шести ред треба
нацртамо а стоји нацртамо. На стр. 43. ред је-
данајести ако је правилно развијена и то до
54 см. узимамо преко најиспуценијег дела груди
а ако је неправилно развијена узимамо горњу
ширину за рукав као и код особе више преко
през 54.

На страни 17. ред осамнајести треба да је
тачка У стављена је тачка Ј. На страни 18.
десети ред, треба да је тачка А стављена је
тачка Л. На страни 18. дванајести ред, треба
да је 1 см. стављено је С. На страни осамнаје-
стој 37 ред треба да буде У стављено Ј. На
страни деветнајестој 30 ред треба да буде У
стављено је Ј. Код слике друге и треће треба
да буде тачка мало а за ширину леђа а; став-
љено је велико А. На 17. страни насловно стоји
за почетни основ за шит, српски речано по-
четни основ за кројење овог система. Шит за
струк значи, „Српски крој за структуру“.

На страни 41. испод слике с леве стране
у четвртном реду, треба да стоји тачка У, а
стављено је тачка Ц. На страни 41. у 19 реду
треба да је стављена тачка мало а, а стављена
је тачка Д. На страни 41. с десне стране испод
слике у истом реду стављено је или половина
ово је непотребно. На 41. страни у шестом реду
треба да стоји А-Д, стављено је два мала а; у
истом реду треба да буде једна седмнина, у
место једна половина.

Стр. 49. ред 32. треба да буде узели смо.
Стр. 50. ред 17. одозго треба да буде гај, а
стављено је на. Стр. 51. ред 17 с десне стране
треба да буде још додато ширину око кукова.
Стр. 52. ред 18 треба да буде 1 и по см. а став-
љено је ½ 1 и по. Стр. 55. ред 6 одозго од
десне стране треба да буде најмање стављено
је мање. Стр. 55. доле с леве стране треба да
је највећа, а стављено је вџа. Стр. 55. ред о-
дозго са десне стране 6 треба да се набаци се.
Стр. 57. ред одозго са десне стране 20 треба да
буде скратимо а стављено је скроћемо.

Први Српски Нови Метод
за
КРОЈЕЊЕ МУШКОГ ОДЕЛА

СИСТЕМ МИЛОРАДА МИЛОЈЕВИЋА

ПРАКТИЧАН И ОПРОБАН СИСТЕМ

ЗА УЧЕЊЕ И БЕЗ ПРОФЕСОРА

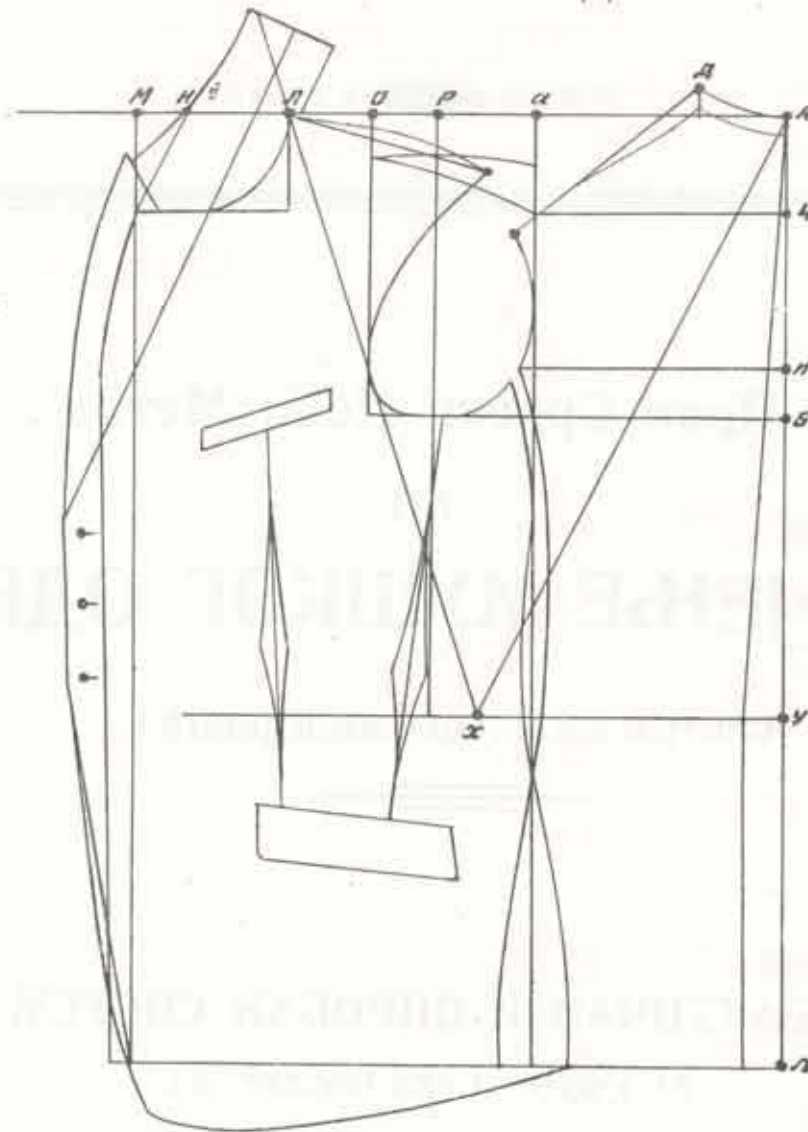
Саставио

Милорад Милојевић

дипломирани професор кројења у Паризу, професор Више Жен.
Занат. Школе Београд. Жен. Друштва, оснивач Приватне Школе
Кројења, и издавач Моде Журнала са кројењем.

Сва права задржава писац.

САКО 1 РЕД.

Што је нова лака теорија кројења донела шивењу и практичном раду? Да се лакше учи шивење, како то може да буде, јер један сако (капут) рад да научи свако без разлике да црта и кроји: Ја сам озу слику сакла израдио у 33 подела тако јасно да се може видети све једна по једна нова подела и тачке до тачке и како се добија помоћу узете мере и одакле се пушта, тако да може и најмање писмен, који има вољу за један курс од месец дана да научи тако тачно и сигурно, јер помоћу мере све се ове поделе добију по реду како смо узели меру тако и цртамо. Тако ће домаћице које хоће својој деци да кроје, исто науче лако и лепо кројити, исто тако могу и трговци који раде конфекцијом учити и ако нису учили занат они могу да науче кројити, јер њих већ има доста који нису кројачки раденици научили кројити, ово су први почели Руси и дали повода овоме учењу и на овај начин још једном се доказало да се може много лакше и пре научити шити кад се зна кројити него кад се незна кројити јер кад ко зна све како они изгледају и како се зову и цртају делови одела, он може лакше да мисли о њиховоме састављању и ушивању, а и начину израде, јер је упознат по теорији а практично лакше се учи сваки део ушивање јер на овај начин искористи се време које је до сада требало много, и за изучавање кројачког заната који је био јако тежак и дуг за учење а најмање 3-5 год. када ученици-ца плаћају код једне шнајдерке или у раденичкој школи да уче за себе да раде и шију, оне морају да проведу дуже време не учећи крој, јер је свуда уведено да се прво научи шивење па онда је лако крој. Овако убеђење влада још и данас, свакоме кројачу и кројачици биће ово ново убеђење смешно, као и ономе орачу који је прво почео да оре и горе и доле, тако и ово учење, прво крој који је лакши па онда шивење које долази највише од природног дара само ово може свакоме да буде јасно, тако као што сам ја увидео свако се брзо увери у овоме у мојој Академији кројења.

ПРЕДГОВОР

Ој се метод учи гледајући слике кроја и читањем објашњења. Цртамо одмах означене тачке за линије и, по мери само тачној, добијамо крој тачан и сигуран, јер је већ хиљадама пута опробан. А исти се шнит да исећи у ширини и дужини по журналу. Када скројимо, онда треба знати још и урадити. Није довољно само добро скројити, већ треба добро урадити јер од рада зависи и крој. Ко зна кројити мора тако исто знати и пробати. Код сваког кроја највећа је мана ако немамо (д'апломб), српски речено, цртице, које су на једној висини оба дела, где се шав има саставити, ушити; а за сваки шав потребно је, да се добро састави и да је тачан. Само једна цртица није довољна, већ за бољу сигурност међу се две до три цртице на једноме шаву, и онда се сасвим сигурно саставља, кац се све цртице подударају.

При проби је главно да хаљине буду на рамену и око врата тачно учвршћене и да лепо прилежу. Онда се може пад хаљине лако промотрити да ли линије на шаву представљају једну фигуру праве линије, или косо по журналу, али укусно и равне: да се хаљина напред не отвара и јесу ли леђа дугачка, предугачка или кратка. Исте цртице одмах нам показују колико да спустимо доле и подигнемо горе. Потребно је да су лзђа лепо састављена, довољно дугачка, али не предугачка, раме и испод руке комотно, али не и сувише. Кад се скроји шнит по тачној мери онда се метне на лутку и проба, наместе се цртице тачно и види се, да ли морају мењати своје место после упеглавање и извлачења. Може се десити сасвим мала промена, али лутка треба да је направљена по пробном платну; јер кад дође муштерија да проба, онда треба да се види чист посао, а не мучити се око муштерије да она мора да падне у несвест, од другог пробања и намештања. Зато све добро прегледајте и промотрите.

Проба је главно помоћно средство код кроја, али када се не уме пробати може све да се поквари, ако се основа много мења; јер када се све добро спреми проба има да буде само контрола за нас и за муштерију, да ли је знала шта је поручила.

За пробу треба оштро око, лака и вешта рука да покреће и намешта шавове, на своје место. Неваља много пута пробати, тиме се све више квари, јер муштерија узима свакад други став и друкчије се обуче. Зато се свршава највише са две пробе те када се обуче готово и ако муштерија друкчији став узме, опет стоји добро; јер готово урађено има првобитни став. Дакле, треба све направити полулежерно и при проби треба бити пажљив.

Овај је предговор створен из искуства; ко по њему ради нек се држи овога упуства строго тачно.

МИЛОРАД МИЛОЈЕВИЋ.

професор кројења.

УВОД О ХАЉИНИ

Систем Милорада Милојевића.

Хаљине воде порекло из првобитног — прастарог — доба. Прве хаљине биле су форме огртача или покривача тела, које су носили људи и жене подједнако. Када су људи нашли да је лакше и комотније кретати се у панталонама, а које су биле као хаљина кројене, исечене формом погавице, до тога доба почела се водити разлика у ношњи и моди, а у домаћој продукцији што већа производња и жудња за што лепшом ношњом. То је било пре Христа.

Чим је почела подела рада, одмах су почеле велике утакмице за што луксузније хаљине, и у томе су највећи успех — у средњем веку — постигли Французи; а и сада највећу моду добијамо из Париза.

У осамнајестом веку, када је технички објашњено и математички створено израчунавање округлине и израчунати на једној равnoj хартији, а израчунато помоћу висине, дужине и ширине округлина тела: од тада и на тај начин створена је велика промена у мушком и женском оделу. Код мушког шнита сви мајстори и професори радили су заједнички на што тачнијем сређивању његовом у циљу да се што лакше и тачније дође до кроја мушкога одела. Код женскога одела није се ни могло помислити даћи до тачности.

Моделисти који израђују моделе никад нису за тачни шнит били, већ су хтели да остану на врхунцу маште; да би их цео свет слушао и да га муче исто онако, као што се и они муче док створе своје моделе. Они тврде да по једном систему шнита не можете створити — скројити — модел. А да би своје убеђење пренели код света и уверили га да је то истина; они су тако фантастичне ствари израђивали, да су за једно око бистро и скромно, биле луде. Енглези и Немци непрестано воде борбу противу ове луде моде и створили су систем за шнитовете, за кројење женскога одела. Тек 1900 год. на великој изложби у Паризу доказано је, да је рад једнога доброг шнита бољи и сигурнији него рад на лутки, и на тај начин изашли су као победници творци шнита. Победили су професори са својим системом шнитова, јер су доказали, да помоћу једнога шнита може се тачније и брже створити модел, него кад се кроји на лутки; јер се зна да мртва лутка никад не може бити као живи модел, услед чега и рад на лутки никад не може бити тачан. Много је теже скројити на лутки, јер рад око једне лутке тежак је и потребан је читави сат више држати у висину руке док удесите око лутке. Из тих разлога и ми данас имамо створен један нов метод шнита којим можемо кројити и тачно извести модел.

При свем том морамо признати моделистима да је њихово дело — лутка — ипак добро.

Она нам служи као помоћно средство за контролу да видимо, да ли смо добро, тачно и лепо саставили шнит, али никад не за основу кројења. Познато је да и штофа иде више када се кроји на лутки него код метода шнита; јер код шнита имамо тачну ширину и дужину и тада сигурно кројимо, не радимо ништа несигурно — у мраку, већ са техничким знањем израчунавамо. Знамо да се цео женски свет мучи и хрђаво облачи због немања једног тачног и практичног метода шнита. Међутим све је то тако лако само кад се зна тачно узети мера. Сад кад имамо овај нов систем и кројимо по овој методи шнита, знамо како треба упеглати, извући по потреби; а исто тако знамо добро сашити и саставити.

За један шнит, кад хоћемо да нам остане све тачно, потребно је руком саставити и не машином; јер машински рад није добар. Машински рад је зло код кроја, јер када се машином састави промени се шнит, и пад шавова изгуби се, и промени своју лепоту у основи. Зато се fine ствари руком састављају — ушивају, јер машински рад није вештачки рад. Много пута се десило да шуштерија на проби буде задовољна како му лепо стоји одело, а после пробе многе се мане покажу — када се машински састави. Нарочито код невеште руке све се промени јер машина горњу страну затеже, а доњу купи; те који незна добро да прошије (профирца) машина му изгура и направи, велике промене. Зато се меће „Д“ апломб“ (цртице) и тада се могу поједине ствари шити на машини.

ПОЗНАВАЊЕ ПРВОГ РАДА

По методу Милорада Милојевића.

За овај систем потребно је да знамо поред кројења и теорију за шивење и практично упражњавање. За овај рад потребно је знати држати се и кретати се и познавање материје и справе које нам требају за извођење овога рада.

1. ТЕОРИЈА БОДОВА.

За извођење потребно нам је да имамо столицу на коју ћемо сести, сто за рад на коме нам стоје справе за рад н. пр. игле, маказе, конач, шпенадле. Сто треба да је узан и дугачак да има две пречаге, да кад седнемо и прекрстимо ноге да нам дође лева на доњој а десна на горњој пречаги.

Доња је висока 10 см. а горња 25—30 см. Морамо право седети да се не завалимо а ни да се погнемо; мете се лева рука на десно колено и у левој руци узмемо материју између палца, кажипрста и средњег, стегнемо добро и наслонимо на колено да кад правимо бод у материју да стоји чврсто у руци и на колenu, да можемо видети где ћемо убости право и комотно извлачити иглу, у десној руци држи се игла. Између палца и кажипрста, а на средњем прсту метемо напрстак који треба и мора да је скроз отворен из кога мора да нам сасвим мало вири прст. Савијемо средњи прст добро да дође игла на напрстак са стране наслоњена, игла мора да нам вири 2 м. м. између прстију; игла се стегне добро да се не покреће, када је гурамо напрстком да излази између прстију право и забоду се где смо мислили а не у страну као када би је лабаво држали. На овај начин добијемо праве и једнаке бодове, када научимо руку на овај рад.

Да би могли шити потребна нам је игла, која има оштар врх и ушицу у коју се удева конач, а која треба да је челична да се неби искривила при раду. Када удене конач потребно нам је завезан чвор на једноме крају свакад, који се на овај начин завезује: обмотамо око кажипрста и прекрсти се преко краћег краја и помоћу палца упреде се, скида се, десном руком затегне се конач и тако се на крају конца добије чвор.

Потребних бодова имамо осам врста 1, бод за иглом, 2, бод зричани или штеп, 3, коси бод, 4, бод у бод, 5, бод пред иглом, 6, бод за рупице, 7, бод крстати, и 8, бод тамбулирски. Бод за иглом ради се овако: узме се неколико жица на иглу и за један бод иде се у напред а за 2/3 враћа се натраг а 1/3 остаје за растојање.

Овај је бод, којим се свакад саставља шав, онда смо сигурни да смо га добро саставили и ушили.

Бод у бод или зричани бод, ради се овако. Узме се 3—4 жице и иде се у напред за цео бод, онда извучемо иглу и вратимо се у исти бод где смо иглу извукли и тако долазе бодови један до другог.

За свако јаче састављање употребљава се овај бод.

Коси бод се употребљава, кад хоћемо штогод да порубимо и да пошијемо. ми прошијемо поруб прошивачем и онда узмемо две жице у дубину, две у висини и две у растојању.

Бод пред иглом употребљава се за набирање и прошивање, узму се 2—3 жице и иде се све у напред, ништа се не враћамо натраг, само мороју сви бодови бити једнаки и равни.

Бод за рупице и крстати бод мање се употребљавају.

Потребно је имати сто за кројење и сто за пеглање, (цифрон) т. ј. даска за пеглање рукава, (краги-холц) округла даска за распеглавање шавова, упеглавање прса и пресовање, јер се помоћу ње никад не може извући — изгубити прса. Американски јастук од дрвета за пеглање жакета, капута и т. д. Једно парче штова (пегелтук) које мећемо на сто или на справе за пеглање, и шоља за воду, јер за сво пеглање и извлачење потребна је вода, пошто је штоф материја, која се помоћу воде извлачи и упеглује.

Кад штоф кројимо, дужину кројимо у основи, а ширину у потки јер је основа јача од потке и не извлачи се. Још нам је потребна пегла, четка и метлица за чишћење.

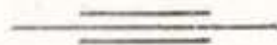
ТЕОРИЈА МУШКОГ ОДЕЛА

М е р а

Добро узимање мере главно је код кројења; то је добар, смишљен и сигуран план инжињера. На основу тачне мере кроји се. Мера кад није тачна онда није тачан ни рад; рђаво узета мера даје и рђав крој, рђава мера то је право зло код кроја, што год се кроји све рђаво стоји, и ако знамо да је метод шнита добар и модеран, што је доказано пред вишом комисијом у Паризу и сличним се служи половина културног света. Али при свем том, ако се узме хрђава мера он постаје хрђав, јер основа се мења пошто се израђује по узетој мери те при проби појављују разне хрђаве последице, од којих се једне могу са мало труда и времена дотерати а код других морају се нови делови кројити што стаје много времена, труда и новаца. Зато када се узима мера потребно је мислити и водити рачуна о реду узимања мере и тачности; не треба разговарати са муштеријом већ треба пазити на став и држање муштерије. Треба обратити пажњу, да ли је особа права, погнута или затурена. Треба видети да ли има каквих других мана, а нарочито како је развијен предњи део тела и леђа.

За узумање мере потребно је увек да се обележи струк једним каишем или пантљиком, коју обвијемо муштерији око струка. То је потребно да би увек имали тачан струк; такође потребно је да се веже једном пантљиком преко прса више најиспупченог дела груди испод руке тачно, јер се овим добија тачна дужина и висина тела.

Када се овако има тачно узета мера, онда се са овим словима, од ова два имена: Милорад и Љубица прави се расподела од слова до слова, пушта се дужина и ширина узета тачно, нацрта се и основа шнита је готова.—Пошто је готова онова шнита, све се од њега може прерадити за моду, развући, увући, (упеглати) — створити замишљену слику или представљени журнал.

АКАДЕМИЈА КРОЈЕЊА У БЕОГРАДУ
курс за модерну и за вишу кројачку наставу за
ЖЕНСКО И МУШКО ОДЕЛО

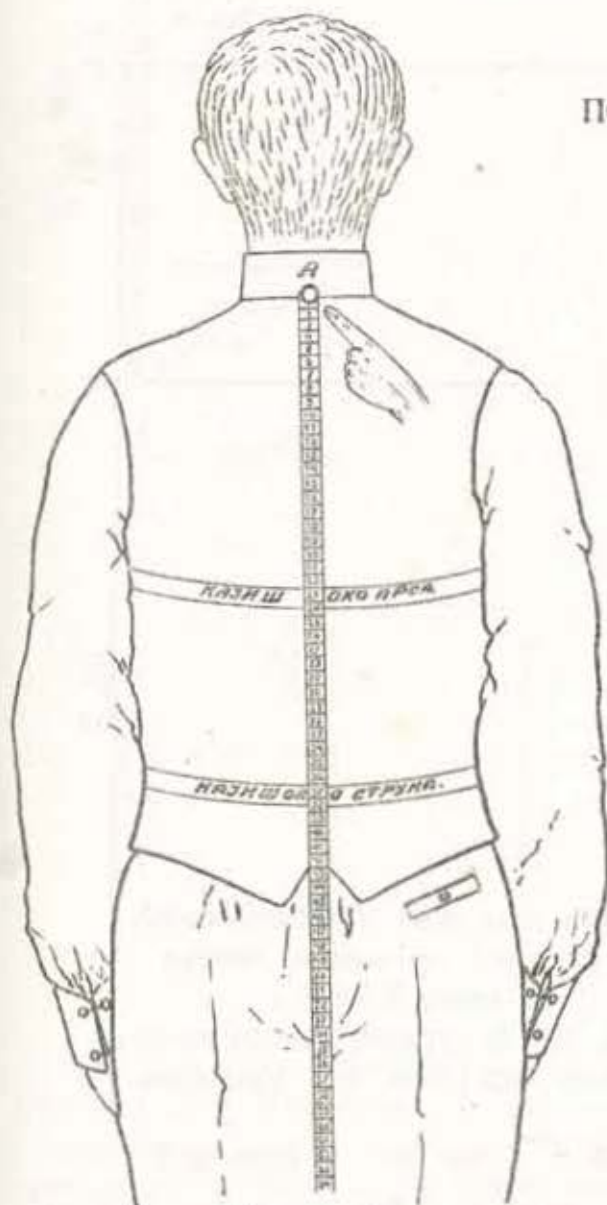
ПО НОВОЈ МЕТОДИ

МИЛОРАДА МИЛОЈЕВИЋА

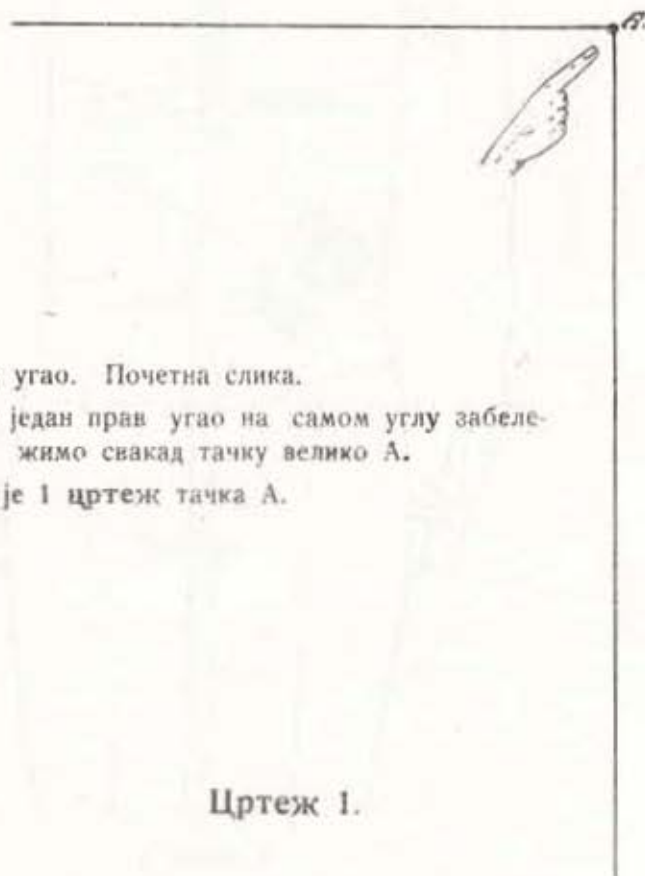
СВРШЕНОГ И ДИПЛОМИРАНОГ НА СТРАНИ ПРОФЕСОРА КРОЈА.

ПОЧЕТНА МЕРА.

Мера: 24.48.76.48.20.19.49.78.53.59.24
40.61.85.45.53.

Слика 1.

Прав угао. Почетна слика.

Нацртамо један прав угао на самом углу забележимо свакад тачку велико А.

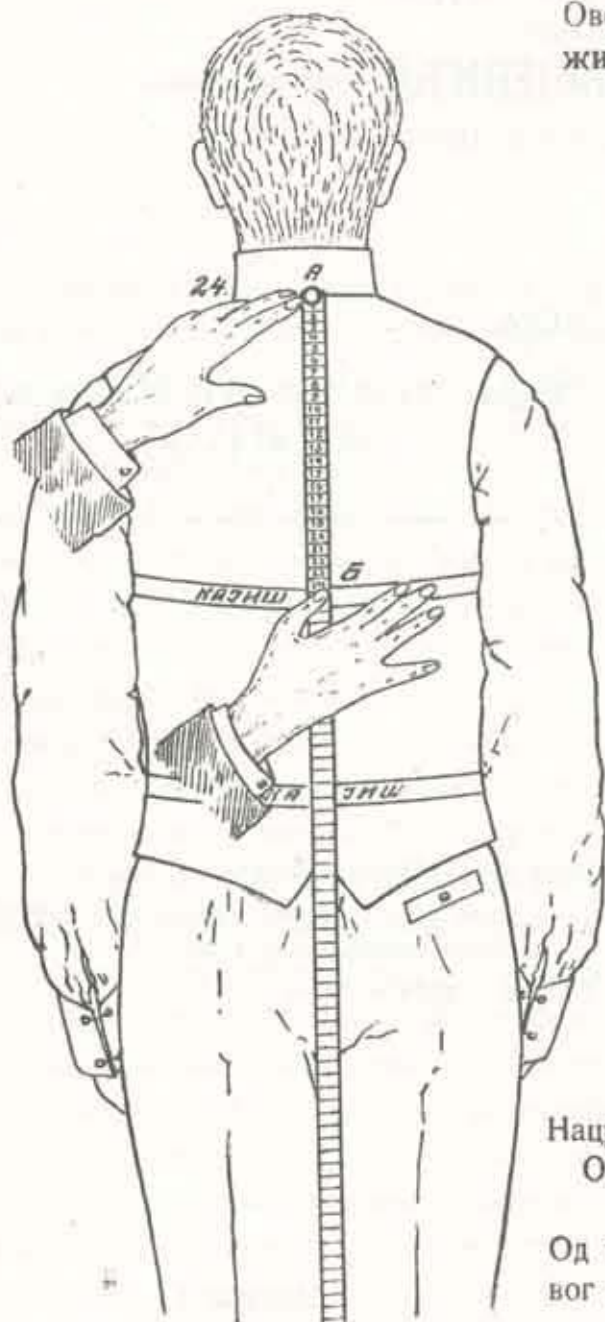
Ово је 1 цртеж тачка А.

Цртеж 1.

За узимање тачне мере, свакад је потребно да има два кајиша, које свакад обмотамо око муштерије. Једним око струка, а другим кајишем преко плећа, испод руке и преко прсију. Кад смо закопчади кајише онда почињемо узимати меру и то овако: Полазна нам је тачка од почетне кости ртењаче на врату. Притиснемо сантиметар палцем на почетну кост ртењаче или код дугмета од кошуље за закопчавање крајне натраг и пуштамо сантиметар на ниже до првог кајиша и то до горње ивице од кајиша. Кајиш морамо свакад да наместимо да је водоравно стоји од руке до руке позади, тако, да прелази крај плећке.

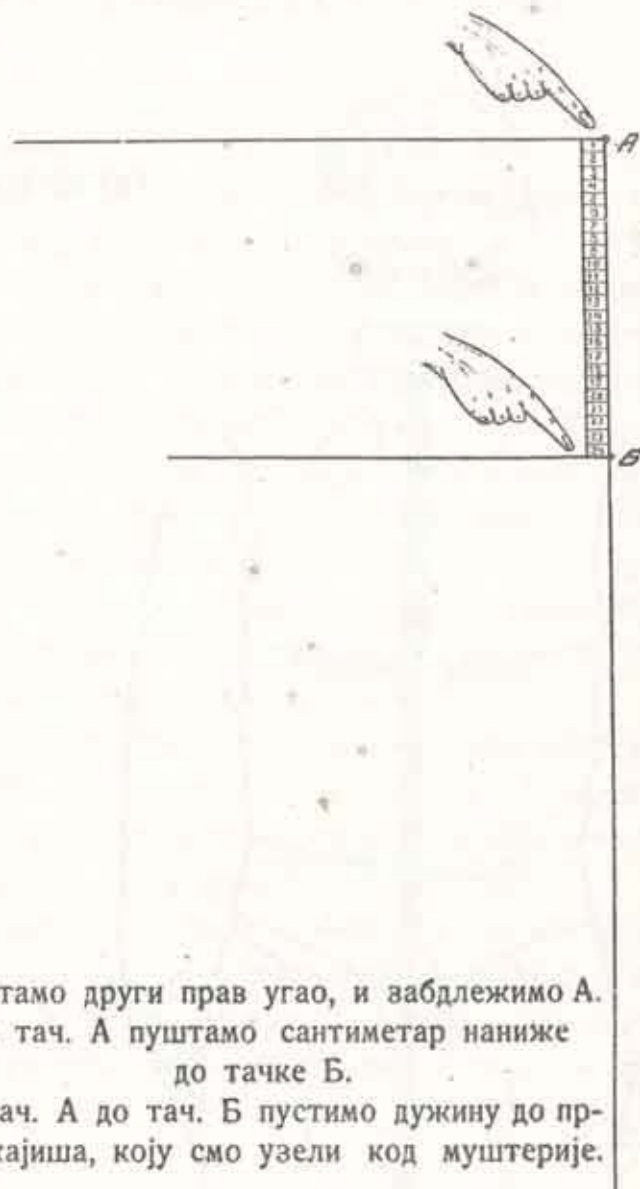
МЕРА 24 см.

Ове нам руке показују како се пушта дужина до првог кајиша од тач. А до т. Б.

Слика 2

Ове нам руке показују како се узима
МЕРА: 24. дужина до првог кајиша.

Ово је: Цртеж 2.

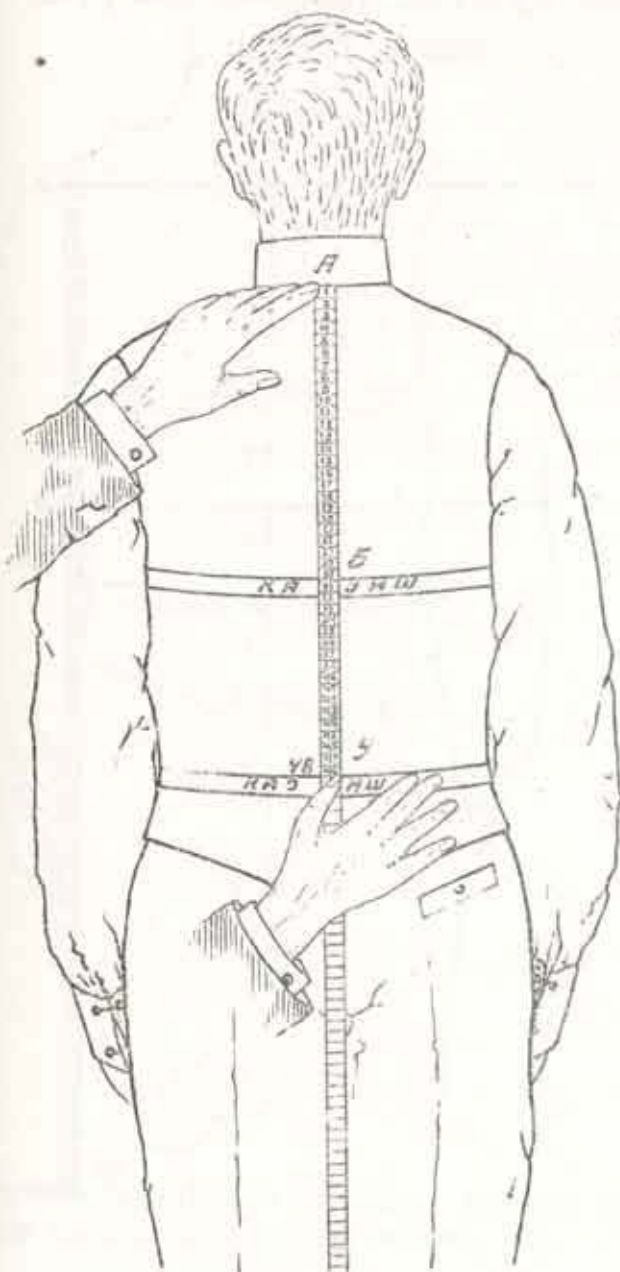
дужина до првог кајиша 24 см.
тачка А до Б=24 см.

За ову меру, у случају да немамо кајиш, кој би везали онда можемо се још помоћи кад узмемо једну четвртину целе прстне ширине и половину од дужине струка између ове две дужине; половину узимамо за дубину изреза око руке или дужину до првог кајиша, али ово није никад тако сигурно, као кад се узме мера до првог кајиша.

За ову особу дужину до првог кајиша записали смо овде 24 см. и у продужењу спустимо сантиметар до другог кајиша горње ивице у струку.

Дужина струка

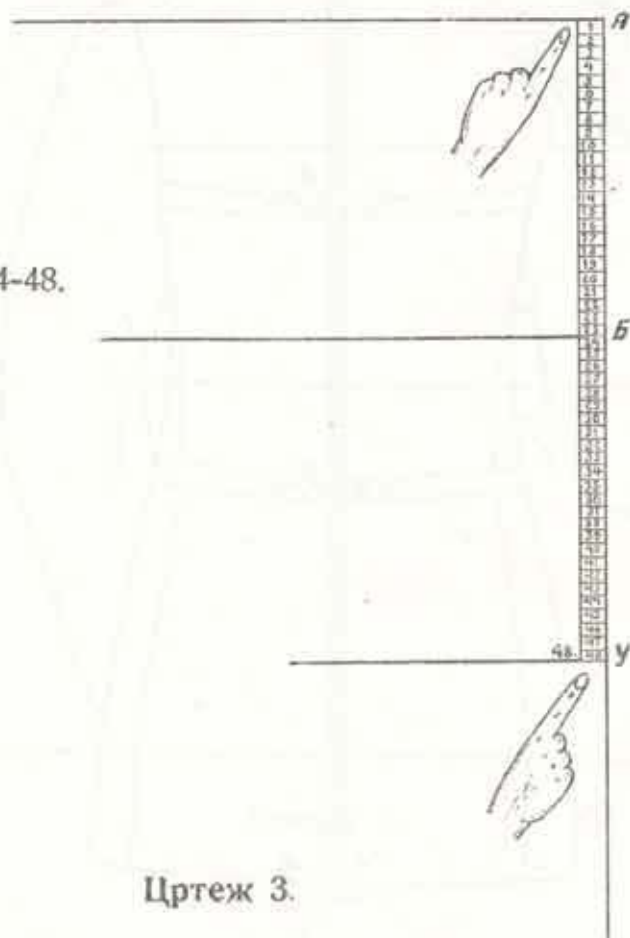
МЕРА II 24-48 См.

Слика 3.

Ове нам руке показују како се узима ДУЖИНА СТРУКА 48 см. Од тачке А вел. у продужењу узимамо меру спуштајући сантиметар до другог кајиша горње ивице у струку. Овде смо узели за ову дужину струка 48 см.

мера 24-48.

Цртеж 3.

Ове нам руке показују како се пушта од тачке А до тачке У дужина струка.

Нацртамо прав угао ставимо тачку А од тачке А прво забележимо тач. Б-дужину до првог кајиша или дубине изреза око руке, Од тачке А пустимо дужину струка до тач. У. Овде смо узели дужину струка 48 см.

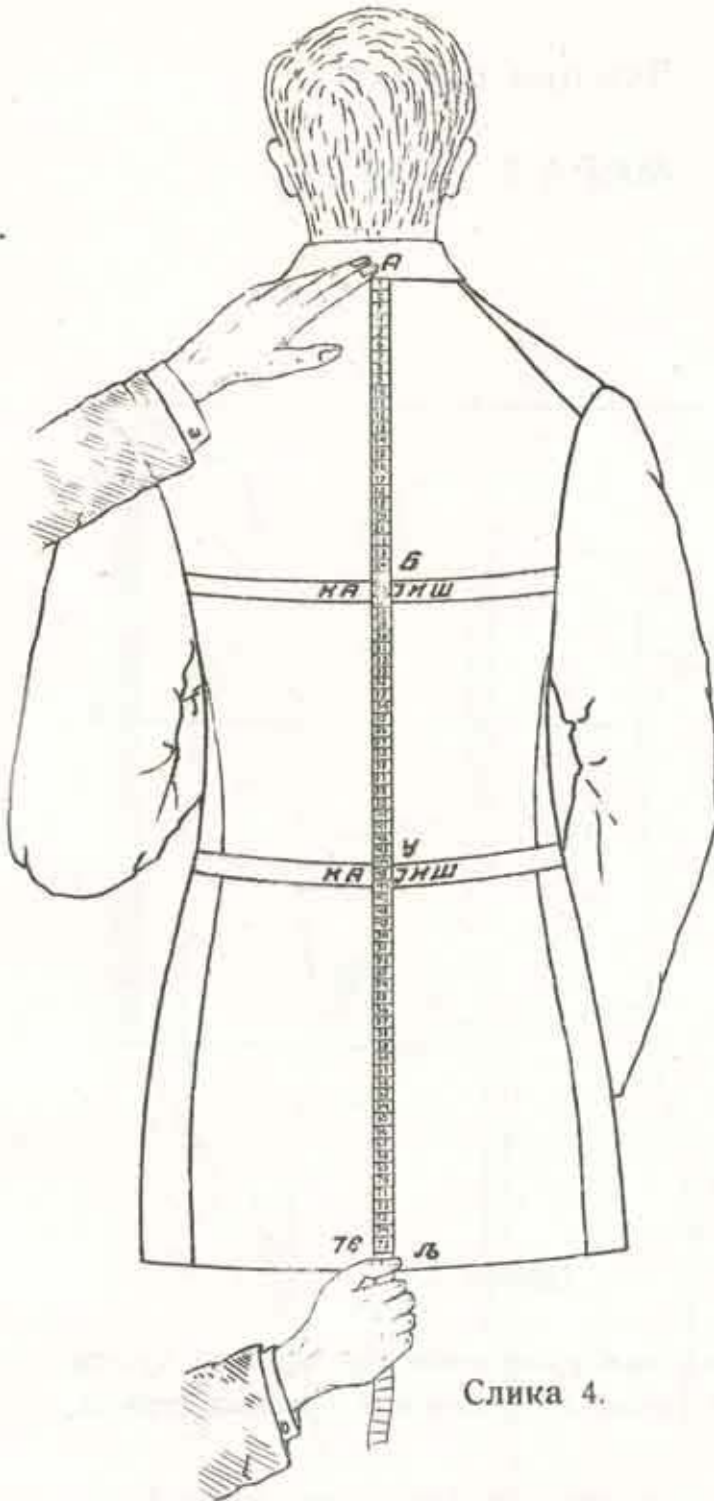
Ово је цртеж 3

Дужина струка 48 см. од тач. А-У=48 см.

Ове нам руке показују како се узима.

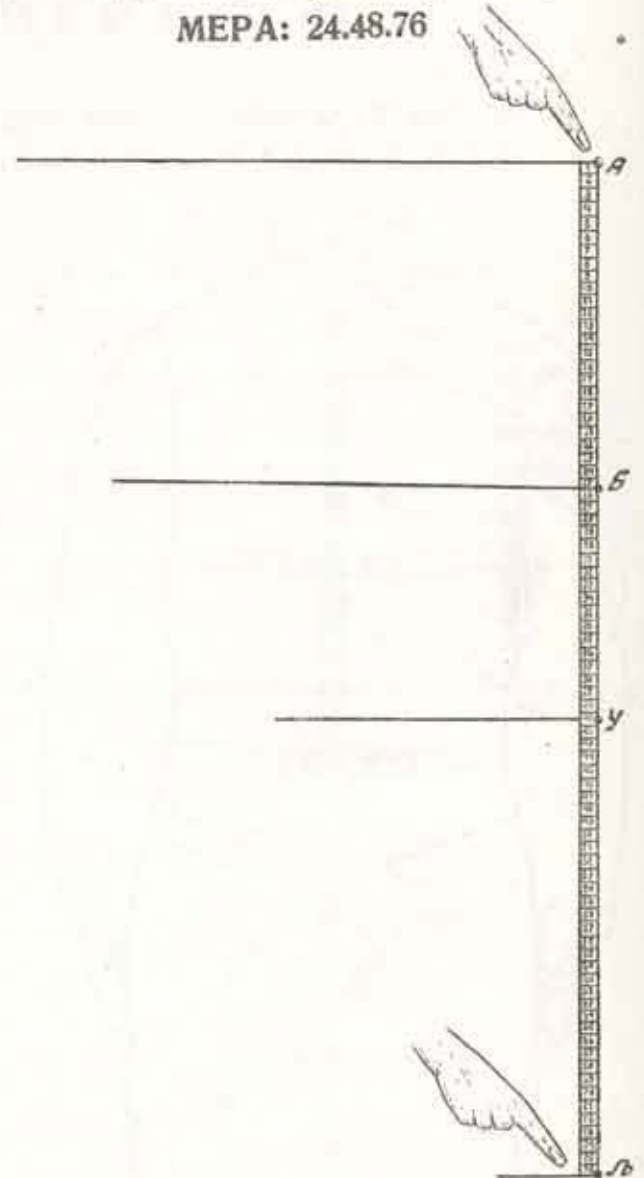
Цела дужина (сакла) капута.

МЕРА: 24.48.76

Слика 4.

Од тач. А спустимо сантиметар на ниже и меримо целу дужину капута (сакла) која је по моди потребна, или на захтев муштерије.

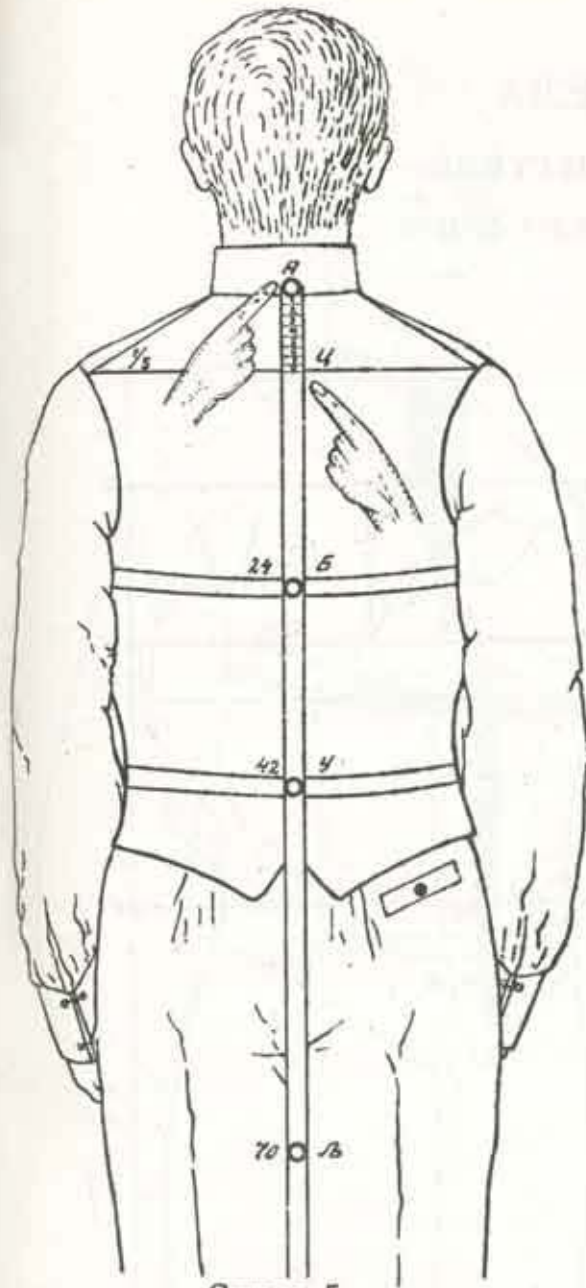
цртеж 4.

Ове нам руке показују како се од тачке А наниже пушта целу дужину „Капута” до тач. Љ кад цртамо основу кроја.

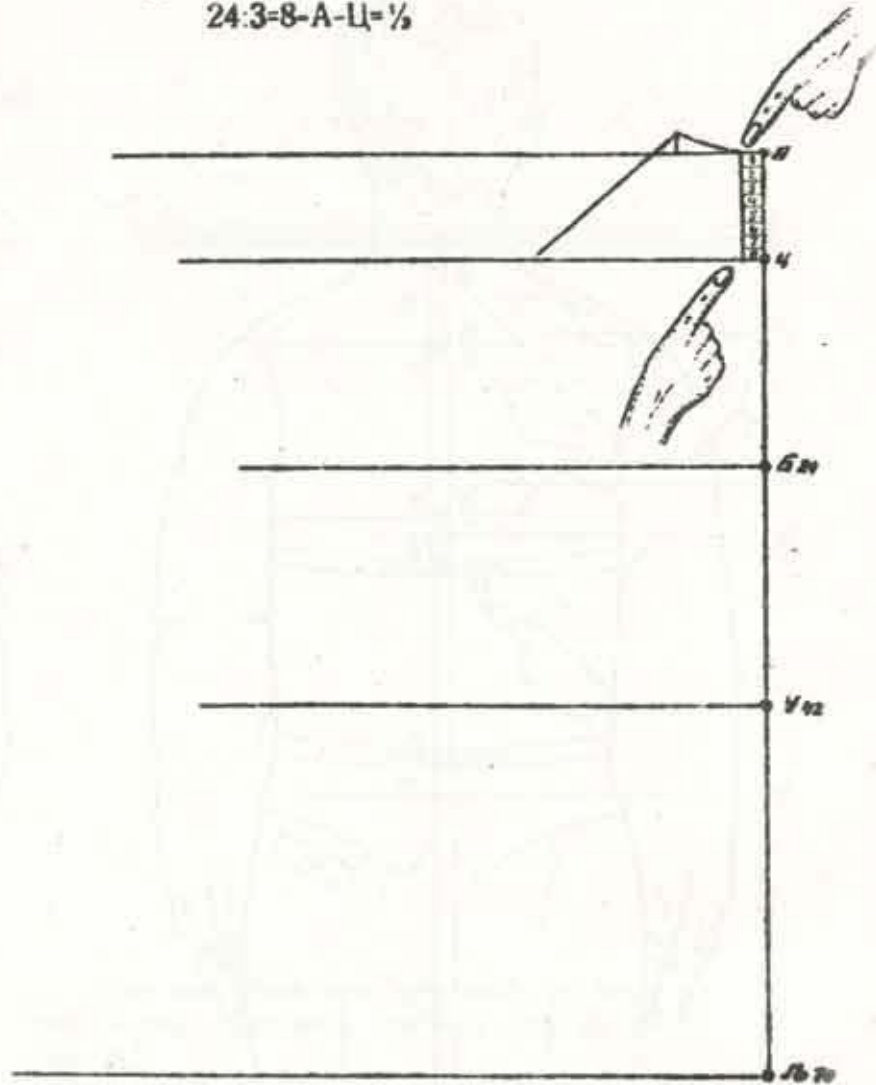
Нацртамо прав угао и ставимо тачку А на углу. Од тач. А до тач. Б пуштамо дужину до првог кајиша, и у продужењу дотач. У пустимо дужину струка. Сада пуштамо до доле целу дужину капута (сакла) до тач. Љ, коју смо овде узели по мери.

Ово је Цртеж 4 дужина капута (сакла) А-Љ= 76 см.

ПОДЕЛА.
Једна трећина.
 $24:3=8-A-Ц=\frac{1}{3}$

Слика 5.

Цртеж 5.

Овде нам показују ове руке $\frac{1}{3}$ од дужине до првог кајиша. $A-B:3-Ц \ 24:3=8$. см.

Нацртамо прав угао, на самом углу ставимо тачку А. Од тачке А до тач. Б ову дужину свакад делимо на три једнака дела. Од тач. А на ниже до тач. Ц пуштамо једну трећину коју добијамо овако: напр. $24:3=8$. см. ова дужина колика год она била свакад се дели на 3 једнака дела.

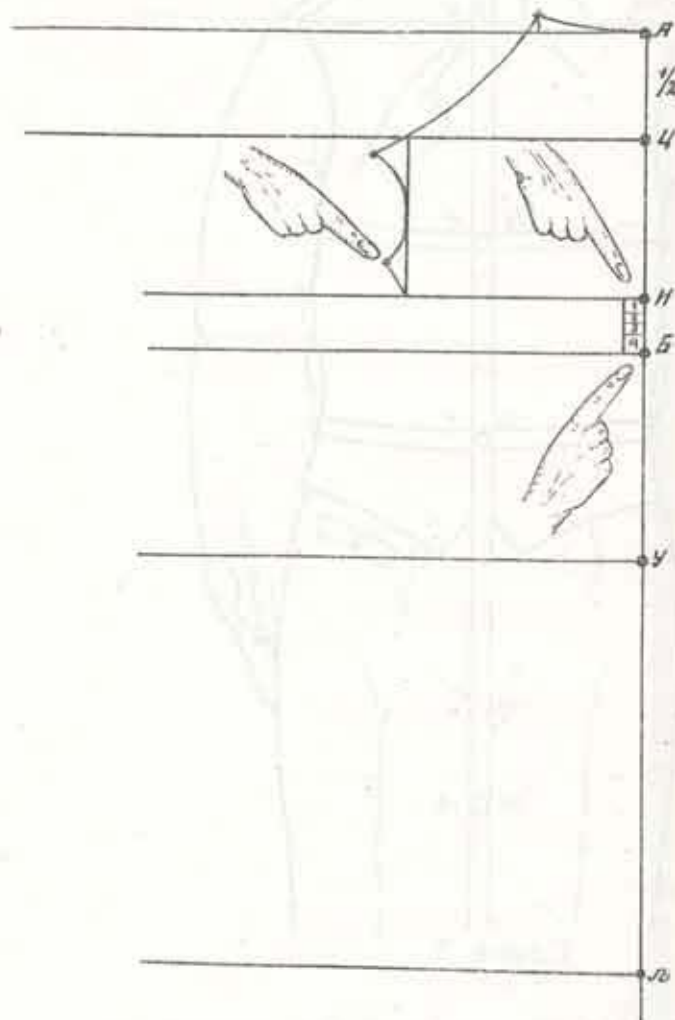
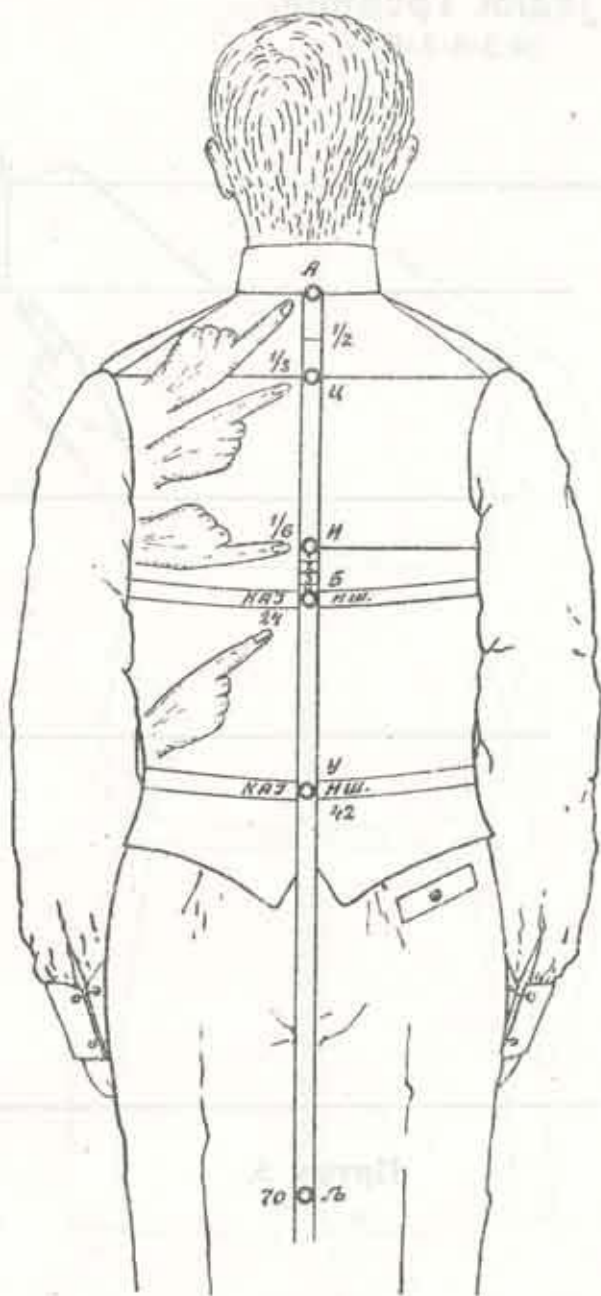
Доцније добићемо помоћу тач. Ц кад се извуче линија она ће нам служити као линија за висину шав на раменима код леђа, коју обележмо до ове линије за шав од рамена на леђима и помоћу ње видимо дали особа има висока рамена или ниско спуштена рамена. Јер ако особа има спуштена рамена по мери коју смо узели од струка навише до шав на рамену ова нам мера показује да треба испод ове линије да силази шав на рамену и онда бележимо преко ове тач. линију за шав на рамену, а не преко укрштене линије Ц-А.

Ово је 5 Цртеж подела рамена за леђа. Ову дужину, коју имамо овде, свакад делимо на три дела овако; $A-B=24:3=8$ ово је трећина коју пуштамо од А наниже до тачке -Ц од А до Ц=8см.

ПОДЕЛА

једна шестина

$$24:3=8=A-Ц=8:2=4=B-И=4.$$

Слика 6.

Овде нам показују ове четири руке како добијемо $\frac{1}{6}$ од дужине до првог кајиша. А то је кад поделимо $\frac{1}{2}$ на пола — добијемо шестине.

$$A-B:6=И-24:6=4, \text{ или } 24:3=8:2=4.$$

Ово Б-И је Цртеж 6.

Овим је готова подела леђа.

Тачка Б-И=4 см.

Нацртамо прав угао и на самој углу ставимо тач. А од тач. А до тач. Б пуштамо дужину од првог кајиша, у продужењу до тач. У дужину струка и до тач. Л целу дужину капута (сакла), од тач. А до тач. Б. ову дужину поделимо на три дела и једну трећину узмемо и пуштамо је од тач. А на ниже и забележимо са тач. Ц. Од тач. А до тач. Ц ову дужину поделимо на пола да добијемо од цела дужине до првог кајиша $\frac{1}{6}$ узима се и пушта се од тач. Б на више и забележимо је са тач. И, а то је овако: $\frac{1}{6}$ износи 8 см. кад се подели дужина од тач. А-Б=24:3=8 а то је дужина до првог кајиша. Сад ову трећину кад поделимо на пола добијемо $\frac{1}{6}$ напр. 8:2=4 ово је $\frac{1}{6}$ см.

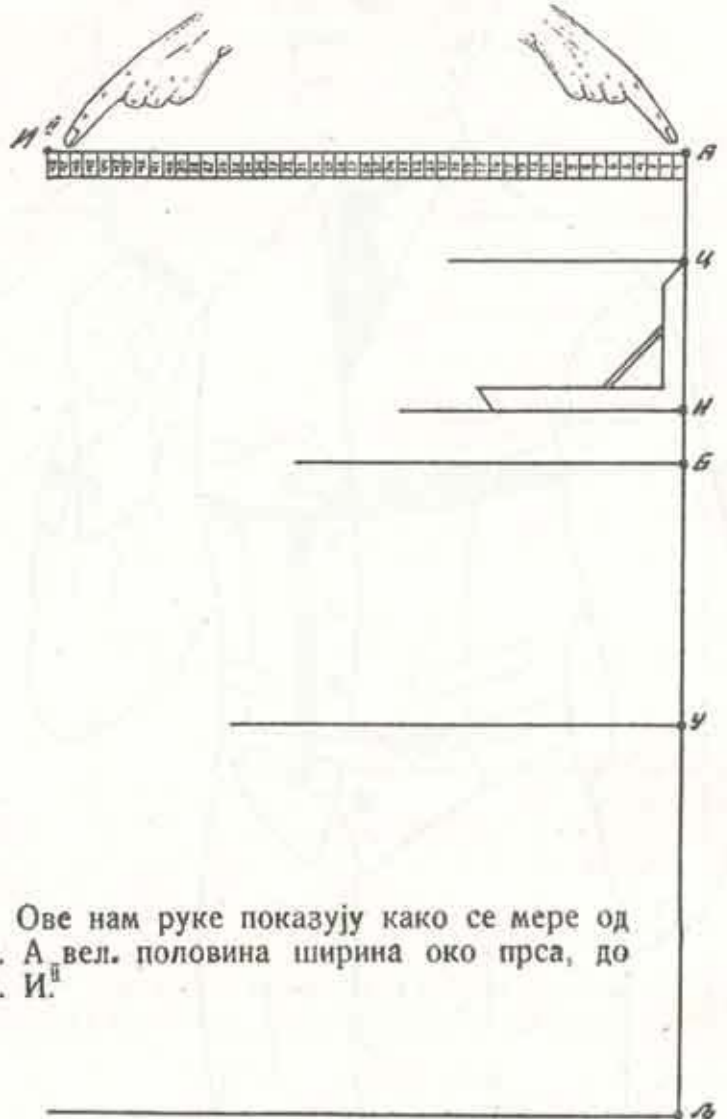
М Е Р А І V.

МЕРА: 24-48-76-48. половина ширине
преко прса. (48).

Слика 7.

Ове нам руке показује како узимамо меру око прсију и како умећемо 2 прста између сантиметра и тела.

Ове нам руке показују како се мере од тач. А вел. половина ширина око прса, до тач. И^{II}.

Цртеж 7.

Од тачке А велико до тач. И_{II} (друго) пуштамо ширину половину око прса коју смо узели:

Ширина око прса цела 96 см, половина је 48 см.

Тачке А-И_{II} = 48 см.

VII цртеж половина ширине око прса.

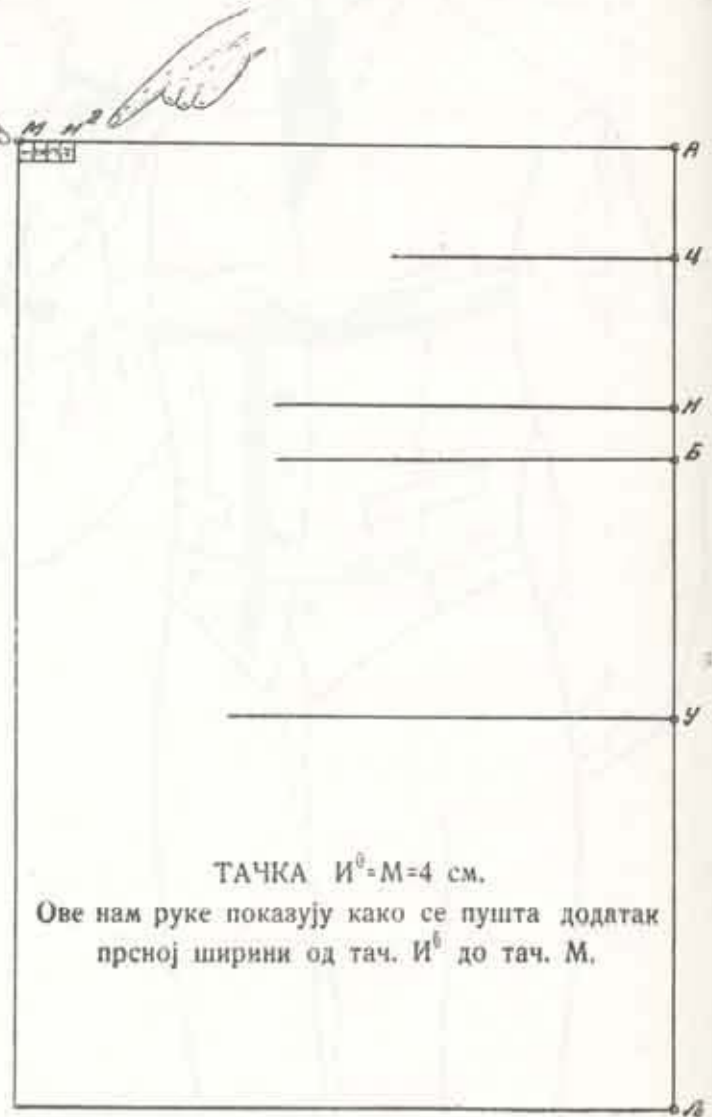
Затим меримо ширину око прсију и то овако: Обмотамо око особе сантиметар и то преко плећа на леђима испод руке тачно у продужењу преко прсију напред. Пустимо свакад шире за два прста, који уметемо између прста и сантиметар. Ову ширину око прсију забележимо свакад само половину, овде је узето за ширину око прсију 96 см. половина је 48 см.

Слика 8.

ПОДЕЛА

додатак прсној ширини

Цртеж 8.

Од тачке А до тачке И пуштамо свакад ширине око прса коју смо узели и свакад додамо више за 4 см. Од тачке И до тачке М ови 4 см. пуштају се шире за извођење грудне линије, кад упегламо (штоф) тканину добијемо прса. — Ова се линија М пушта право пажи колико је дужина капута и ово је 8 цртеж додатак ширине прса да кад дође постава и платно не буде тесно преко прсима.

Овај додатак прсној ширини неопходно је потребан. Без њега не би се могла добро скројити једна основа кроја. Он је овде узет у најмањем броју, пошто се према њему необзирамо, код потребне веће ширине за дебље поставе или фате или кожа кад се за поставу, умеће, онда се овај додатак и већи додаје. Напр. код дебље поставе 5-6 см. код дебље поставе са фатом или фателином 6-7 см. код кожане поставе 7-9 см. и онда не може никад бити тесан капут.

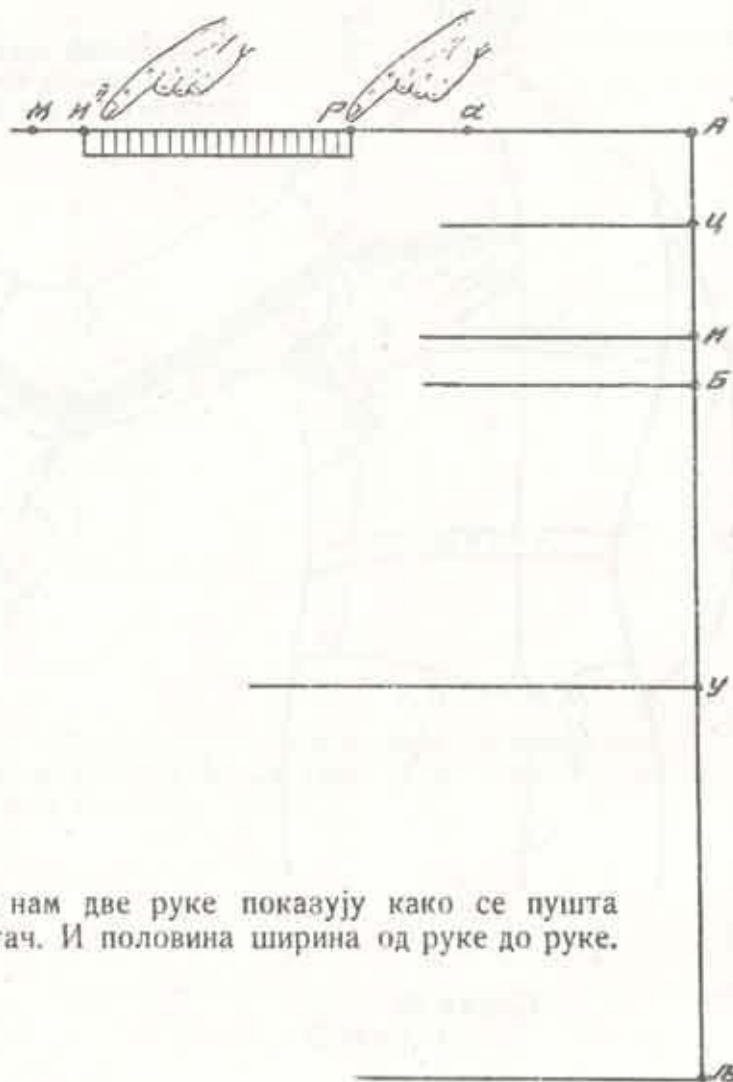
Слика 9.

Ове нам руке показују како се узима ширина од руке до руке.

Од руке до руке узимамо меру, кад притиснемо палцем од једне до друге руке пустимо сантиметар и где осетимо да се одваја рука од тела то нам је ширина од руке до руке, коју бележимо пола. Напр. овде узели смо 40 см. пола је 20 см.

МЕРА: 24 48.76.48.20.

Половина ширине од руке до руке.

Ове нам две руке показују како се пушта од тач. И половина ширина од руке до руке.

Цртеж 9.

Од тач. И до тач. Р пуштамо свакад ширину од руке до руке, коју смо узели, напр. овде је 20 см. од И^в до Р.

Ово је половина ширине предњег дела од руке до руке.

Ширина је од руке до руке — 40 см.

Половина је 20 см.

Тачка И^в — до Р=20 см.

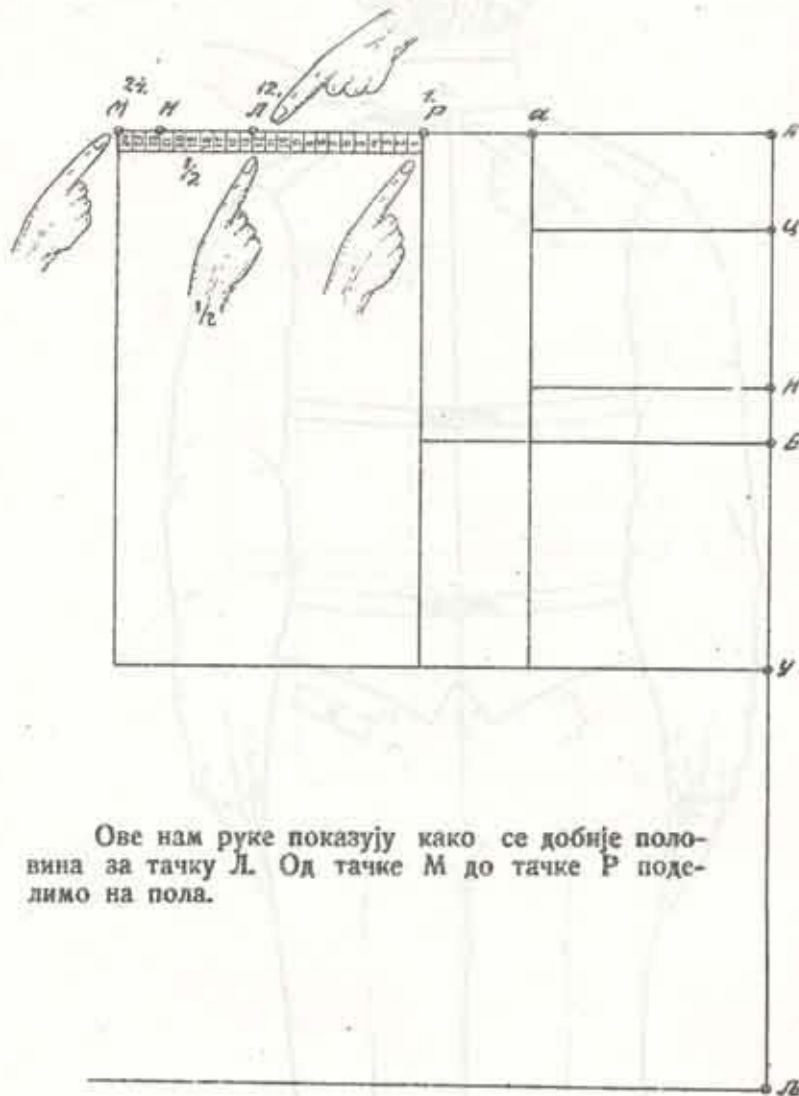
Слика 11.

Тачка Л служи нам за крој од рамена у изрезу око врата на предњем делу, кад пустимо ширину од руке до руке до тач. Р, онда можемо, да нађемо тачку Л, која је свакад на половини између тачке М и Р.

Тачка Л она је променљива у својој висини према особи она се пење више основне линије А и М ако је особа затурена.

Она (тач. Л) се спушта испод основне линије, ако је особа погнута један, два до три сант. Код особе правилно развијене оне (тач. Л) остаје на основне линије.

ПОДЕЛА ТАЧКА Л.

 $M-P:2=L$
 $M-P:24:2=12$

Ове нам руке показују како се добије половина за тачку Л. Од тачке М до тачке Р поделимо на пола.

Цртеж 11.

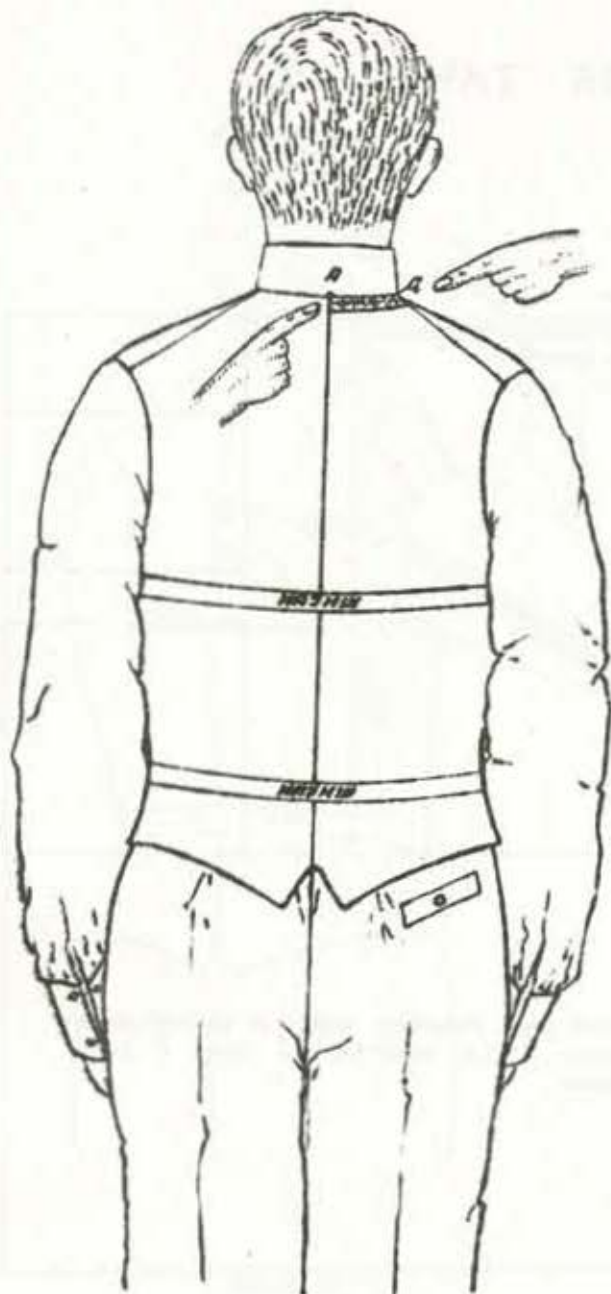
Од тачке М до тачке Р ову ширину поделимо на половину и бележимо на половини тачку Л или обратно од тачке Р до тачке М делимо на пола и ставимо тач. Л на самој половини, ова нам тач. Л служи за крај рамена и крај изреза око врата на предњем делу, ова се тач. Л утврђује, кад измеримо узету меру, испред руке и ако је муштерија права ова тач. остаје на лин. М и А, где смо је сад забележили, а ако је особа погнута, ова тач. силази од линије А-М, а ако је особа затурена, тачка Л пење се на више од основне линије А-М.

 $M-P:24:2=12-L$

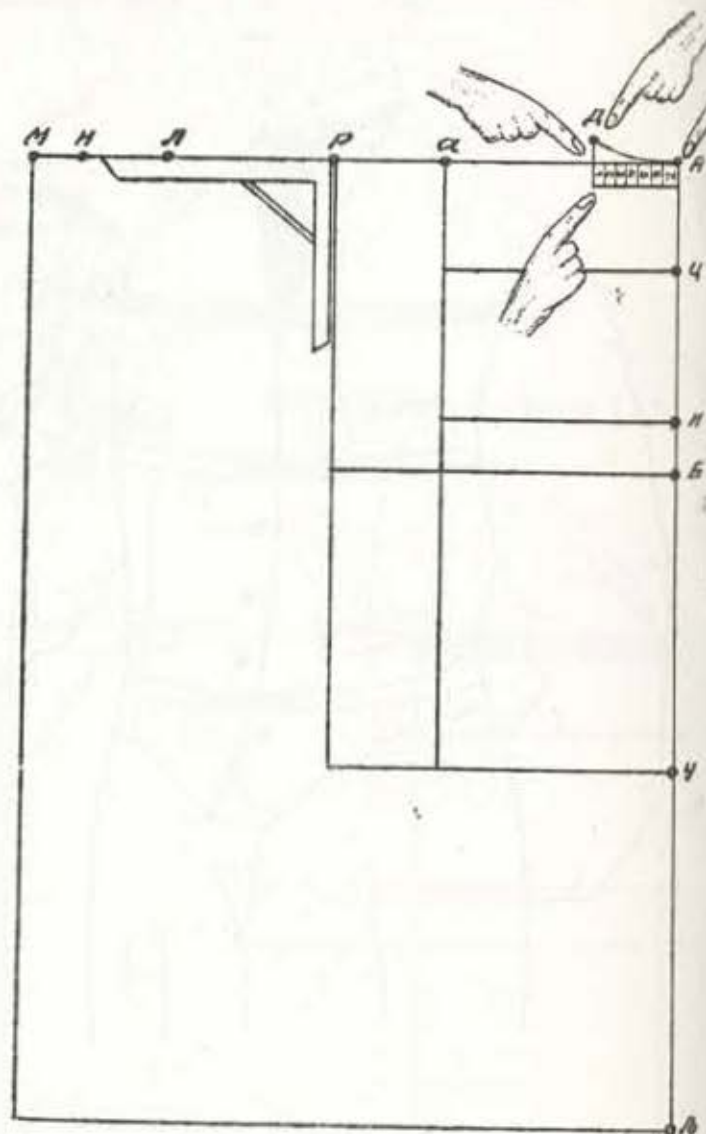
Ово је цртеж 11 — тач. Л: $M-P:2=L$.

ПОДЕЛА

Изрез око врата на леђима. А-Д.

Слика 12.

Цртеж 12.

Ове нам две руке показују где се налази изрез око врата на леђима, а који добијем од $\frac{1}{3}$ ширине леђа.

Ширина изреза око врата: Добијамо свакад, кад поделимо ширину леђа, коју смо узели код особе. Ову ширину леђа поделимо на три дела и свакад додајемо 1 см. више од ове трећине. Напр. овде је узета ширина леђа $19:3=6,3$ више 1 см. = 7,3 см.

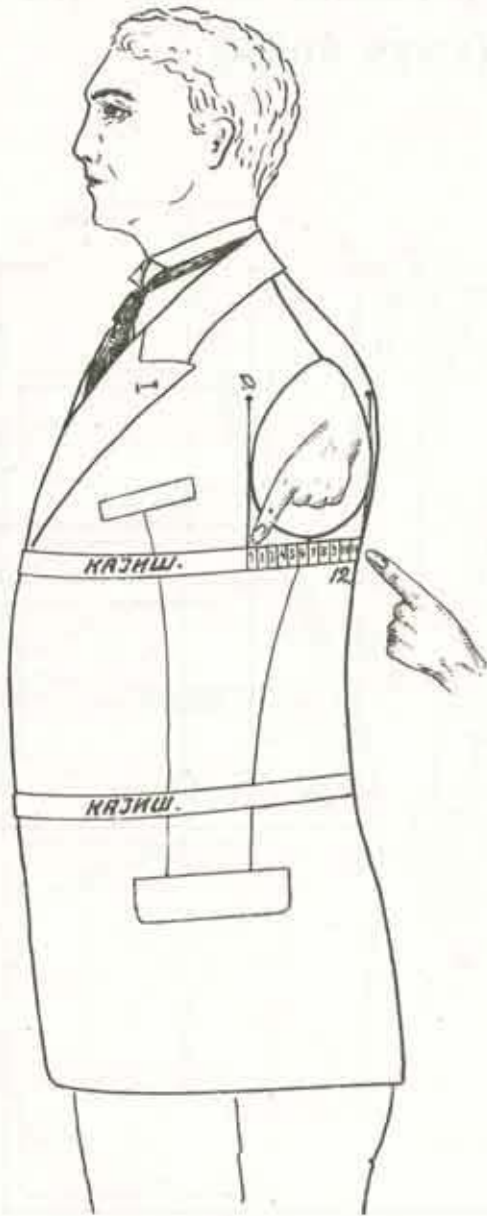
Ове нам руке показују како се вади изрез око врата. Како је тач. Д подигнута за 2 см. у висини и спушта се у малом полу-кругу. Од тач. А вел. до тач. Д пуштамо свакад једну трећину ширине леђа узету:
 $19:3=6,3.6,3+1=7,3$ см.

и више 1 см. тач. Д свакад се подигне у висини за 2 см. одавде се спуштамо малим полу-кругом на ниже до т. А. Напр. $19:3=6\frac{1}{3}+1=7\frac{1}{3}$

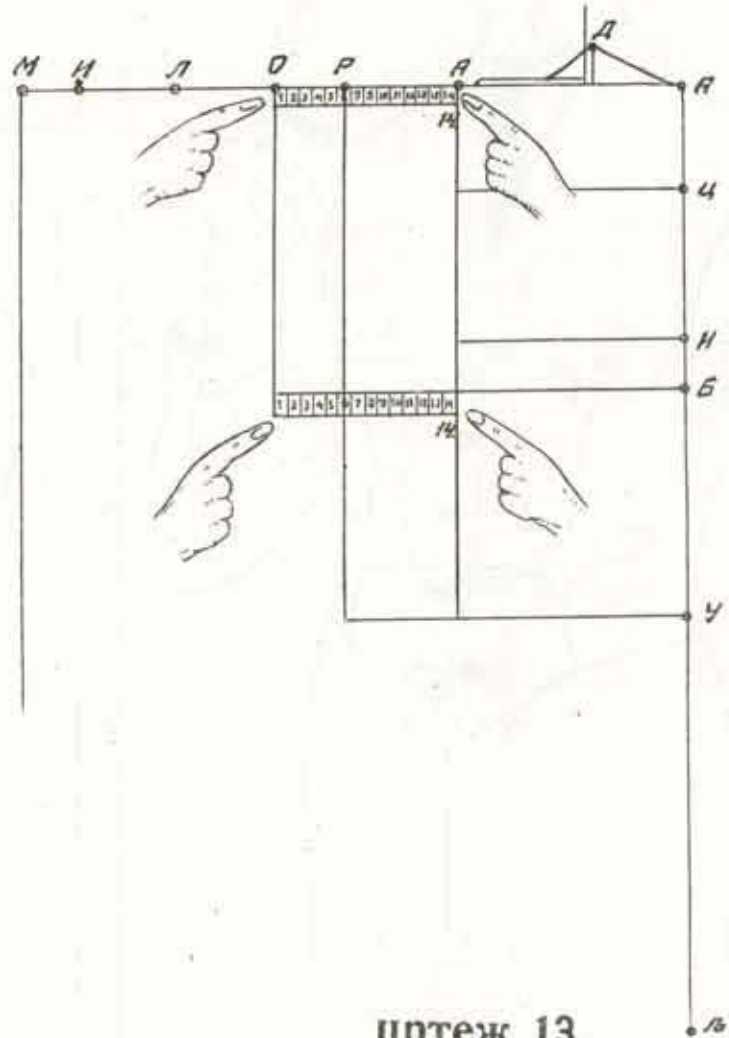
Ово је 12 цртеж изрез око врата на леђа.

Тачка А-Д = $\frac{1}{3}$ од ширине леђа + 1 см. = $7\frac{1}{3}$

ПОДЕЛА изрез око руке а^{мало}. О

слика 13

цртеж 13

Ове нам руке показују где се налази **Изрез око руке**, а који добијамо од $\frac{1}{4}$ прсне ширине више 1 см. На пример $48: 4 = 12$ више 1.—13.

Сваки изрез око руке добијамо кад поделимо $\frac{1}{4}$ око прсну ширину и забележимо од тач. мало а до тач. О

Преко тач. Р мора свакад да мало ова тач. пређе. Најмање може да пређе 1 см. а највише до 5 см.

Од тач. мало а до тач. О пуштамо свакад једну четвртину прсној ширини, узету више 1 см. Напр. $48: 4 = 12$. више 1 = 13 см. Овај један сантиметар, кој додајемо свакад, он отпада при кројењу између леђа и прењег дела.

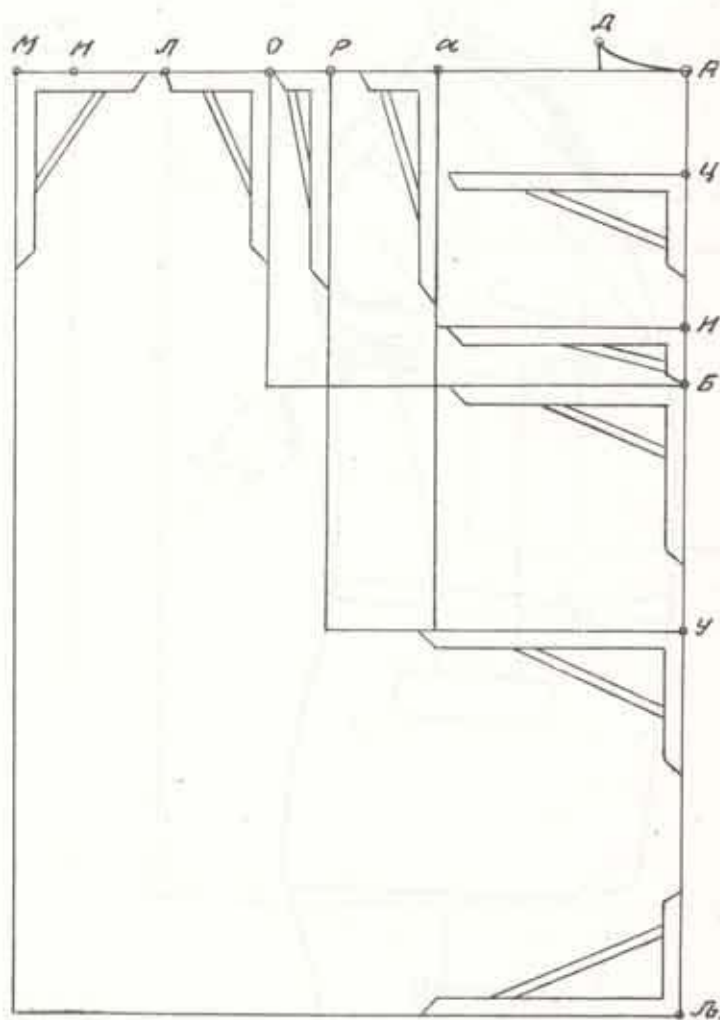

слика 14.

Овде видимо једну правилно развијену особу

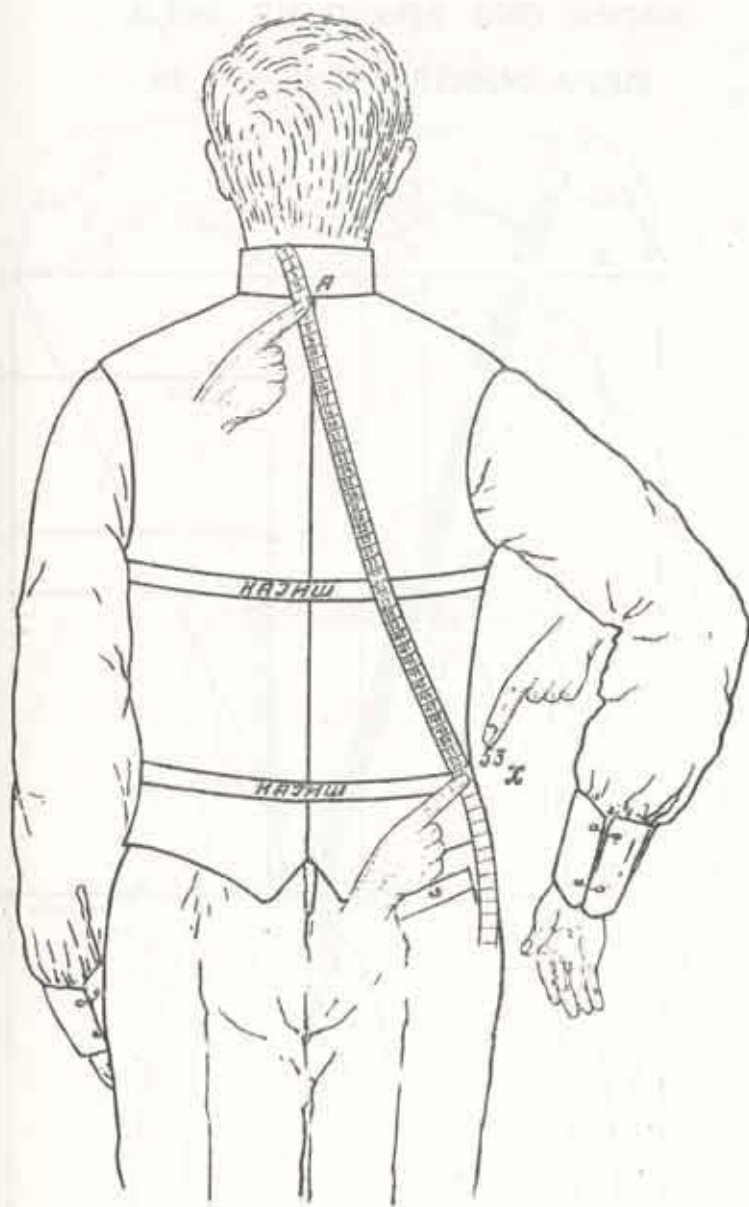
ОСНОВНЕ ЛИНИЈЕ

Ово су основне и главне линије код кроја (кључ кроја)

цртеж 14.

Јер само помоћу ове основне линије извучене израђујемо све основе кроја за капуте и прслукe и ове линије се мењају по узетој мери, али свакад представљају нормал, док се не повучу и обележу контролне мере и видимо одмах каква је особа да ли је права или погнута, пошто иду основне линије променити своје место, на пример као тач. Л силази горе и доле, према потреби, по узетој мери испред руке.

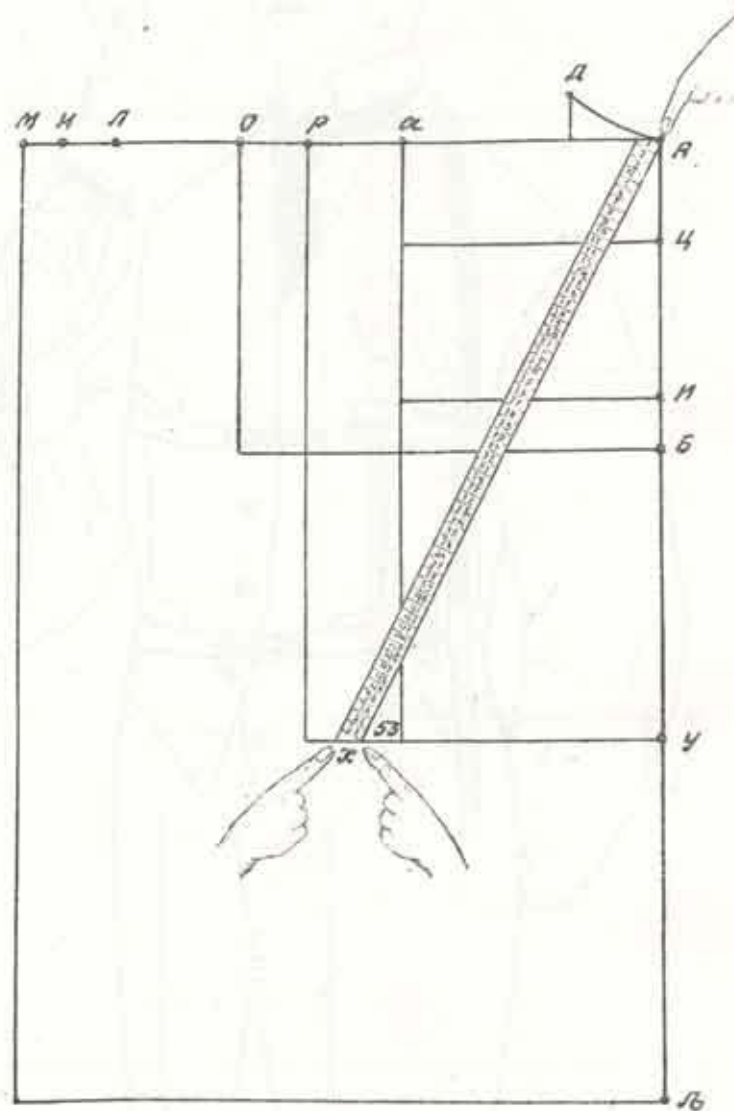
Слика 16.

Овде видимо дужину иза руке, као сл. 16, а израђујемо помоћу ове мере цртеж 15. Значи, да се ова мера добија кад се узме дужина испред руке и зато она носи бр. 15. и кад се врати ова мера иза руке и подигне на више до тач. А. видимо колико је сантиметра краће или равно са дужином испред руке у овом случају, око је ова мера равна са предњим, значи да је особа погнута.

МЕРА

Дужина иза руке А-Х.

МЕРА: 24.48.76.48.20.19.49.75.59.53.

Цртеж 16.

Од тачке А пуштамо дужину иза руке, коју смо узели која мора свакад да нам дође тачно у струку на средини између линије Р-а. Ако у случају мера није добра, ова дужина неће доћи на самој средини и онда морамо узети поново мере, пошто свакад ова мера мора да пасује.

МЕРА VIII

Дужина испред руке Х-Л=57-1/3
изрез око врата на леђа.

МЕРА 24.48.76.48.20.19.49.75.59.

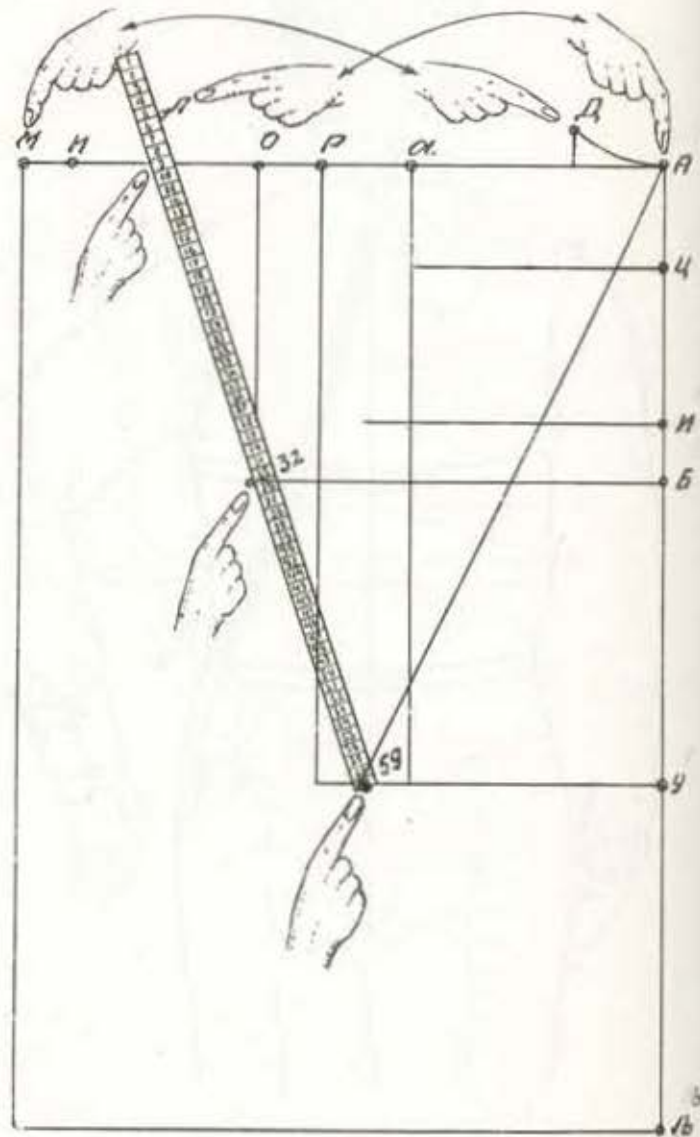

Слика 15.

Овде видимо дужину испред руке, како се узима.

Од тачке А меримо дужину испред руке преко рамена до кајиша првог испод руке видимо коју имамо дужину и у продужењу право меримо на ниже до струка на самој средини испод руке.

Ову средину надазимо помоћу кости од кука која је средина тела. Овде, кад видимо тачно дужину ми држимо у струку сантиметар, а код тачке А га пустимо и вратимо га на траг, измеримо дужину иза руке.

Цртеж 16.

Ове нам руке показују коју одузимамо ширину.

Дужину испред руке пуштамо од тачке Х на више до тачке Л и код тачке Л свакад одузмемо колико имамо ширину изреза око врата или 1/3 ширине леђа. Дужина иза руке узима се као мера 59, а помоћу ње добијемо дужину иза руке. Ова нам мера показује да ли је особа права, погнута или затурена. Ако је особа права — тачка Л остаје на основној линији А. Ако је особа погнута — она силази испод основне линије М-А. Ако је особа затурена — она се пење више основне линије, као што је ова мера овде, а доље код других цртежа узели смо нормалну праву меру, која је овде дужина испред руке — 57 см.

МЕРА IX. Дужина од струка до кајиша испод руке.

МЕРА IX: 24.48.76.48.20.19.49.75.57.53.24.

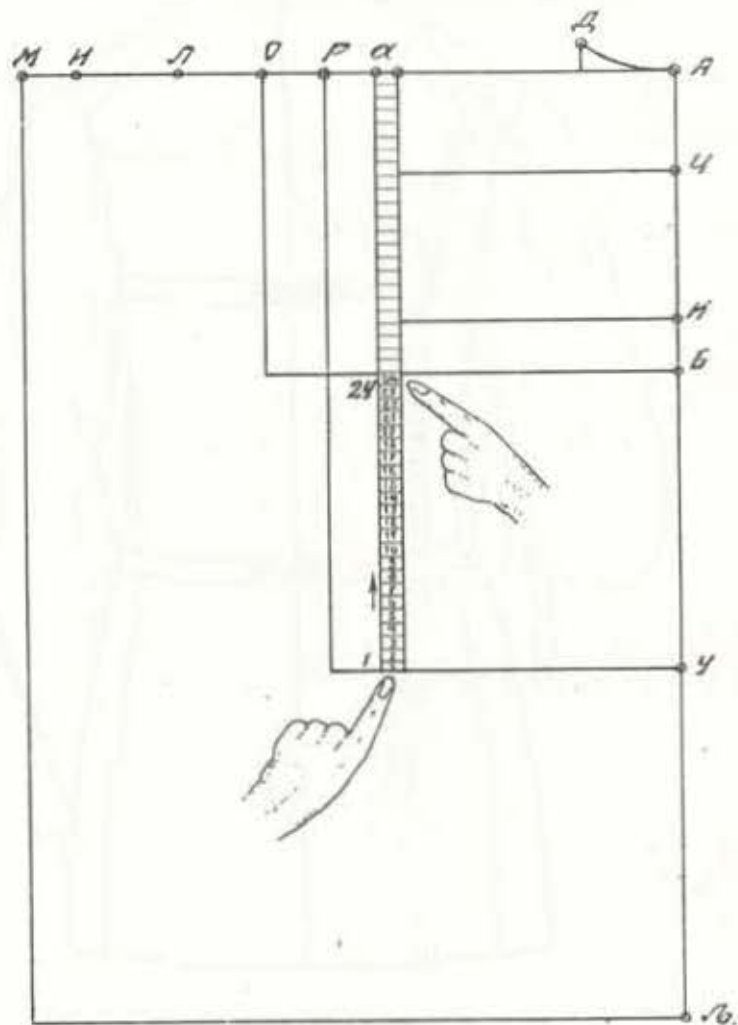

Слика 17.

Ове нам руке показују како се узима дужина од струка до кајиша испод руке. Ставимо сантиметар на горњој ивици кајиша у стуку и меримо навише сантиметром до горње ивице кајиша испод руке.

Ова мера кад се сабере са дужином до правог кајиша од врата мора да изнесе исти број колика је дужина струка.

Ако се не слажу обе мере значи, да кајиши не стоје право.

Цртеж 17.

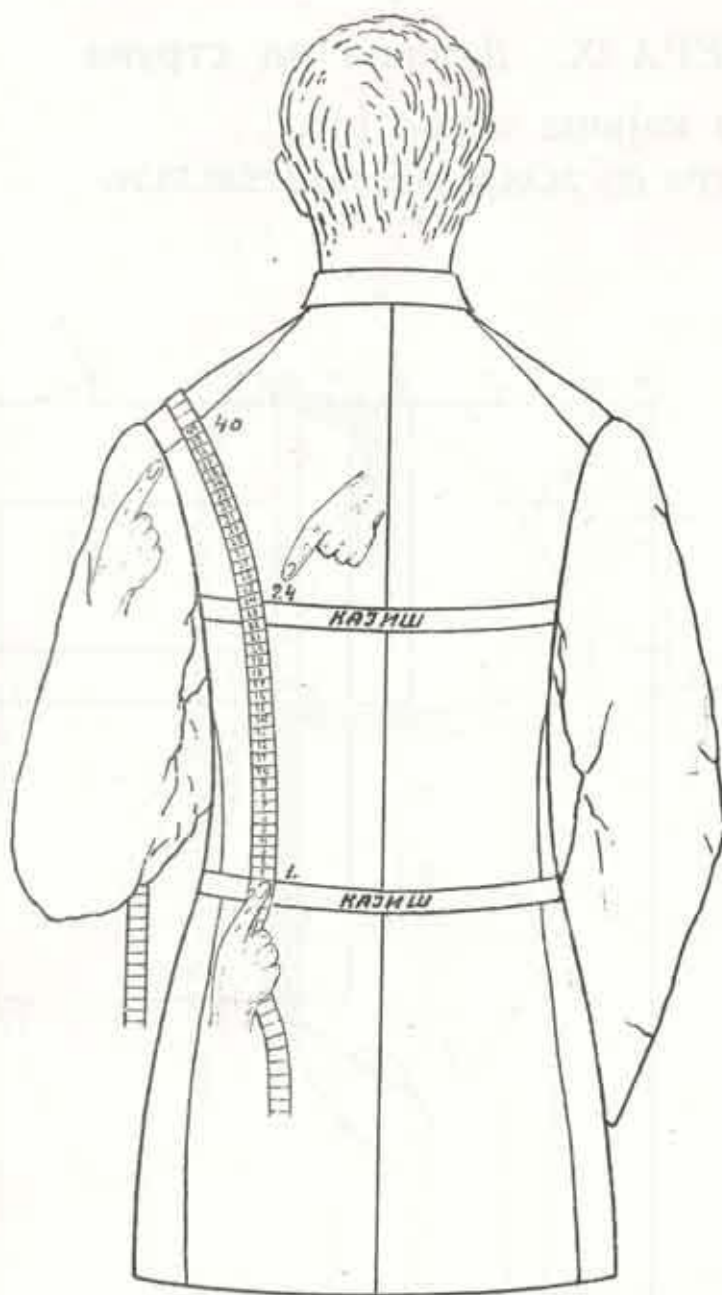
Ову меру пуштамо на цртеж овако: ставимо сантиметар на линији у стуку, а где се спушта линија мало а. Од овог укрштења линија у-а и меримо навише до линије Б, где се укрштава са линијом мало а.

Ако се ова мера слаже са дужином до линије Б, онда је добар цртеж и мера за Дужину испод руке на леђима.

МЕРА Х.

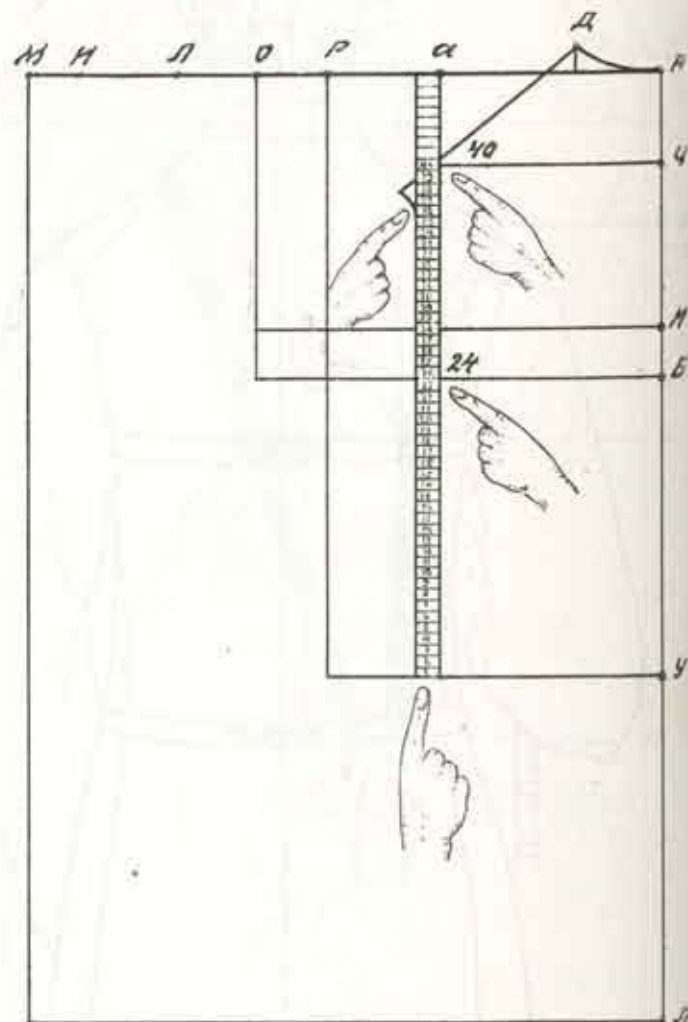
Дужина од кајиша испод руке до шава од рамена на леђима.

МЕРА Х: 24.48.76.48.20.19.49.75.57.53.24.40.

Слика 18.

Ове нам руке показују како се узима и дужина од струка на више до линије Б и дужина од линије Б на више до шава од рамена на леђа. За шав на рамену на леђима узимасе свакад по могућству што ниже да буде. Јер је само низак шав на леђима за мушко одело леп, а и модеран је сад нарочито за американска рамена.

Цртеж 18.

Ову меру пуштамо на цртежу овако: ставимо сантиметар на лин. У у струку, а где се на њој спушта линија мало а, овде држимо сантиметар и подижемо га на више по линији мало а и преко укрштења линији Б-И и до укрштења са линијом Ц. Ово је дужина шава на рамену свакад може да је краћа него што је овде забележена до самог укрштења са линијом Ц. Она може свакад да је краћа за 1-2-3 см. од линије Ц. Пошто узимамо меру за низак шав; и ову дужину забележимо само са једном тачком на линији мало а. Ова нам тачка служи, да до ње пустимо линије за рамена предњег дела и леђа.

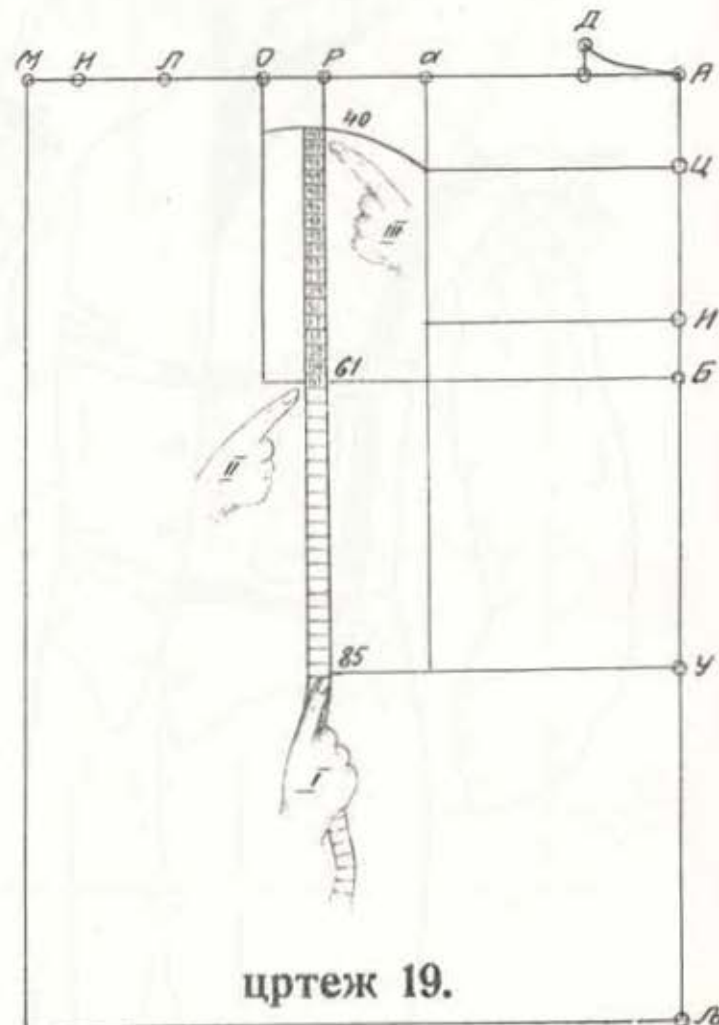
МЕРА XI.

Дужина од струка до кајиша испод руке до шава на рамену на леђима и предњег дела преко рамена до кајиша напред испред руке.

Мера XI. 24. 48. 76. 48. 20. 19.
49. 75. 57. 53. 24. 40. 61.

слика 19.

цртеж 19.

Ове нам руке показују како се узима дужина од струка на леђа на више до кајиша испод руке на леђима и продужењу до шава на рамена преко раме до кајиша испод руке напред.

Ове нам руке показују како притиснемо у струку сантиметар и видимо да нам се слаже до друге руке дужина узета до првог кајиша напред испред руке и код треће руке обележимо тачку за шав на предњем делу, и повучимо мали полукруг од линије О до линије а.

Ову меру пуштамо на цртежу овако: ставимо сантиметар на линији У где се спушта линија Р притиснемо сантиметар на узетој мери до кајиша у струку.

Подигнемо сантиметар навише поред линије Р до укрштења са линијом Б и навише до узетој мери до шава на рамену на предњем делу и леђима. Забележимо једном тачком дужину на раменима, а на линији Р.

Од тачке Л пустимо наниже до струка једну малу линију да се укрсти са линијом У. Од овог укрштења пустимо сантиметар навише до обележене тачке за шав на рамена до предњег дела. И повучимо мали полукруг од линије О до линије мало а.

Помоћу овог полукруга изводимо шав на рамену предњег дела.

МЕРА XII. Дужина од струка до кајиша испод руке на леђима преко рамена до кајиша испред руке напред и до кајиша у струку напред.

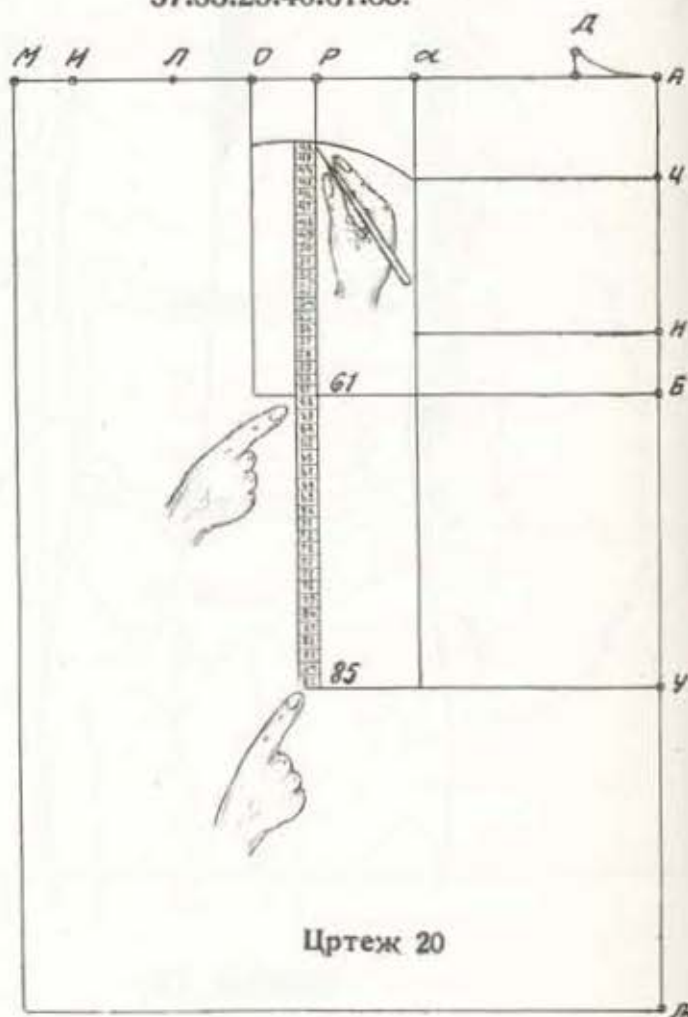
МЕРА XI: 24.48.76.48.20.19.49.75.

57.53.25.40.61.85.

Слика 20.

Ове нам руке показују како се узима дужина од Струка на леђима горње ивице кајиша испод руке на леђима преко рамена до шав на леђима до кајиша напред испред руке и до струка до Горње ивице кајиша у струку. Ова се мера узима затегнуто преко рамена, само мора строго да се пази да муштерија не подигне раме пошто се свакад боји да му се не отесни преко рамена свакој муштерији треба да се објасни да се не боји да ће му бити тесно већ да стоји природно.

Ову линију пуштамо на цртежу овако: ставимо сантиметар на линији У, где се спушта линија Р, притиснемо сантиметар на узетој мери до кајиша у струку.

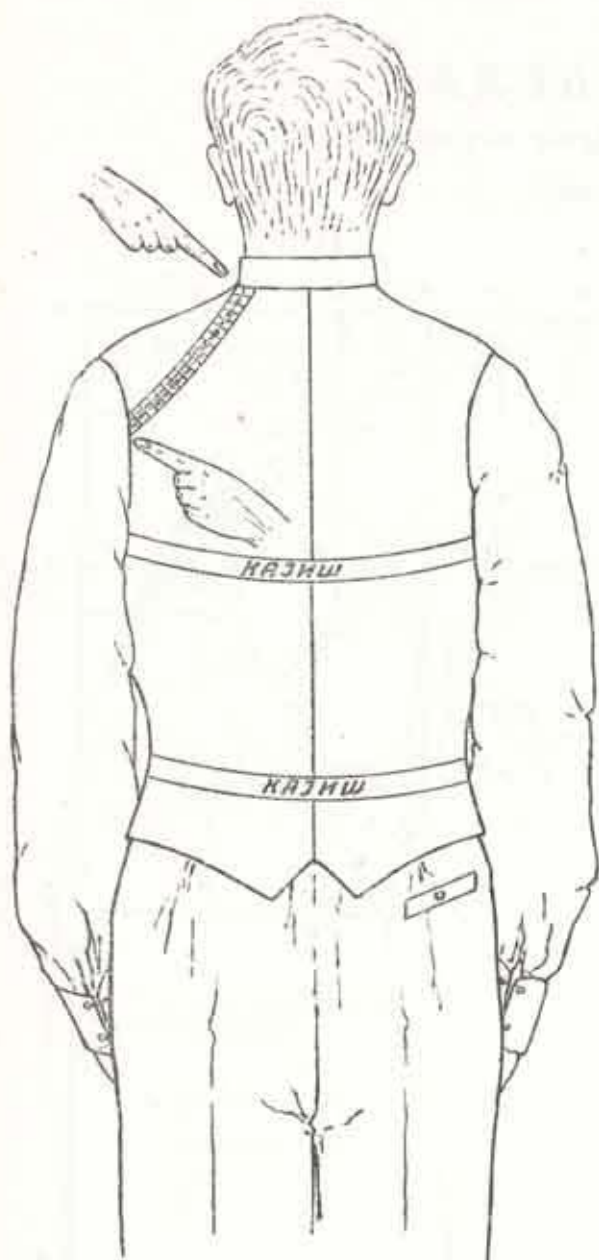
Попнемо сантиметар навише поред линије Б, до укрштења са линијом Б, и навише до узетој мери до шав на рамену на предњем делу и леђима.

Забележимо једном тачком дужину рамена на Р, од тач. Л, пустимо на ниже до струка праву једну мању линију да се укрсти са линијом У. Од овог укрштења пустимо сантиметар на више до обележене тач. за шав на рамену на предњем делу и од ове тачке повучемо мали полукруг од линије О, до линије мало а. Овај полукруг служи нам за извођење рамена предњем делу.

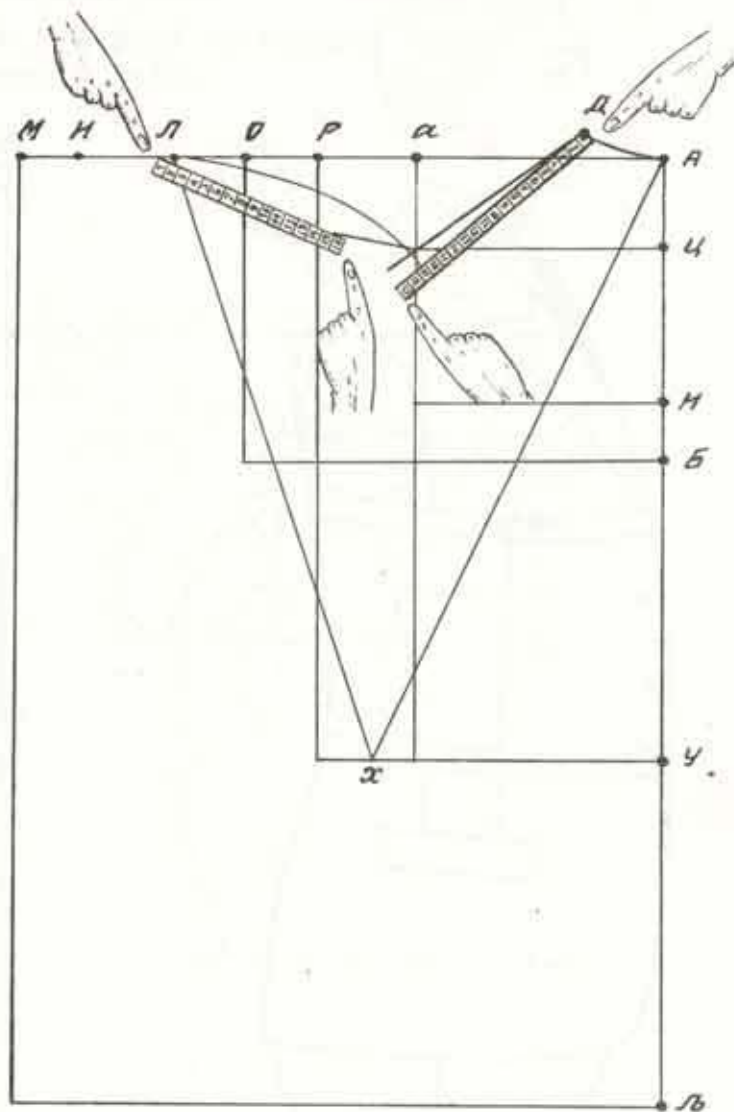
ПОДЕЛА

линије за рамена предњег дела и леђа.

Од тач. Л до висине рамена на линији мало а. Од тач. Д до тач. висине рамена на линији мало а.

Слика 21.

Цртеж 21.

Ове нам руке показују где је ШИРИНА РАМЕНА.

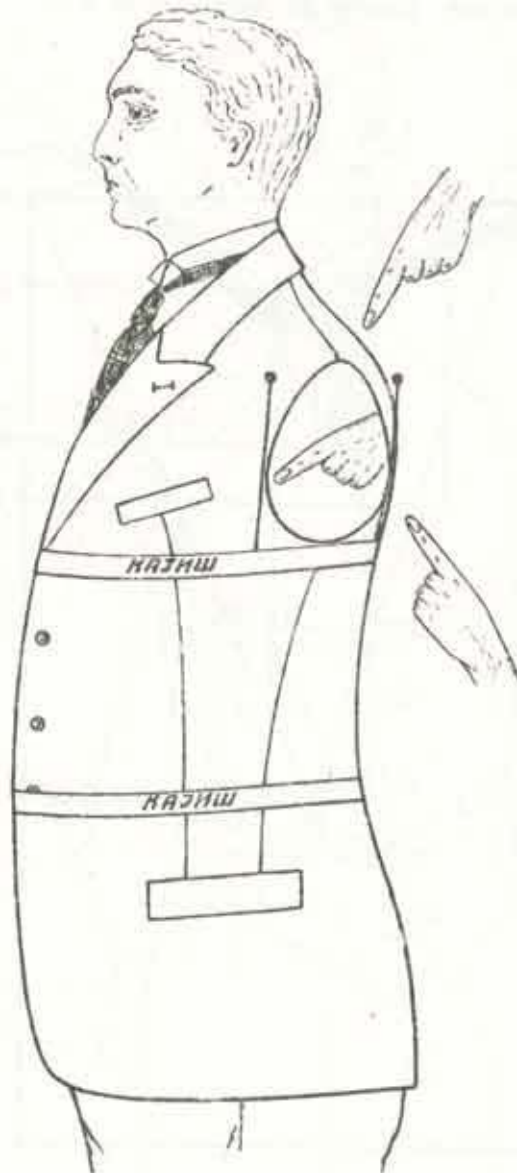
Ширина рамена се не узима код муштерије пошто се она добија сама по себи од основе кроја по узетој мери ширине леђа.

О тачке Л пустимо лин. до тач. висине рамена обележену на лин. мало а и од тач. Д пустимо линију преко тач. обележене за висину рамена на линији мало а и свакад дужу пустимо преко линије мало а за 2 см. ову линију.

Од тач. Д измеримо линију за ширину рамена на леђима и пренесемо ову ширину од тач. Л из линије за предње раме само свакад краче за 2 см. пошто се предње раме свакад извлачи да би боље стајало на раменима код крајне пошто је свака особа узмеђу врата и тела празна на раменима, то мора свакад да се извуче мало на рамена предњег дела, да упадне овај део, као што је тело.

ПОДЕЛА

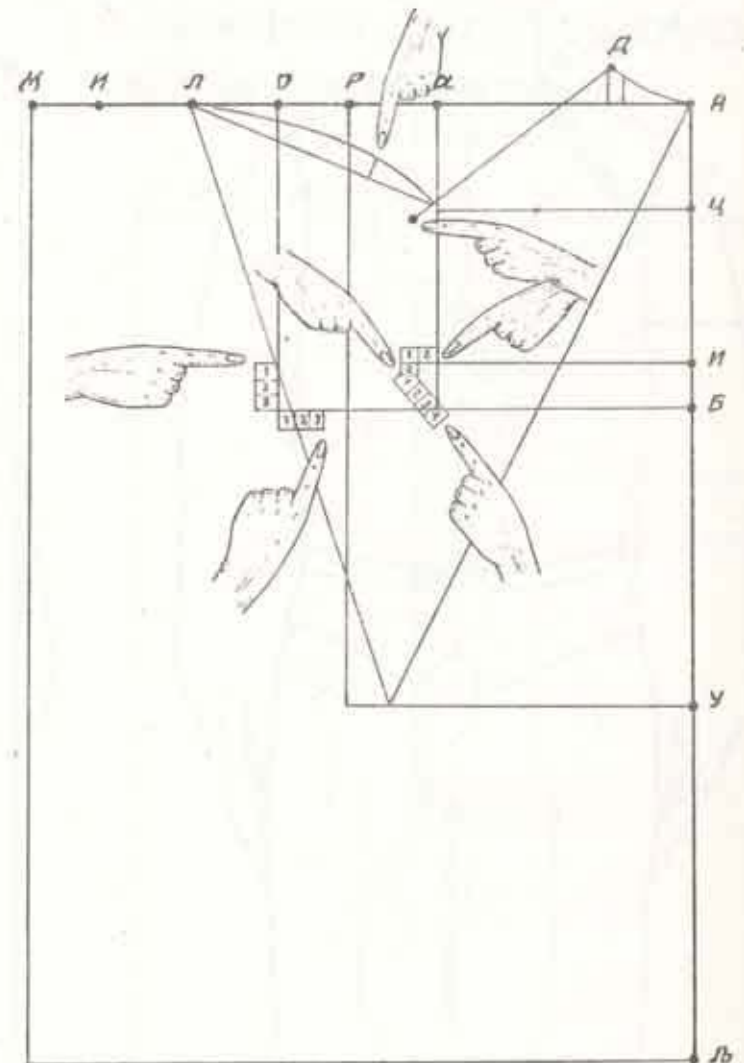
Тачке за извођење изрез око руке

Слика 22.

Ове нам руке показују како изгледа
ИЗРЕЗ ОКО РУКЕ.

Изрез око руке свакад треба да изгледа
као елипс (јаја)

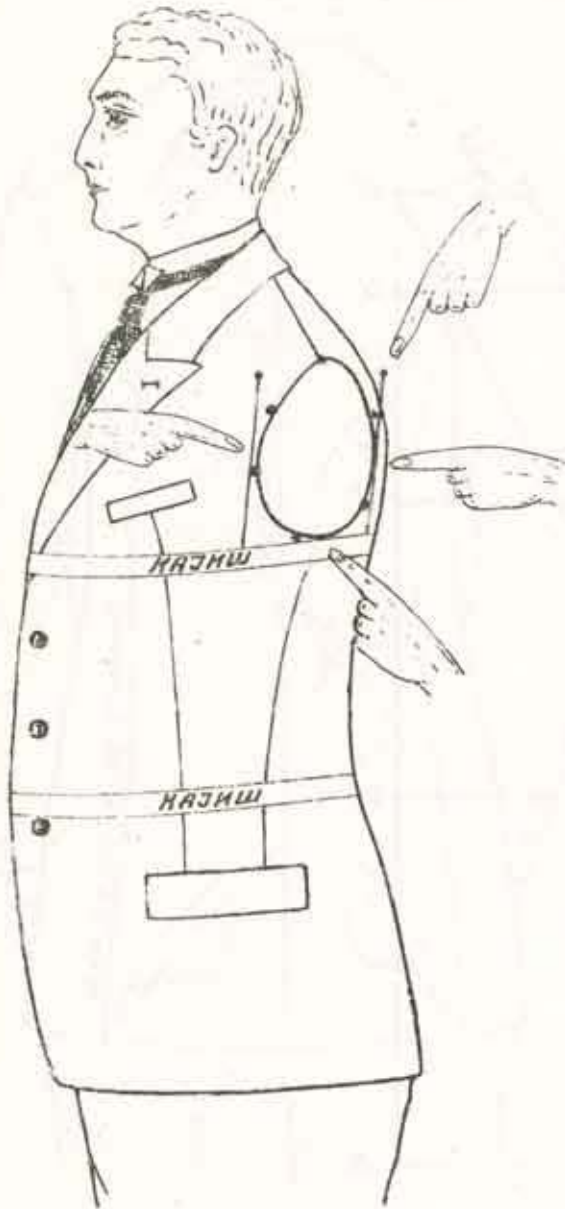
Цртеж 22.

Кад имамо обележену ширину рамена — онда бележимо помоћне тачке за извођење изреза око руке, и то овако: У углу О-Б бележимо од угао навише на линији О- тачку од 3 см. Од угла на лин. Б бележимо тач. 3 см. из угла а мало Б бележимо навише 3,5—4 см. на линији И која прелази за 2 см. само, линију мало а у ширину изреза око руке и то за један сантиметар проширују се леђа, а за 1 см. одваја се предњи део од леђа и ниже за 1 см. од ове линије и полази предњи део за изрез око руке.

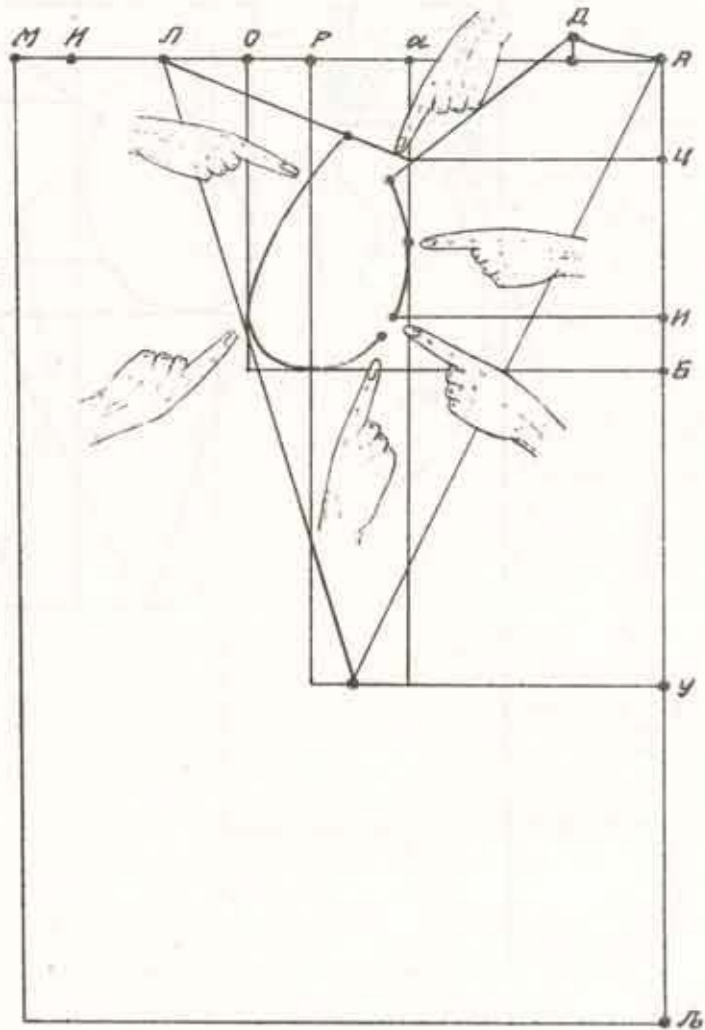
Ове нам руке на цртежу показују ширину рамена и тачке помоћне за извођење изреза око руке.

ПОДЕЛА

линија изрез око руке за предњи
дело и леђа.

Слика 23.

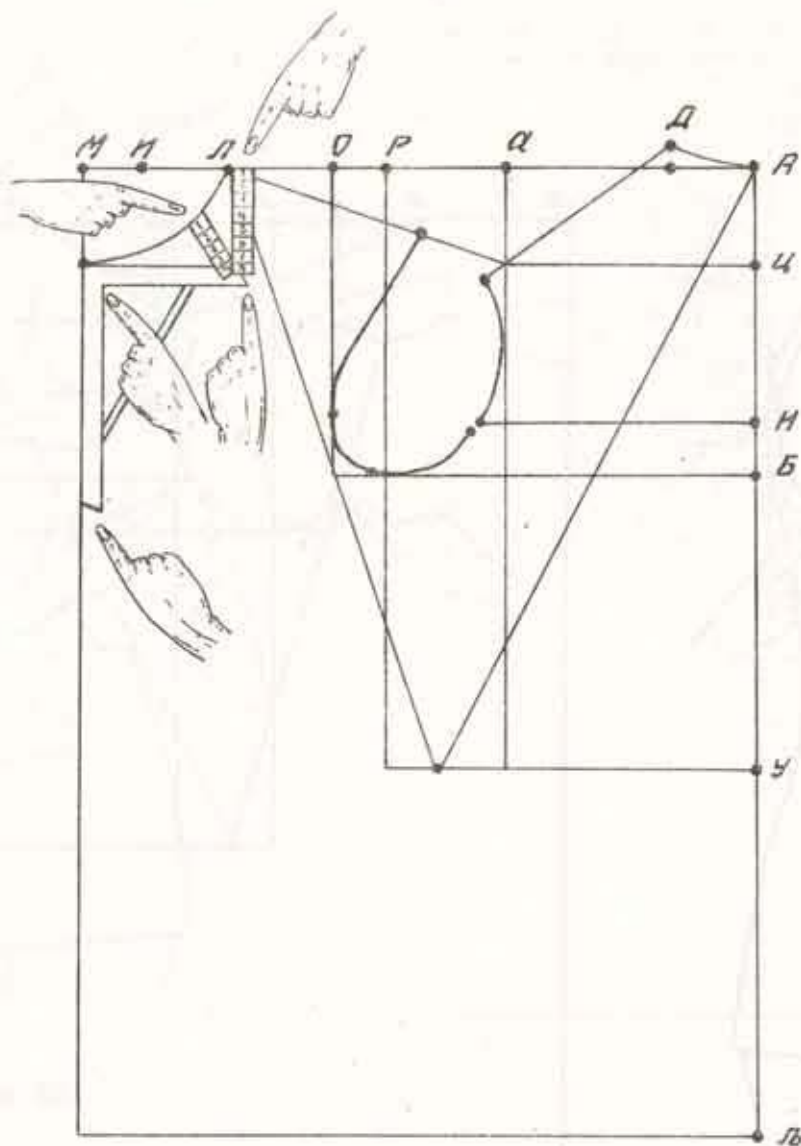
Цртеж 23.

И ове нам руке показују како треба да
изгледа ИЗРЕЗ ОКО РУКЕ.

Изрез око руке свакад изгледа као елипса
(јаје), а свакад је у ширини од $\frac{1}{4}$ прсне
ширине.

Кад имамо забележене све тачке за извође-
ње изреза око руке, онда изводимо линију
од једне до друге тачке изрез око руке. Ли-
нија мора да је равна и округла, као нам
ове руке показују на цртежу.

ПОДЕЛА изрез око врата на предњем делу.

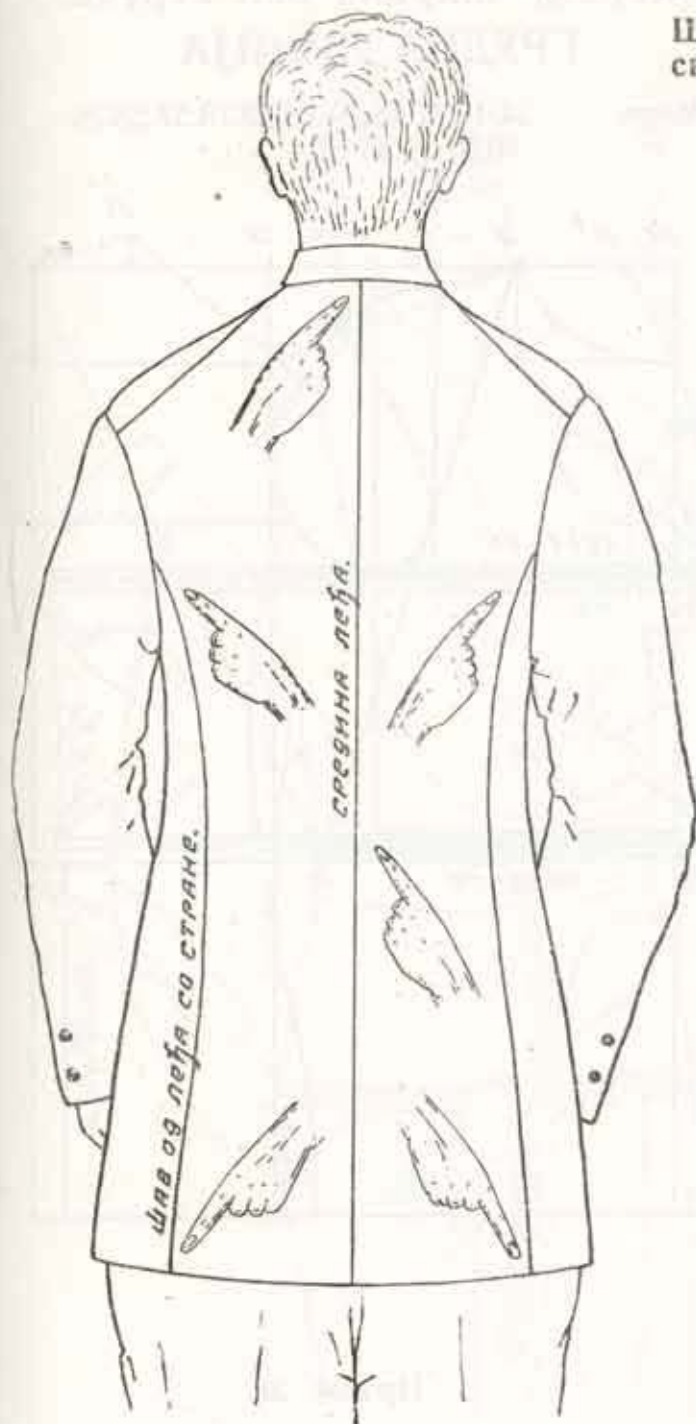

Цртеж 24.

Од тачке Л учвршћено пустимо на ниже свакад за $\frac{1}{3}$ дужине до првог кајиша и пустимо праву линију (малу) овој дужини на ниже. Сад ову линију вежемо једном линијом из правоугла од линије М. Из овог правоугла новог од линије Л подижемо 3 см. косо из оштрог угла. Од тач. Л спуштамо се у малој округлини до 3 см. подигнуте из угла и одавде на нижа до линије М. Као што нам руке показују у правоугла и израза око врата, изведеног помоћу овог лењира.

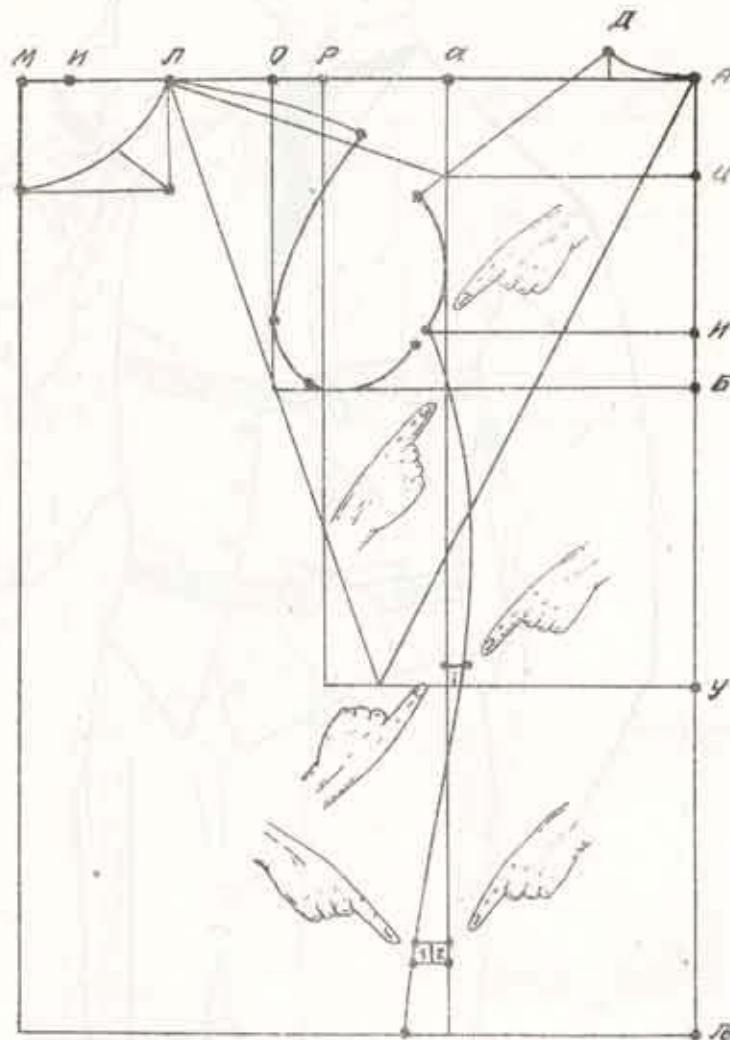
ПОДЕЛА

Шав од леђа са стране, који се ушива свакад са предњим делом, од изреза око руке до доле.

Слика 25.

Ове нам руке показују, где се налази шав на капуту од **ЛЕЂА** САСТАВЉЕН СА ПРЕДЊИМ ДЕЛОМ.

Цртеж 25.

Сваку Линију за шав на леђима цртамо од линије И за 1 см. напуштамо у изрезу око руке. Наниже спуштамо се одавде до укрштења линије мало а и Б и прелазимо преко овог укрштења унутра иза линије мало а у струку удаљено за један сантиметар на линији. Наниже се пустимо преко линије мало а за 2 см. да пређе ова линија доле у дубини кукова, где се мере, а то је на 20 см. испод струка. Тако ова се линија — ширина леђа два пут укрштава са линијом мало а и тако добијемо форму ширину са стране на леђа.

Мера XII ширина око струка. ГРУДНА ЛИНИЈА

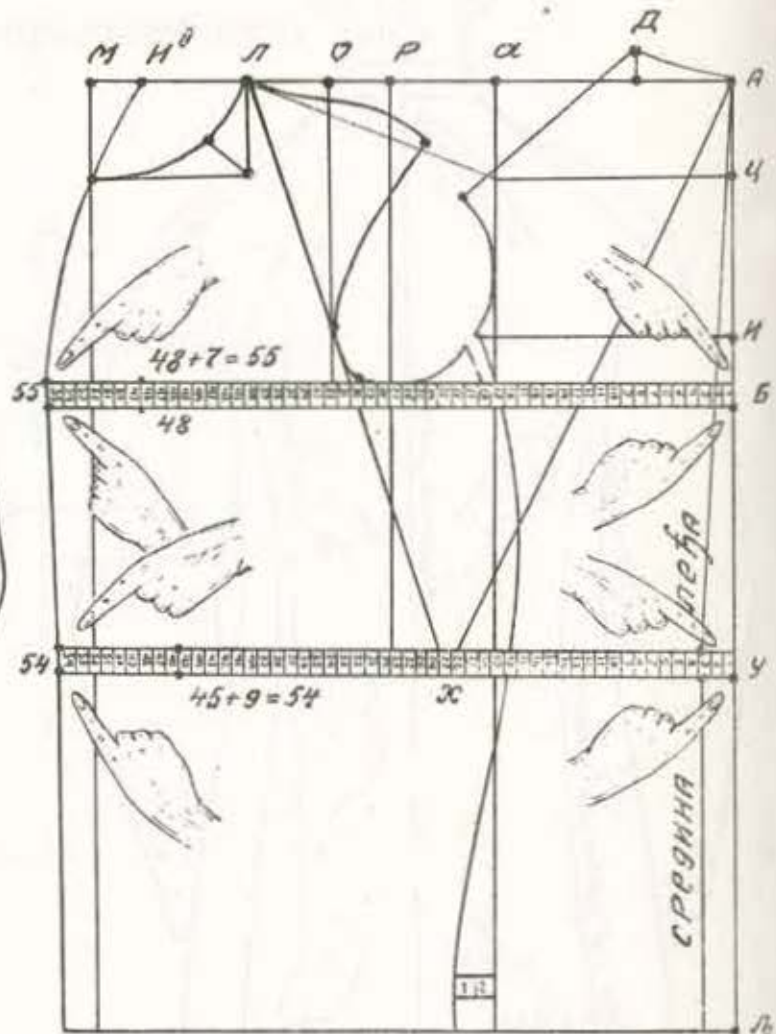
Мера · 24.48.77.48.20.19.49.78.57.53.24
40.61.85.45.53.

Слика 26.

Ове нам руке показују како се узима
ШИРИНА ОКО ПРСА И ОКО СТРУКА.

Ширина око струка узима се кад обмотамо сантиметар око струка тачно: код ове мере не изодаје се два прста више већ се тачно узима мера око струка и забележи се пола од узете мере напр. $90:2=45$ см.

Цртеж 26.

Средина линије добија се за леђа, кад се код тач. У одузме 3 см. унутра и веже са линијом до вел. А и до тач. Лб пустимо из правоугла линију од струка до доле.

Ширина око струка пушта се да би се добила потребна ширина за грудну линију. Грудна линија округла добије се помоћу ширине пола око прса и ширине око струка. Од тачке Б меримо ширину око прса и додајемо свакад више 7 см. овој прсној ширини за поставу и платно које долази изнутра да не би нам било тесно. Од тачке У пуштимо $\frac{1}{2}$ ширине око струка и више свакад 9 см. да нам не би било тесно када дође постава усечке (сизоне-бруснаде.) Сад изведемо грудну линију од тачке И до обележене тачке на прсима за грудну линију и до обележене тачке у струку за грудну линију, и пустимо одавде на више право до доле до целе дужине овог капута.

ПОДЕЛА

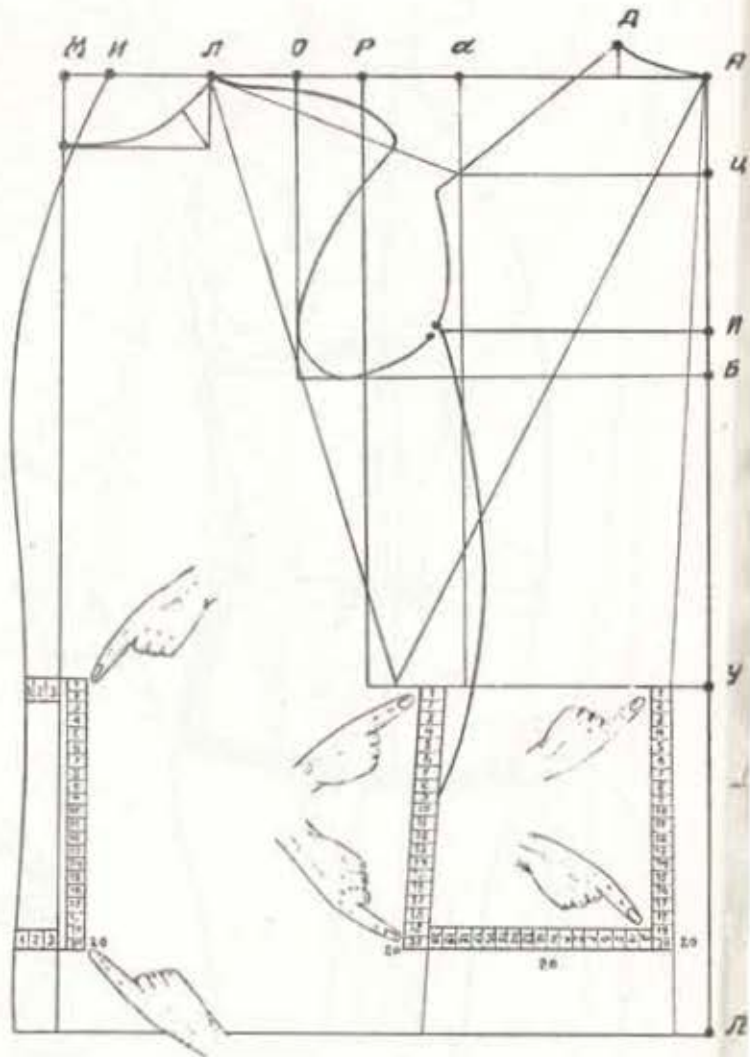
ширина око кукова

Мера XIII : 24.48.76.48.20.19.49.75.
57.53.24.40.61.85.45.55.

Слика 27.

ШИРИНА ОКО КУКОВА узима се преко нај-развијеног дела седишта и свакад шире за два прста него што је мера потребна.

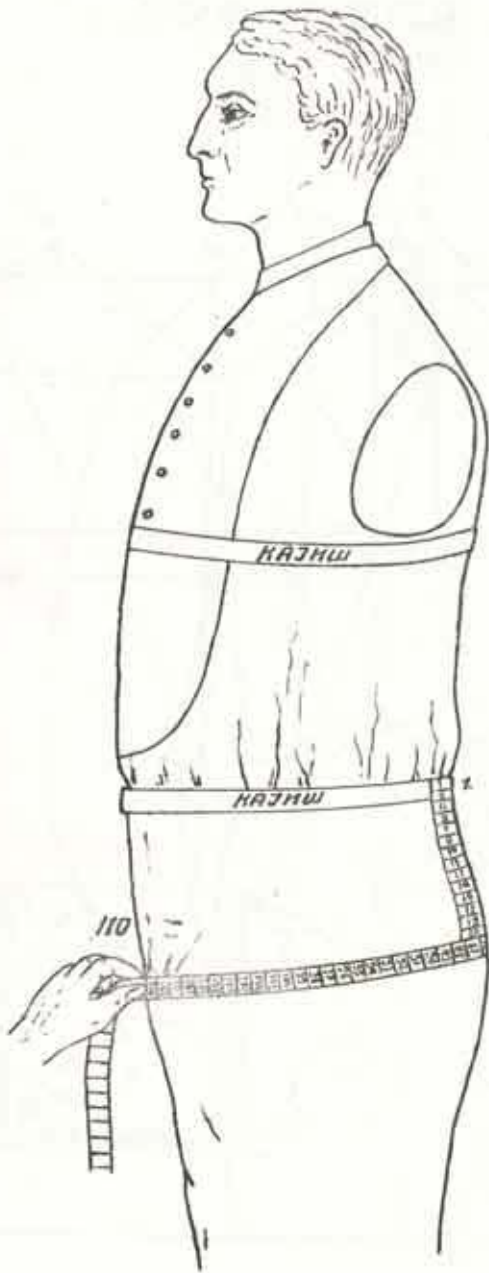
Цртеж 27.

Да би могли измерити ширину око седишта на цртежу — потребно је пустити од струка на ниже свакад 20 см. и то: на средини леђа од тачке У у струку пустимо 20 см. тачку 1 за дубину кукова, где меримо. Од линије У у струку, а код шави ширине леђа спустимо такође 20 см. на ниже за дубину кукова. На линији М напред у висину струка од линије У спустимо такође 20 см. на ниже за дубину кукова и сад измеримо овде доле ширину леђа око кукова и ову ширину пренесимо напред на грудној линији, као што нам показује ове руке.

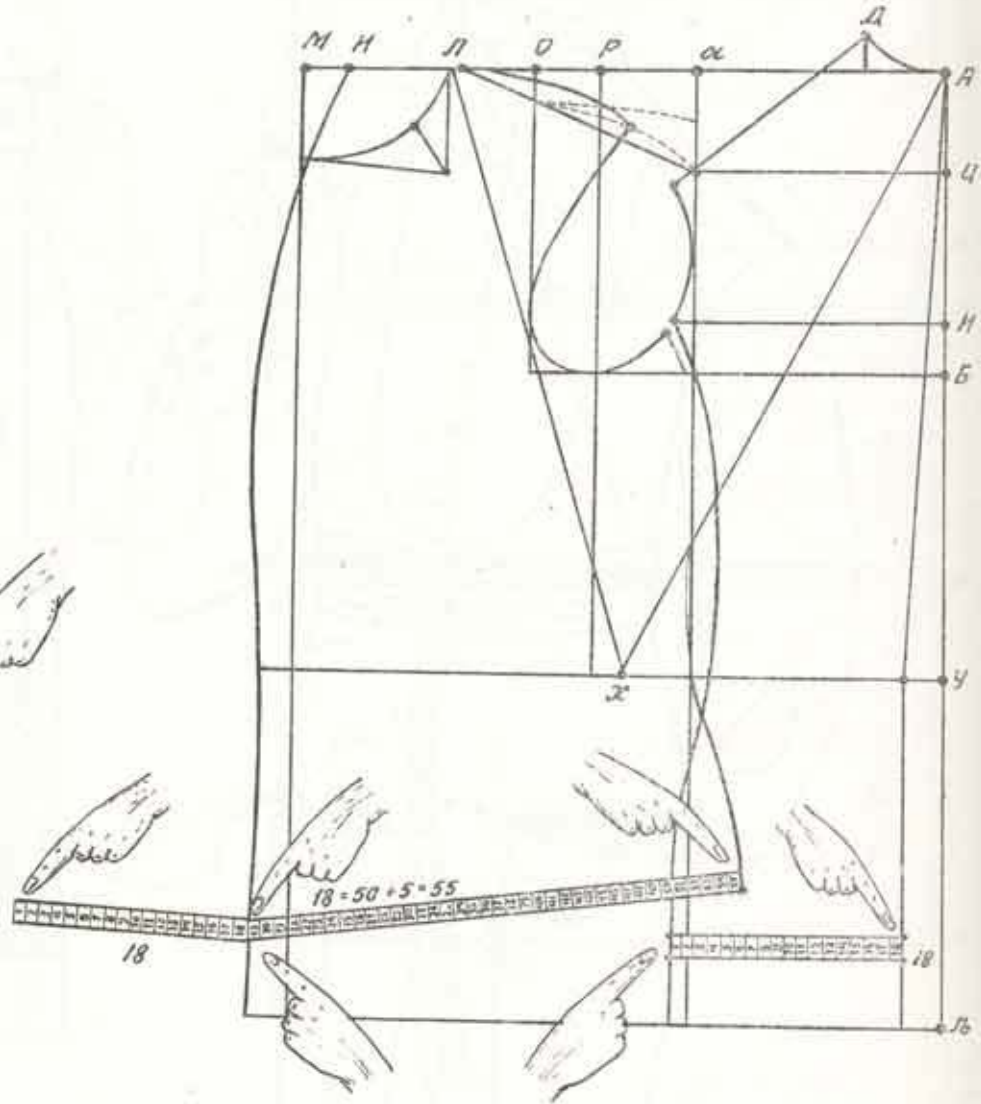
М Е Р А

Ширина око седишта

Мера XIII : 24.48.76.48.20.19.49.75.
57.53.24.40.61.85.45.55.

Слика 28

Цртеж 28

Ове нам руке показују како се мери
ШИРИНА ОКО КУКОВА.

Ширина око кукова свакад се мери преко
најразвијенога дела седишта и свакад се умете
2 прста да буде шире.

Ову ширину бележимо на напр. $110:2=55$.

Ширина око седишта мери се на цртежу овако: узмемо ширину леђа и колика је ширина
леђа — за толико код грудне линије напустимо сантиметар т. ј. одузмемо ову ширину леђа и мање
колико је она широка метемо на грудној линији.

Сад пуштимо колико смо узели ширину око седишта и свакад више 5 см. ако желимо да
имамо капут мали глокн (звонасто) да пуштимо 6-7 см. више ако хоћемо да нам је капут уз тело
онда пуштимо само шире за 3 см.

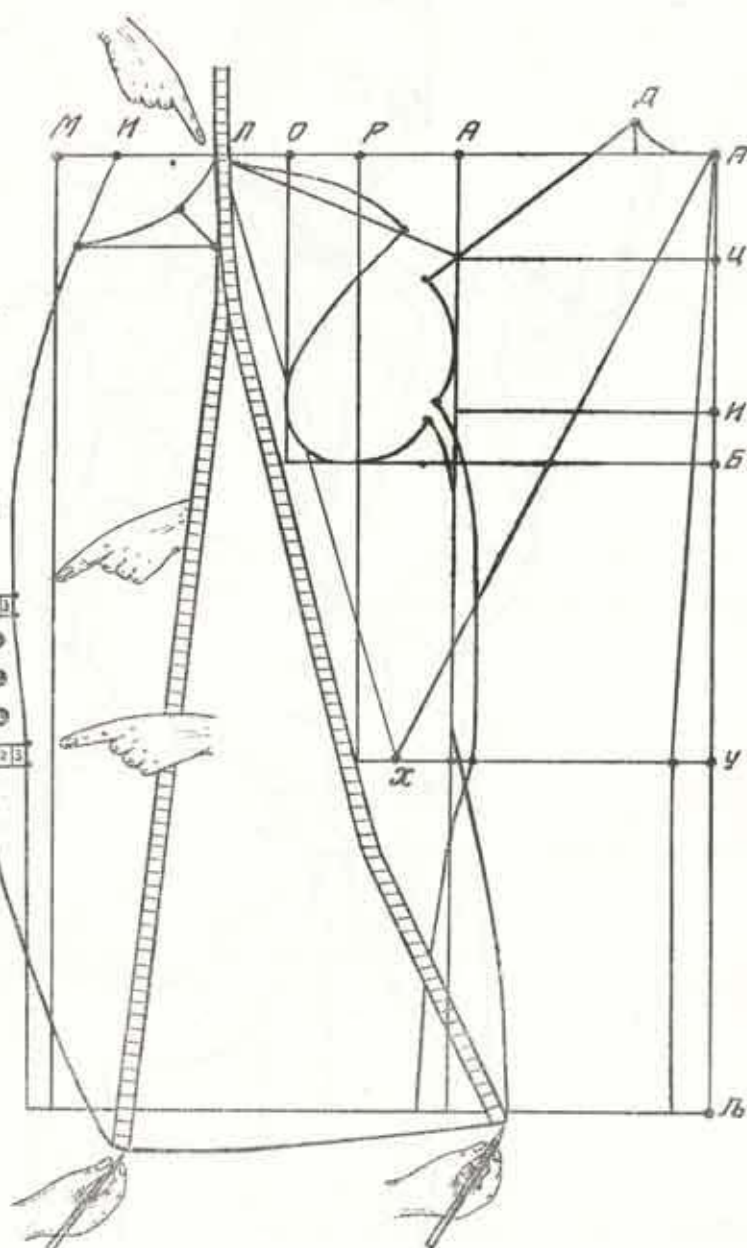
Овом мером ми укрстимо предњи део и леђа од струка на ниже. Зато морамо свакад
мустру кројити за ову основу кроја а не на материјалу.

ПОДЕЛА прекlop на капуту.

Слика 29.

Ове нам руке показују колики је преклоп
НАПРЕД на КАПУТУ ЗА 1 РЕД СА
3 ДУГМЕТА руке бр. 1 и бр. 2 показују
нам дужину овог капута.

Цртеж 29.

Од грудне линије пуштамо свакад шире за преклоп за капут на један ред са 3 дугмета да се могу сва три дугмета закопчати, напуштамо по 3 см. шире. Рука 1 и 2 показују како се на цртежу изводи дужина цела од капута. Притиснемо код тач. Л претом сантиметар, а доле, у десној руци узмемо плајваз до сантиметра саставимо га у дужини до шави од предњег дела где се позади укрштава са дужином од леђа.

Повучемо полукруг до напред. Овим добијемо дужину капута. Сад спустимо линију од напуштене тачке за преклоп до дужине доле изведемо округлину по журналу.

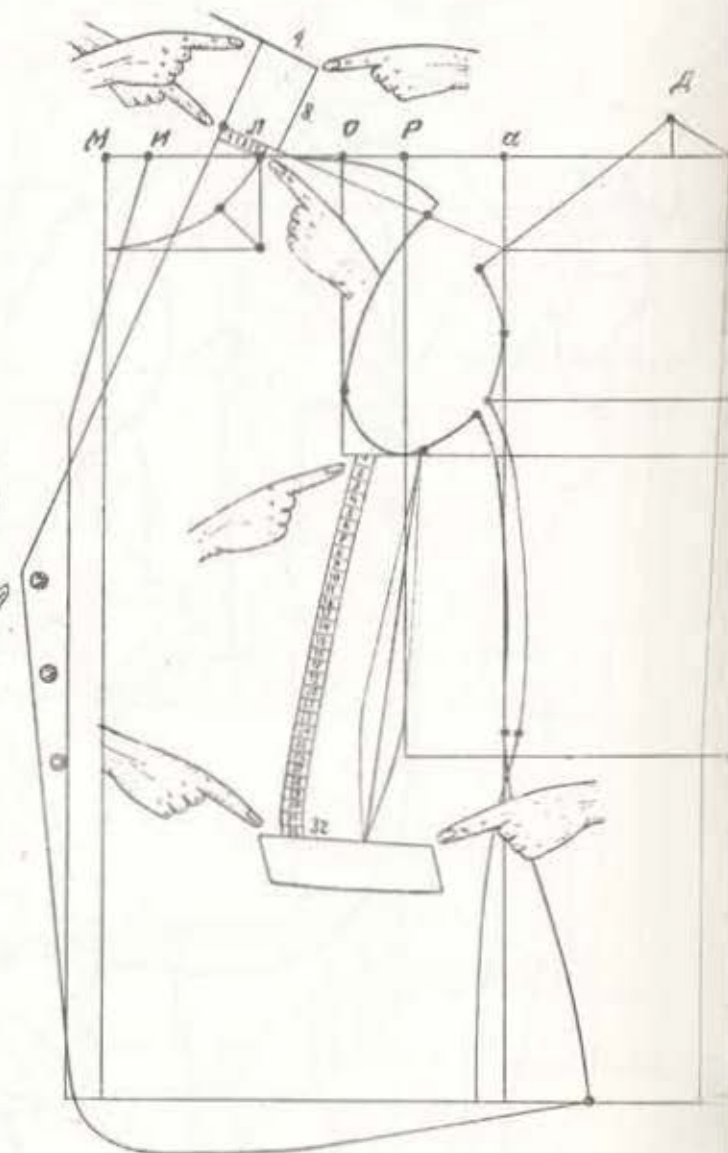
Подела за Прелом Ревера

Слика 30.

Ове нам руке показују ПРЕЛОМ РЕВЕРА.

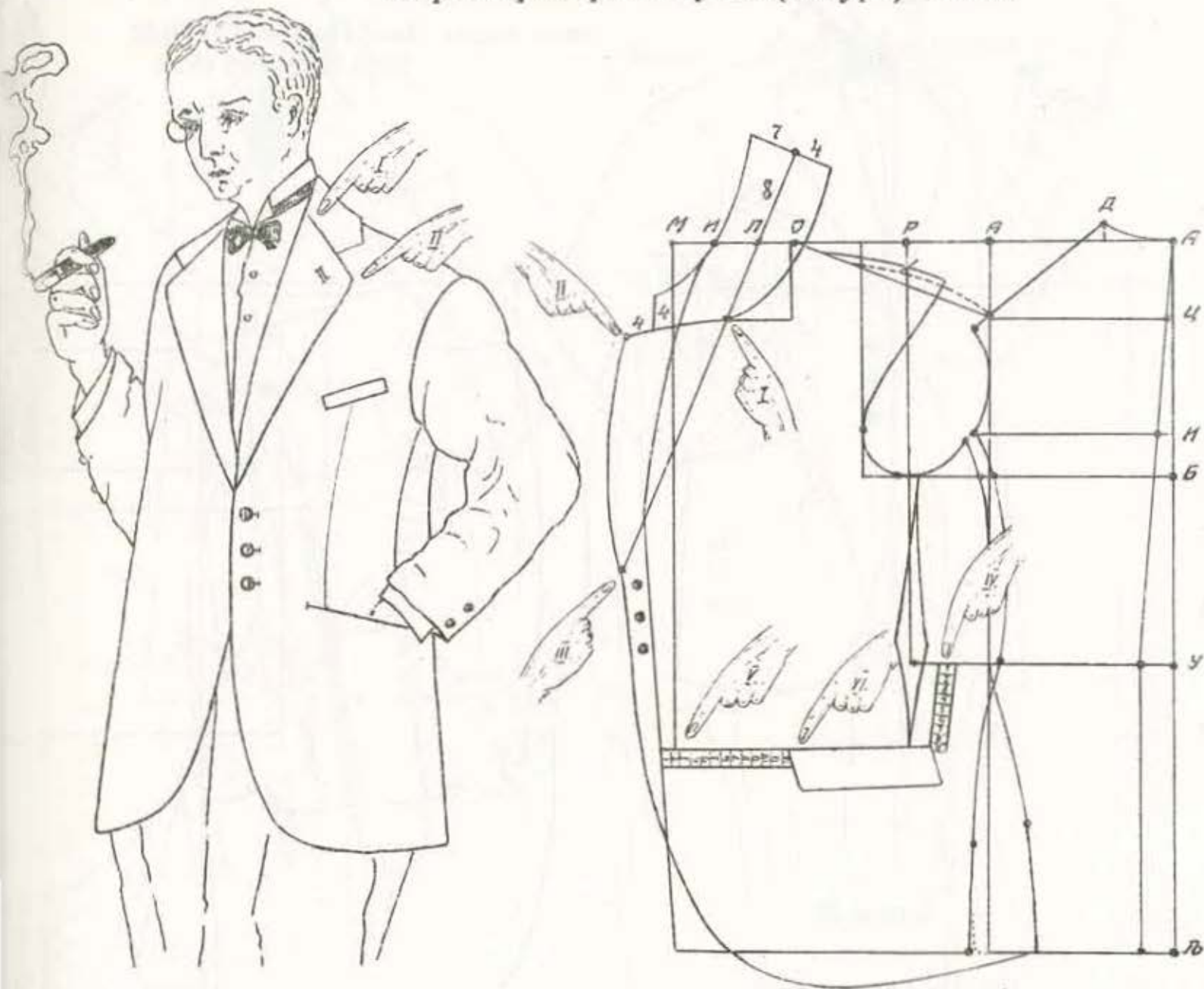
Прелом ревера пушта се обично по журналу,
по моди, од овога зависи дужина отвора.

Цртеж 30.

Од тачке Л свакад 3 см. удаљено пуста се навише једна тачка коју везујемо правом линијом до (дугмета) рупице прве горње. Овај се прелом ревера пушта по журналу ниже и више. Од изреза око руке пустимо на ниже 32 см. или сада по моди вишли су џепови и свега 24-25-26-27 см. дужину за џеп и обележимо напред и позади за висину џепа. Џеп је свакад широк једну трећину прсне ширине, а његова висина поклопца (патна) $\frac{1}{3}$ од целе дужине узима се. Од тачке Л пустимо линију дужу за крагну колико имамо изрез око врата на леђима. И од оне линије пустимо ширину за 4 см. на ниже и вежемо са правом линијом на рамену. За усећак испод руке добијемо кад поделимо изрез око руке на пола и спустимо на ниже праву линију до џепа у струку одузмемо 1 ипо до 2 см

ПОДЕЛА ширина ревера оборене (казуре) шава.

Слика 31.

Рука 1 и друга показује нам ШИРИНУ РЕВЕРА. Ширина ревера пуста се по моди по журналу, а почиње од ширине см. и сужава се до 7 см. ширине ревера.

Цртеж 31.

Ширина ревера пуста се свакад од укрштења од изреза око врата са линијом од прелома ревера. Од овог укрштења, које нам показује рука 1 пуштамо ширину ревера до руке П. Од ширине ревера силазимо на ниже до руке Ш у малој округлој линији. Џеп још можемо и овако да спустимо од струка 7 см. као што нам рука бр. 3 показује. Од грудне линије џеп је свакад удаљен за $\frac{1}{4}$ прсне ширине, као што нам показује рука V и VI.

Готов крој за један ред капут (Сако).

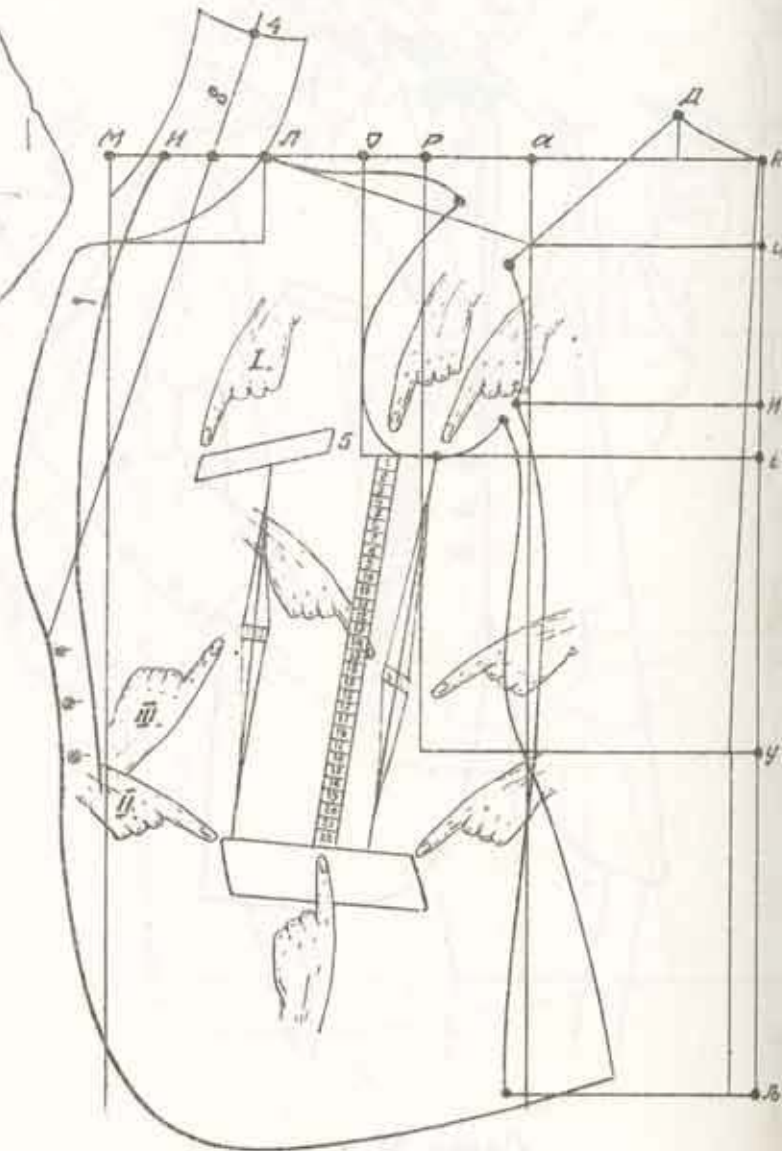
цела мера: 24.48.76.48. пр.ш. 19.49.76.
57.53.24.40.61.85.45.55.

Слика 32.

Ове нам руке показују
УСЕЧАК НАПРЕД НА ГРУДИМА.

Овај се усечак прави да се добије на капу-
ту струк и прса. Овај џеп на прсима пуста
се по моди, по журналу.

Цртеж 32.

Усечак на прсима пуштамо од средине прса на ниже до џепа доњег удаљена за 2 см. од краја у струку овај усечак подигнут је на више да добијемо вишљи струк и одузмемо свакад за 1 см. до 2 см. Џеп на прсима свакад је удаљен за 3 см. од изреза око руке, а пустимо га у ширини (дужина џеп), за $\frac{1}{4}$ прсне ширине - мање 2 см. Усечак испод руке пустимо наниже до $\frac{1}{3}$ ширине џепа доле и одузмемо у струку 2—3 см. да добијемо струк, или мало више од струка горе.

Крагну пуштимо навише извидемо као обично. Овим је готов сако (капут) цео.

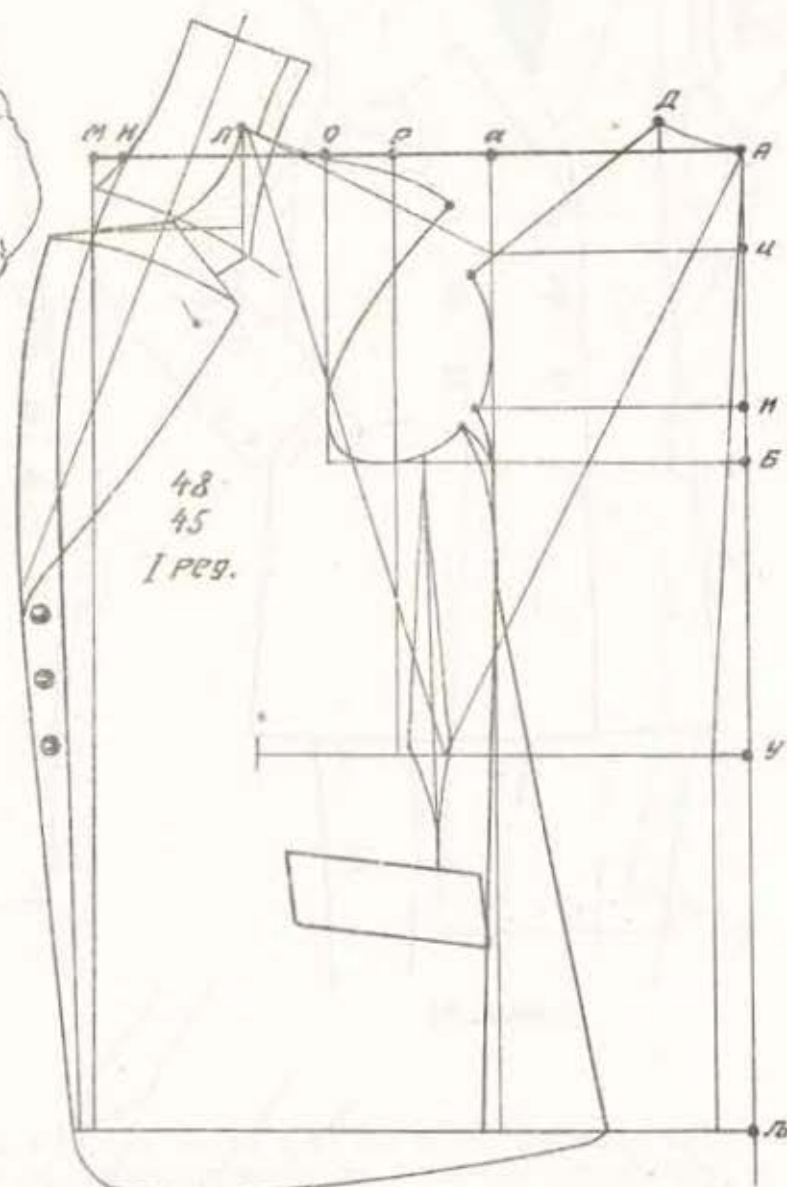
Сако на један ред лежера

Основа кроја за сако на један ред.

Мера: 24.48.76.48.20.19.49.78.59.53.24
40.61.85.45.55.

Слика 33.

Цртеж 33.

Нацртамо основу за сако (капут) промена за овај капут на један ред лежера на 3 дугмета само је код леђа и предњег дала на шаву позади. И то овако: пустимо леђа од линије И у изреза око руке да сиђе до укрштења линије а-Б и одавде силази унутра за 4 см. и изилази за 1 ипо см. доле иза линије мало а, да буду шири леђа доле. За предње дело у струку од линије мало а пустимо једну тачку од 3 см. и од изреза око руке пустимо праву линију до доле. Значи овај сако шири у струку и зато се зове **САКО ЛЕЖЕРА**.

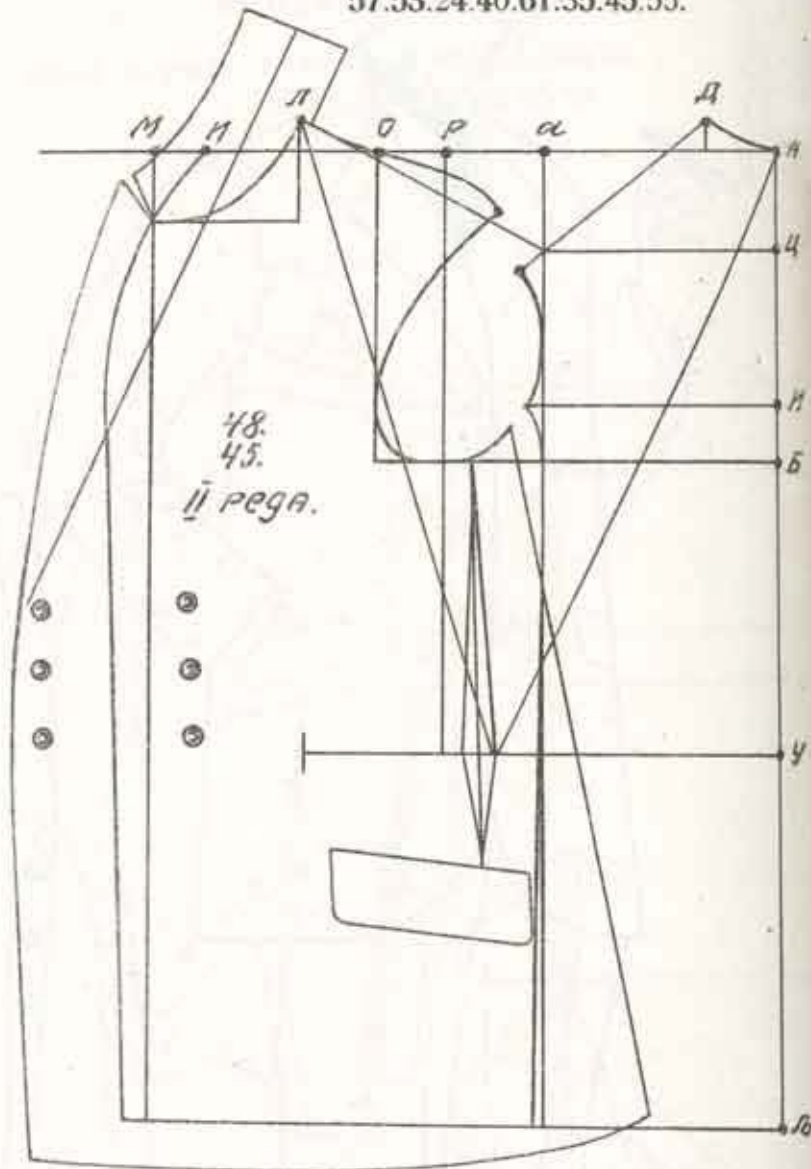
Основа кроја за сако на два реда.

Сако на два реда лежера.

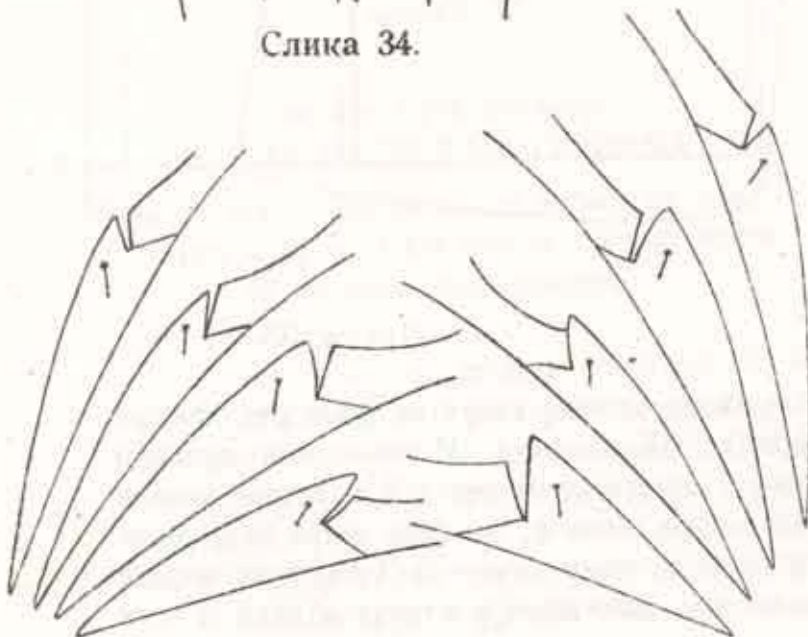
Мера: цела 24.48.76.48.20.19.49.75.
57.53.24.40.61.35.45.55.

Слика 34.

Цртеж 34.

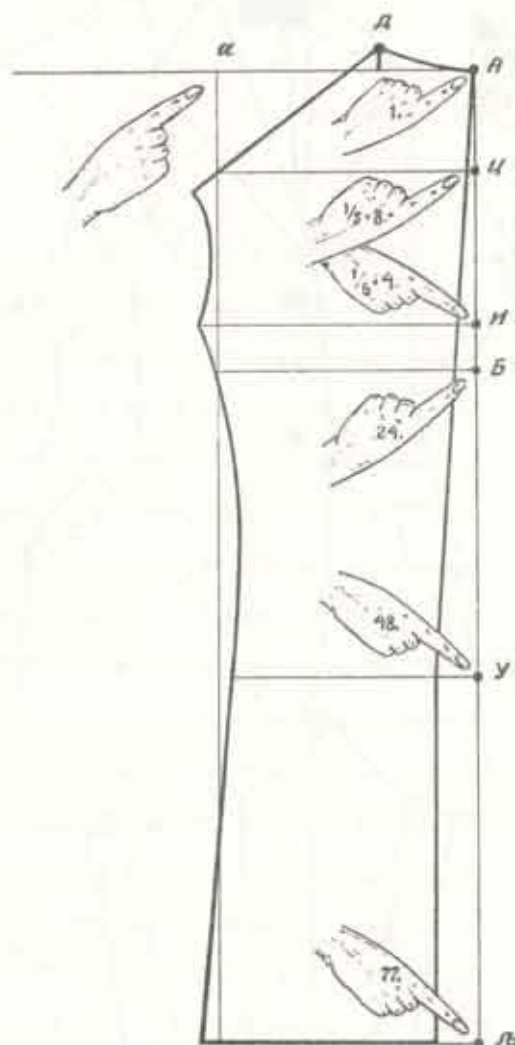
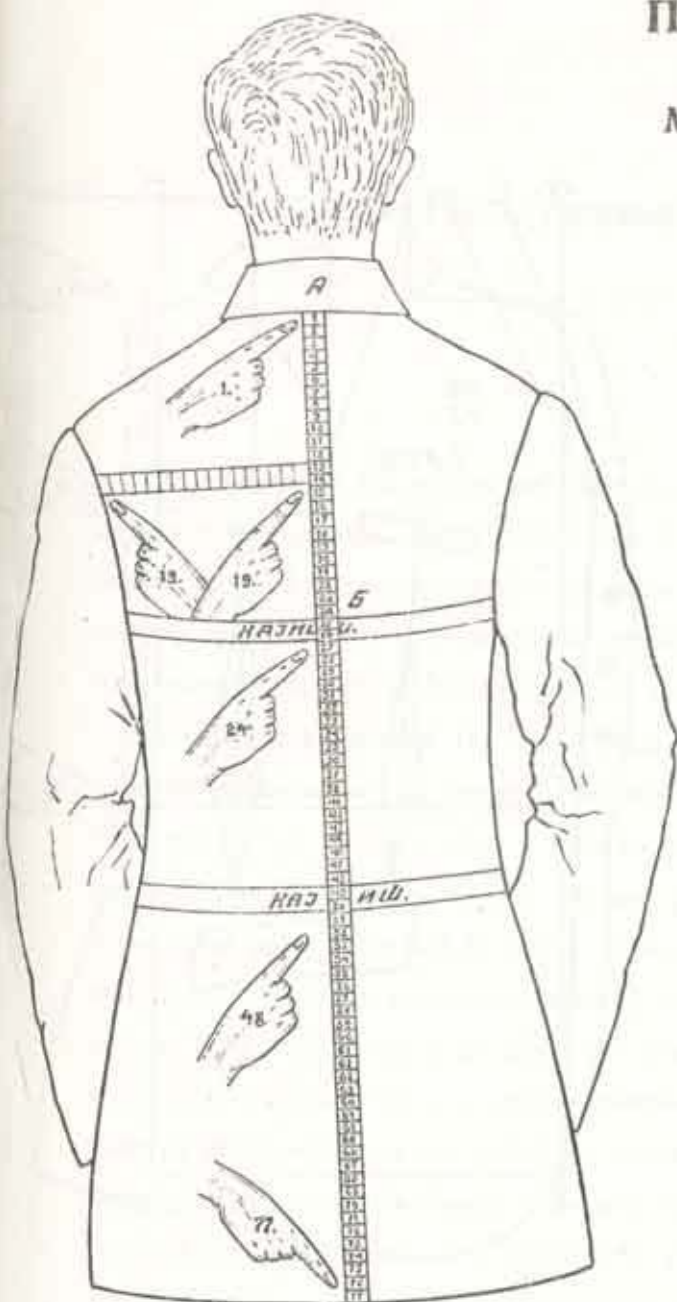

Скројимо основу САКЛА (капут) промена за овај капут на два реда измена је ова: пустимо леђа сасвим право а и предњи део пустимо од линије мало а у струку 3 см. и од изреза пустимо праву линију преско ови три см. у струку. Напред за преклоп напуштамо за 2 реда од 10—12 см.

Подела леђа за сако I ред.

Цртамо леђа одвојено овако:

Мера: 24.48.77.48.20.19.49.78.57.53.24
40.61.84.45.52.

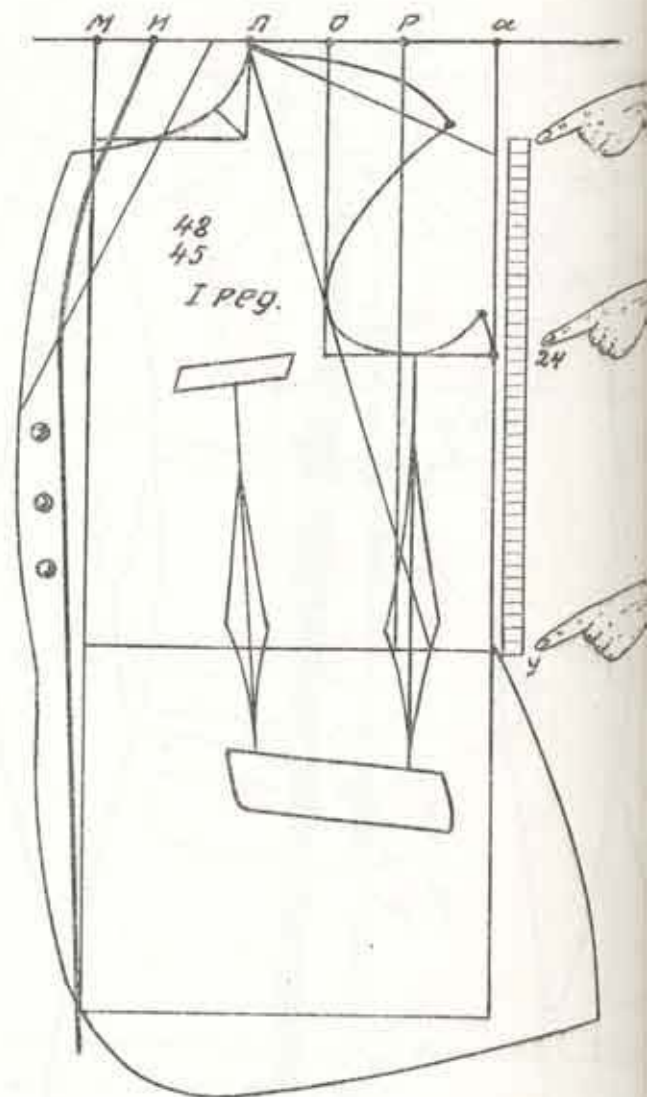

Нацртамо прав угао и обележимо тач. А на углу, од тач. А до тач. Б пуштамо дужину коју смо узели до првог кајиша испод руке напр. 24 см. и у продужењу до тач. У пуштамо дужину струка напр. 48 см. затим целу дужину сакла до тач. Љ напр. 77 см. Од тач. А до тач. а мало пуштамо ширину леђа и 1 см. више напр. $19:3=6, + 1=7$, Тач. Д подижемо за 2 см. у висини. Од тач. А до тач. Б поделимо на 3 дела и $\frac{1}{2}$ пуштамо од тач. А до тач. Ц напр. $24:3=8$. Од тач. А до тач. Ц поделимо на пола и ову половину пуштамо од тач. Б на више до тач. И напр. $8:2=4$ см. и сад извлачимо линије од сваког слова. Од лин. У у струку где се укрштава са лин. мало а меримо на више уз линије а узету меру до првог кајиша на леђима испод руке до струка напр. 24 см. и до рамена за шав на леђима напр. 40 см. и од тач. Д пуштамо линију за рамена леђа, преко линије мало а да буде дужа за 2 см. а код лин. И да изађе за 1 см. напоље од линије мамо а сад изведемо малу округлину од једне до друге тачке за ширину леђа у изрезу око руке, на самој средини линије мало а и И даса овом округлином од изреза око руке додирне. На линији У у струку одузимамо 1 см. унутра иза линије мало а и вежемо ову тачку од струка на више са линијом Б и мало а, где се укрштавају и на више до ширине леђа која је напоље иза линије мало а.

На линији Љ иза линије мало а обележимо за 22 см. споља и повучемо линију до струка на више до тач. 1 см. унутра у струку. Од тач. У за 3 см унутра бележимо једну тачку, сад од тач. А велико спуштамо лин. до 3 см. у струку и одавде силазимо право на 'ниже до 3 см. доле до целе дужине код тач. Љ. Овим су леђа готова.

Цртамо предњи део овако:

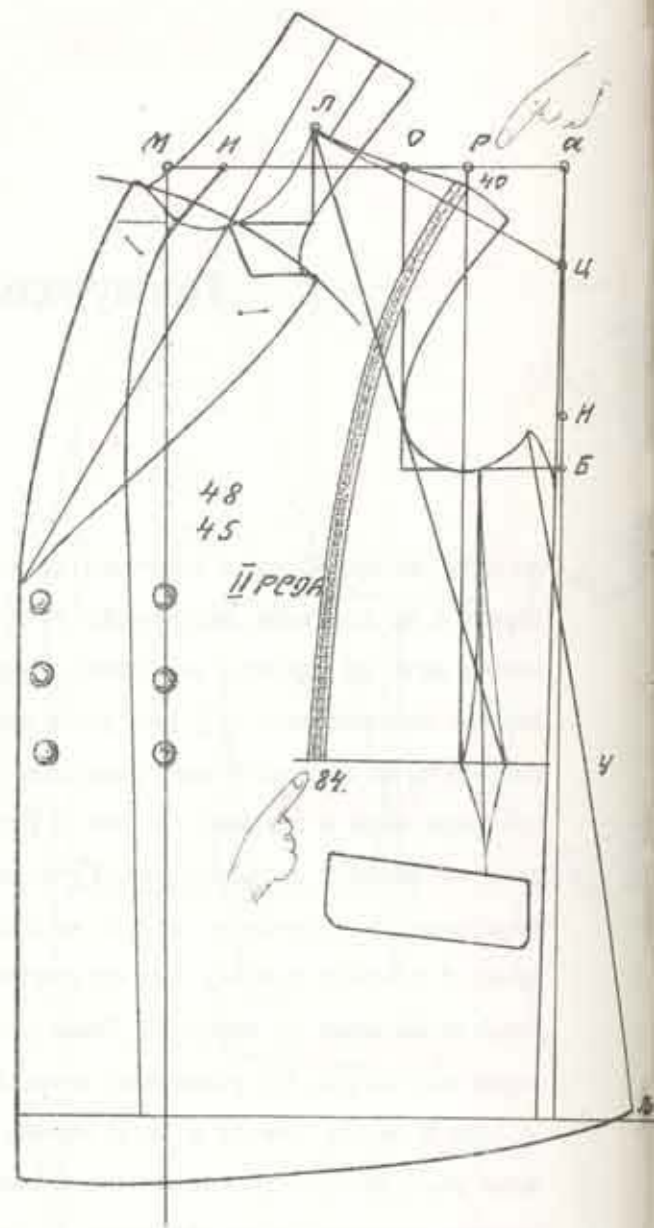
Мера: 24.48.77.48.20.19.49.78.57.53.24
40.61.85.45.53.

Нацртамо прав угао и на самом углу ставимо тач. М и од тач. М пуштамо свакад 4 см. унутра и бележимо тач. И. на тач. И ставимо ширину леђа и даље пуштамо ширину преко прса коју смо узели. Овде је напр. 48. Напр. овако. на тач. И ставимо сантиметар на 19 см. т.ј. ширину леђа и у продужењу пуштамо ширину преко прса која је овде 48 см. и забележимо тач. а мало. Од тач. И пуштамо ширину од руке до руке коју смо узели и обележимо тач. Р. Од тач. М до тач. Р поделимо на пола тач. Л 24 см. Од тач. а мало до тач. О пуштамо ширину за изрез око руке $\frac{1}{4}$ прсне ширине и више 1 см. Од тач. а мало пуштамо дужину првог каиша и забележимо тач. Б напр. 24 см. Од тач. Б подижемо на више до тач. И за $\frac{1}{6}$ ове дужине напр. $24:6=4$ см. сад извучемо линије од тачке Р.О.Б. Сад ставимо леђа поред линије мало а и забележимо дужину струка, ова се дужина струка бележи са тач. У од које пуштамо линију ка линији М. Од линије У ставимо на више дужину коју смо узели од струка на леђима преко раменима до првог каиша напред испред руке и до струка напред ову дужину која је овде 84 см. ставимо на линији Р и У у струку где се укрштавају и на више пустимо до линије Б—О и до шави на леђима бележимо прво на линији

Продужење описа за сако I ред.

мало а, на пр. 40 см. и повучемо мали полукруг од линије Р исте дужине. Између линије Р и У у струку а на половини забележимо тачку Х и од ове тачке Х меримо на више меру коју смо узели испред руке до струка и код тачке Л мање колико имамо у изрез око врата на леђима, и овде тач. Х меримо на више меру коју смо узели испред руке до струка и код тач. Л мање колико имамо у изрез око врата на леђима, и овде учврстимо тач. Л до које пуштамо лин. од тачке Х да се види како се ова мера мери и одузима. Од тач. Л учвршћено. Од тачке обележене за шав на рамену изведемо раме на предњем делу до тачке Л учвршћено. Сад меримо ширину на леђима и преносимо од учвршћене тачке Л на предњем делу и за 2 см. краће обележимо од које пуштамо линију до учвршћене тачке Л (ширина рамена). Сад од ширине рамена силазимо до линије О и до линије Б. Од линије Б пење се на више до линије И. Овим је обележен изрез око руке, као што смо израђивали раније изрез код капута. Од учвршћене тачке Л спуштамо за изрез око врата свакад $\frac{1}{8}$ преке ширине која је овде 8 см. т.ј. или од А до Ц колико има исто и овде метемо. Сад повучемо линије и нацртимо мали угао, из овог угла подижемо 3 сантиметра на више и од учвршћене тачке Л преко ових 3 сантиметра изведемо изрез око врата до линије М. Од тачке М у струку меримо 1 сантиметар споља за лежер (капут) сако а за пасент 2 см. иза линије А за сасвим лежеран капут пуштамо 4 см. споља од тачке И спуштамо на ниже до тачке У за 2 см. споља обележимо код тач. У од ове тач. 1 см. споља меримо ширину у струку и то: измеримо ширину леђа у струку и преносимо код тачке У у струку на предњем делу и пуштамо за 5 см. шире него што нам је узета била мера у струку, напр. $45-5=50$ см. ставимо ширину леђа код тачке Б на пр. 18 см. и у продужењу пуштамо ширину II ред. на пр. $48+5=53$ и забележимо тачку. Од тачке И до ове тачке пр. прсима пустимо једну линију која се зове грудна линија, а која свакад изилази преко прса, а у струку по мери, мање или више може да изађе напоља од линије М. Сад измеримо леђа од тачке У за 20 см. на ниже и овде пренесимо ширину леђа на грудној линији напред испод струка за 20 см. и одавде пустимо шире него што нам је узета мера преко кукова за 3 см. више и спуштамо од линије И наниже линију за шав. Од учвршћене тачке Л меримо дужину до задњег шав (цамзец) и исту преносимо напред у полукругу. За I ред пустимо шире за преклоп од 3 см, а, —

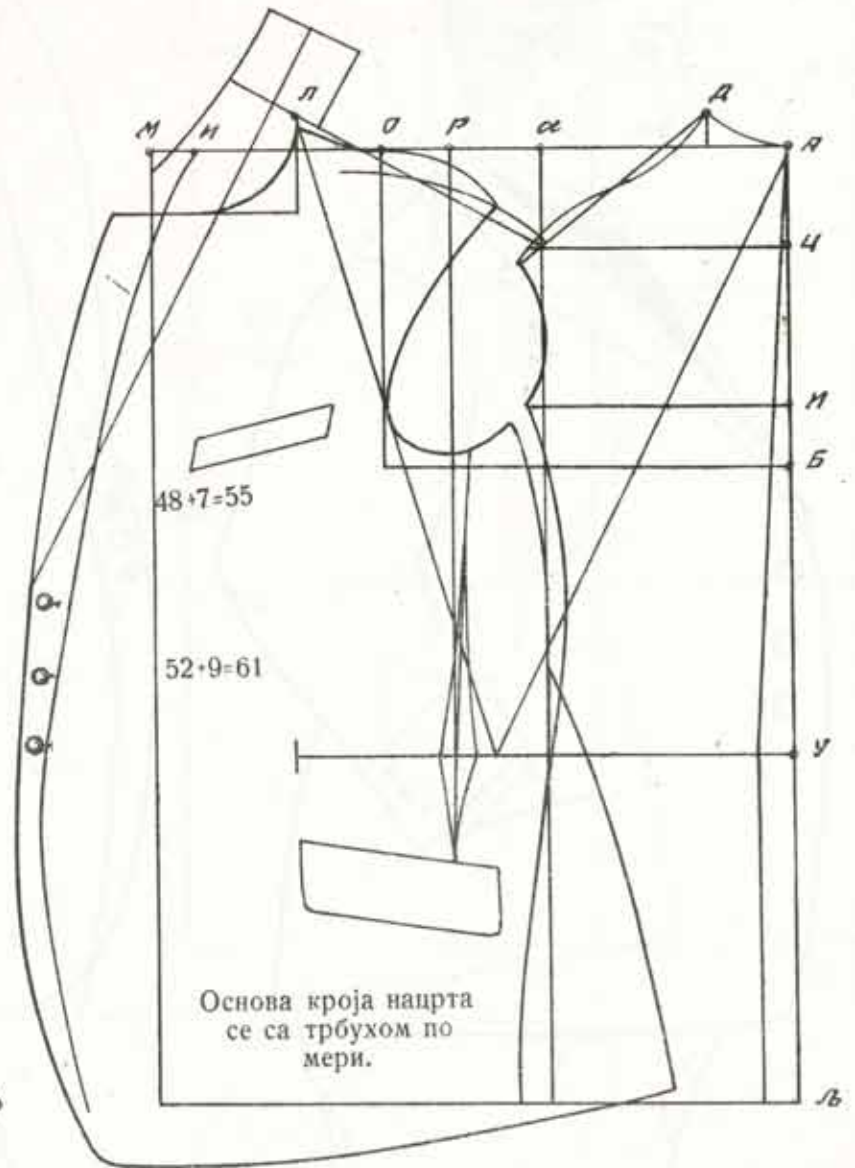
За два реда сако пустимо 10 см. за преклоп од грудне линије. Од тач. Л учвршћено меримо за 3 см. и пуштимо линију за прелом равера, где се ова линија укрштава са изрезом око врата, одатле меримо ширину равера 11 см. 9-сл. 7 см. Од струка на ниже пуштамо 9 см. или $\frac{1}{3}$ прсне ширине за џеп, од грудне линије пуштамо за $\frac{1}{4}$ прсне ширине, а ширину џепа $\frac{1}{3}$ од половине изреза око руке спушта се сидон на $\frac{1}{3}$ џепа и у стрку одузима се по 1 см. с једне и с друге стране.

Овим је готов сако на два реда.

Пренос равера: свакад се изводи од прелома равера доле до краја и равнo горе и то овако: пустимо сантиметар и повучемо један полукруг од врха равера сад на овај цолукруг измењамо с једне стране навише од прелома равера и пренесемо са друге стране ширину равера.

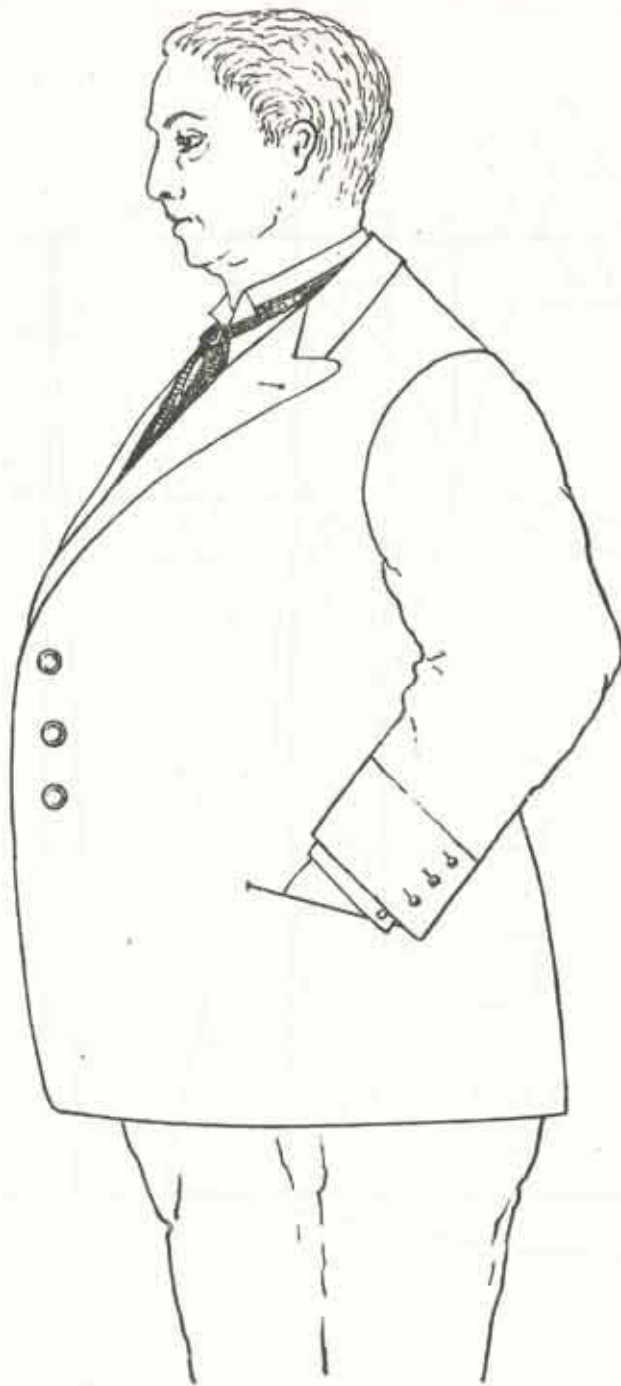

Овако одузимамо на мустри за трбух да се добије трбух а у џепу расечемо.

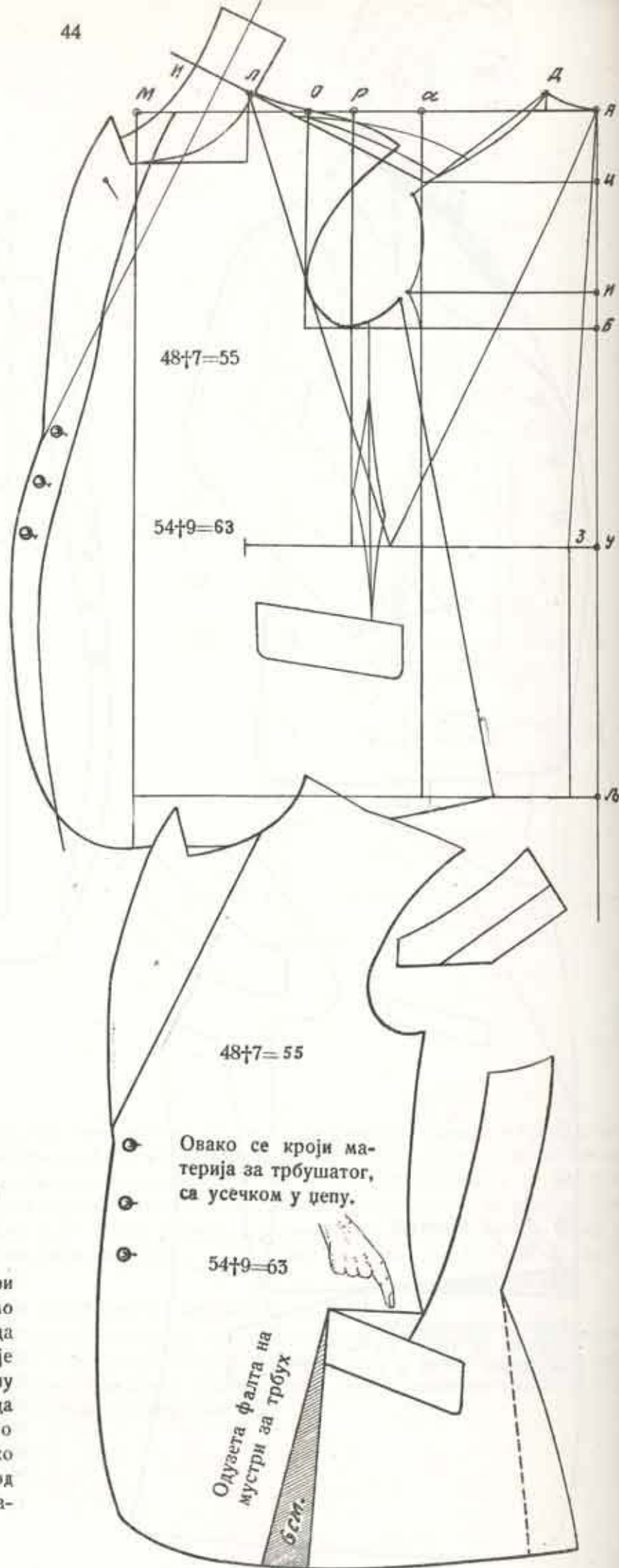
Сако I ред за трбушатог.

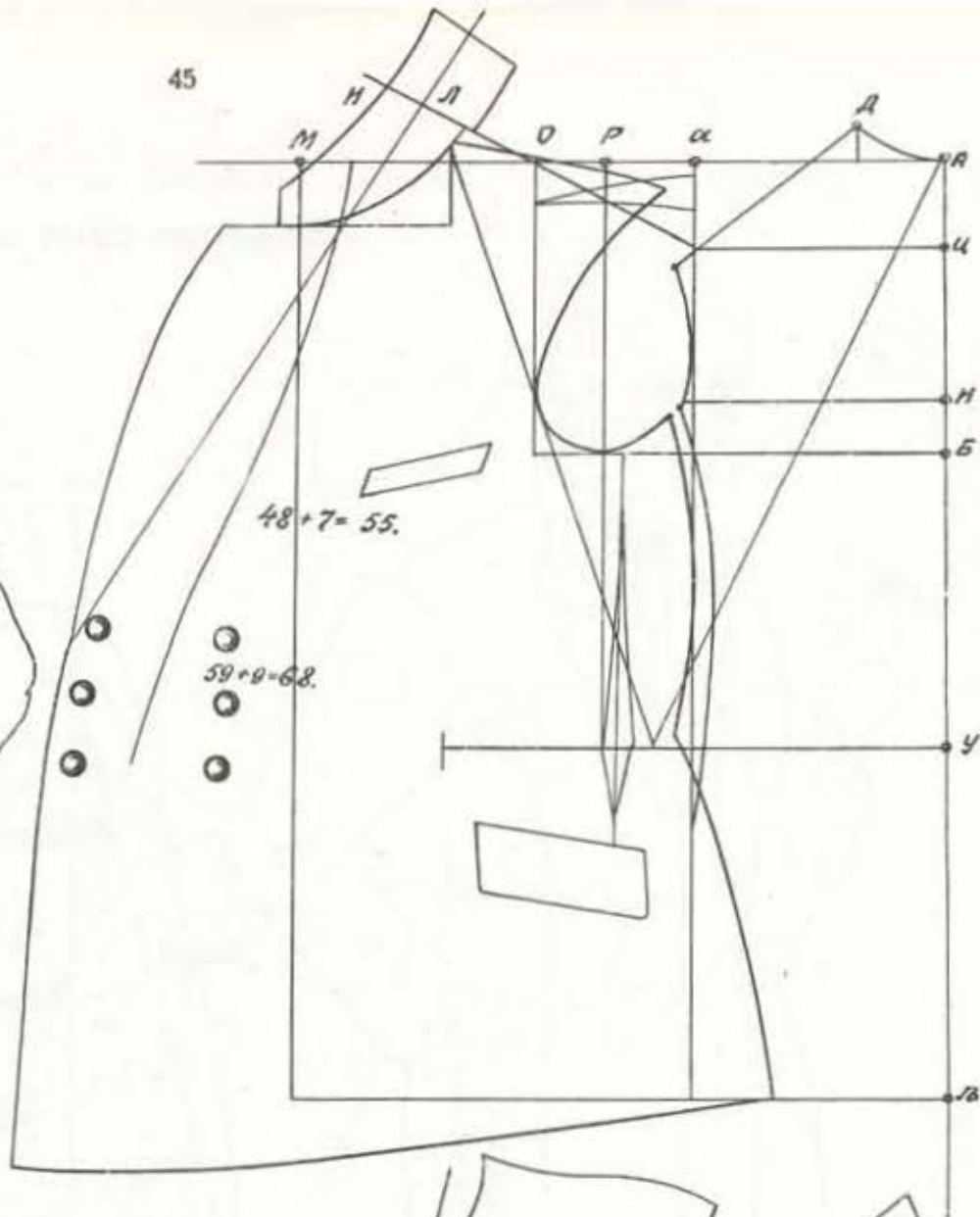
Кад скројимо основу кроја по узетој мери онда исечемо по означеним линијама и одузмемо напред у правцу џепа да би добили на овој мустри трбух, а да би се могла овом мустром кројити потребно је расећи испод руке и у џеп да би ова мустра испала равна како би њоме могли кројити материје, када се овако одузме мустра напред онда морамо попустити за толико доле да буде дуже, да не би ократили напред предњу дужину и када ушијемо испод руке и џеп добијемо капут са трбухом.

Сако на I ред за трбушатог кроји се овако:

Свакад када кројимо основу кроја по узетој мери онда исечемо по означеним линијама и одузмимо напред да би добили на овој мустри трбух, а да би се могло кројити са овим мустрама потребно је исећи (брусфалту) усећак (сизон) испод руке у џепу као што нам ова фигура у средини показује. Када се овако расече мустра онда додајемо на шаву по зади колико смо одузели за трбух, а кројимо овако материју као што је ова мустра отворена испод руке и код џепа и кад се ово ушије добијемо капут са трбухом.

Сако на П реда за трбушатог и празног преко прсију.

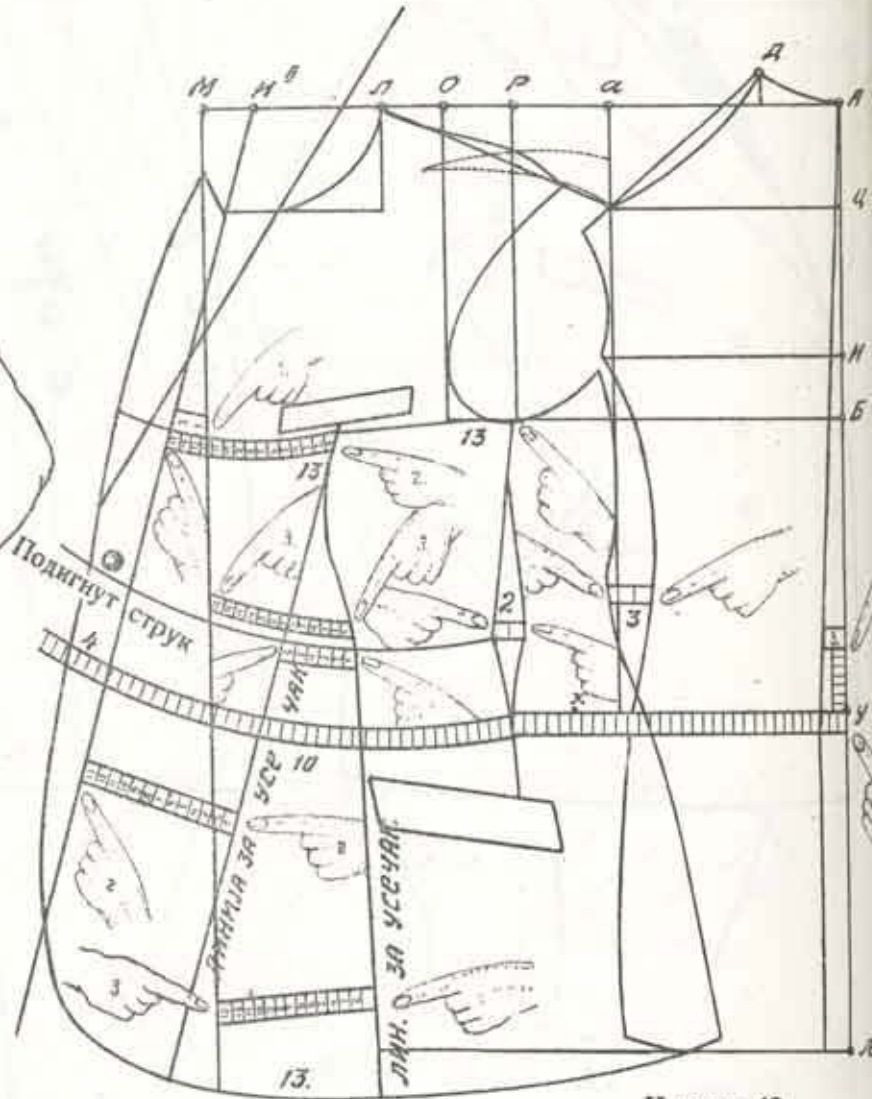
МЕРА 24.48.76.48.20.19.49.76.57.53.24.40.61.84.59.62.

Када скројимо основу кроја по овој узетој мери, одмах видимо по грудној линији да је ово за једну особу трбушату без прсију одмах морамо да одузмемо напред на трбуху за трбух на мустри, онда би могли кројити помоћу ове мустре, кад расечемо испод руке џеп и када и ово саставимо ушијемо добијемо предњи део са трбухом без да шта материју улегљујемо. Нарочито кад има тканине (штрафте) линије праве.

Одузет фалта на мустри за трбух да се неби морало много упеглавати трбух већ се лако добије помоћу усека у џепу.

Модеран сако на 1 ред пасент у струку по француској моди.

Цртеж 42.

Основа кроја кроји се обично као нормалан крој. Када су готове основне линије онда повучемо полукруг од т. Л. од угла О-Б, а то је мера коју смо узели до првог кајаша испред руке. Затим повучемо други полукруг од т. Л. и т. Х. ово је дужина нормалног струка напред. Од овога струка подижемо свакад кратак струк модеран 5-6 до 7 см. према висини особе. Од линије М. на првом полукругу споља пустимо 2 см. и вежемо од т. И преко ови 2 см. преко полукруга наниже право. Ово нам је грудна линија од које поделимо на пола ширину између ове линије и до лин. Р да добијемо средину прса и колико имамо ширину, а овде је пола—нпр. 13 см. — пустимо и на другом и трећем полукругу исту ширину од грудне линије. Сад меримо ширину у струку од т. У до грудне линије подигнуто за 7 см. у висину од правог струка. Овде је ширина основе кроја 59 см. Од ове ширине (59 см.) одузмемо 45 см. ширину у струку када овако шире има 14 см. у струку одузмемо онда ови 3 см. за линију средине леђа и остатак 11 см. поделимо на 3 дела: 1 део узмемо за шав између леђа и предњем дела у струку, а два друга дела одузмемо у струку за прса испред и мање 1 ипо см. до 2 см. да би нам остало за испод руке да одузмемо усечак. Од линије М меримо у струку колико је ширина за друге линије: за усечак (бруснагле) за прса и пуштамо доле исту ширину од линије М тако да се спушта усечак за прса право од струка наниже као линија М до доле преко усечак (бруснагле) долази џеп и мора свакад да се овај усечак на прсима скроји и на штофу и онда не добијемо ширину велику преко кукова већ равно и лепо пада преко кукова и велика прса која стоје лепо без фате. Кад се исто тако скроји и платно и ситно изштепује прса на платно да држе сито чврсто онда стоје прса чврсто без фате.

Овако се леђа кроје за све ове саклове.

Ова се мустра кроји као цртеж 43, са овом мустром овако извађеном на прсију најсигурније, најтачније и најбоље кроји се капут са прсима

II Реда.

Овај капут стоји најлепше преко прса о-ко кукова не добија се велика ширина а у струку сасвим лепо пада али мора да се овај усечак овако исече до доле на предњем делу од прса на ниже.

сво пеглујемо да добијемо прса.

Овако се кроји на материји модеран сако на коме немам (бруснаду) усечак до доле исе-чену напред, него само до џепа од прса.

48 см.

45 см.

усперемо материју

48 см.

I ред.

IV начин.

Модерни сако пасент у струку може се на ова 4 начина кројити сваки нам даје исти резултат само је први најлакше за рад и најлепше стоји други Трећи начин за рад исто као и други, а четврти је најтежи за рад.

Ако ко неће да му се штоф сече — онда се кроји као IV начин, који је најтежи за рад.

Овај капут кројимо као фиг. 42 и саставимо усечак за прса до џепа и расечемо у струку позади од шав до усечка на-пред.

I ред.

Овај модерни сако овако кроји да добије шав у струку који кад се лепо уише и распегла и не примећује се, да постоји шав у струку.

II начин

Ова се мустра кроји као цртеж 42 и састави усечак за прса до џепа и онда расечемо мустру у струку да би могли њоме кројити материју.

48 см.

45 см.

I ред

На метерији уишемо шав на-пред у струку и усечак за прса расечемо овако напред. Овако се свакад кроји платно за сваки капут са јаким прсом. На-пред се направи усечак у струку.

III начин

Овај сако кроји се као цртеж 42, само се састави усечак за прса до џепа доле и онда расечемо мустру да постане равна да можемо кројити на 3 стране и то у изрезу око руке, у изрезу око врата и преко ревера и кад се ово овако унегла, онда се добију велика прса, на средини је потребно свакад извучи мало иача прса.

Мушки рукав за капут (саков)

1 Рукав.

МЕРА: 24.48.76.48,20,19.49.78.32,57.53.24 40.
61.84,45.50.

1 цртеж.

Нацртам прав угао и ствимо на самом углу т.И.

2 Подела.

Нацртамо прав угао и на самом углу ставимо тач. И. За ширину рукава узима се свакад једна половина прсне ширине мање 2 см. за сако (капут) напр. $48:2=24-2=22$. И-О 22см.

Ова $\frac{1}{2}$ ширина прсне узима се до величине прсне ширине 42, а када је мера мења онда се чиста половина узима када је већа прсна ширина од 56-66 см, онда узимамо 3 см. мање од половине.

Подела 3. Од тач. И до тач. О поде-
лимо свакад на пола и ставимо тач. Л на
самој половини И-О: $2=Л$, $22:\frac{1}{2}=Л$

Подела 4. Колико имамо од тач. И до Л
толико пустимо свакад шире и више 1 см.
на ниже од тач. И до тач. М. И-Л=11+1=12 см.
И-М=12 см. или четвртина прсне ширине.

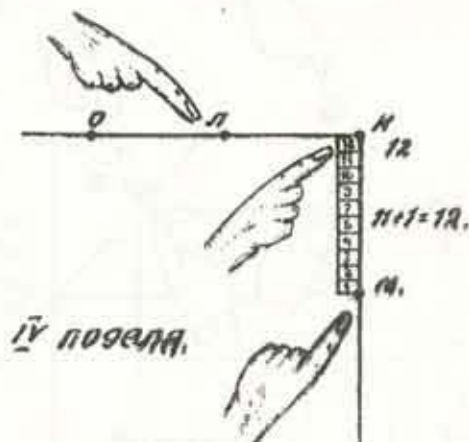
II подела.

$$96:\frac{1}{4}=24-2=22.$$

$$48:2=24-2=22.$$

I цртеж рукава.

$$И-О=22\text{ см.}$$

II подела.

I цртеж.

$$И-Л=11+1=12\text{ см.}$$

$$И-М=12\text{ см.}$$

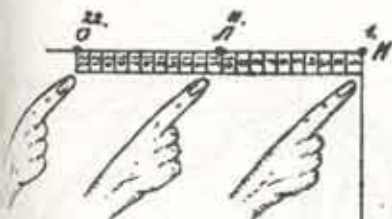
I подела.
почетна.

$$И-О=24-2=22.$$

I цртеж рукава.

ПРАВ УГАО И.

ОСНОВНА.

II подела.

$$48:\frac{1}{2}=24-2=22.$$

I цртеж.

$$И-О=2=Л.$$

$$22:2=И-Л.$$

Рукав. продужење.

Подела. V

И-Л=11

И-М=11+1=12 см.

2 цртеж.

5 ПОДЕЛА. Кад имамо овако обележене ове тачке онда пуштамо линије из правог угла од тач. О наниже и такође из правог угла вучемо линијом од тач. М до лин. О.

Подела. IV

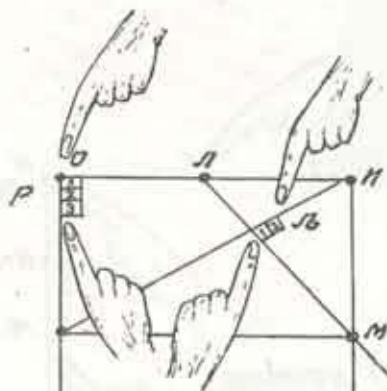
6 ПОДЕЛА.

од тач. М. бележимо косом линијом до тач. Л. Од тач. И пуштамо косу линију до укрштењали није М-О, и са линијом Л и М да се укрсти.

2 цртеж.

7 ПОДЕЛА

Од тач. О до тач. Р пустимо сва-кад 3 см. на ниже без разлике код сваке мере. Од укрштења линије Л-М са линијом И на укрштењу подигнемо на линији И 2 см. тач. Љ. О-Р=3 см. Линија Л-М укрштено са линијом И и на њој 2 см. у висини тач. Љ.

Подела. IV

О-Р=3

2 цртеж.

8 ПОДЕЛА

Код тач. О ставимо сантиметар ко-лико смо узели ширину леђа, а тоје овдо у-зето 19 см. и ови 19 см. напустимо код т. Р и меримо на ниже од тач. Р мање 19 см. до тач. а дужину до лакта рукава коју смо узели.

Подела. IIIV

19-Р-а=49.

2 цртеж.

Мушки рукав за капут (продужење.)

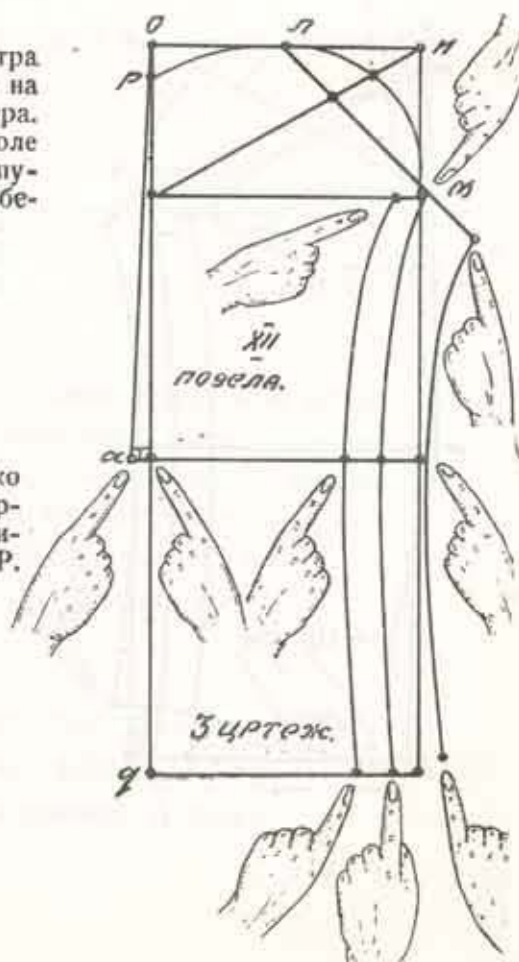
IX Подела. Коо тач. Р метемо сантиметар на онај број који имамо узет за ширину леђа и од тачке Р напуштамо наниже дужину рукава до лакта. Од тачке А и у продужењу целу дужину рукава до тачке Д. Ови 19 см. који одузимамо код тачке Р то су ширина леђа коју смо узели заједно са дуж. рукава напр. овако $19+49=78$.

X Подела. Од тачке Р изводимо (куглу), округлину горњег рукава до тачке Л и наниже преко тачке Љ до тачке М силазимо и излазимо до 3 см. на поље и за 3 см. на ниже као што захтева права тинија Л-М.

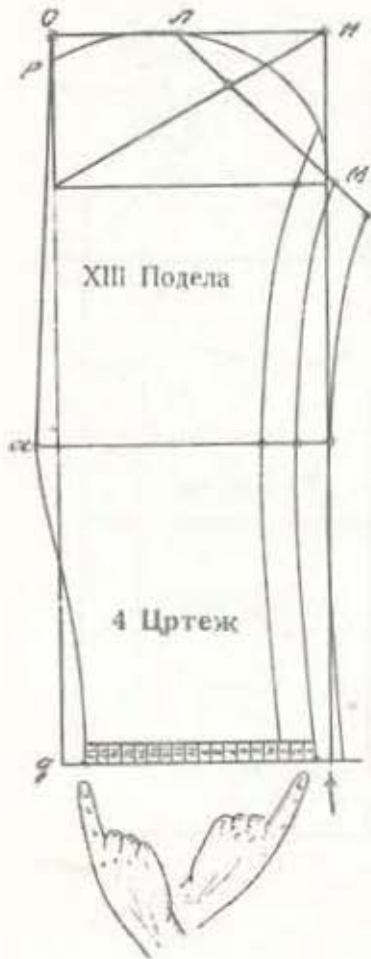

XI Подела. Од тачке М 3 см. улазимо унутра и 3 см. излазимо споља. На линији а на лакту на предњем шаву одузмемо 2 пута по 3 см. унутра. Од линије М на линији Д на предњем шаву доле одузмемо опет до 3 см. и то од лин. М 1 см. пустимо од 3 см. споља а 2 унутра и од ове 2 обележимо још 1 тач. од 3 см. унутра.

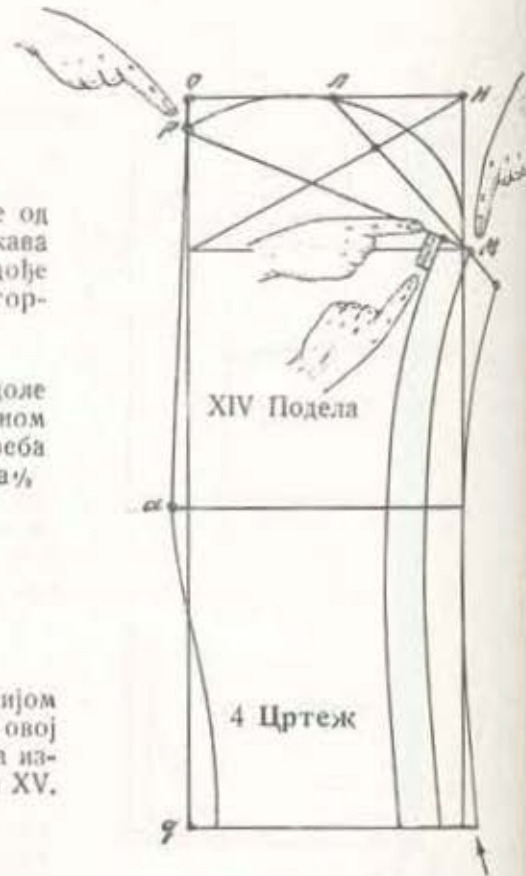
XII Подела. Овако извлачимо линије и то преко означене тачке. Прва линија нам служи за шав горњег рукава код тачке А на дужину до лакта пустимо 1 см. споља и вежемо са правом лин. тачке Р.

Мушки рукав за капут (продужење.)

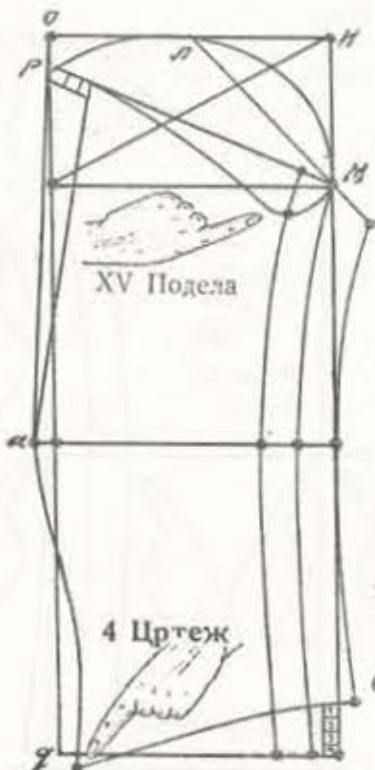

XIII Подела. Ширина рукава доле пуста се од средине линије која нам служи за средину рукава где свакад рукав горњи мора да се превије да дође до доњег рукава који је свакад ужи за 6 см. од горњег рукава.

Овде смо узели ширину за горњи рукав доле од средине линије 18 см. и одавде вежимо једном линијом мало кривом као форма рукава што треба да буде по мери, по журналу, иначе се узима $\frac{1}{2}$ прсне ширине за ширину доле рукава.

XIV Подела. Од тач. Р вежимо косом линијом до лин. 3 за шав предњег доњег рукава и на овој линији 3 одузмемо 3 см. на ниже за дубину да извадимо доњи рукав, као што се види на подели XV.

XV. Подела. Изведемо линију за доњи рукав. Од тачке Р одузмемо 3 см. и наниже спустимо до 3^е лин. на којој је обележена дубина доњег рукава. Од тач. Р удаљено за 3 см. од ширине силази на ниже доњи рукав правом линијом до лакта до тач. А. На линији М доле свакад одузмемо 3 см. да буде рукав краћи напред него позади.

XVI Подела представља нам готов ушивен горњи са доњим рукавом. Тако да се види шав и прелом од горњег и доњег рукава.

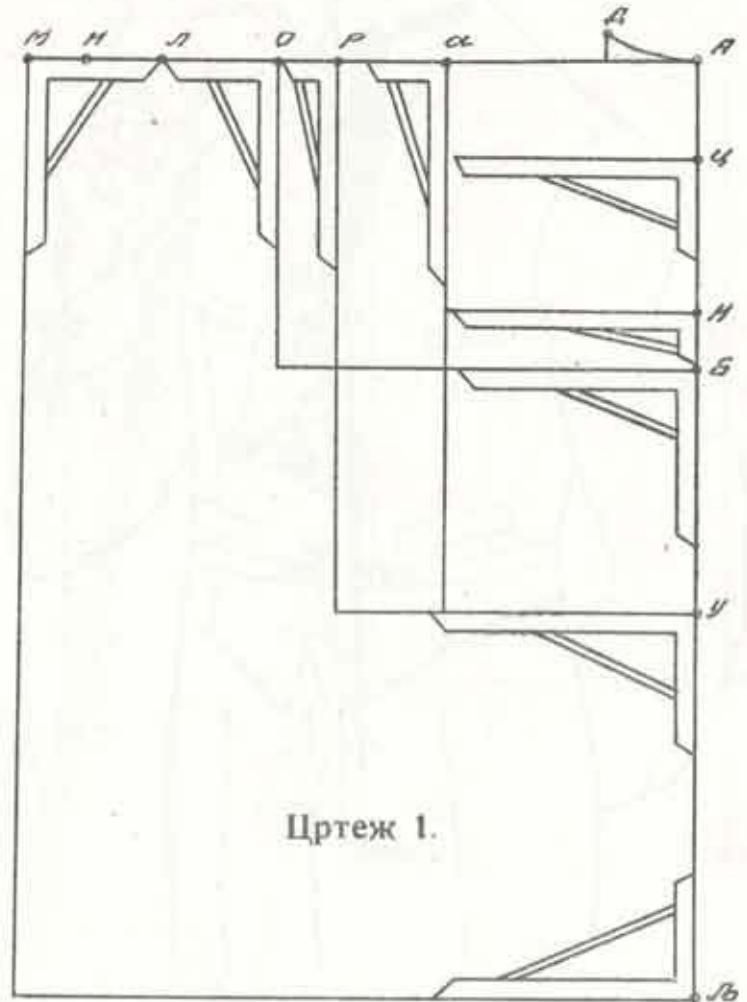

Слика 1.

Овде видимо једну правилно развијену особу,
за коју смо узели меру за пруслук.

Помоћу оваке основе (линије основе) за један прслук израдимо поделу по узетој мери и када је подела основе готова, као што смо учили за сако (капут) — ми од ове основе извадимо ПРУСЛУК по узетој мери за отвор пруслука и дужину. А према мери одмах видимо како је развијена особа.

ПРСЛУК

Цртеж 1.

Ове су основне и главне линије код кроја, помоћу којих се изводи напр. сако један ред и два реда, иберцигер, зимски капут, жакет, геро, кајзерок, са малом променом само код тач. И. Такође и израђује се ПРУСЛУК

ОСНОВА ЗА ПРУСЛУК.

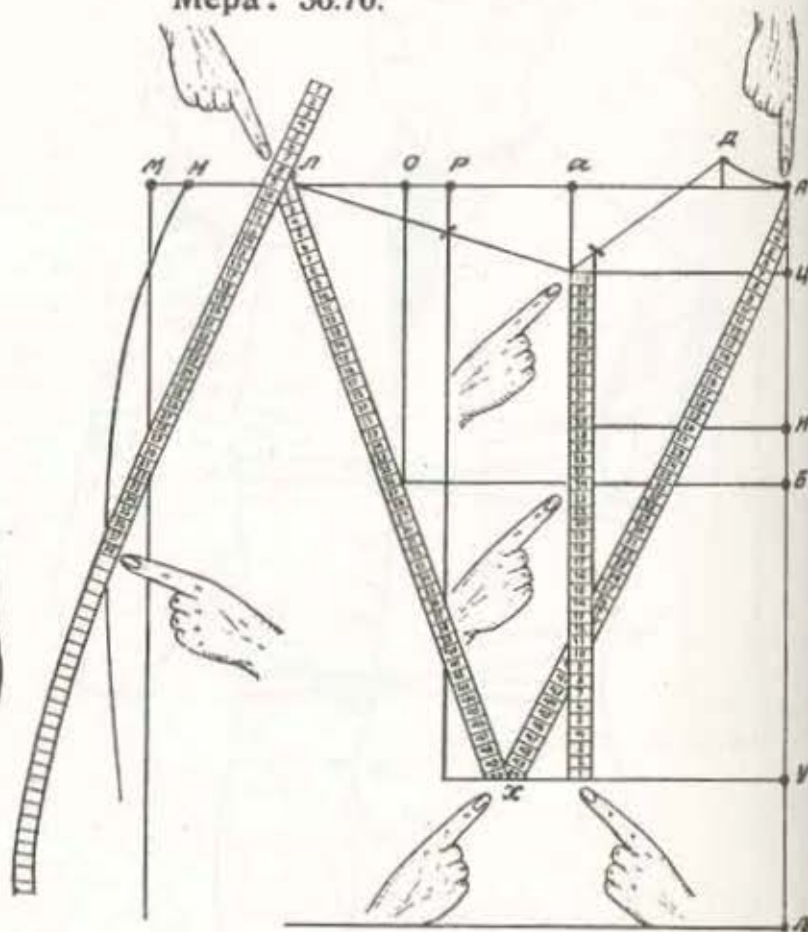
Слика 2.

Мера за ПРСЛУК узима се дужина отвора напред и цела дужина до доле, а све друге остале мере употребљујемо од горњег капута, за основне линије кроја. Дужина отвора узима се од средине врата од тачке А преко рамена до саме средине напред колико оћемо отворен да нам је прслук, и одавде пустимо сантиметар наниже право до краја дужину коју пуштамо. Ова дужина одређује се од струка напред од струка наниже за 12 см. Тако да последња рупица буде за 4. смнаниже од копче на панталонама. Овде нам слика показује узимање мере до отвора прслука напред, која узета 36 см.

ПРСЛУК.

Подела I дужина отвора напред.

Мера: 36.70.

Цртеж 2.

Када нацртамо основу кроја онда измеримо дужину иза руке и дужину испред руке. Ове две мере морају да су тачно узете. Меримо од сред. лин. код тач. Б ширину прса и пустимо до грудне линије више свакад 5 см. Исто тако меримо ширину у струку сред. више 7 см. не као код капута кратко. Затим измеримо дужину преко рамена, шав, за леђа и предњи део и повучемо праве линије за рамена предњег дела и леђа. Од тач. Л напустимо навише колико имамо у изрез око врата на леђима и пустимо од тач. Л наниже до грудне линије дужину отвора прслука напред.

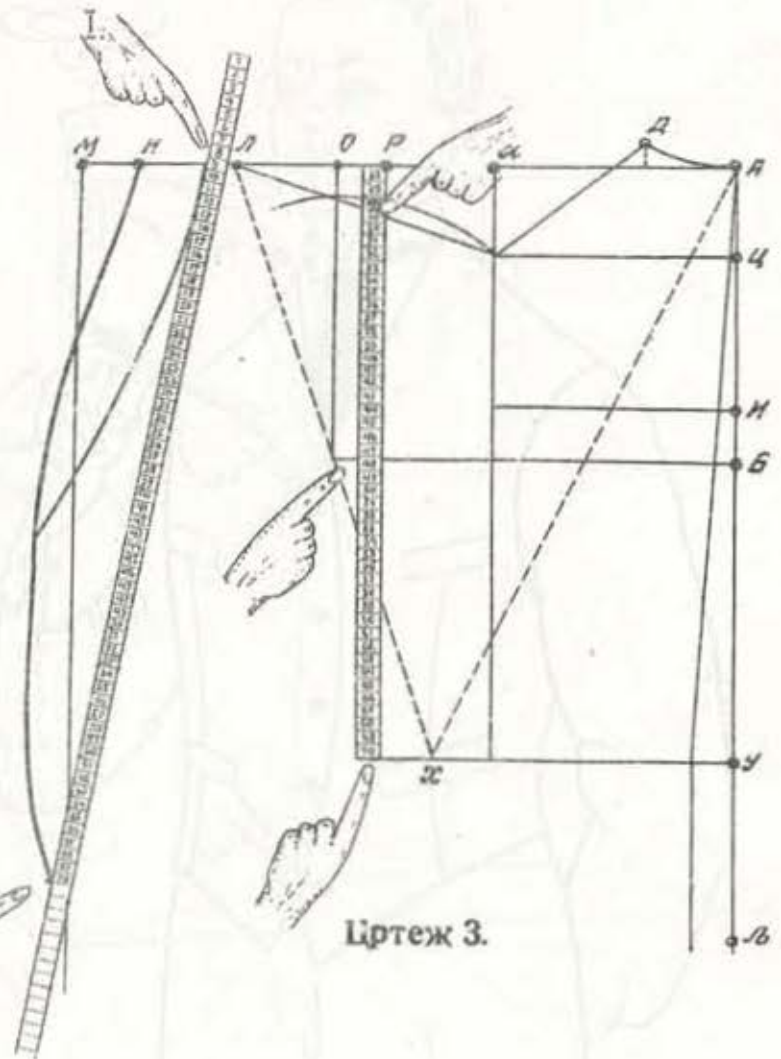
ПРСЛУК.

Подела II. дужина прслука
цела напред.

МЕРА: 36.70.

Слика 3.

Цртеж 3.

Код пруслука мери се ширина у средини линије за леђа и више свакад одузете ширине за 5 см. преко прса а седам у струк више пустимо и изведемо грудну линију од тач. Л преко ове тачке означено за ширину.

Целу дужину ПРСЛУКА меримо од тач. А. наниже до испод кајиша у струку за 12 см. дуже свакад од струка

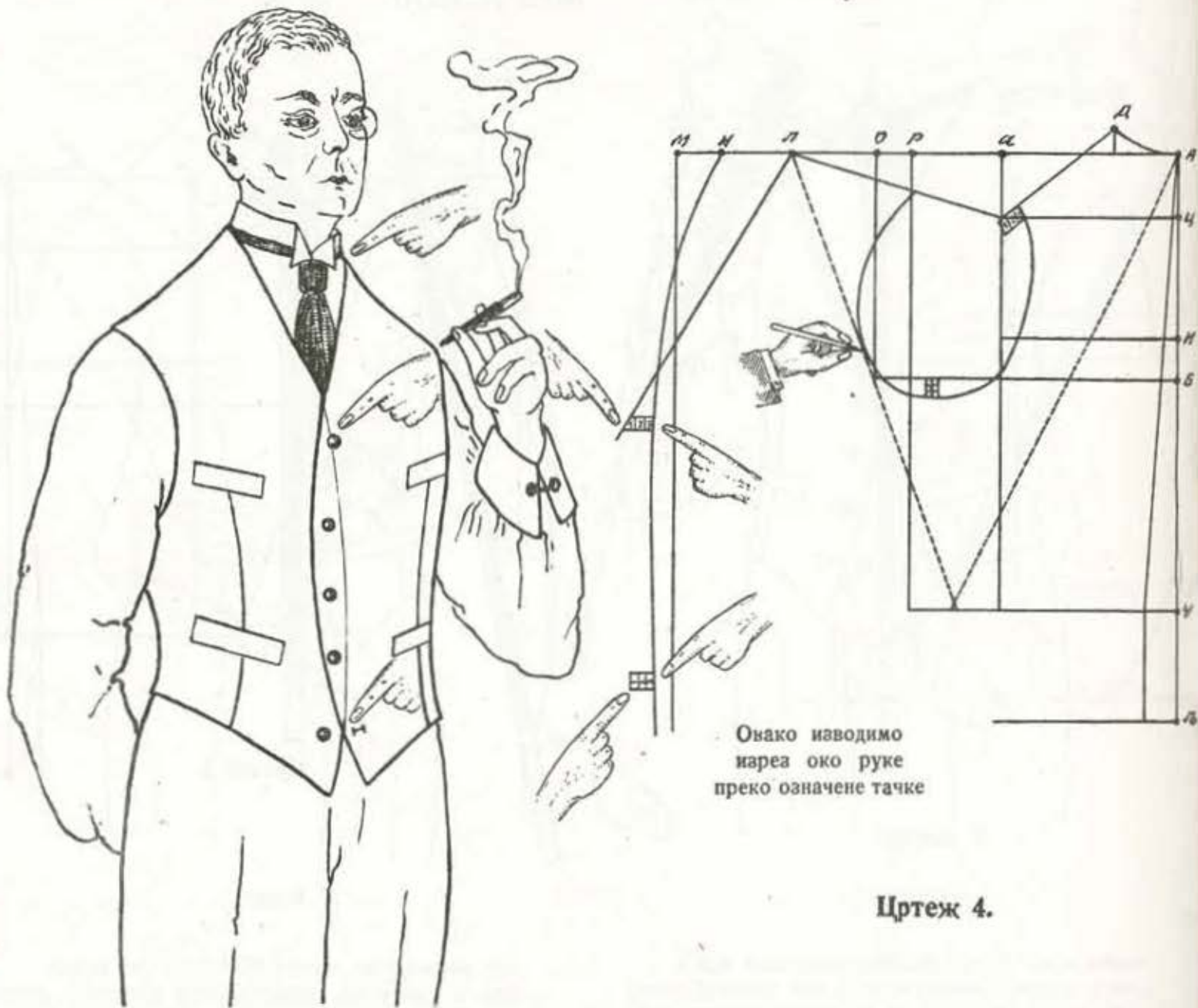
Ова се мера узима од тач. А преко рамена право до дела на средини.

Овде је узета мера 70 см. дужина напред до доле, до краја прслука

Када смо на основи кроја пустили од тач. Л. дужину отвора напред на грудној линији и забележимо тачком, онда исто код тач. Л одузимамо 7 см. колики је изрез око врата на леђима свакад се одузима код тач. Л и пустимо право наниже сантиметар на грудној линији и забележимо дужину прслука узету целу до доле са тачком као што нам руке бр. 1 и 2 показује.

ПРСЛУК. Подела 3 изрез око руке и додаток за преклоп прслук напред.

МЕРА: 36.70. Остала мера узима се од капута за ширину и дужину струка само се узима напред джина.

Цртеж 4.

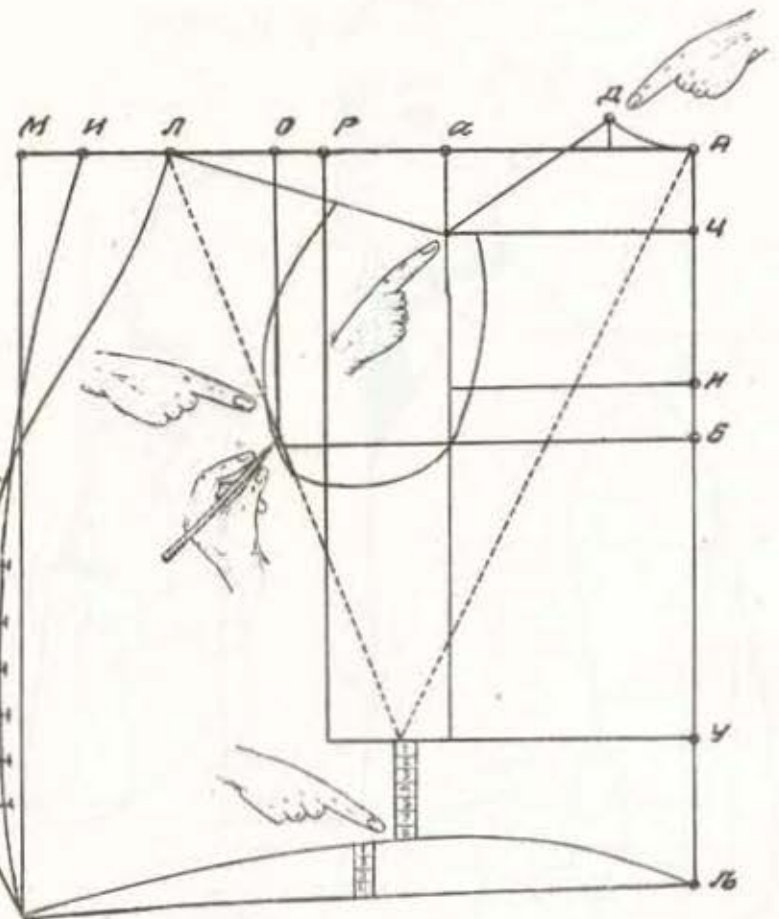
Слика 4.

Изрез око руке добијемо када одузмемо од лин. мало а — 3 см. да буде раме на леђима уже на линији И одузмемо од линије мало а — 2 см. унутра до 3 см. испод линије Б, а на средини између линије мало а и О, — у ширину за изрез око руке — пустамо на ниже на самој средини од линије Б — 3 см. доле. Од тачке Л. преносимо ширину исту рамена коју имамо код леђа за предње раме и пустимо од тачке Л на линији за предње раме ширину рамена од леђа коју смо узели и свакад мање за 1 см. пошто се предње раме свакад мало извлачи да боље лежи на рамену уз крагну. Додатак за пруслук на 1 ред пушта се од грудне линије 3 см. да када се направи рупице на левој страни удаљене од кроја за $1\frac{1}{2}$ см. и дугмета кад дођу на десној страни удаљена од кроја за 2 см. до 3, онда кад закопчамо пруслук у коме дође још постава и цвишик — мора да је сасвим слободно на телу да одозго лежи и да не затеже кад се закопча да исправи борс.

ПРСЛУК. III Подела. крај (кант) на предем делу и дужина доле.

Слика 5

цртеж 5.

Крај прслука израђујемо од тач. Л наниже до отвора прслука напред обележимо свакад 3 см. а то је за преклоп; сад силазимо наниже у мало округлој линији до предпоследње рупице где ће бити прслук само закопчан тако да последња рупица не буде поштоје удаљена више тако да се не може закопчати а то је по новој моди. Ово дугме не закопчава се, ако желимо да и ово дугме закопчавамо онда до њега силазимо право на ниже за 3 см. од грудне линије и наниже силазимо од ломњено до грудне линије.

Тако добијемо мали отвор (шлиц). Овим одузимањем од 3 см. силазимо до грудне линије. Дужина доле пушта се од линије Љ на средини између линије мало а и р. подигнемо на више 5 см. или од линије У спустимо наниже 7 см. и сад од тач. Љ подижемо навише мало округлом линијом до ови 7 см обележимо испод руке испод струка и наниже се спуштамо до краја напред. За отвор напред на десној страни додаје се свакад шире за дугмета, да се ушију од краја шире за 2, см. од отвора напред

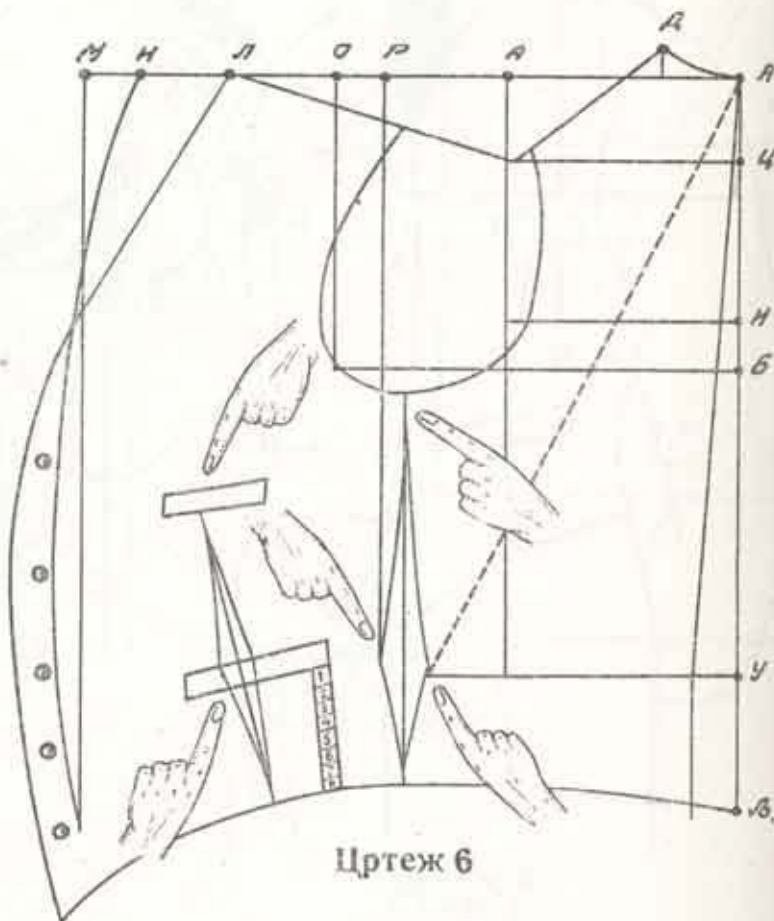
ПРСЛУК V ПОДЕЛА.

Усечак испод руке који одваја леђа од предњег дела, и усечак за прса да добијемо струк напред изводимо и џепове горње и доње

МЕРА: 38.70.

Слика.6

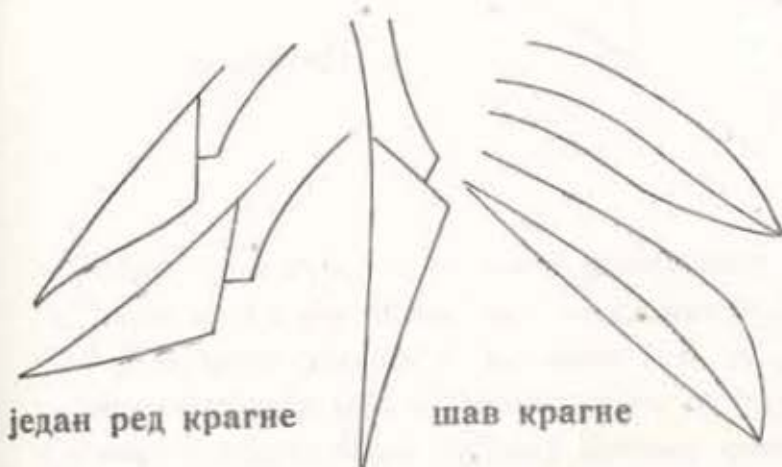
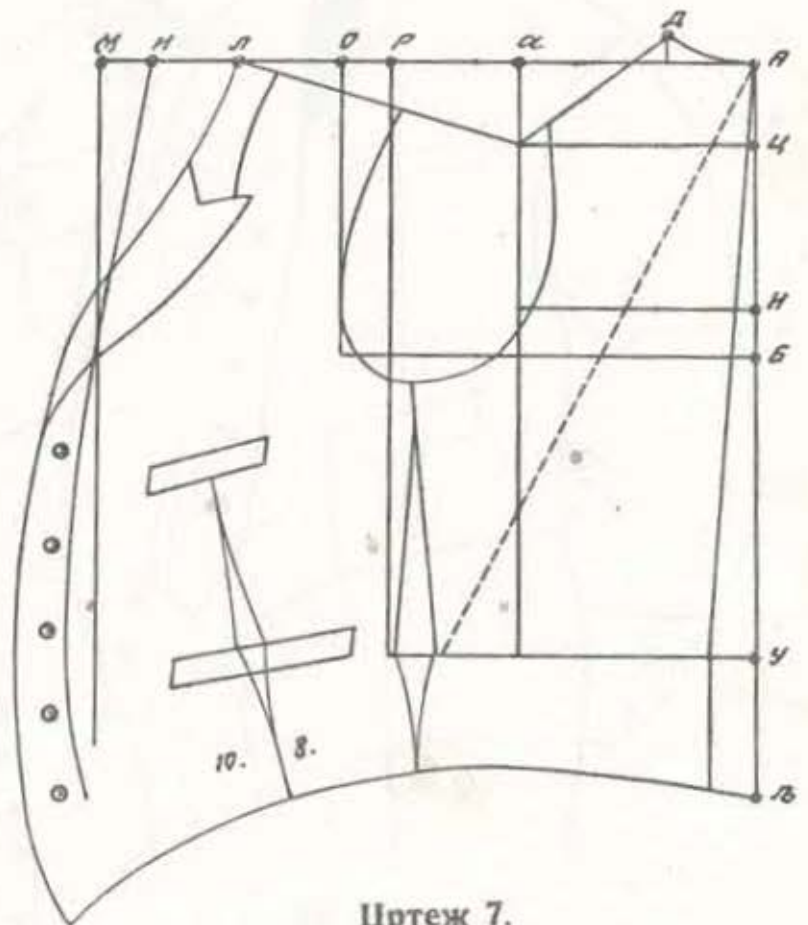
Цртеж 6

Усечак добијемо испод руке кад поделимо изрез око руке на пола и два см. више узмемо од ове пола напуштамо да буду пира за 2 см. леђа од предњег дела овде пустимо праву линију на ниже до доле. У струку обично свакад узима се за овај усечак по 1 ипо см. за сваку страну од ове праве линије на 1 ипо см. за леђа 1 ипо см. за предњи део и изведемо од изреза око руке на ниже усечак, који од изреза постепено неприметно силази и одвајају се једна од друге. На 5-7 см. наниже и шири се до струка а од струка опет се спајају до линије целе дужине. Усечак на прсима пустамо од средине доле или за 3 см. ближе задњем шаву ил на самој средини до струка узмемо 3 см за сизон и то: 1 ипо см. с једне стране и 1 ипо с друге стране може да изведемо право до прсију и завршава се на самим прсима, где се обично меће горњи џеп.

За овај усечак одузимамо свакад од праве линије која на средини по 1 см. и изводимо усечак, да се довршава горе и доле са свим оштро. Доњи џеп пуштамо у висини позади 8 см. напред 11 см. од овога џепа навише пустимо горњи џеп у висини до прсију споља пустамо 1 см. више струка лајсна пуста се четвртина прсне ширине више 1 см. а горња 3 см. мање од ове ширине доњег џепа.

Прслук на I ред са ревером (шпиц фазон)

Овај се прслук кроји као и прслук без ревера, само доле где се закопчава напушта се од 1 ипо см. да ревер имамо ушити и када га преврнемо, да се штоф (тканина) при крају види, а не постава од ревера.

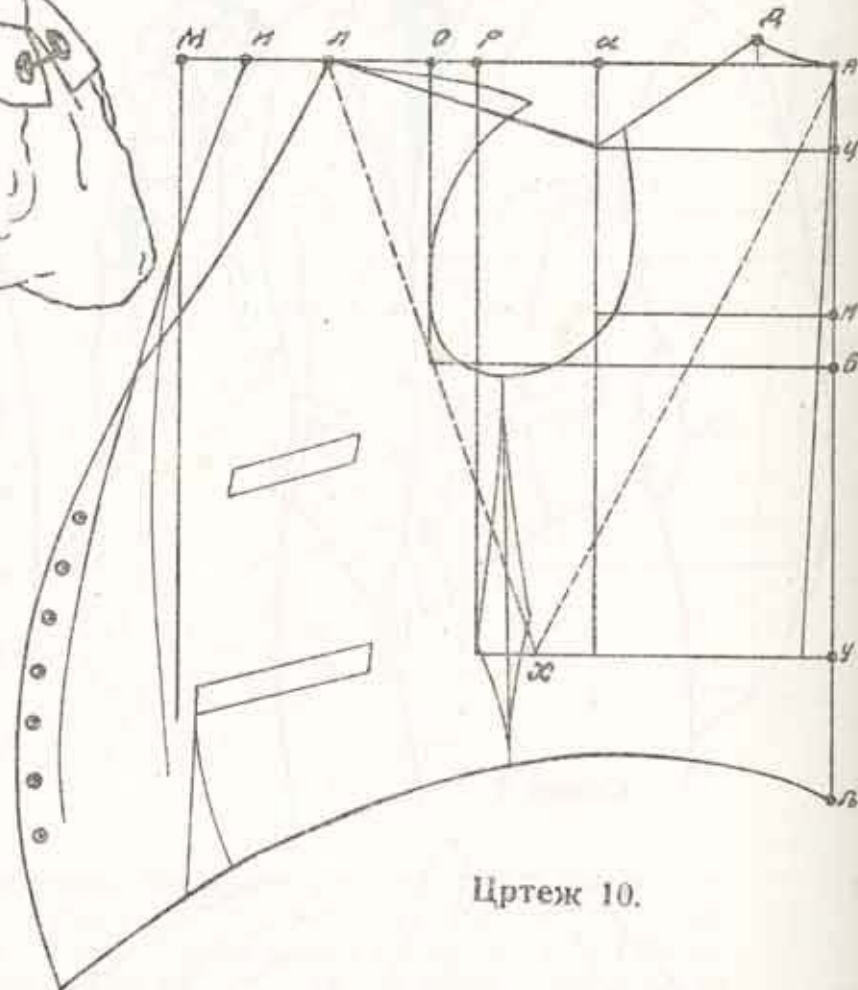
Ревер се извади по журналу.

ПРСЛУК

на ред трбушатог.

Слика 10.

Цртеж 10.

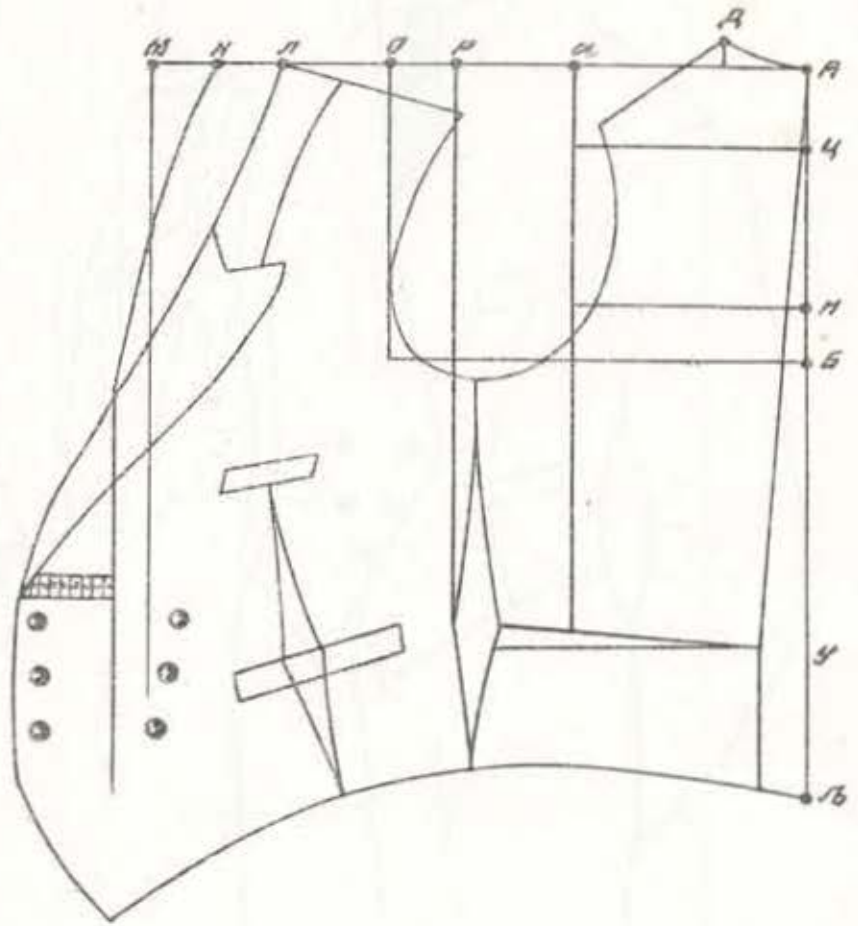
Овај се прслук кроји као нормалан, само усечак прави се за трбух и то: мера као што се види од џепа краја напред силази наниже до доле или се одузме на сизон овако, као што видимо на слици и расечемо од џепа позади да се направи отвор за трбух колики је потребан према одузетом усечку на мустри напред и када се састави овај шав добијемо трбух на прслуку, а у овом шаву ушијемо (лајсну) парче за џеп, и овим је готов прслук, кој не мора напред да се расече већ позади у џепу.

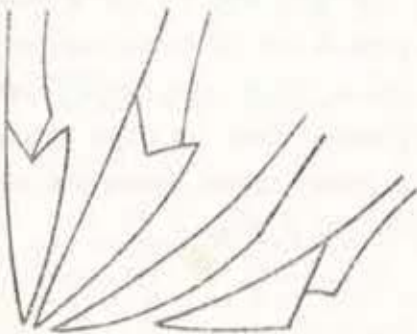
Слика 8.

Прслук на II реда.

Прслук на два реда са ревером
(шпиц фазон).

Цртеж 8.

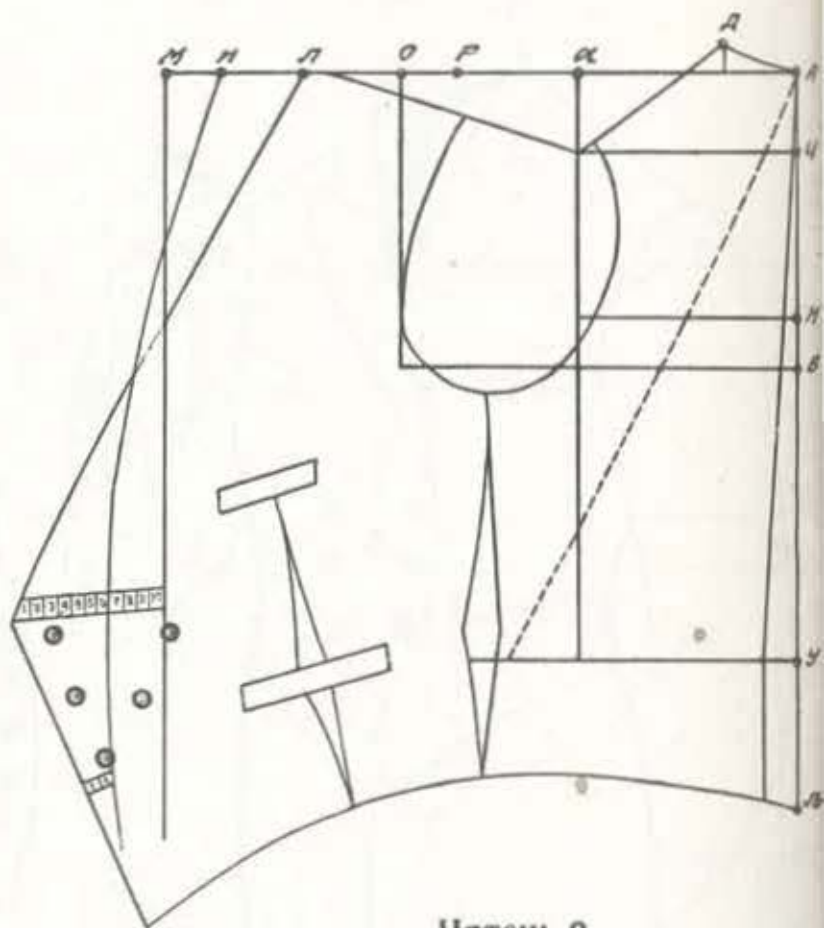

Овај се прслук кроји као и прслук на I ред са ревером; напустимо исто 1 и по см. код отвора ревера где се закопчава, само за овај прслук додајемо за преклоп од 8 до 10 см. и тако добијемо преклоп кој прелази један преко другог од грудне линије 10 см. до 8 см.

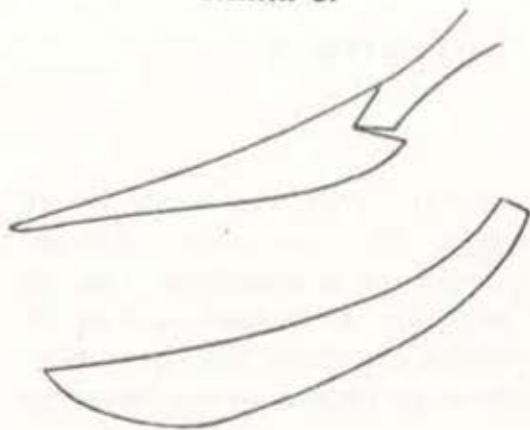
ПРСЛУК „НАПОЛЕОН“ на II реда.

Слика 9.

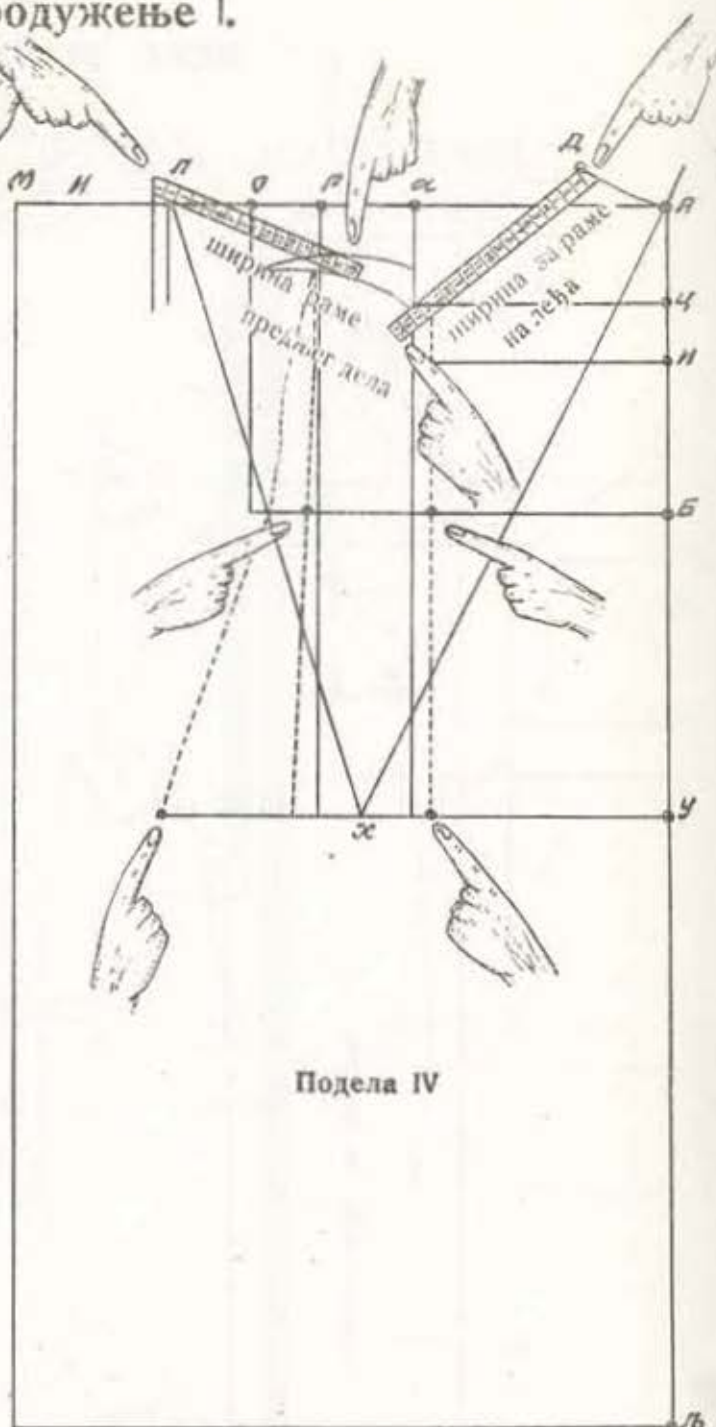
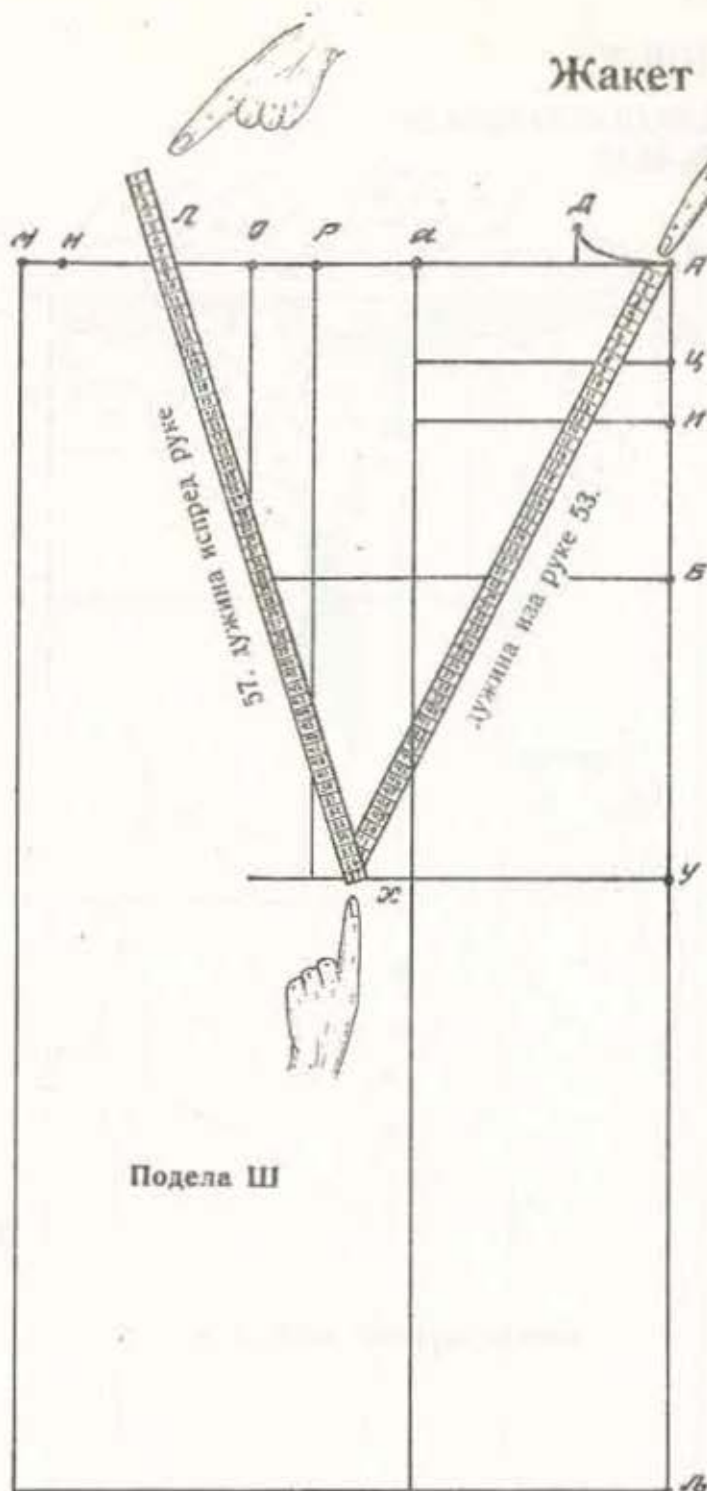

Цртеж 9.

Овај прслук кројимо, као и прслук на I ред без ревера само на горњем делу код отвора додајемо за преклоп 10 см. а доле остаје као на I ред. 3 см. У томе овај неједнаки додатак прави једну нову форму горе широко, а доле узано. Тако да горе имамо 2 реда дугмета, а доле једним дугметом завршава овај прслук на 2 реда.

Жакет продужење I.

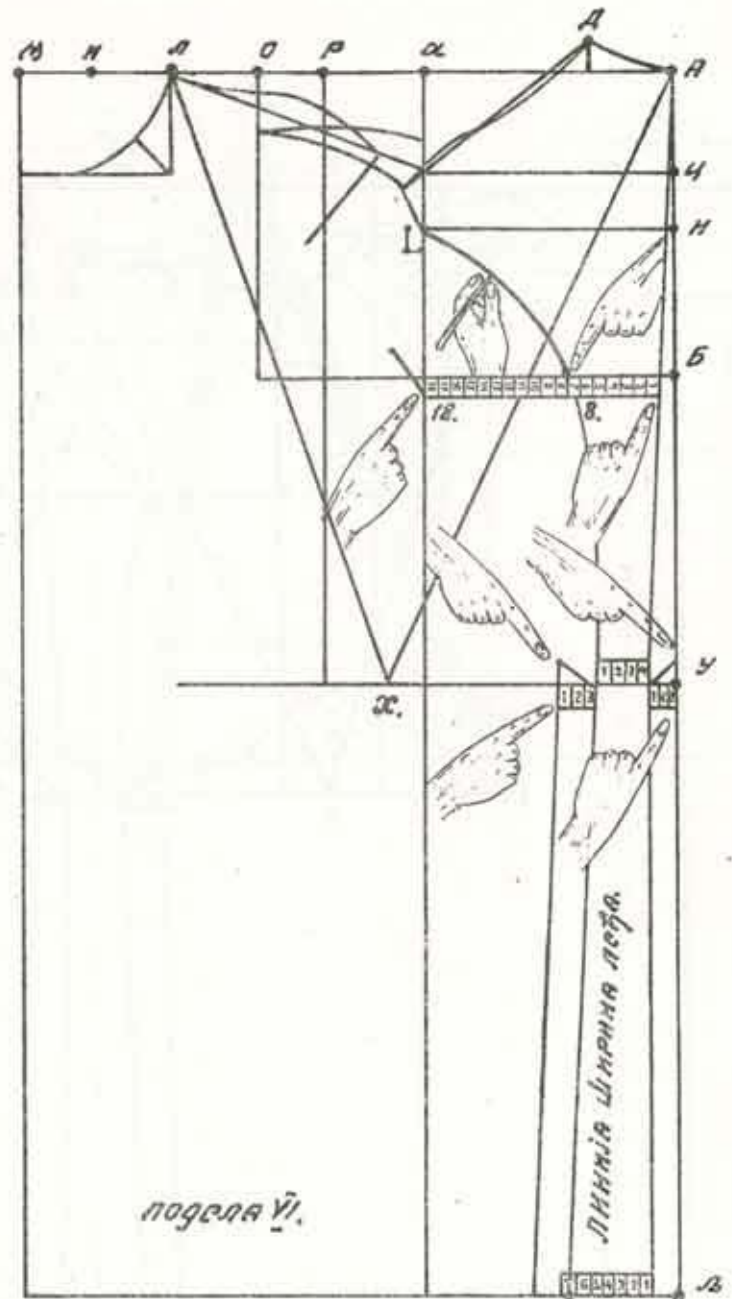
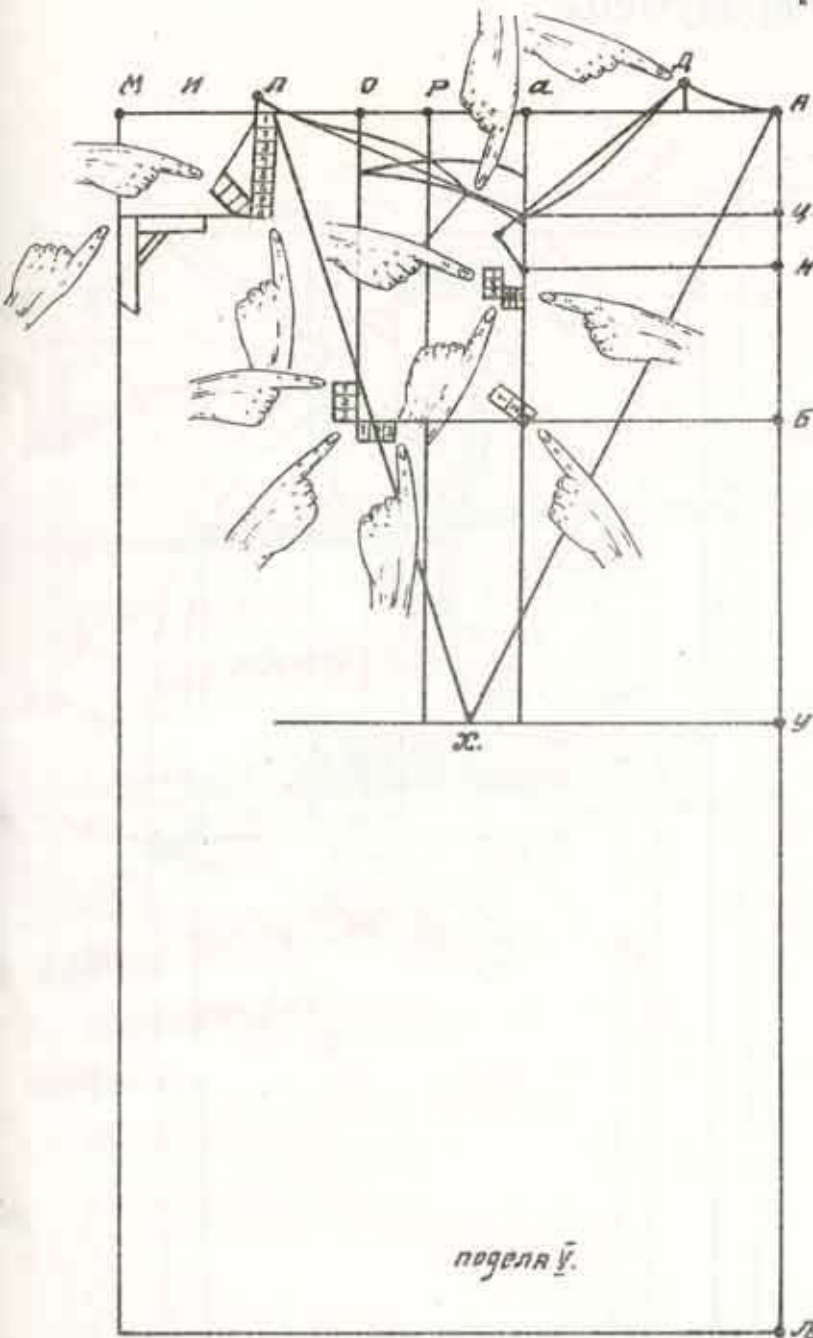

Од тач. А до тач. Х пустимо дужину иза руке коју смо узели, ова дужина иза руке мора свакад да је тачно узета и кад је пустимо од тач. А да дође тачно на струку, а између линије а и Р, на самој средини. Ако ова мера не пасује, кад измеримо од тач. А до средине у струку између линије Р и а, значи да мера није добра и оваком мером не можемо цртати јер цртеж постаје нетачан.

Ова мера показује да ли је особа права, погнута или затурена, када се ова мера слаже, онда пустимо слободно дужину испред руке и код тач. Л одузимамо колико имамо у изрезу око врата мање 1 ипо см. за ушивање шавова на рамена и то овако: метемо сантиметар напр. на 57 см. и одузмемо код тач. Л 5 ипо см. пошто нам је изрез око врата 73 см. а то је трећина ширине леђа више 1 см.

Од линије У и лин. а где се укрштавају ставимо крај сантиметра код овог укрштења и подигнемо навише до лин. Б, где се укрштава са лин. а видимо да ли нам се слаже мера до првог кајиша испод руке и то до горње ивице, и до кајиша, узету. Одавде меримо навише до дужине узете до шав на леђа и то забележимо на лин. а једном тачком, преко ове тачке пустимо свакад ивицу косу од тач. Д и свакад дужу за 2 см. преко лин. а, и ова тачка послужи за шав за рамена у висину. Од линије У где се укрштава са линијом Р, од овог укрштења меримо дужину коју смо узели до кајиша на предњем струку и меримо на више до угла Р-Б дужину коју смо узели до првог кајиша испред руке преко рамена. Када ова мера одговара, онда меримо у продужењу на више на лин. Р до узету меру за шав на рамену и повучемо полукруг од лин. а до лин. О. Сад метемо једну тачку на линији у струку у правцу од тач. Л и повучемо полукруг у истој дужини као и први полукруг. Од тач. Л пустимо линију и од тачке Д пустимо.

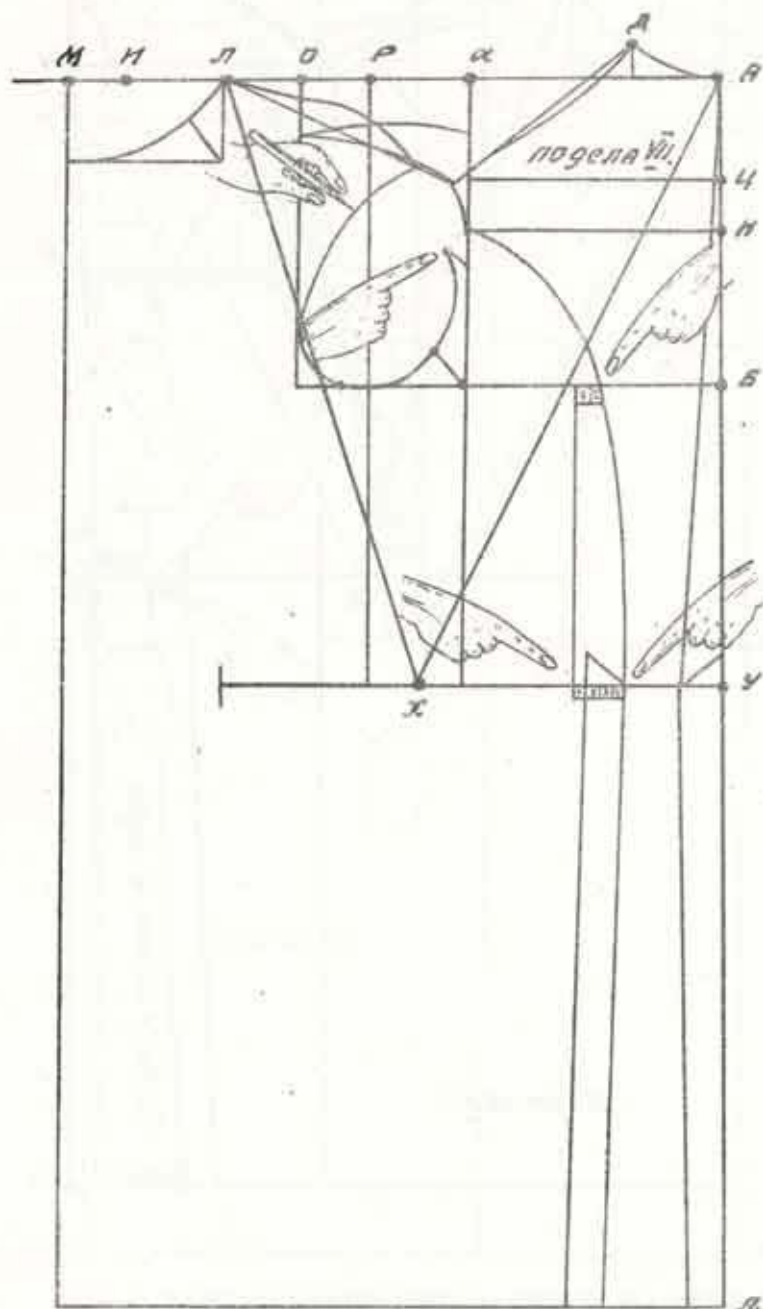
Жакет продужење

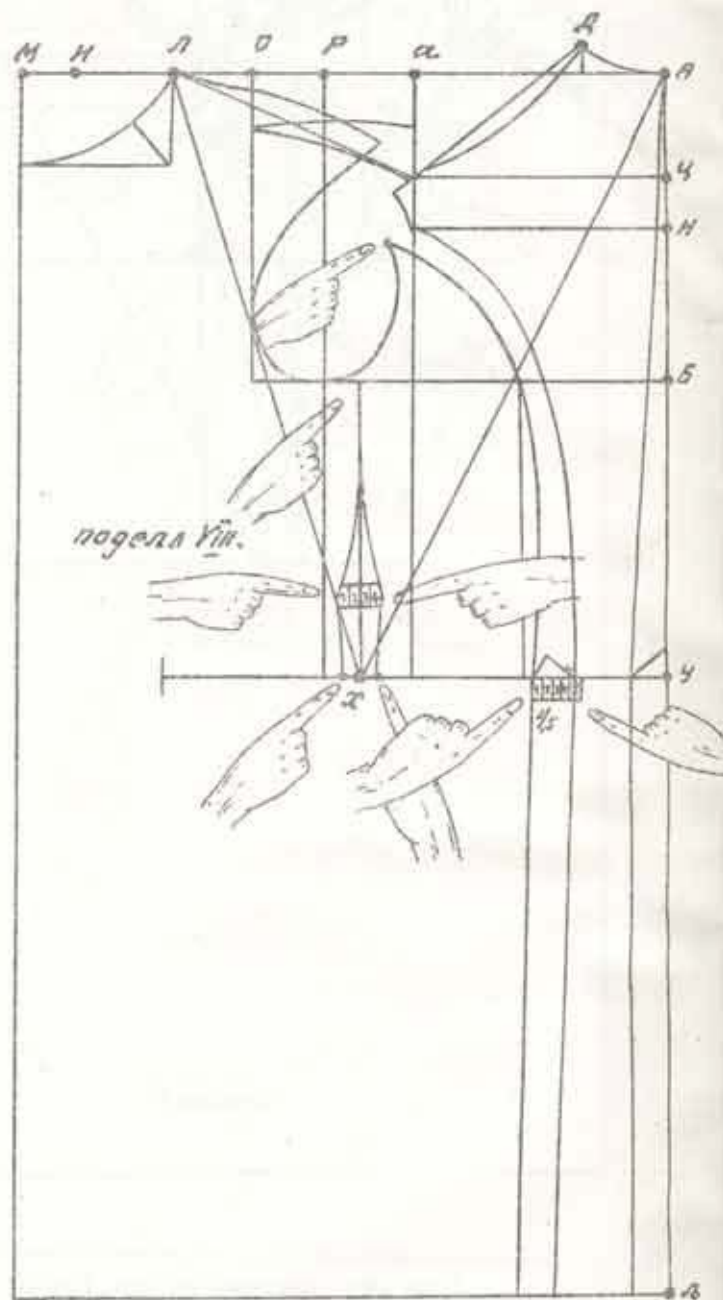
Када смо пустили од тач. Д и од тачке Л линије за рамена — онда меримо од тачке. Д ширину рамена леђа која су свакад дужа за 2 см. преко лин. а и ову исту ширину преносимо од тач. Д на линију предњег рамена само краће свакад за 2 см. пошто се предње раме јер извлачимо предње раме да боље стоји уз врат код крагна. Сад обележимо из угла О-Б=3 см. на лин. О и 3 см. на лин. Б. Од угла А-Б обележимо 3,5 см. косо навише. На лин. И спустимо косу линију малу за ширину леђа. Од линије И пустимо 2 см. наниже и 2 см. у ширини од лин. а и забележимо тачку одакле ће крај кајзершита да дође изведемо форму рамена предњег и задњег дела и изрез око руке преко означене тачке. Од тач. Л учврштено спуштамо наниже дубину за изрез око врата на предњем делу пустимо свакад од тач. Л наниже $\frac{1}{2}$ дубине од првог кајиша и вежемо из правог угла и из овог угла подигнемо 3 см. у висини косо и од тач. Л учврштено вежемо наниже округлом линијом до тач. М.

Између полукруге за раме нађемо средини и од ове средине изведемо линију за раме, на предњем делу и од тач. Д мало извадимо оспод праве линије — округлину за леђа. Од т. У одузмемо 3 см. и од т. А пустимо линију до ови 3 см. и наниже право до тач. Љ исто удаљен за 3 см. Ово је линија за средину леђа. Од ове линије у струку пустимо свакад $\frac{1}{4}$ ширину струка за ширину леђа у струку. Од линије средине леђа на лин. Б меримо до лин. а поделимо на пола и мање 1 см. од пола бележимо за ширину леђа од линије средине леђа. А то је овде $18:2=9-1=8$ и сад изведемо линију за леђа од лин. И пуштамо се наниже у округлој линији преко тач. 8 см. и наниже пуштамо се до т. 5 см. у суруку — ширина леђа и доле, код тач. Љ за 2 см. шире пустимо линију за ширину леђа. За фалту на леђима пустимо свакад по 3 см. и за отвор на средини пустимо 3 см. да прелази од средине шави да се не отварају доле леђа.

Жакет продужење

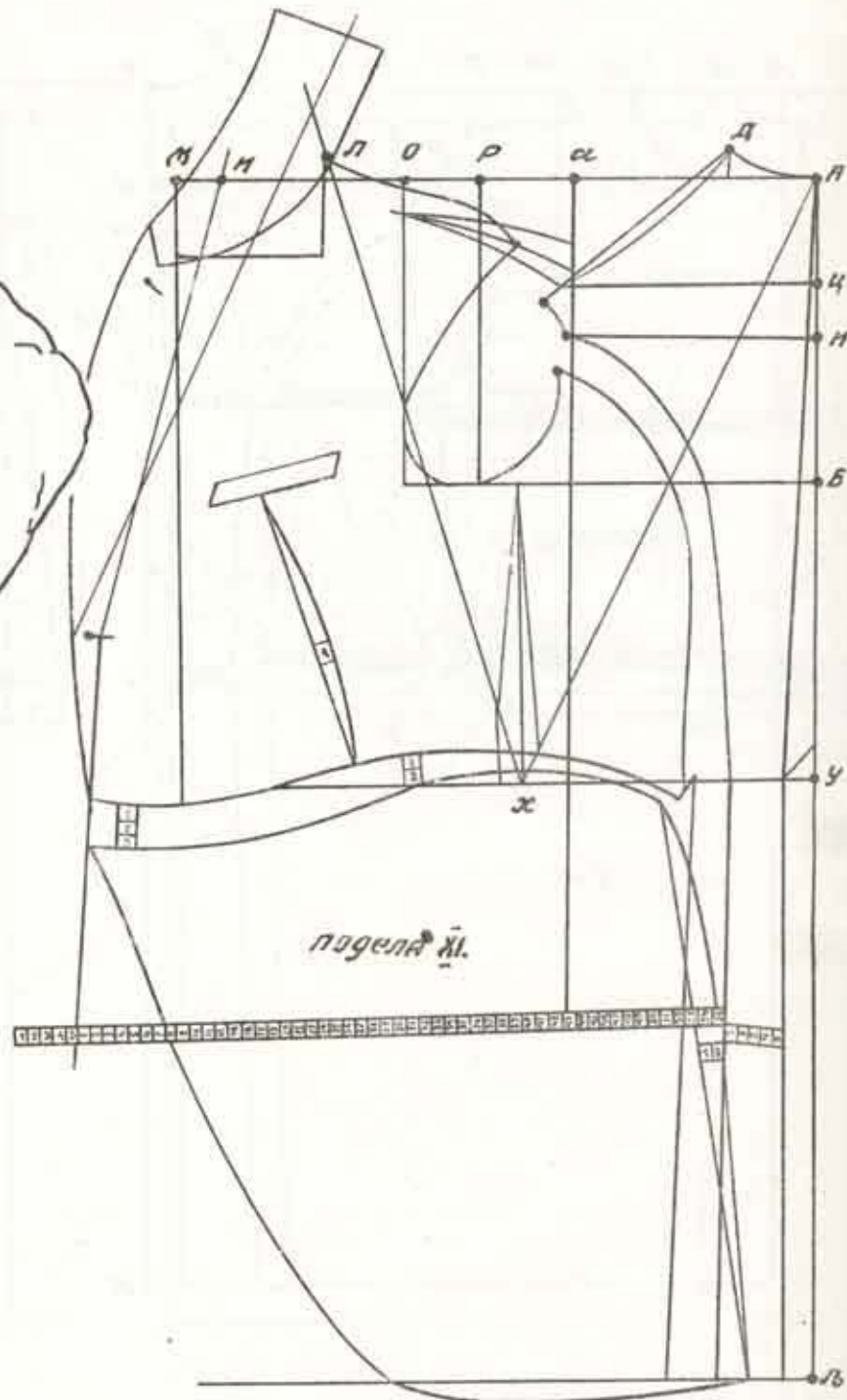

Од кроја рамена предњег дела спуштамо се наниже за изрез око руке и то: од краја ширине рамена до тачке 3 см. на лин. О одавде наниже до тач. 3 см. на лин. Б и одавде се постепено навише пењемо до тач. 4 см. подигнуте на угла а-Б и навише до тач. 2 см. удаљено од лин. мало а и 2 см. спуштамо од лин. И. Од ширине леђа у струку одузмемо између леђа и предњег дела да буде свакад разлика од $\frac{1}{10}$ струка ширине и на лин. Б од лин. ширина леђа одузмемо 2 см. и вежемо правом линијом наниже до тач. $\frac{1}{10}$ ширине у струку. Помоћу оне линије изводимо линију за (кајзершнит) кајзершнит је парче које везује леђа и предњи део да се добије струк и форма лепа права (леђа). Ми немамо име на српском језику за ово парче (кајзершнит.)

Од пуштене тачке за 2 см. од лин. И спуштамо се наниже до линије која је удаљена на 2 см. од линије ширине леђа на лин. Б и овде силазимо постепено у малој округлини до доле. Од линије О до лин. а ширину за изрез око руке поделимо на 3 једнака дела и пустимо праву линију наниже до доле. Од ове линије с једне и с друге стране одузмемо по 1 ипо см. у висини 7 см. од струка и наниже идемо више право тако да на линији у струку одузмемо с једне и друге стране 1 см. ове праве линије и изведемо постепено од изреза око руке наниже усечак између предњег дела и (кајзершнита) парчета.

ЖАКЕТ продужење. (ШОС).

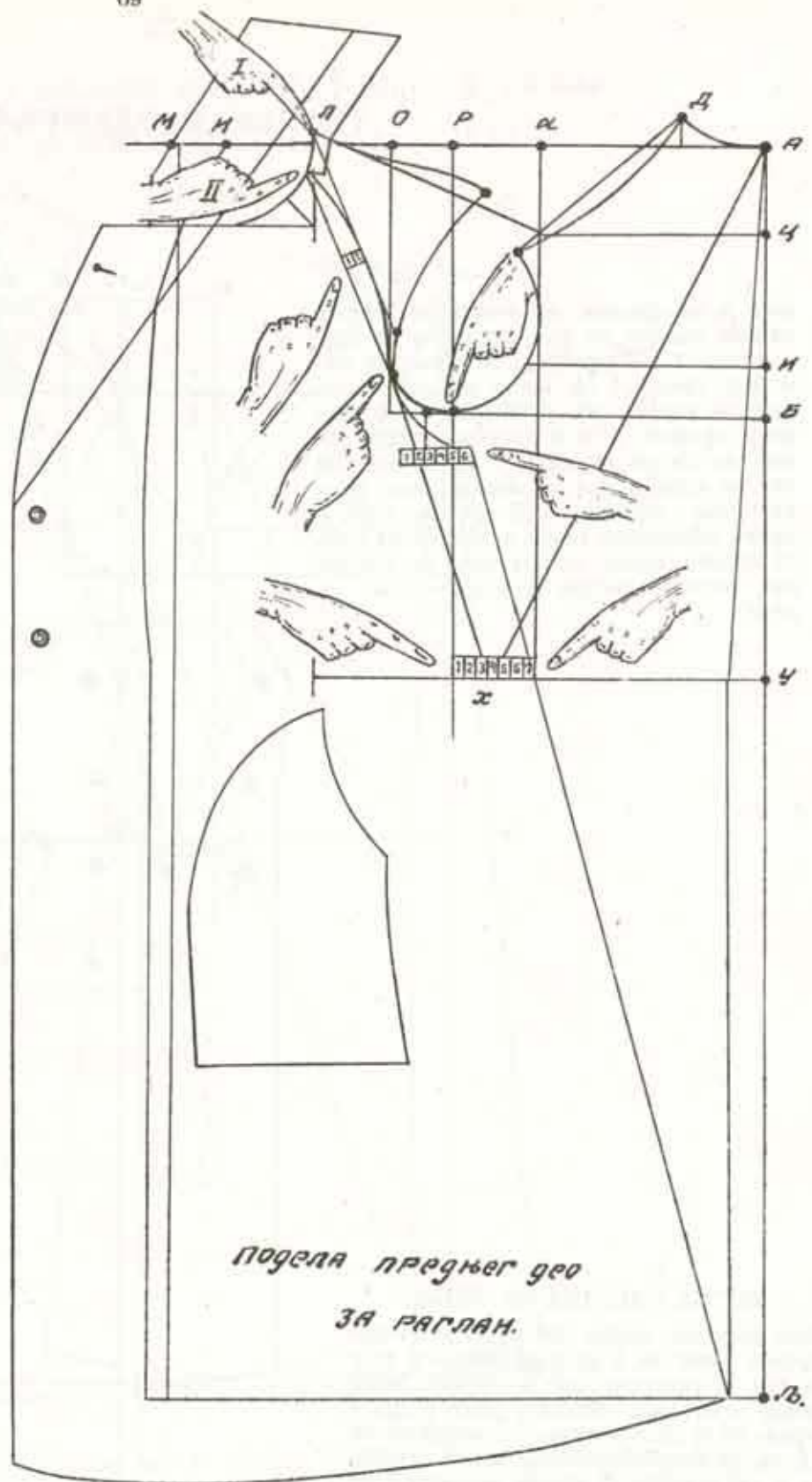

За жакет израђујемо (ТШОС) парче, које иде од струка наниже, немачки се зове ШОС, а српски — пеш. Од грудне линије пустимо праву линију наниже за 20 см. од које меримо ширину кукова. Обележимо једну тачку на овој линији и пренесимо ширину леђи коју имамо овде 5 см. код ове тачке и пустимо ширину око кукова коју смо узели. Напр.: Ширину леђа 5 см. Ови 5 см. ставимо на линију грудној и пустимо 50 см. ширину око кукова више 3 см. и забележимо једном тачком, од краја кајзершнита пустимо наниже праву линију преко ове тачке и на 20 см. од струка наниже на овој правој линији пустимо шире 1 ипо см. и преко овога сантиметра и по изведемо мало округлу линију до доле. Од краја кајзершнита пуштамо за један см. ниже забележимо тачку на усечку испод руке и кајзершнита одузмемо 2 см. и напред одузмемо 3 ипо см., а ово одузимање добијемо кад одузмемо ширину од струка и ширине преко кукова и ову разлику поделимо на 5 дела. 1 део метемо од краја кајзершнита наниже $\frac{1}{5}$ испод руке, код усечка $\frac{2}{5}$ пустимо наниже а напред с краја пустимо $\frac{2}{5}$ — $\frac{1}{5}$. За форму (Шоса) пеша напред округлину извадимо према журналу обично на $\frac{1}{2}$ доле ширина шоса силази се или нешто мање од пола. Овим је готов пеш за жакет, као и цео жакет сад имамо, За усечак на прсима поделимо предњи део у струку од шави од испод руке до краја напред на 3 дела и узмемо једну трећину која је ближе усечку испод руке: одавде подигнемо праву линију навише и то на самој средини прса или на средини горњег ђеца. На ову праву линију одузима се само са једне стране 1 см. а друга остаје прava линија за шав. Крајна се израђује као и код остали капут.

РАГЛАН.

Мера: 24.48.100.48.20.19.49.78.32.
57.53.24.40.61.84.45.53.

Раглан је капут горња хаљина са рукавима који полазе од крагне преко рамена наниже; ови су капути прво кројени и рађени у Енглеској, као капути практични за кишу доцније кад се пренело свуда у Европи и видела се његова практична и добра особина. Због своје ширине, онда се почео и израђивати и од тканина (штоф) тако да је данас постала најмодернија горња хаљина код мушког и женског одела. За Раглан цртамо основу кроја капута само дужег према мери и када нацртамо целу основу и пустимо ширину око прса више 7 см. и ширину око струка више 9 см. онда пустимо преклоп за 2 реда ако је по журналу 14 см. изведемо ревер за Раглан: сад од тач. Л учвршћено свакад без разлике одузмемо наниже у изрезу око врата 2 см. и то од тач. Л силазимо наниже као што нам руке 1 и 2 показују.

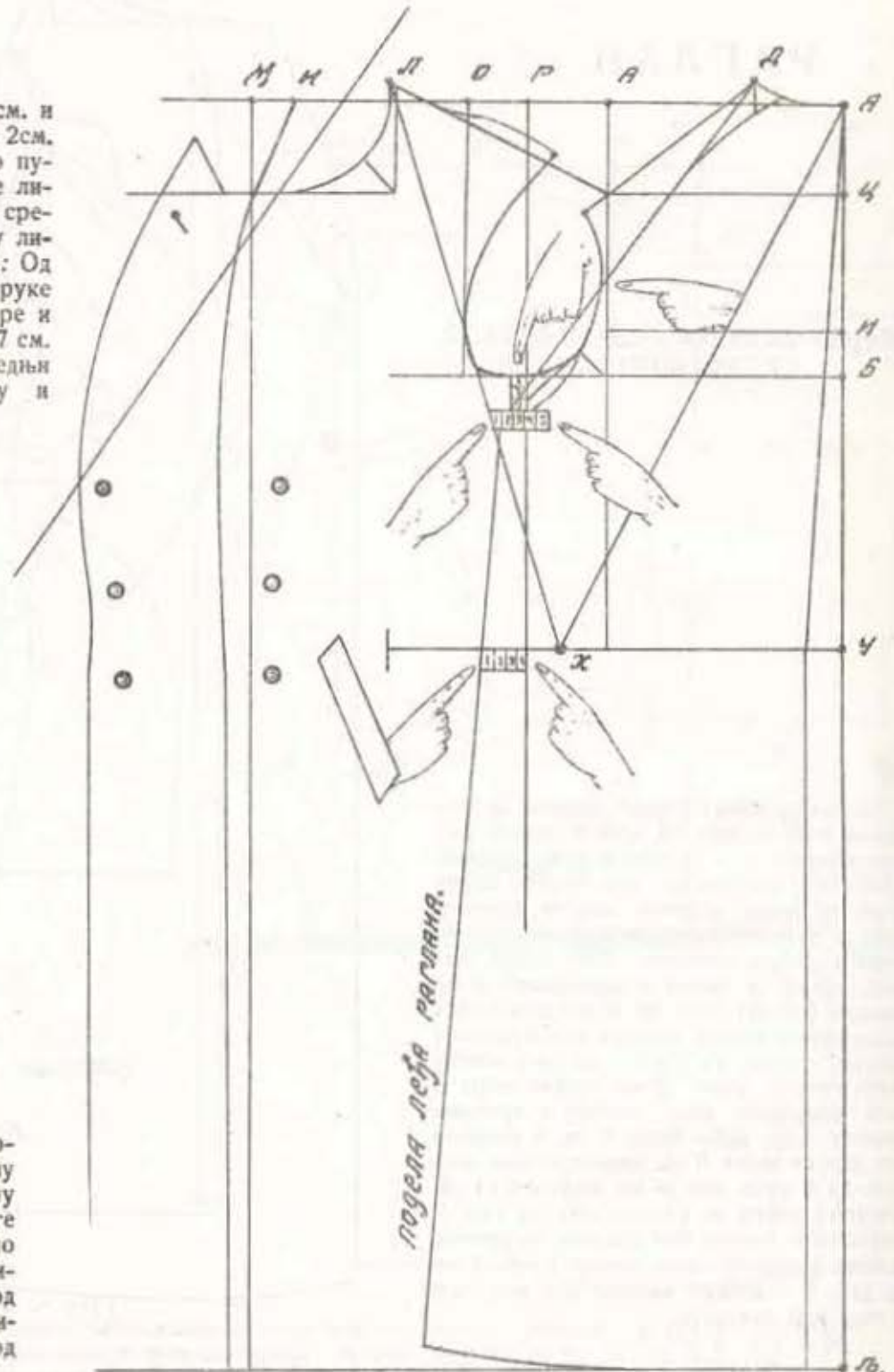

ПОДЕЛА ПРЕДЊЕГ ДЕОА
ЗА РАГЛАН.

Поделитемо од тач. О до тач. а ширину за изрез око руке на 3 дела и прву трећину од лин. О узимамо и спустимо наниже од линије Б за 3 см. обележимо тачку од изреза око руке; од спуштене тач. Л у изрезу око врата; линију вежемо овом косом линијом до изреза око руке и сад ову линију поделитемо на пола и на самој половини подигнемо за 1 см. преко кога изводимо округлину за форму изрез око руке; џеп по моди пустимо и величину и фазон које модеран. На линији О где обележена тачка од 3 см. за обичан изрез око руке да изводимо и одавде спуштамо се округлом линијом до спуштене линије 3 см. код ове линије свакад проширимо на овој линији с једне и друге стране по 2 ипо см. од изреза око руке подижемо малу округлу линију навише до тачке спуштење.

Раглан продужење.

која је на средини подигнута за 1 см. и силази навише до тач. спуштеној за 2 см. код тач. А. У струку за предњи део пуштамо свакад 7 см. шире од праве линије од изреза око руке наниже за средину предњег дела и пустимо праву линију од струка до доле. И то овако: Од тач. аа проширење од изреза око руке које смо пустили за 2 ипо см. горе и преко обележене тачке у струку од 7 см. спуштамо праву линију тако да предњи део постане сасвим широк у струку и доле.

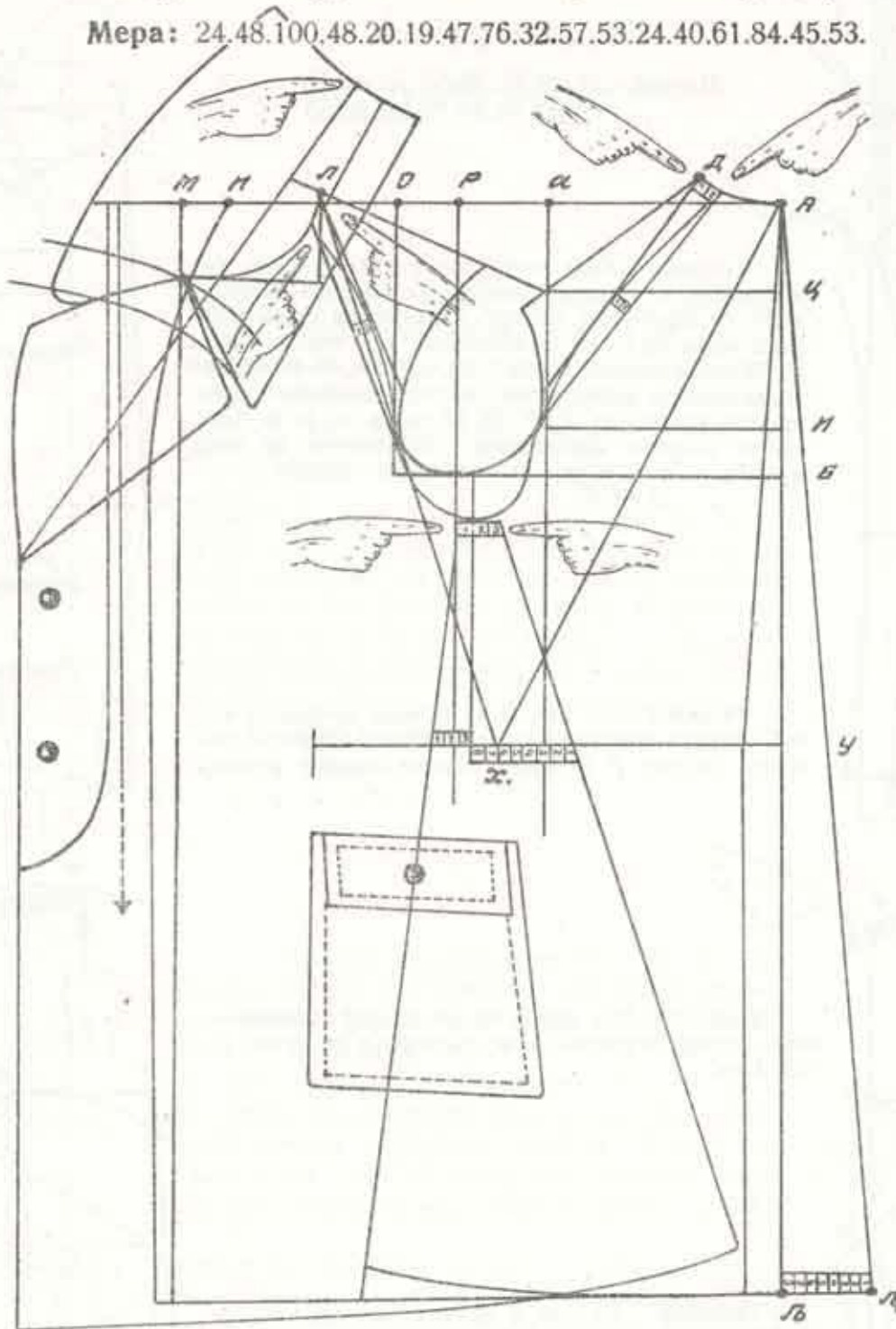
ФОРМА РАГЛАНА ЗА ЛЕЂА.

Када наведемо изрез око руке, онда поделимо изрез на 3 дела на предњем делу од тач. О спустимо до $\frac{1}{3}$ наниже једну линију и на овој линији с једне и друге стране за предњи и задњи део додајемо по 1,5 см. да буде шире. Од тач. Д спустимо 2 см. наниже у изрезу око врата од ове тачке спустимо косу линију до линије И где се укрштава изрез око руке од леђа.

Од лин. И спустимо наниже до тач. од 1,5 см. или 2 ипо см. коју смо пустили шире преко праве линије и ова линија мора да је мало округла. Од изреза око руке до спуштене тачке 2 ипо см. од тач. Д и ову линију поделимо на пола на самој средини подигнемо за 1 см. више и изведемо округлу линију одавде испод руке где нам се завршава изрез раглана пуштамо линију за ширину леђа у струку од ове праве линије пустимо 5 см. шире. Ова ширина у струку за предњи и задњи део може да буде уже и шире, више и мање да метемо по журналу или по захтеву муштерије преко ову ширину и пустимо праву линију до доле и то од изреза спуштамо преко тач. 5 см. у струку што смо нацртали и право до доле од струка иза линије за шав на леђима.

Раглан (у глокну) сасвим широк. Капут дугачак.

Мера: 24.48.100.48.20.19.47.76.32.57.53.24.40.61.84.45.53.

Овде имамо цртеж у једно — предња део и леђа за РАГЛАН. Овај раглан још има разлику што је сасвим широк и проширава се по зади да пада у фалте. Нацртамо основу кроја капута само дугачког према узетој мери. Пустимо за 3 см. ниже једну тачку код изреза око руке за проширење око руке јер нам је изрез мањи око руке од рукава зато се мора свакад да прошири на овај начин испод руке за 3 см. и на овој линији пустимо проширење да нам буде с једне и друге стране по 1,5 — 2—3. Од тач. Д спустимо у изреза око врата 2 см. и од тач. Л учврштено пустимо исто тако 2 см. наниже у изреза око врата. Сад спустимо косе линије од тач. спуштене за 2 см. од тач. Д и вежемо са линијом И где се састаје са изрез око руке за леђа и од ове линије поделимо на 2 дела ову косу линију до тач. Д и на самој средини подигнемо за 1 ипо см. на овој линији до изреза око руке нацртамо једну округлу линију, која на самој средини подигнута на 1,5 см. и од тач. спуштене за 2 см. од Л пустимо косу линију једну од тач. 3 см. изреза око руке у висини од правог угла О-Б спуштену за 3 см. тач. која обележена за изрез око руке, изведемо округлу линију која представља форму изреза раглана око руке. Ове линије од изреза око руке силазе наниже и укрштавају се за 3 см. Одавде пустимо праву линију до струка, где смо напустили шире 3 см. исто што за праву линију Р спуштене за предњи део у струку пустимо шире у струку 5—7—8 см. и од изреза око руке пустимо праву линију до доле. Леђа позади од тач. Лб проширујемо 5—7—9 см. зависи од журнала да су леђа много или мало широка. Цеп пустамо као обично или према журналу.

Раглан рукав.

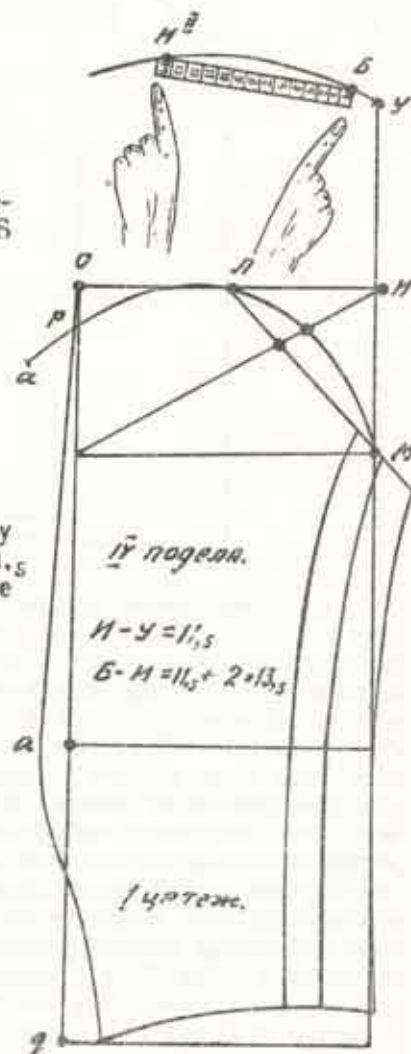
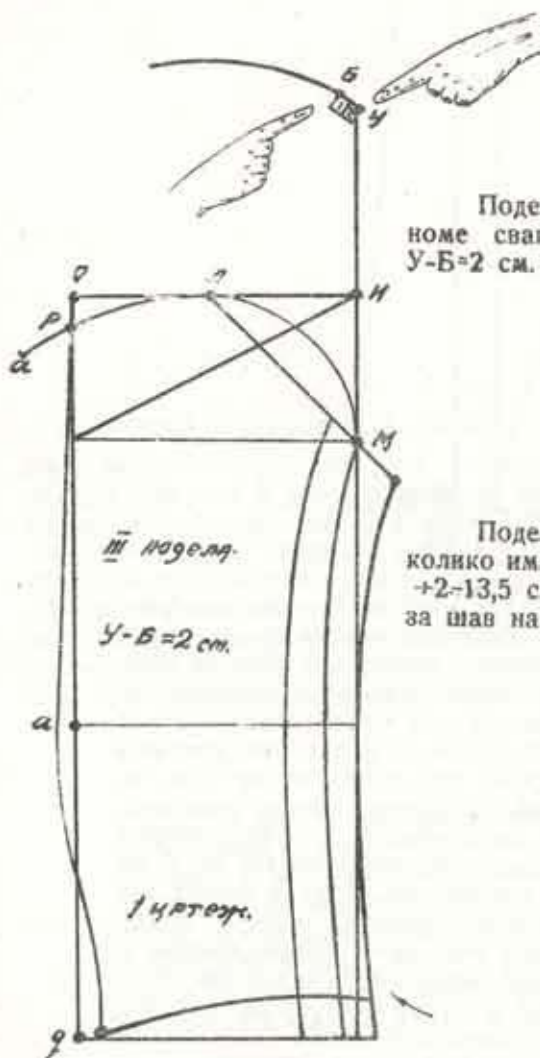
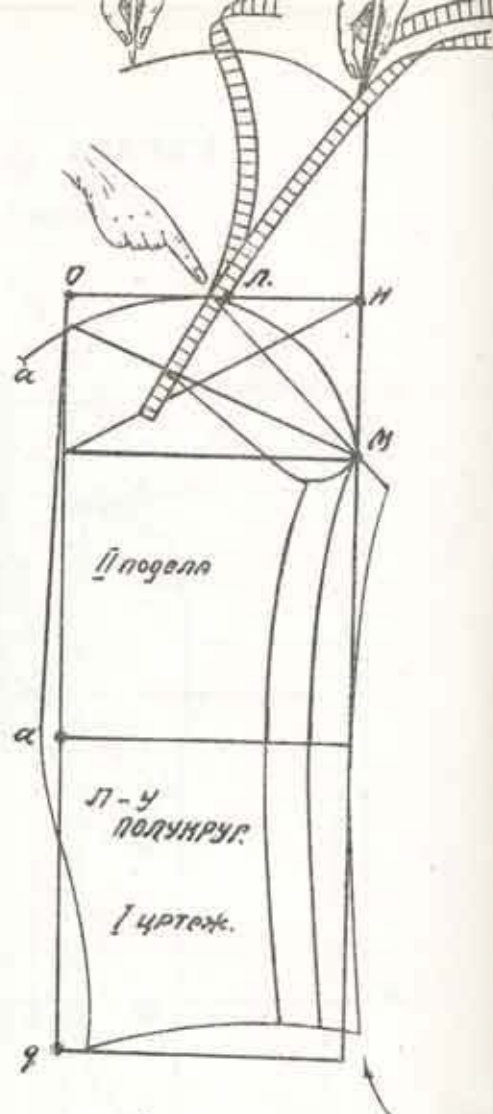
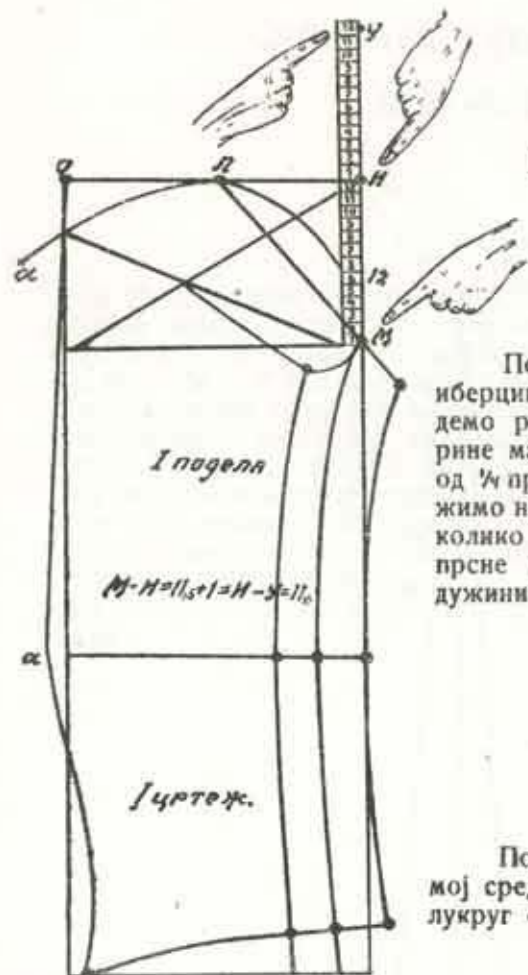
Мера: 24.48.76.32.57.53.24.40.
61.84.19.49.78.20.45.50.

Подела I. Када нацртамо основу рукава за-
иберцигер или зимски капут онда можемо да изведе-
мо раглан-рукав, свакад узимамо од прсне ши-
рине мање за 1 см. За иберцигер или зимски капут
од $\frac{1}{4}$ прсне ширине мање 1 см. Од тач. И-М продужимо
навише праву линију на коју пуштамо свакад
колико имамо од И до М 12 см., а то је $\frac{1}{4}$ пола
прсне ширине $\equiv$ забележимо на овој
дужини од тач. И до тач. У $\frac{1}{4}$ прсне ширине
 $IL = I - U$

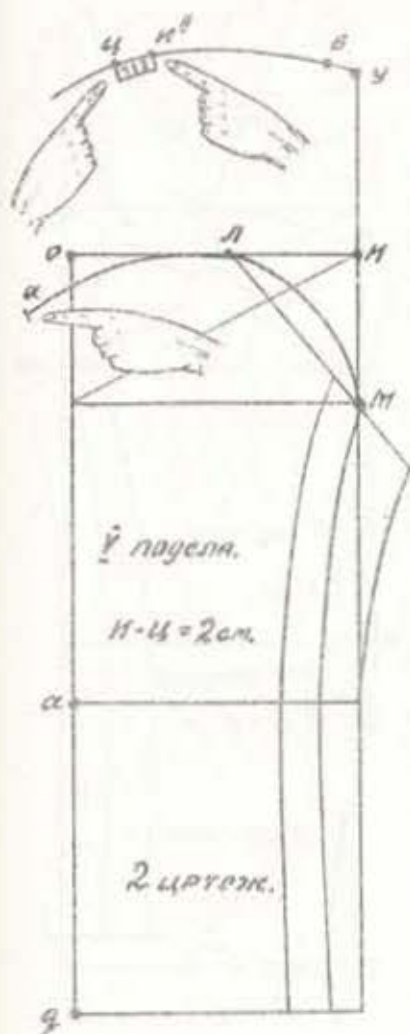
Подела II. Од тач. Л на основи рукава на са-
мој средини притиснемо сантиметар и повучемо по-
лукруг од тач. У до друге стране ширине рукава.

Подела III. Од тач. У на полукругу обележе-
номе свакад пустимо 2 см. растојања до тачке Б
 $У-Б=2$ см.

Подела IV. Од тач. Б пустимо свакад ширину
колико имамо код основе И више 2 см. а то је 11,5
+2=13,5 см. Значи од тачке Б пустимо растојање
за шав на рамену од Б до И₂

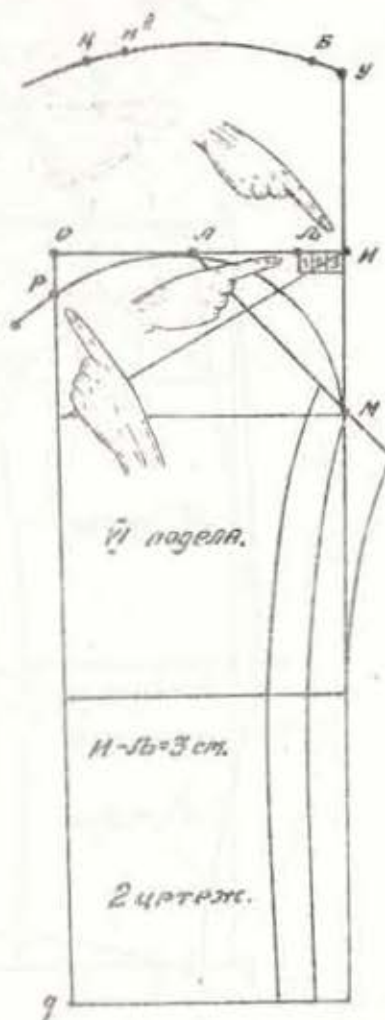

Раглан рукав продужење.

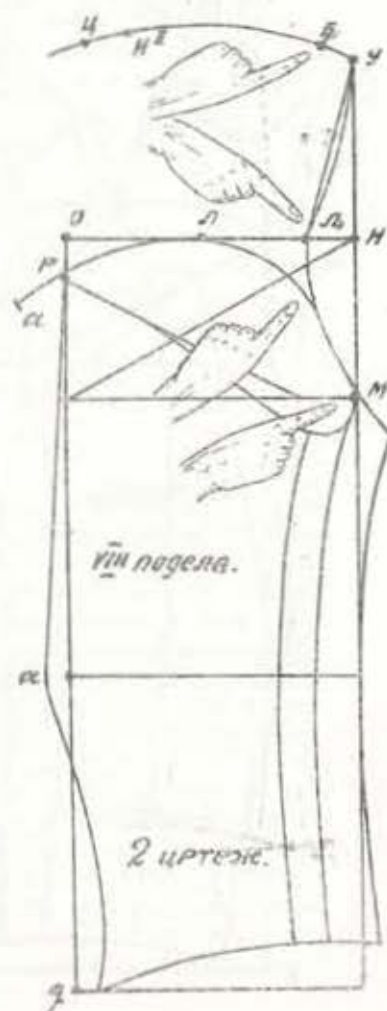
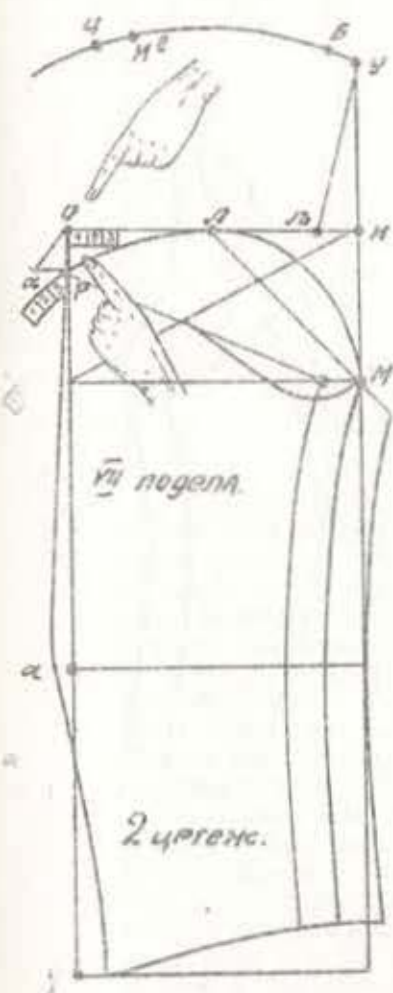
Подела 7. Од тач. У до тач. Љ пуштамо праву линију на ниже преко ове линије извадимо за горњи рукав предњи шав навише до крагне, од тач. О до тач. а вежемо линијом, за задњег шав на лакту који од кугле силази.

Подела 8. Од тач. У силазимо до т. Љ преко праве линије коју смо пустили од тач У-Љ поделимо на пола и на самој половини за $1\frac{1}{2}$ м. с. ми улазимо у нутра. И силазимо на ниже на углу рукава горњег до доле као што је код основе кугла од рукава. Остаје не промењена; од тач. У силази линија до тач. 4 см. и на ниже до тач. Љ и до кугле.

Подела 5. Од тач. И до т. Ц пустимо свакад без разлике код сваке величине рукава 2 см. растојање. И -Ц 2 см. Ова два растојања од 2 см. која пустамо код тач. У-Б и И -Ц служи нам за форму продужења рукава навише до крагне и пошто свакад одузмемо само по 2 см. од тач. Д и од тач. Л оним ми добијамо ово што смо одузели код леђа и прењег дела.

Подела 6. Од тач. А до т. Љ пуштамо свакад без разлике ширину (растојања) од 4 см. и од Р до а пуштамо свакад 3 см да буде шире горњи рукав да се шав не види од горњег рукава на лакту. Већ да силази што више доле нарочито код рукав са шавом на средини горњег рукава кад се изведе.

Раглан рукав продужење.

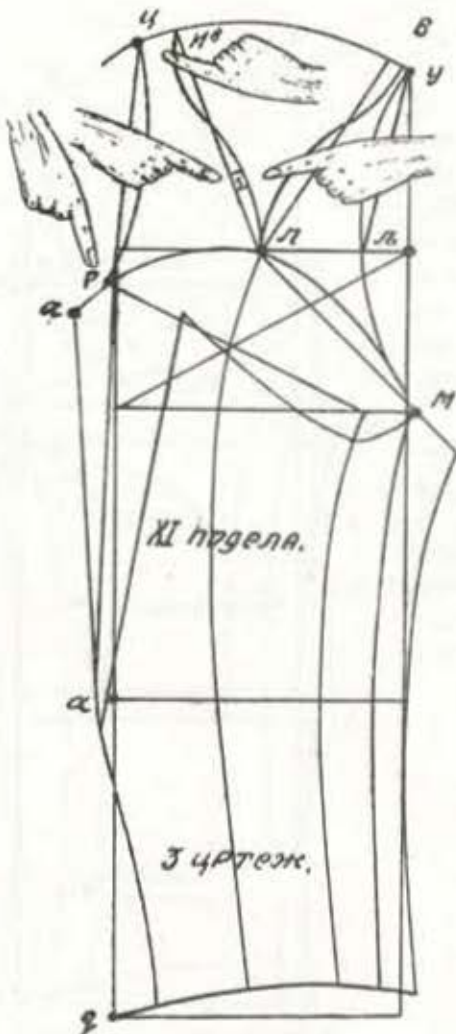
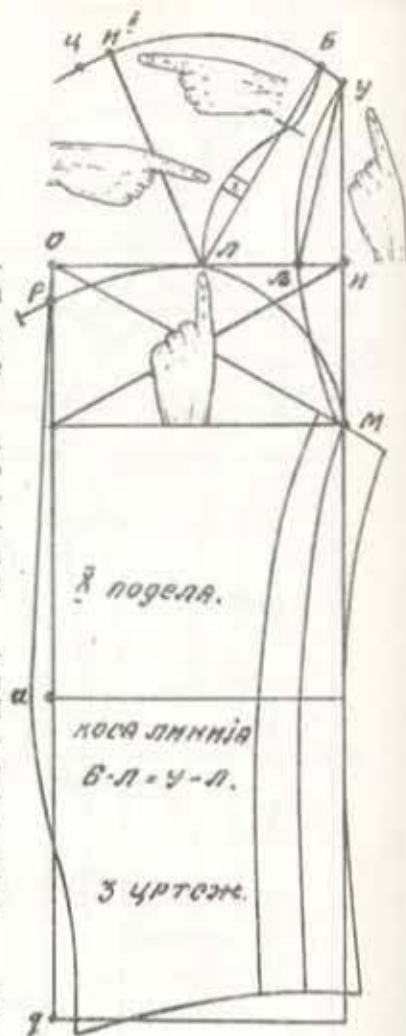
Подела X. Од тач. Б до тач. Л вежемо једном косом линијом преко које изводимо форму за шав на рамену за рукав Раглан.

Као што то видимо код поделе десете како се изводи крива линија за форму рукава.

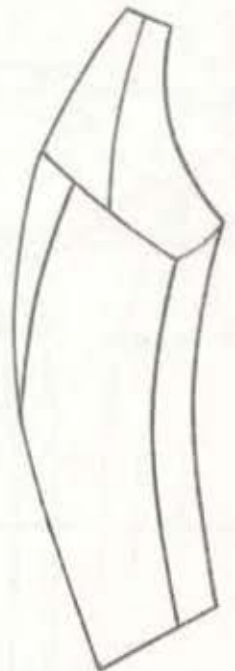
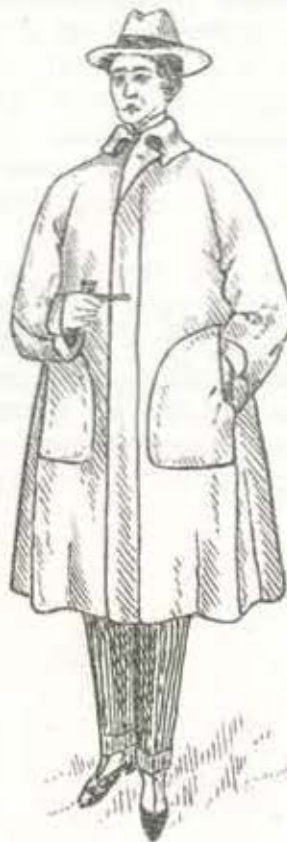
Подела X. Ову линију поделимо овако: од тач. Б до тач. Л на 3 дела и на доњем делу одузмемо 1 см. споља преко кога сад извадимо од тач. Л навише преко ову 1 см. округлину до т. горње трећине код ове и улазимо унутра за $\frac{1}{4}$ см. тако да пређемо опет тачно од тач. Б да не би отеснили (одузели од ширине ове од 2 см.)

Подела XI. Од тач. И^в исто пустимо праву линију до тач. Л и преко ове линије исто изведемо и поделимо исто за форму за шав као код тач. Б-Л исто све изведемо и као Л-И^в линију за шав на рамена. Овај шав може по журналу да силази преко средине горњег рукава до доле. Од тач. Ц повучимо опет праву линију до тач. Р и ову линију поделимо на пола и на самој половини одузмемо 2 см. преко ове линије подељене изведемо округлу линију коју на средину одузмемо до 2 см. од т. Ц до т. Р и вежемо са тачком а

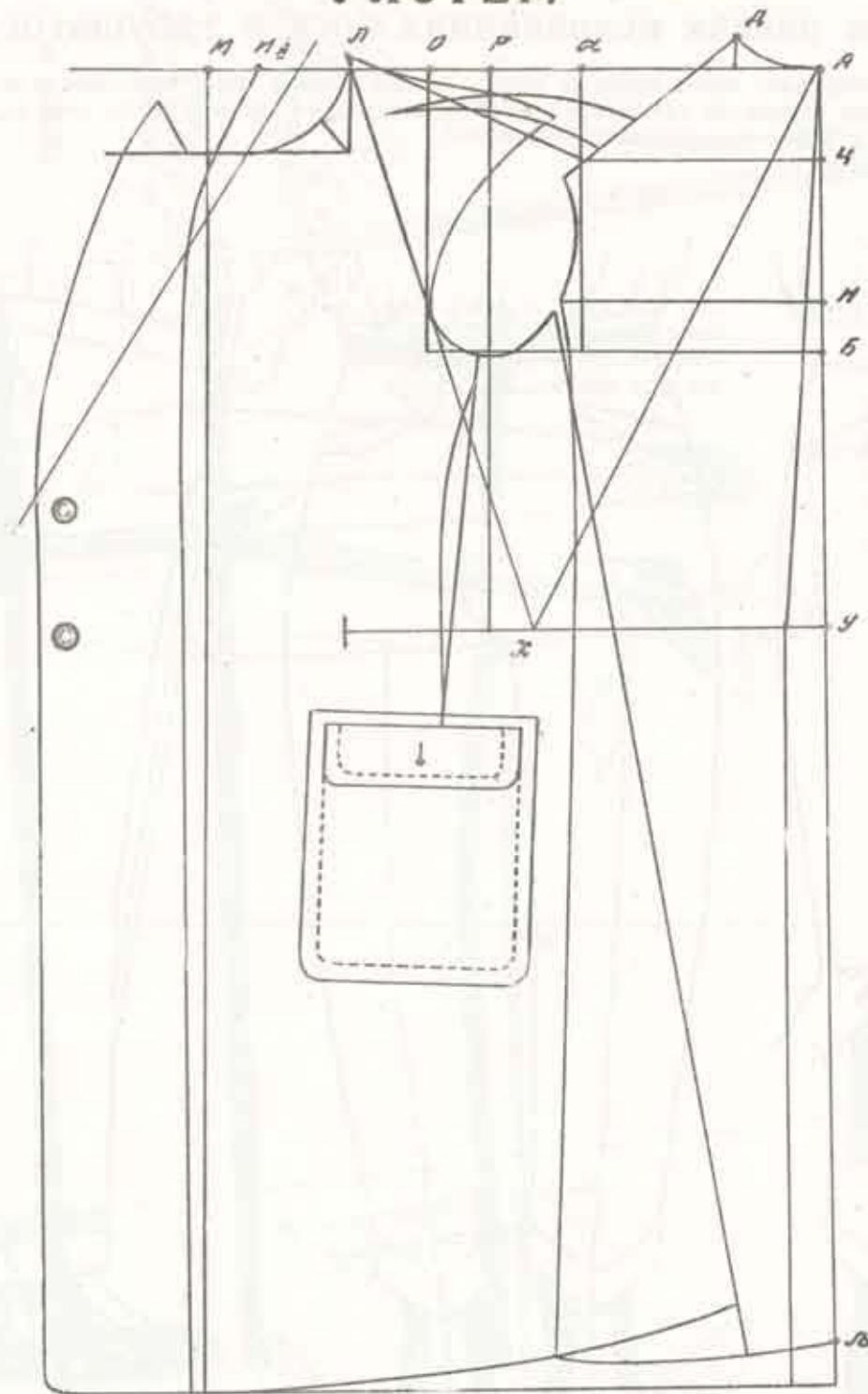
Од тач. а^в до тач. а на лакту пустамо праву линију проширења горњег рукава и пустамо линију за доњи рукав лакта за 6 см. од т. Р вежемо са лакто.

Слика РАГЛАН-КАПУТ.

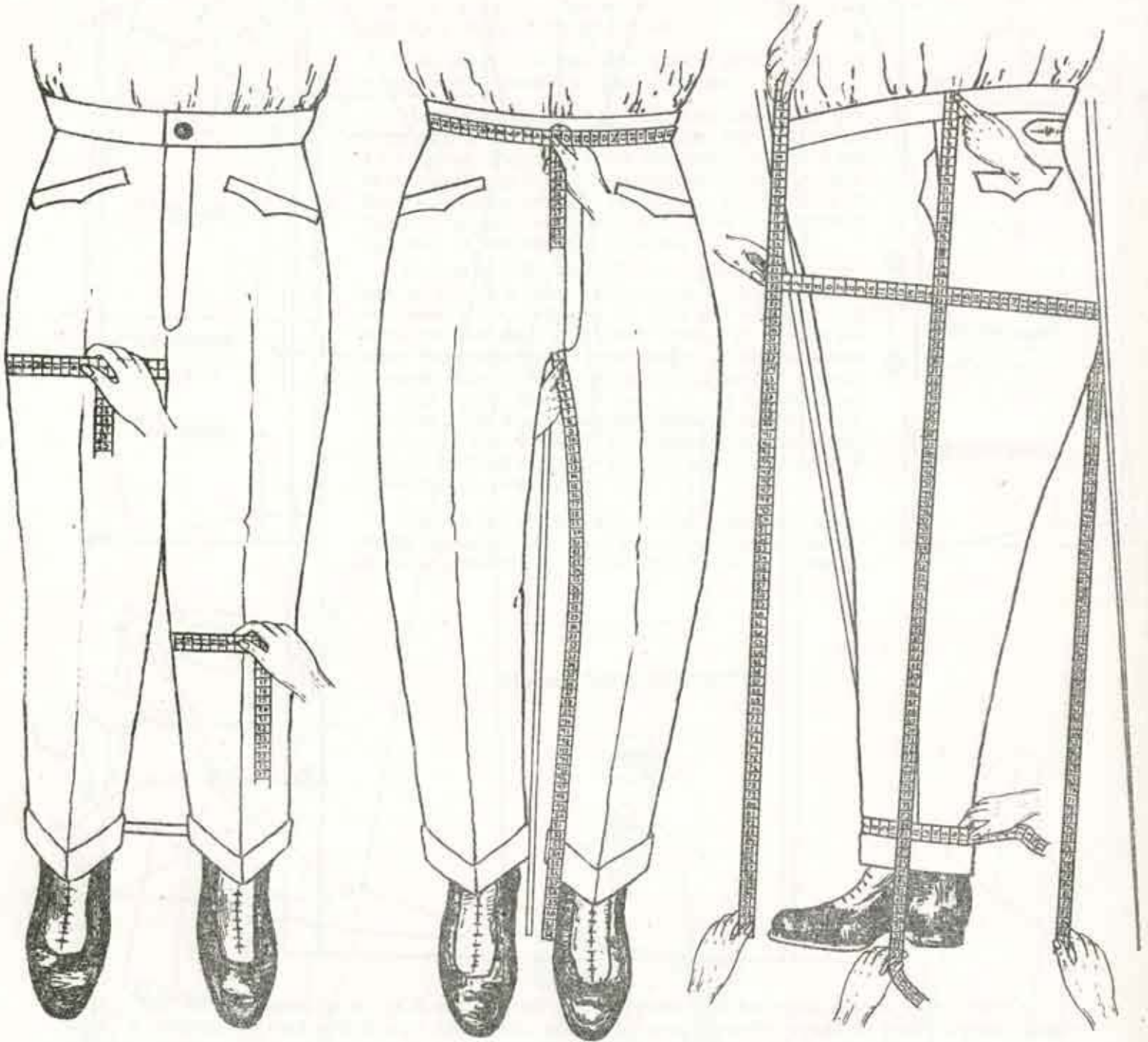
УЛСТЕР.

Улстер то је горњи капут који се обично носи без поставе а кроји се основа кроја као сваки горњи капут. Овај се капут обично кроји од штофа дубле чије налице као постава шарено и зато се не поставља. Нацртамо прав угао на самом углу ставимо т. А од т. А до т. Б пустимо дужину до првог каиша и у продужењу дужину струка до т. У и целу дужину Улстера пустимо по узетој мери по журналу. Од т. Б до т. А поделимо на 3 дела и на првој трећини забележимо т. Ц и ову трећину поделимо на пола и пустимо ову дужину од Б до И. од А до И: пустимо ширину преко прса и од т. И до М пустимо ширину додаток прсној ширини. Ову ширину пуштамо $\frac{1}{16}$ прсне ширине или обично 4.см. пошто добијемо само прву линију која нам показује има ли особа прса или трбух. Од т. И пуштамо ширину од руке до руке и од т. М до т. Р. поделимо ову ширину на $\frac{1}{4}$ забележимо т. Л на средини; од т. вел. А до т. мал. а пуштамо ширину леђа више 1 см. од т. а до т. О пуштамо $\frac{1}{4}$ прсне ширине више 1 см. за изрез око руке. Сад извучемо основне линије и од т. А пустимо дужину иза руке до т. Х. Ова дужина мора да је свакад тачно узета. Од т. Х пуштамо до т. Л дужину испред руке и свакад мање колико нам изрез око врата на леђима мање $1\frac{1}{2}$ см. за шав на рамену. Изведемо изрез око руке као код сваког капута, ширину рамена, изрез око врата на предњем делу, грудну линију и пустимо сад ширину леђа према мери изведемо равер, џепове и пустимо ширину преко кукова шире него што смо меру узели од 5 до 6 см. преко прсима исто пустимо ширину више 7, 8 до 9 см. Леђа пустимо у струку да излази до линије а, а доле шире за 5 см. преко кукова, а код целе дужине доле за 8 см.

Фигуре разних неправилних ногу и трбушатог.

За све ненормалне особе кроји се свакад обична основа кроја панталоне и мада је готова основа нормална, онда одузимамо где нам је потребно или додамо где нам је по мери потребно и на овај начин одузимања добијемо ненормалне панталоне.

Код особа раздвојених доле ногу морамо растојање да измеримо колико је и према томе на спољном шаву додамо да би панталоне у истој форми падале да би пух падао на самој средини ципеле и да се нога-вице не увијаду.

Код особе раздвојених ногу код колена меримо растојање између једне и друге ноге за толико морамо да у коленима одузмемо на унутрашњем шаву споља напред тако да нам пух од панталоне пада на саму средину ципеле. Ако су оваке особе још погнуте онда узимамо меру од струка појасу наниже право до доле и позади од струка до доле. Ова је мера само контрола.

Код особе трбушате добијемо форму и ширину за трбух помоћу ширине око кукова без икакве промене као код нормалне особе. Ако је особа погнута или, што је обично у дебелих — да су затурена, онда узимамо дужину од струка наниже до доле и позади од струка до доле као што видимо овде на овој слици.

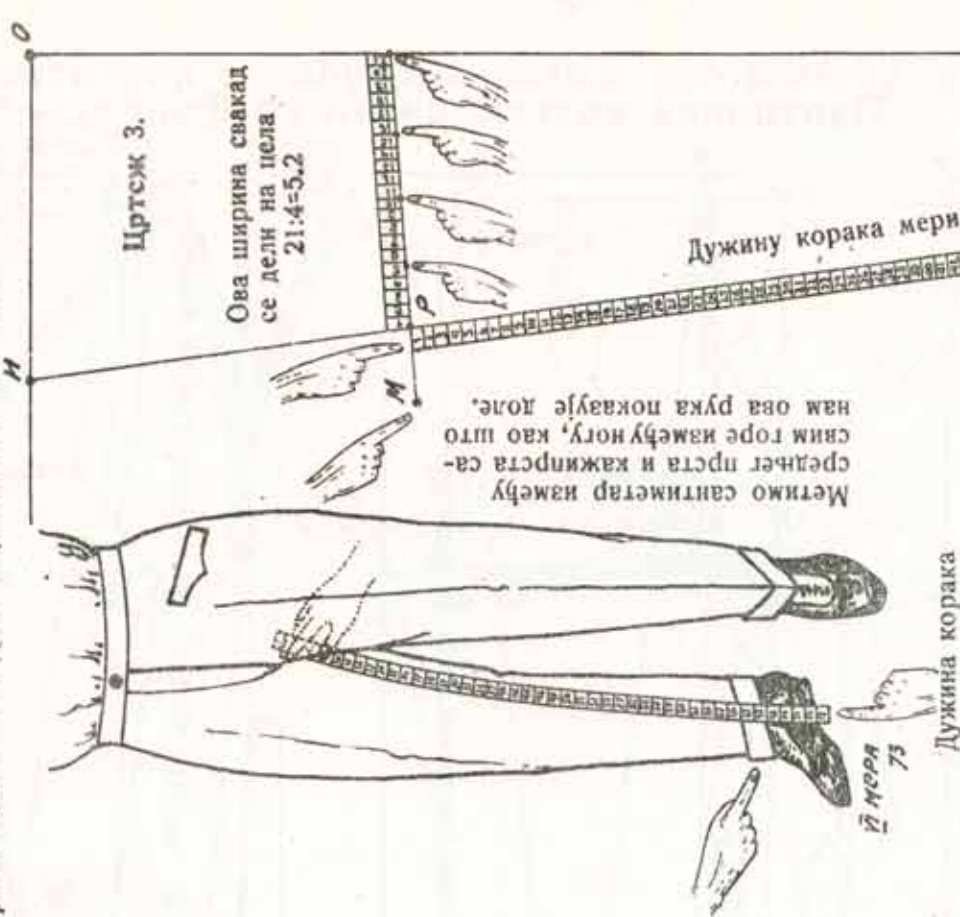
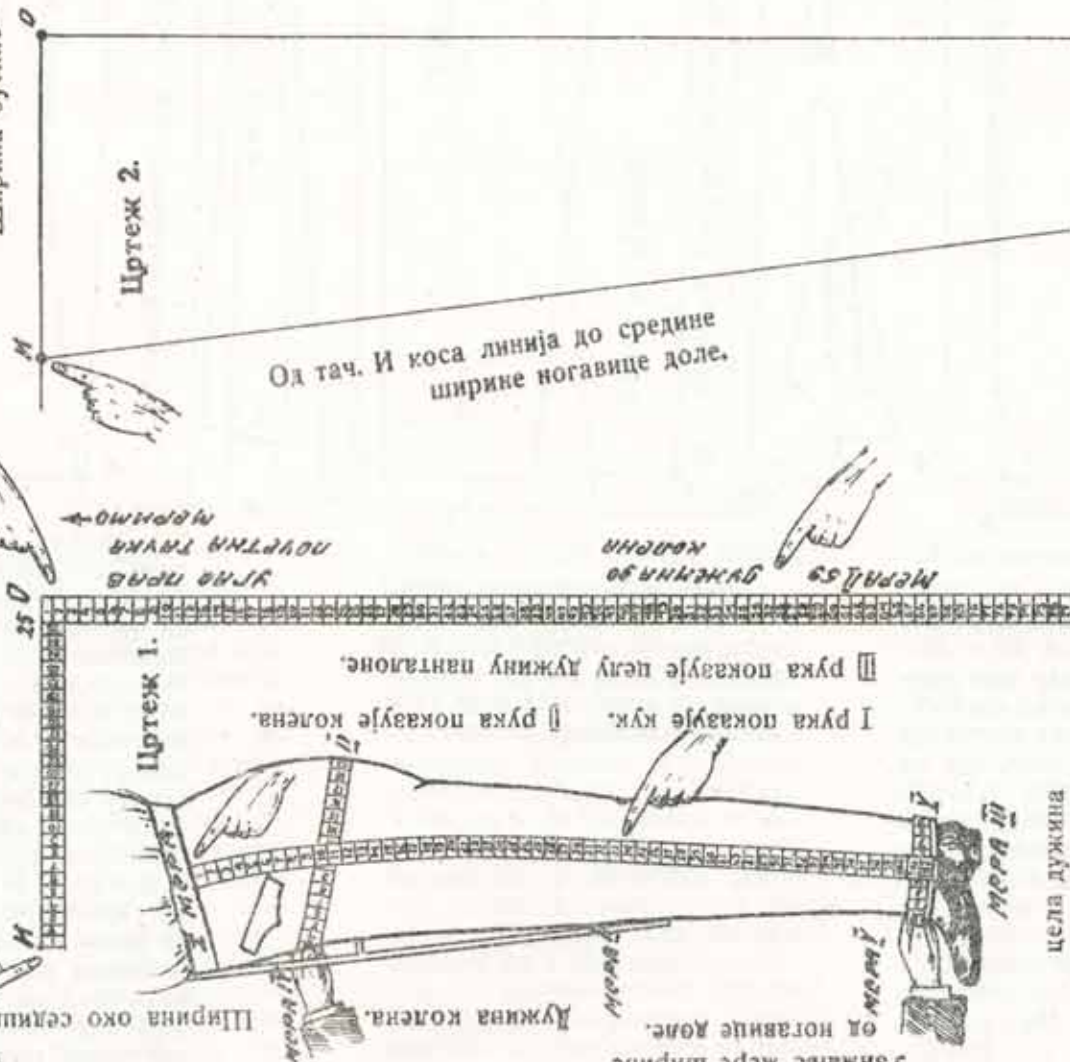
ПАНТАЛОНЕ.

Мера за панталоне узима се од кука наниже до колена и наниже целу дужину по захтеву и по моди.

ЦЕЛА МЕРА: 59, 103, 75, 55, 36, 35, 25, 23.

Предњи део. Подела I, II, III, IV мера ширина седишта: узима се $\frac{1}{2}$ И-55-2 27-2 25.

Дужина до колена — 53. Цела дужина — 103. Дужина корак (шрит) — 75. Ширина појаса — 10. Ширина бутине — 40. Ширина колена — 25. Доле ширина ногавице — 23.

Направимо прав угао и на самом углу метимо тачку О. Од тачке О пустимо половину ширине око кукова до тачке И мање 2 см. пример овако: $55:2=27\frac{1}{2}$ $2=25\frac{1}{2}=ОИ$. Од тачке О пустимо наниже дужину до колена и у продужењу пустимо целу дужину до доле од панталоне и забележимо А целу дужину.

На овој линији од средине ширине ногавице доле пустимо навише дужину корак до тач. Р и ову ширину поделимо на 4 дела, као што нам горе руке показују, узмемо једну четвртину и пустимо од т. М до т. Р $\frac{1}{4}$ коју смо добили од ове ширине. Ову меру уј узмемо сантиметар између кажи прста и средњег и меримо од горе до доле дужину корак само тачно да је узмемо до чланка као и целу дужину локле смо узели са друге стране ноге код

Метимо сантиметар између средњег прста и кажи прста савим горе између ногу, као што нам ова рука показује доле.

Дужину корака меримо овако.

Ова ширина свакад се дели на цела $21:4=5,2$

Цртаж 3.

Цртаж 2.

Од тач. И коса линија до средине ширине ногавице доле.

I рука показује кук. II рука показује колена. III рука показује целу дужину панталоне.

Ширина око седишта.

Дужина колена.

Узимаме мере ширине од ногавице доле.

цела дужина

IV мера ширина доле.

III мера ширина доле.

II мера ширина доле.

I мера ширина доле.

ЦЕЛА ДУЖИНА ПАНТАЛОНЕ

ДУЖИНА ПРАВО ПОВУТНА ТУЧКА

25 0

М

О

О

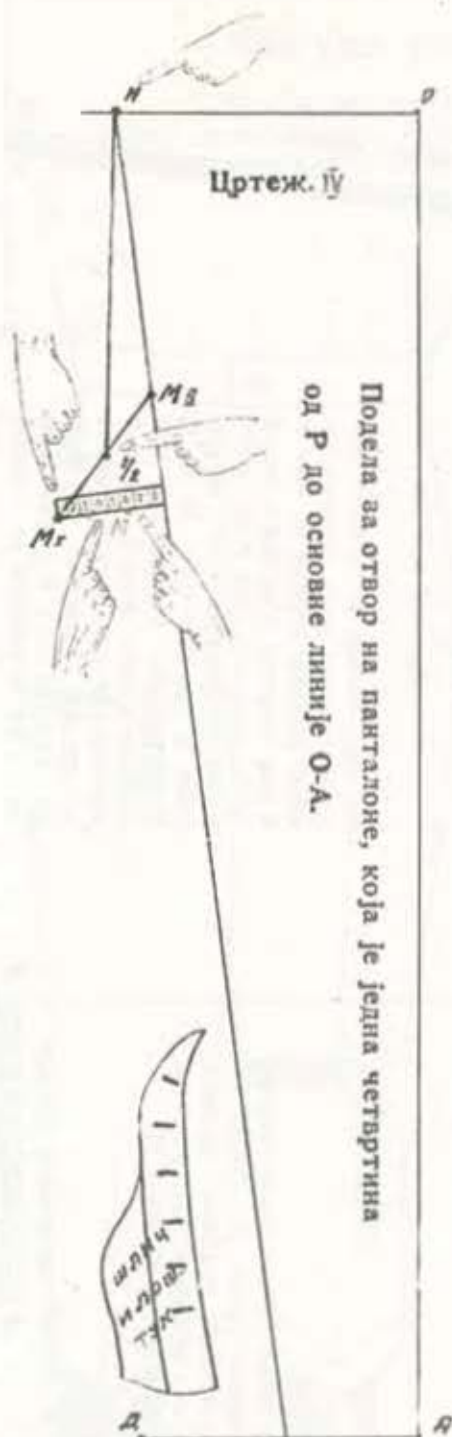
73

Д

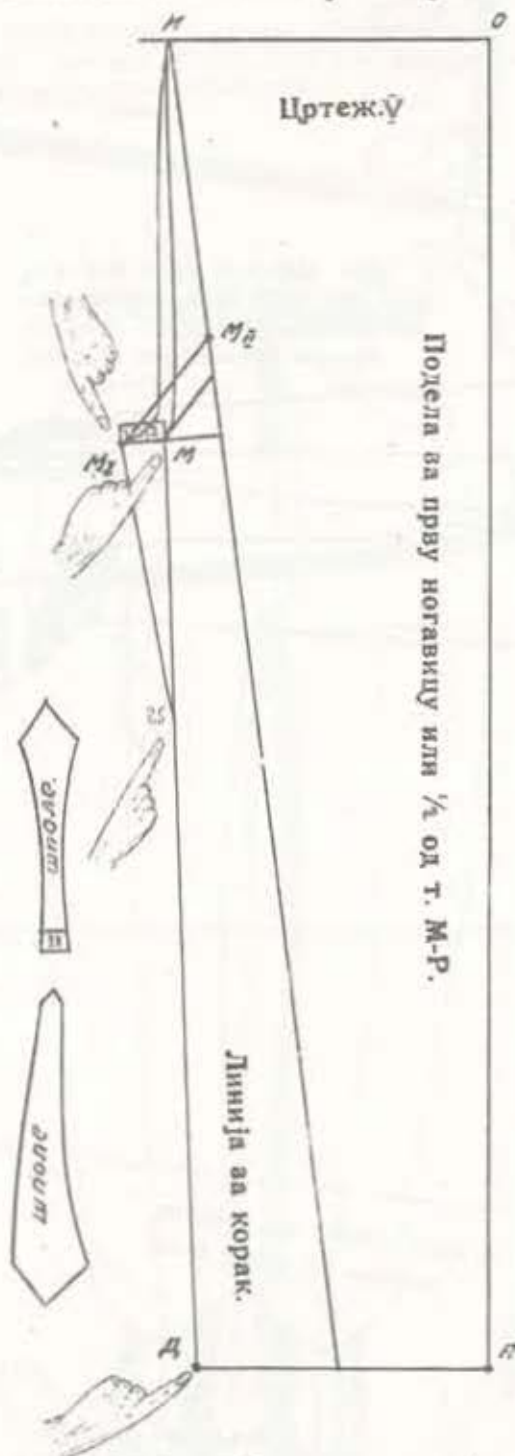
А

23

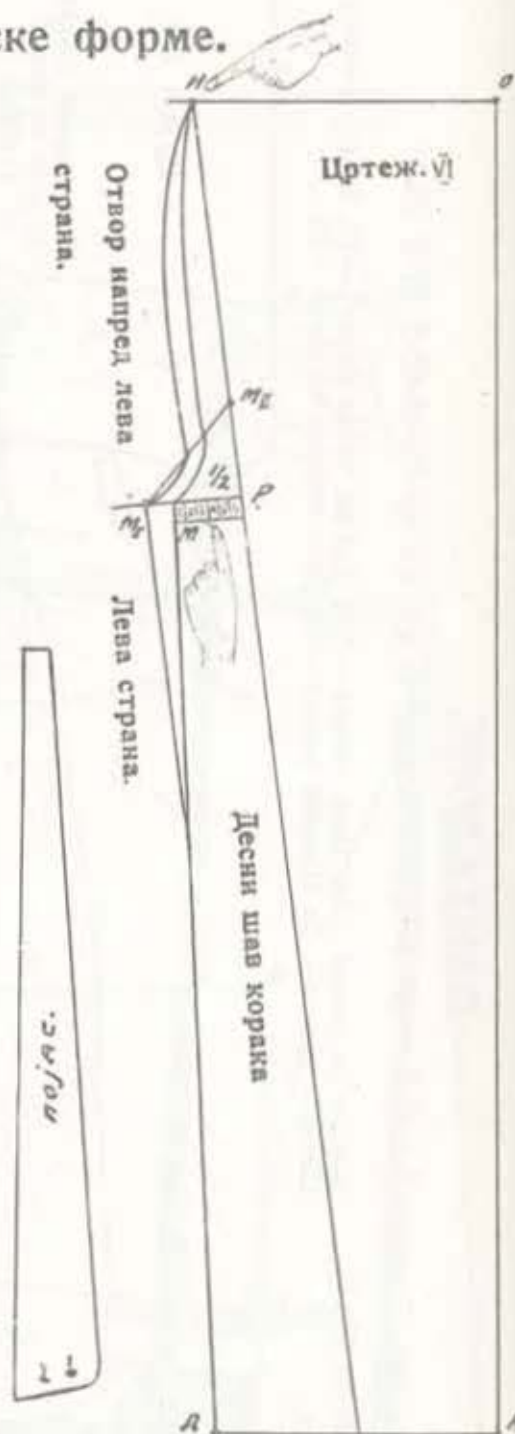
Панталоне полуамериканске форме.

Извођење отвора на панталоне добијамо помоћу ове ширине $\frac{1}{4}$ од т. Р до т. М и кад поделимо на пол ову нову ширину $\frac{1}{4}$ на пр. 5,2:2=2,6 од Р-М: 2=Мг. и пустимо ову половину од М-М. од т. Р до т. Мг. и измеримо ову ширину и пренесемо исто толико, колико има од Р до Мг. навише од т. Р до т. Мг. = 8 см. и исту ширину от т. Мг-Мг. вежемо косом линијом, и поделимо на пола од И навише пустимо линију на средину, ову коју смо добили од т. Мг. до т. Мг.

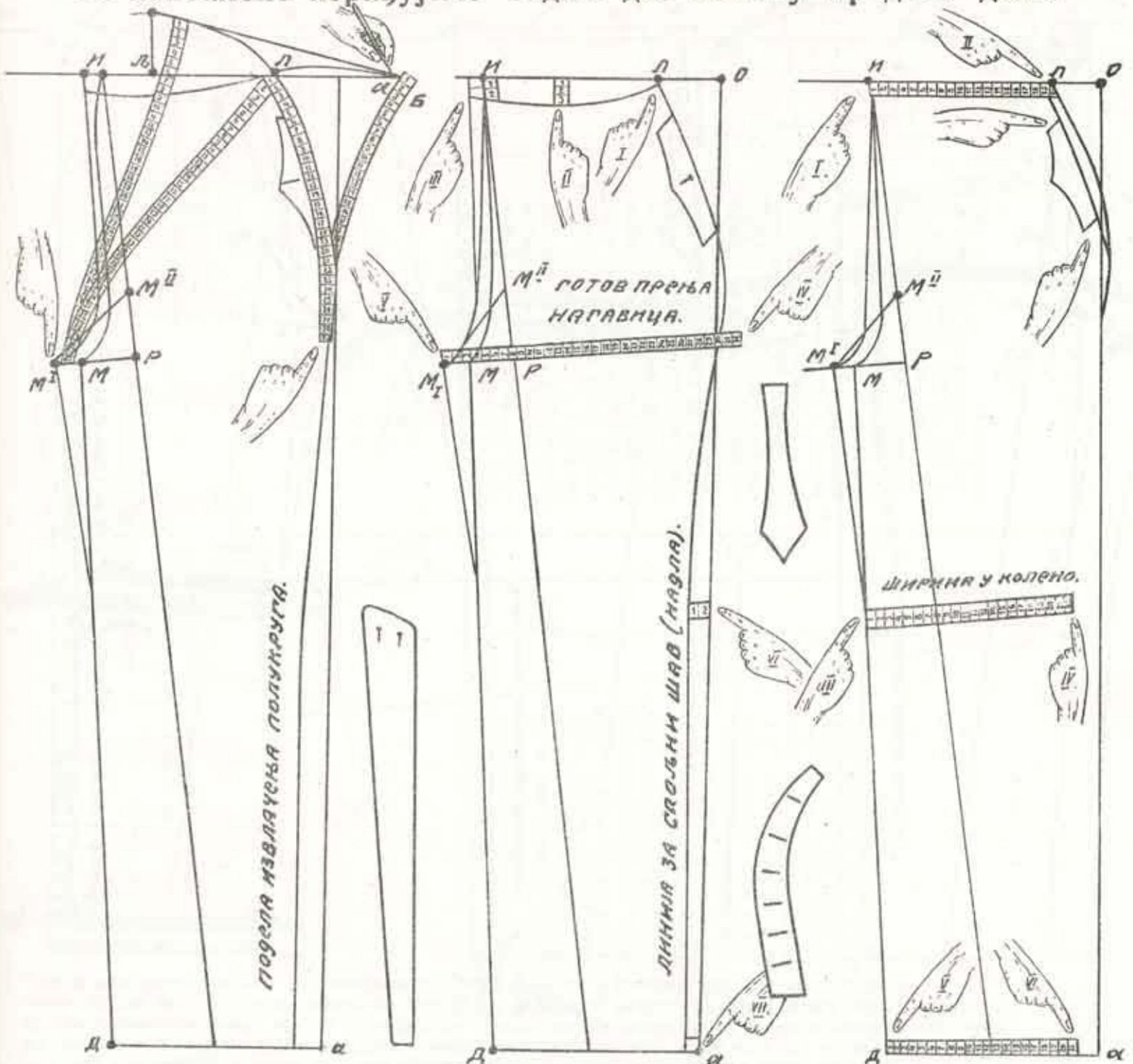

Од т. М пустимо линију праву до т. А за десну ногувицу, а за леву пкстамо овако: Од т. Мг. пустимо линију да се састави са линијом М-Д на 25см. наниже или близу колена

Форма отвора за леву и десну страну црта се овако: Отвор се изводи напред овако да од т. Мг. унутра за пола см. силазимо испод косе линије до средње линије Мг.-Мг. и навише ка т. И. само мало округло да буде код т. М кад изађе ова линија за леву ногувицу. Десну страну подижемо од т. М навише у истој ширини колико имамо доле размеру од Мг.-Мг. и све до т. И постепено да се састави ова линија. Ово је отвор за десну страну који мора да је свакад ужи од леве стране када се овај отвор овако изведе онда никад неможе да нам панталоне рђаво напред падају већ сасвим лепо јер ширина је тачна за ногу израчуната за отворе напред.

За панталоне израђујемо задњи део помоћу предњег дела.

Задњи део.

Кроји се по предњем кад се предњи део појаса подели на три дела и од т. И пусти $\frac{1}{3}$ до т. Љ сад ставимо сантиметар код т. М¹ и подигнемо га до т. Л и повучимо полукруг до линије Љ у висину подигнуту и ди се овај полукруг укрсти са линијом Љ, ту ставимо тач. У. Сад метемо сантиметар на лин. спољној на бутини и пустимо навише сантиметар до т. Л и више за 1 см. повучемо полукруг преко т. о од т. Б пустимо ширину за пола седиште а то је 24 ипо см. до т. Б и ди се полукруг укрштава, ту вежемо право лин. од т. У до Б.

Линија спушт на за појас.

Ова линија спуштена за појас изводи се мало округло и то овако: Од тач. Л силази на средини за $2\frac{1}{4}$ см. а напред за 2 см. Код т. И наниже, као што нам руке 1, 2 и 3 показује, сада измеримо ширину око бутине мање од половине ширине за 5 см. од т. М до линије О меримо ову ширину бутине и пуштамо ако је потребно шире пре линије О, као што нам показује руке 4 и 5. Сад вежемо линијом од т. Л наниже до обедежење ширине преко бутине малом округлом линијом и одавде спустимо се наниже до ширине у колена и наниже право до доле правом линијом, као што нам руке показује 1-4-6 и 7.

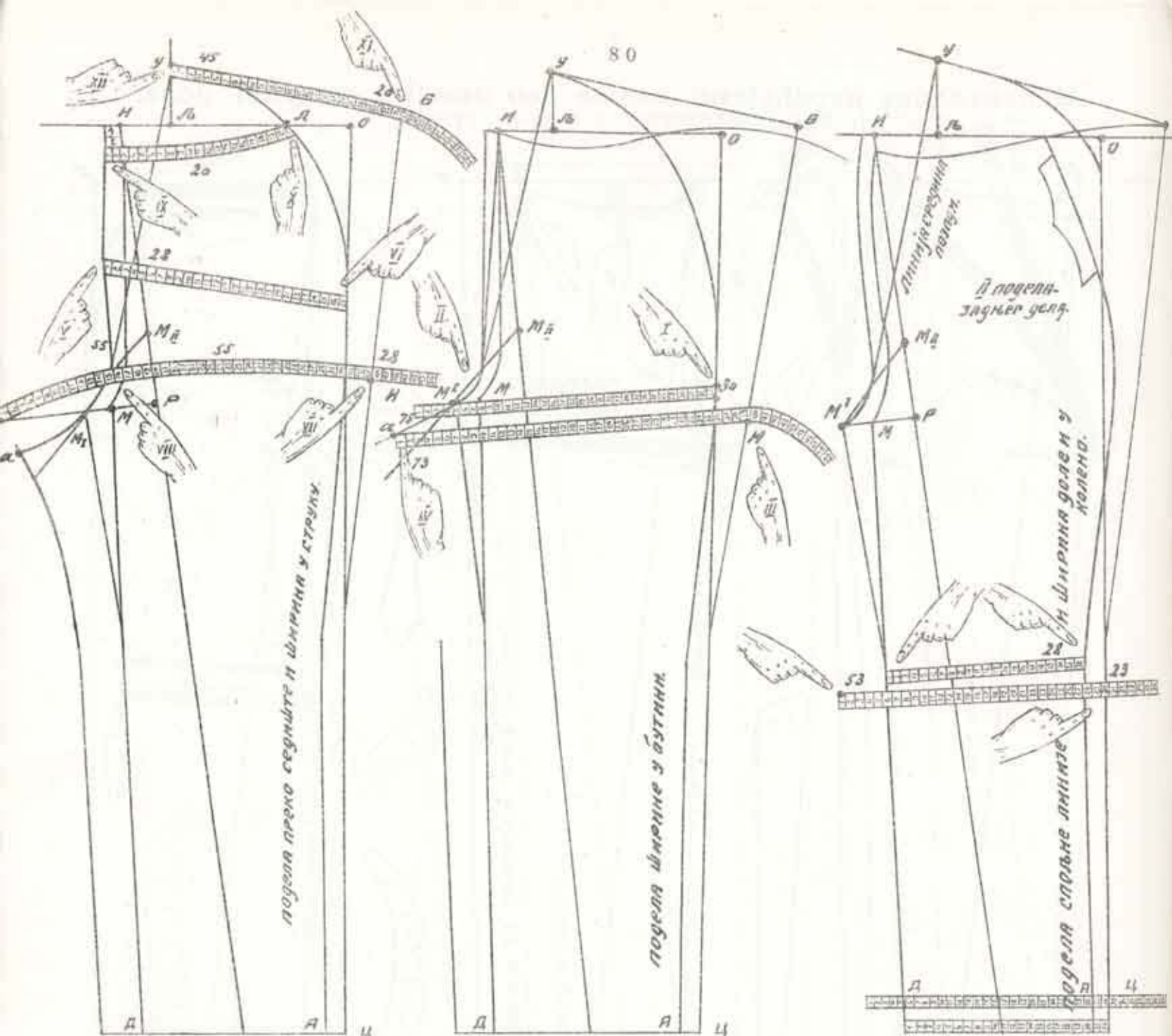
Панталоне предњи део.

Ширина појаса 40: 20-1 19.

Од т. И до т. Л пустамо ширину коју смо узели око струка на пола и ову ширину поделимо на пола и мање 1 см. пустамо од т. И до т. Л и у колена, као што нам показују руке 1 и 2, ширину мање 2 см. од линије корака код лин. О напред ширину у колена је овде 25-23; исто и доле од т. Д пустимо ширину ногавице доле мање 2 см. исто што износи половина ширине доле од целе ширине напред. $23-2=21$.

Д=21 као што нам показују руке 5 и 6.

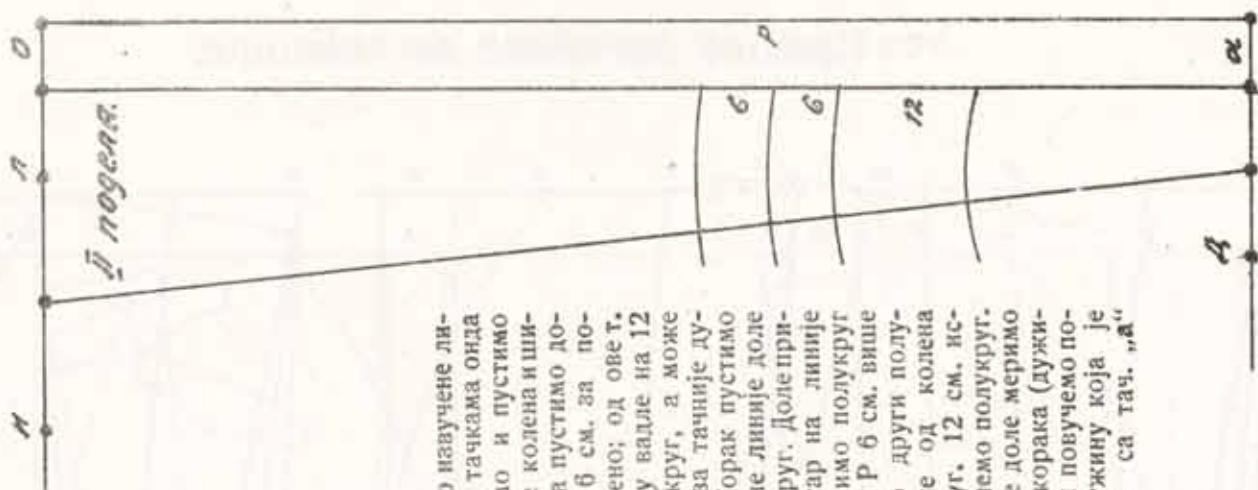
Панталоне, задњи део, израђује се по предњем делу.

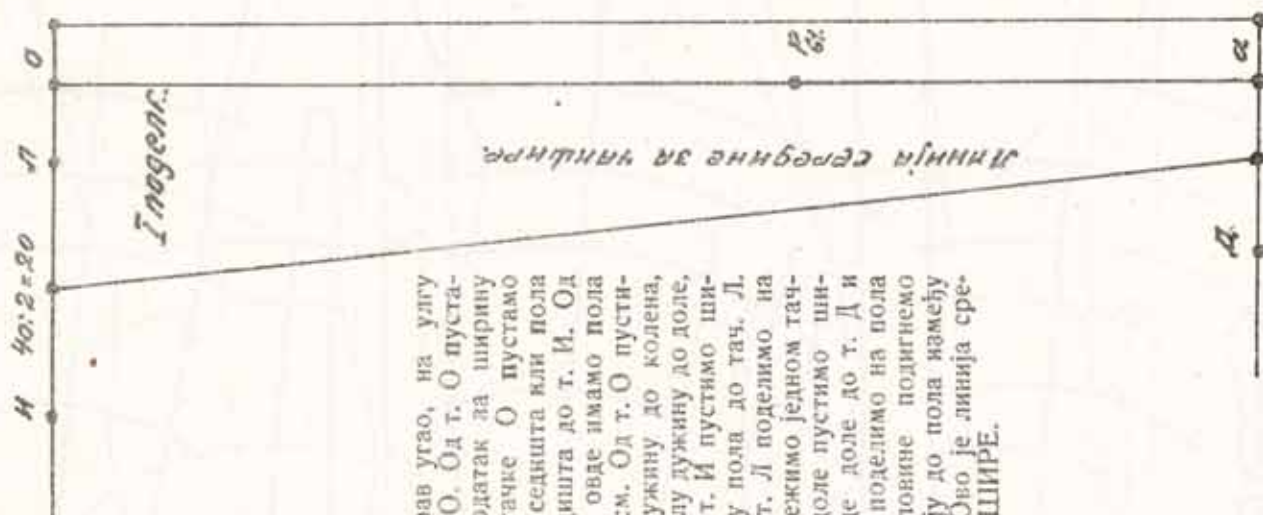
Ширину око седишта меримо од 5 до 6 руке и преносимо на спољну линију код руке 7 одузевши колико имамо предњу ширину и меримо до 8 руке до спољне линије за шав задње ногавице. Ова ширина може да пређе преко спољне линије за ширину у бутину задње ногавице може да изађе мало округло за 1 до 2 см. ако су панталоне широке у бутину. Ширину у појасу меримо од т. И до т. Л или као што нам показују руке, 9 до 10 и преносимо ову предњу ширину код тач. Б и мерамо до т. У или, као што нам показују руке, 11 до 12 и видимо да ли имамо ширину која нам треба у појасу и да ли требамо усечак да направимо напр. $40+3=43$. и ако има више од 3 см. ово се узме на усечак (сизон). Од тач. А до тач. Ц имамо већ линију од 2 см. за ове панталоне, пошто се на овом малом цртежу црта на истој хартији, али на великом папиру свакад се ногавица одвојено црта да се добије два дела. Од тач. средине линије М-М свакад пустимо на ниже до отвора напред праву линију. Од тач. У на ниже ова линија права је средина на задњу ногавицу и одавде иде ниже за 3 см. од предње ногавице да буде краћа. Предња ширина бутине мери се од прве до друге руке као што нам показују. А задњи део ширина мери се од 3 до 4 руке и то од тач. И до тач. А. измеримо предњу ширину ногавице и ову ширину пренесемо на спољној линији задње ногавице и пустимо одавде целу ширину око бутине више 3 см. и забележимо са тач. А ову ширину бутине. Повучемо линију од доње ширине ногавице до тач. И колена до ширине за задњу ногавицу. Од тачке А доле пустимо и забележимо шире за 2 см. од предњег дела за задњи део и у колену исто пустимо шире за 2 см. Измеримо предњу ногавицу доле и исту ову ширину пренесемо на тач. 2 см. шире на спољном шаву за задњи део и пустимо целу ширину доле од тач. мање колико је предња ногавица широка на прим. 21 см. ставимо на спољну линију тач. за задњу ногавицу за шави пустимо целу ширину доле више 3 см. за ушивање шавова напр. $21+46+3=49$. Сад у колено напуштамо 2 см. од предње линије за шав и повучимо праву линију од ова 2 см. до доле до ширине за задњу ногавицу од колена подигнемо линију до т. Б од ове линије у колено меримо ширину за задњу ногавицу у колено и то овако: измеримо предњу ширину ногавице и пренесемо на спољној задње ногавице предњу ширину, која је овде 23 см. ставимо код т. 2 см. и пустимо целу ширину више 3 см. за ушивање с друге стране забележимо тач. за ширину ногавице у колену, као и доле исто забележимо ширину.

ЧАКШИРЕ. (Брич Рајтозен.)

Мера: 60,96,65,40,52,37,19,19 1/2, 13.

Када имамо овако навучене линије по означеним тачкама онда од т. Р подигнемо и пустимо тач. за 6 см. више колена и ширине испод колена пустимо доле испод т. Р за 6 см. за полукруг испод колена; од ове т. свакад се рачунају вадле на 12 см. ниже за полукруг, а може се и мера узети за тачије дужине до вадле. Корак пустимо навише од средине линије доле и повучемо полукруг. Доле притиснемо сантиметар на линије средини и повлачимо полукруг код колена од т. Р 6 см. више од т. Р повучемо други полукруг и 6 см. ниже од колена повучемо полукруг. 12 см. испод колена повучемо полукруг. Од линије средине доле меримо на више дужину корака (дужину између ноге) и повучемо полукруг на ову дужину која је овде забележена са тач. „а“ на 65 см.

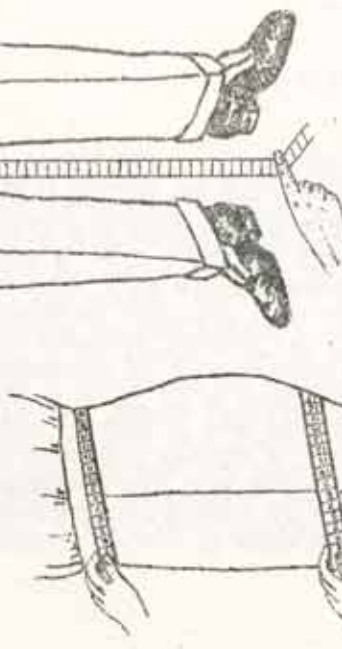

Нацртамо прав угао, на углу метемо тач. О. Од т. О пустимо споља додатак за ширину пуфне. Од тачке О пустимо ширину око седишта или пола половине седишта до т. И. Од т. И до т. О овде имамо пола седишта 27 см. Од т. О пустимо навише дужину до колена, до т. Р и целу дужину до доле, до т. А. Од т. И пустимо ширину у струку пола до тач. Д. Од т. И до т. Л поделимо на пола и забележимо једном тачком. Од А доле пустимо ширину ногавице доле до т. Д и ову ширину поделимо на пола и од ове половине подигнемо навише линију до пола између тач. И и Л. Ово је линија средине за ЧАКШИРЕ.

Узимање контролне мере за панталоне.

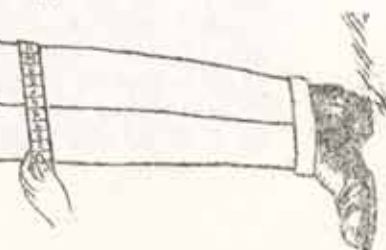
Стр. 78. Стр. 79.

Узимање мере ширине око струка (појас панталоне).

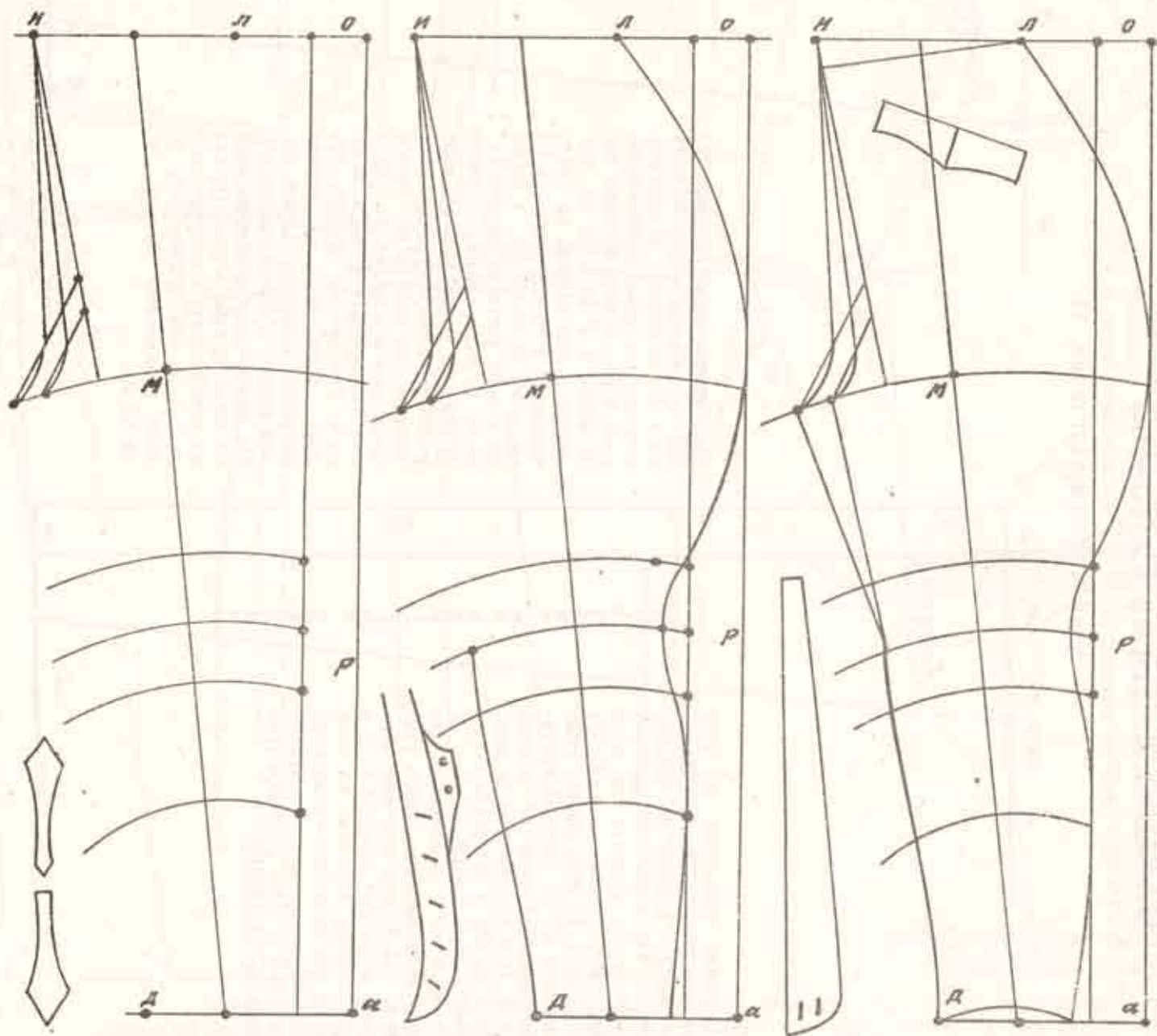

Узимање мере око бутине.

Узимање мере за ширине око колена.

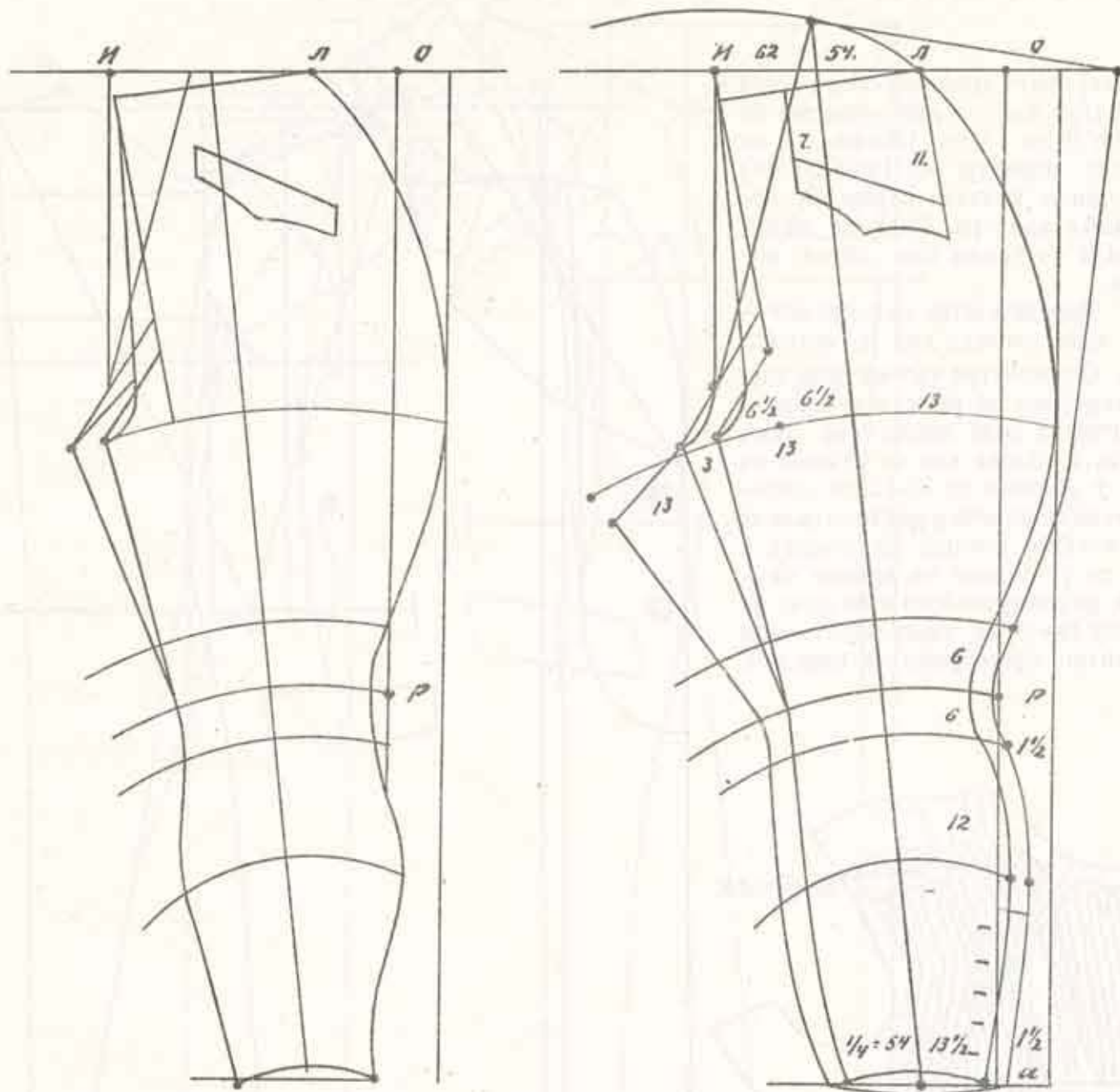
Предње ногавице за чакшире.

Мера: 60,96,65,40,52,37,19,19 $\frac{1}{2}$,13.

Од М до лин. О меримо ширину и ову ширину поделимо на $\frac{1}{2}$ и ову половину пустимо за отвор (шлица) и ову половину још једаред пустимо тако да смо целу ширину примили и до друге стране линије средине ЧАКШИРЕ и ову ширину поделимо на 3 дела за леву и десну ногавицу. Од т. И пустимо линију до $\frac{1}{2}$ мере коју имамо од т. М, и исту ову висину подижемо на овој линији И и вежемо косом линијом коју поделимо на $\frac{1}{2}$ и од т. И спустимо на овој половини једну линију колико нам износи $\frac{1}{2}$ ове ширине, толико исто спустимо на ниже и вежемо косом линијом за десну страну отвора ногавице и меримо доле; сад ширине ногавице затим преко вадла у колено и свуда пустимо тачну ширину коју смо узели за ширину доле до половине за предње ногавице и од ове не одузимамо ништа већ да целу пуштамо напр. доле је 13 см. и толико пустимо у вадли је 19 $\frac{1}{2}$ исто прима и у колено. Изводимо линију навише као што је форма ноге мора да нам изгледа и ова ногавица као што је нога такође изводимо од т. А спољни шав који је свакад мало више округла линија и изведемо пунце за ногавице до тач. Л, као што нам показује линија. Од колена навише подижемо линију до отвора десне ногавице затим до отвора леве ногавице. Од т. И пустимо 2 см. наниже и вежемо са т. Л да нам буде на ред краће, овим су готове редње ногавице за ЧАКШИРЕ.

Задње ногавице за чакшире.

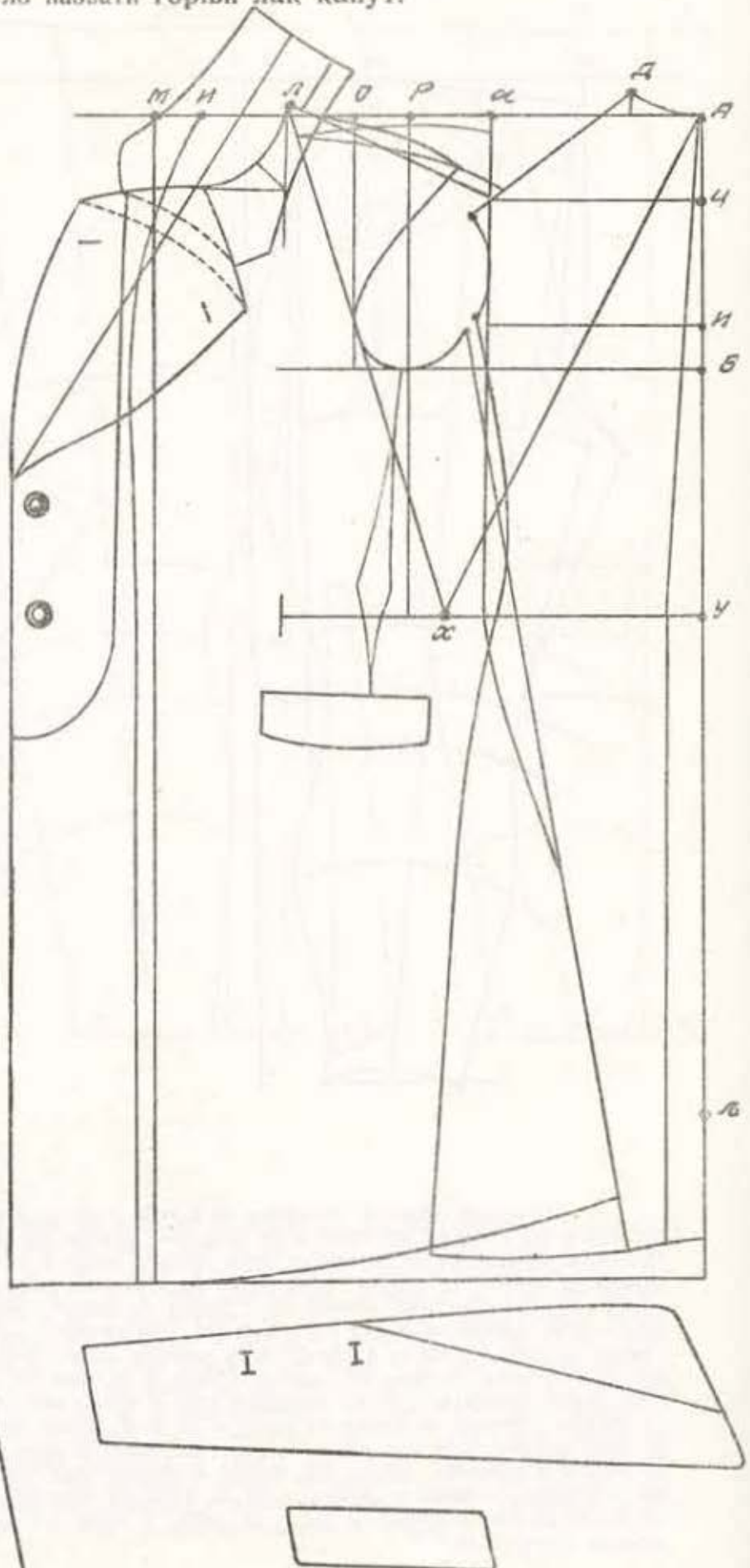
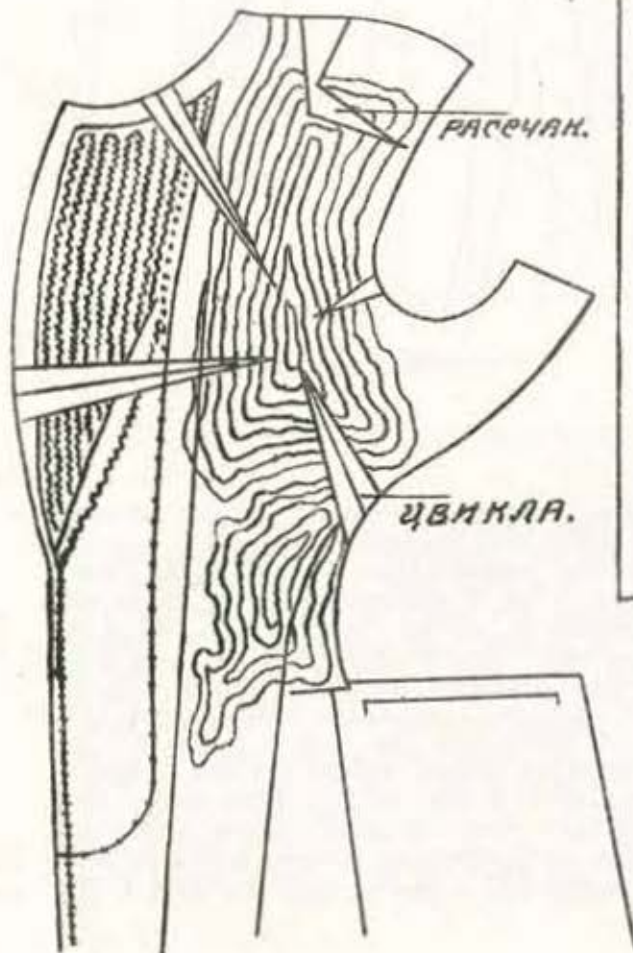
Поделитемo предњу ногавицу на 3 дела у појасу или продужимо линију од средине ногавице навише и сад ставимо сантиметар на крај доле отвора од шлица леве ногавице и повучимо полукруг од тач. Л навише да се укрести са овом правом линијом такође, ставимо сантиметар са друге стране корака на линији са струка и повучемо од т. Л опет полукруг; где се укрштава полукруг са правом линијом од овде пустамо наниже косу линију до линије средине на отвору предњег дела. Ово је линија за шав позади на задње ногавице. Од ове линије пустимо $\frac{1}{2}$ ширине преко седишта. Од краја отвора пустимо за задњу ногавицу исту ширину колико имамо $\frac{1}{2}$ ширине од средине линије. Од линије и полукруга пустимо на спољној страни 2 см. наниже, свуда по 2 см. сад меримо ширину доле и то овако: измеримо предњу ногавицу доле и пренесемо на линије које смо пустили ширу за 2 см. од предње ногавице за задњу ногавицу и на овој линији одузмемо ширину предње ногавице и пустимо целу ширину, коју смо узели свакад 4 см. више за шав. Овако меримо исто и преко-вадле, преко колена и изведемо линију до колена и навише; сад пустимо косу линију за ширину бутине, где смо обележили тачком и свакад краће за 3 см. од полукруга. Сад измеримо у појасу и ако је шире одузмемо на сизон предњу и задњу ногавицу и испустимо џепове, као што нам показује слика и обележимо отвор деле.

ИБЕРЦИГЕР.

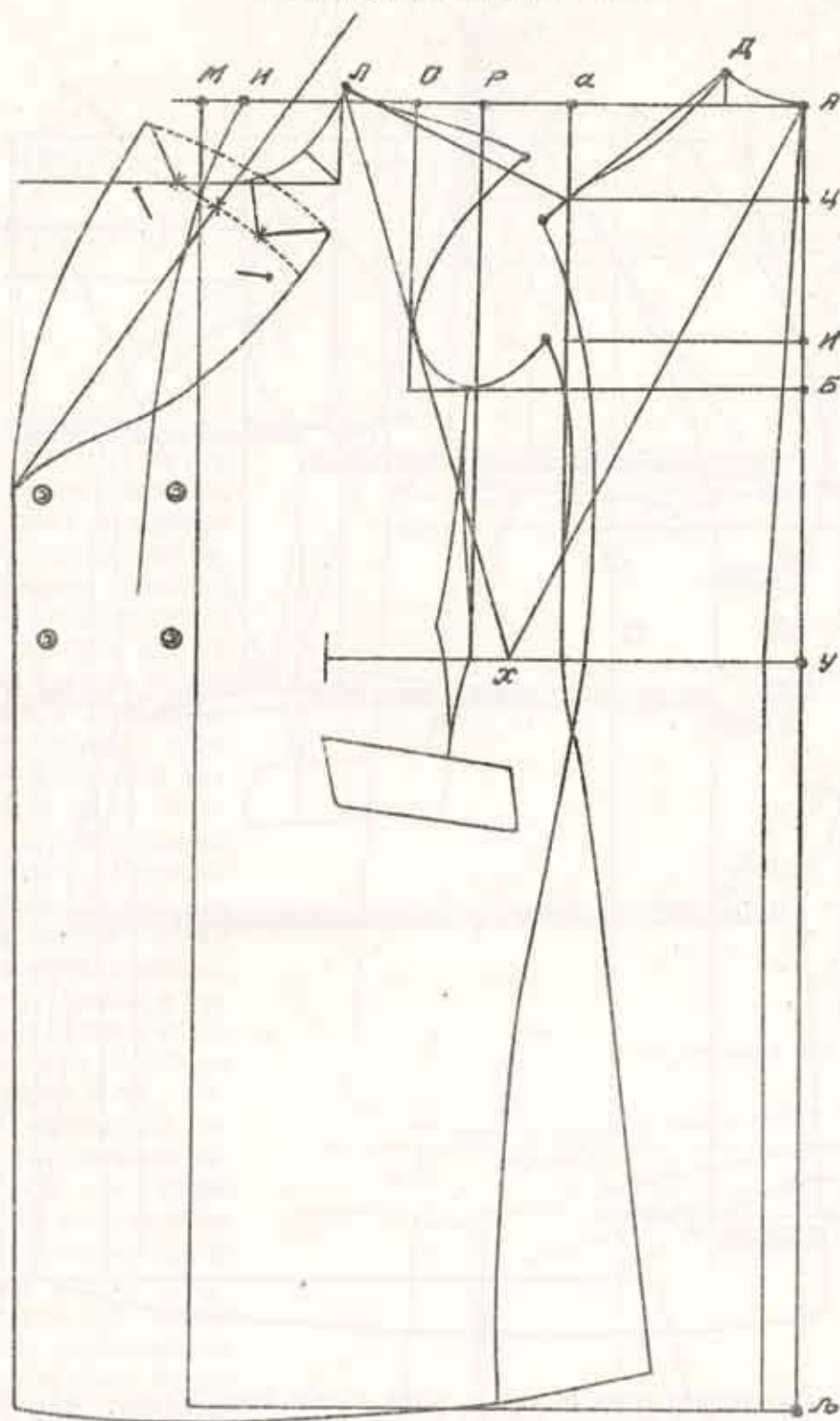
Кроји се као и сваки кратак капут, само се пушта за 1 до 2 см. шире од узете мере преко кратког капута, преко кога ћемо носити овај иберцигер. Иберцигер није такође српска реч, већ би се могло назвати горњи лак капут.

Овај капут кројимо основу кроја као кратак капут само додајемо за преклоп 9 до 11 см. Обично се иберцигер израђује са (шоблајном) то би могли назвати отвор за заклопчавање изнутра. Овај се капут обично и поставља цео лаком поставом.

Израда платна за капут изнутра и како изгледа кад је метнута ивица. Цеп изнутра као изгледа платно; скројимо на раме исте ширине као штоф а доле идемо све дуж до цепа и одавде све се сужава на ниже, у ширини од 10-12 см. ширина рамена се расече и умете се цвикла. Сада метемо росард на прсима и усече се у ширини ка прсима са 3. стране да добијемо прса и на раме да у изрезу око руке, само расечемо да је комотно проширимо са цвиклом.

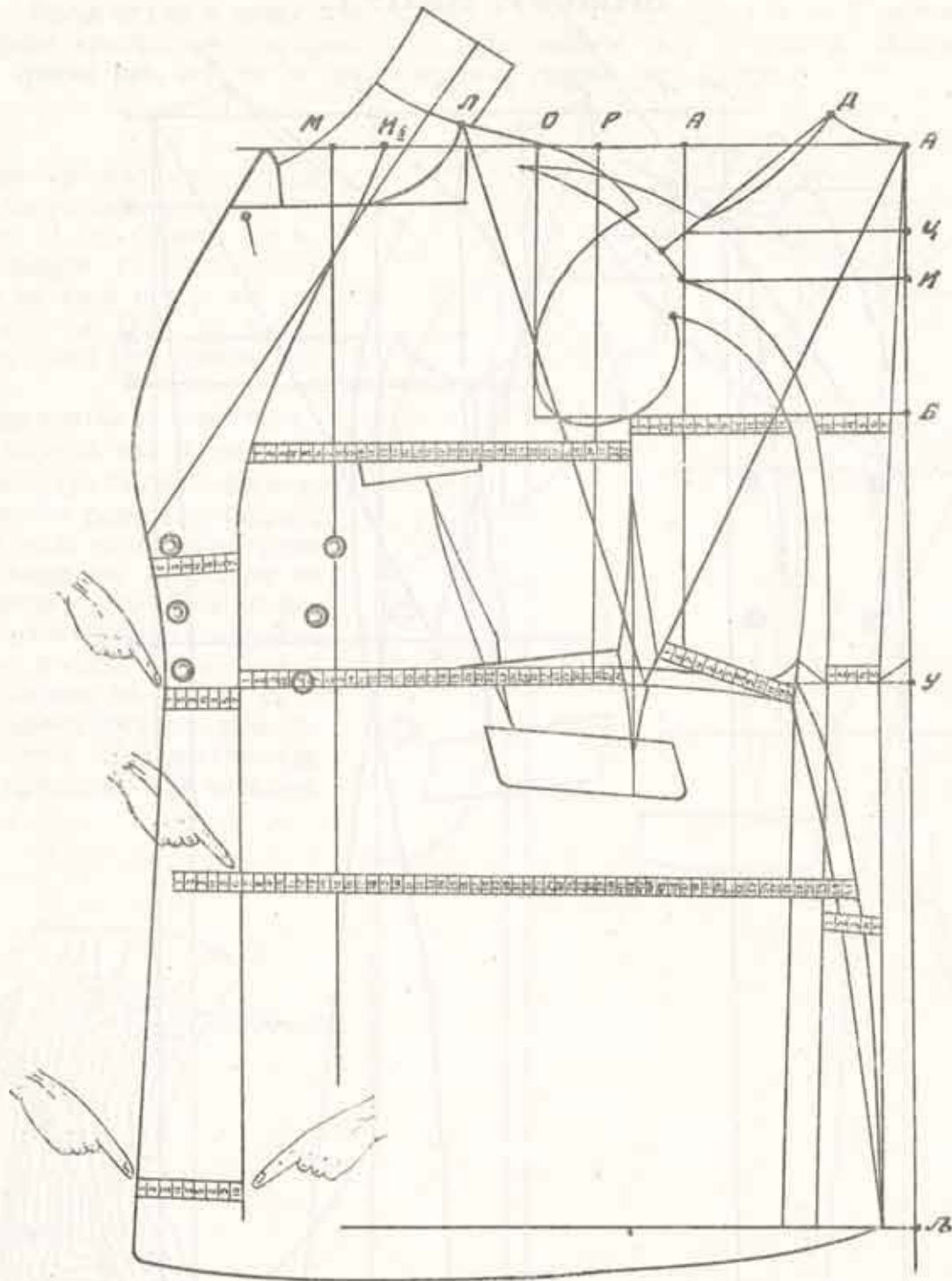

ЗИМСКИ КАПУТ.

Зимски капут израђује се основа као и кратак капут сако, само ако имамо дебљу поставу или фателин онда за толико пуштамо шире преко прса и у струку, напр. обично пуштамо код капута кратко преко прса шире 7 см. а у струку пуштамо 9 см. а код зимског капута пуштаћемо преко прса шире 9, 10, 11, 12, до 15 см. ако је случајно пстава од коже са већом вуном. И преклоп пушта више 2 см. него код кратког капута и џепови су од 1 до 2 см. ниже него код кратког капута. Код изреза око руке додајемо 2 см. више од једне четвртине прсне ширине, да добијемо већи изрез око руке. Леђа су такође доле све шира, што је капут дужи, а обично се пушта доња ширина леђа пола од пола прсне ширине, а доле предњи део пуштамо од кукова наниже право. За капут дебеле особе пуштамо исто додатак као и код нормалне особе у струку и преко прса.

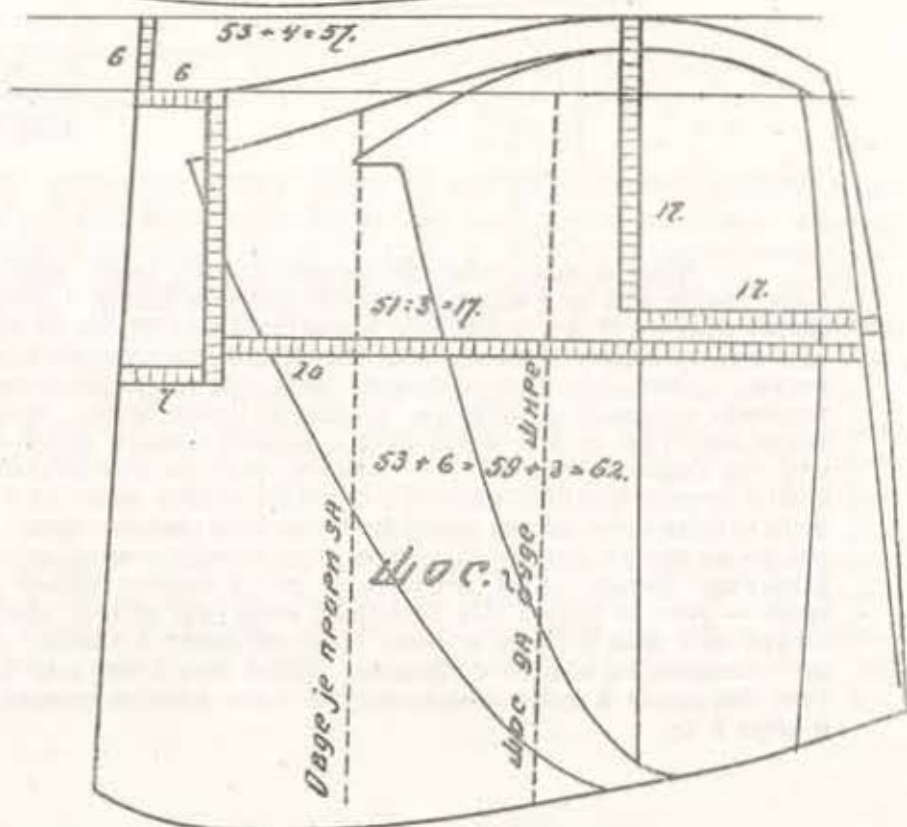
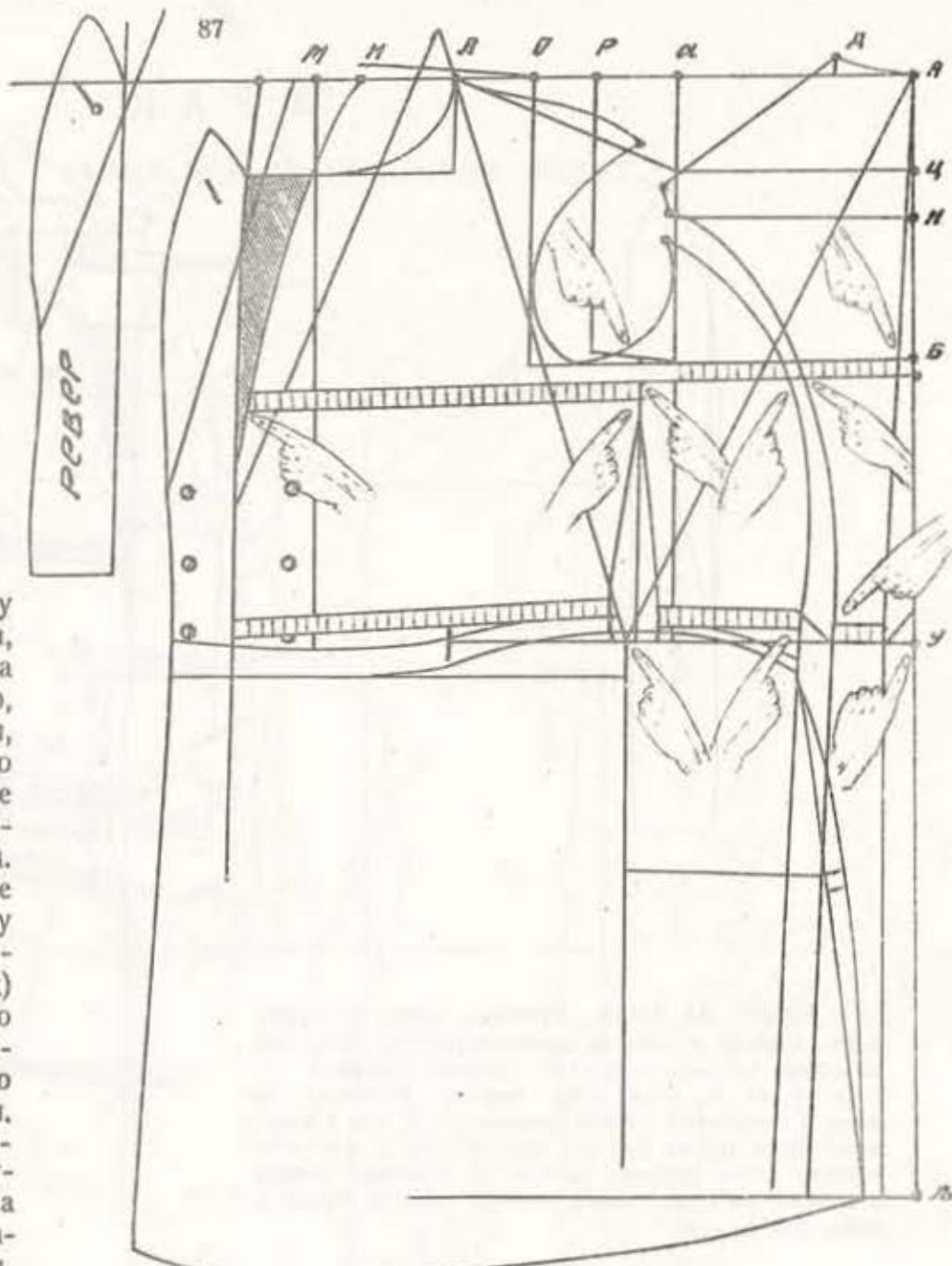
(КАЈЗЕРОК.) Зимски капут на струку.

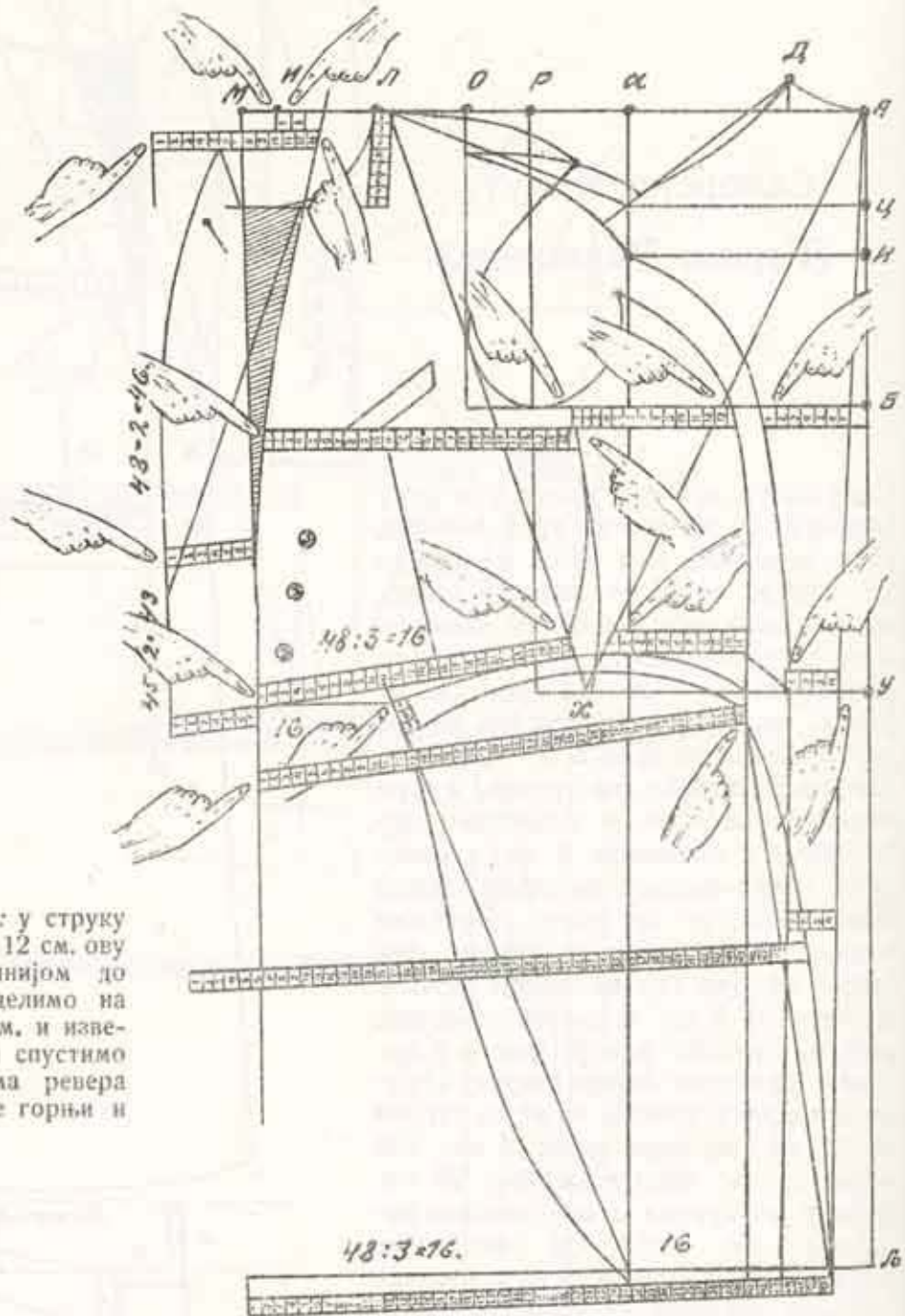
За овај капут основа кроји се као за сваки обичан капут дугачак, само леђа има израђена као (жакет) капут у струку и има парче између леђа и предњег дела која се зове кајзершнит. Овај се капут пушта шире преко прса и струка, пошто је зимски капут и долази топла постава или фателин. Нацртамо основу кроја и изведемо овако леђа: од тач. У измеримо ширину у струку, и пустимо 3 см. од тач. У унутра. Од ове тачке вежемо са тач. А линију и до доле; до тач. Љ удаљено за 3 см. Ово је линија средина леђа. У струку пустимо свакад за ширину леђа $\frac{1}{10}$ ширине струка од ве тачке још једаред пустимо $\frac{1}{10}$ прсне ширине. Ово растојање узима се свакад код нормалних где је (трбух) струк мање за $\frac{1}{10}$ прсне ширине, а где је струк (трбух) раван или већи ту узимамо пола једне десетине, ако је трбух (струк) веће од прса, онда узимамо $\frac{1}{10}$ од трбуха ширину за растојање између леђа и предњег дела. Леђа извадимо исто као код жакета. За кајзершнит поделимо изрез око руке на 3 дела и пустимо праву линију до струка доле; у струку одузмемо 3 см. и кајзершнит силази испод линије од струка за 1 см. и пење се за 3 см. код предњег дела навише. Шос пење се навише и укршта се са кајзершнитом позади у струку за 3 см. навише. Свакад преносимо исту ширину струка од леђа грудној линији да добијемо тачну ширину струка и више свакад додамо за поставу, и то пуштамо право према дебљини поставе 4,5,6 до 10 см. може да је шире. За преклоп код кајзерока упуштамо 7 см. и преко прсију 9—11 см. доле; преклоп од 9—11 см.

Салонски Капут. (Герок. Редингот.)

Овај салон дугачак капут у струку израђује се по основи кроја жакета, само је измена код шоса и мора да се скроји одвојено напред ревер, који видимо овде на слици одвојен, а он се црта овако: доле пустимо ширину 6 см. чисто да буде кад се ушије, значи са сваке стране, по пола см. шире за шав а и горе 6 см. Колики је предње део дугачко и горе поделимо на пола и подигнемо ову половину у висини за 4 см. и изведемо 1 врх навише за ревер (шпиц) Шос израђује се овако: Пустимо напред праву линију од грудне линије и од ове грудне линије меримо да буде за 6 см. шире за преклоп, ревера, као што нам је широк и пустимо од грудне линије ширину струка и ширину кукова ниже од струка за 20 см. по мери више 5 см. На ниже од ове линије меримо 20 см. дубину до кукова и овој ширини додајемо 5 см. шире. Од ове праве грудне линије подижемо на $\frac{1}{2}$ ширине разлику добијену од разлике ширине коју имамо између струка и кукова, а позади спустимо од линије У за $\frac{1}{2}$ см. У струку спуштамо од предњег дела напред за $\frac{1}{3}$ од ширине разлике између струка изводимо округлину за фалту позади за шос. Овај се шос свакад може расећи да се добије већи глокн. Овим и проширује се колико се жели ширина глокн (клош).

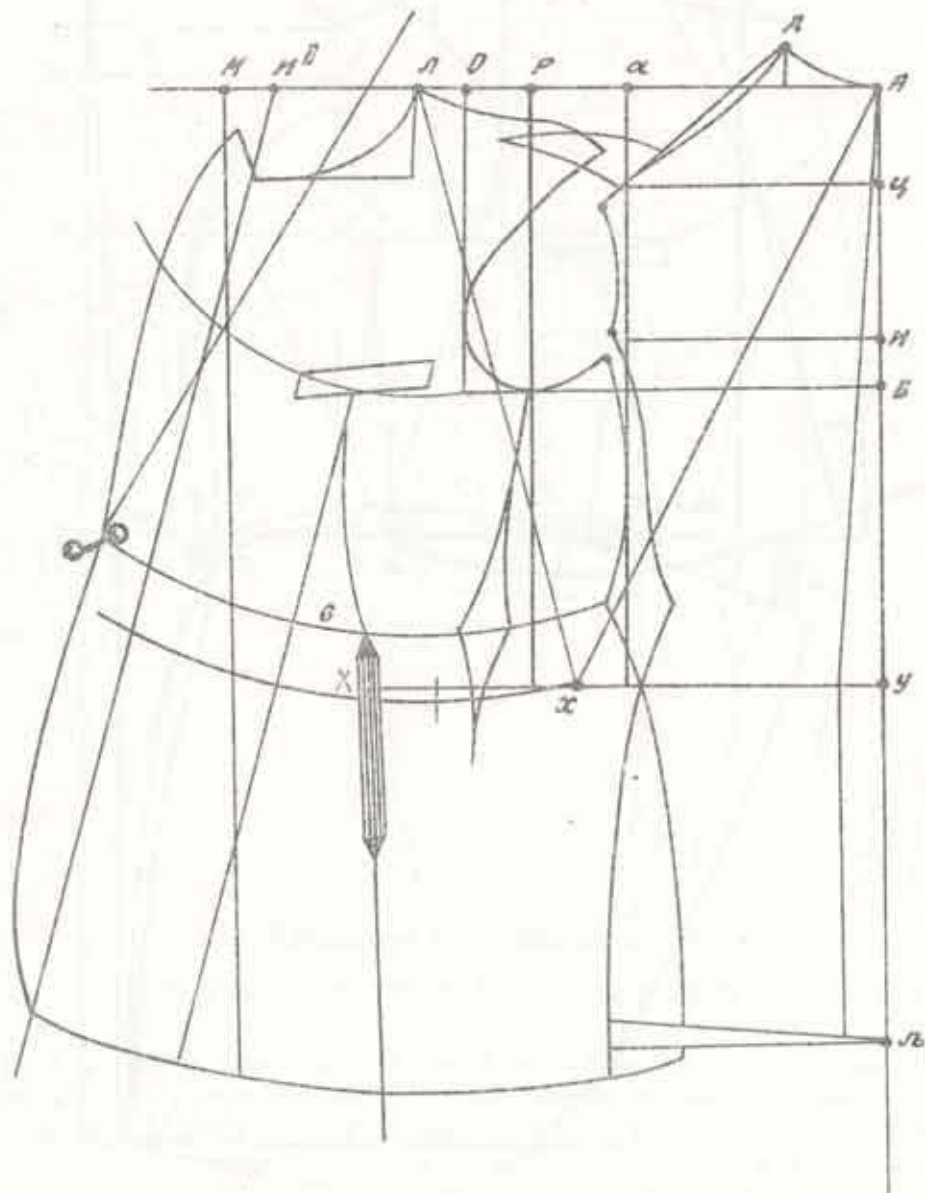
Ф Р А К.

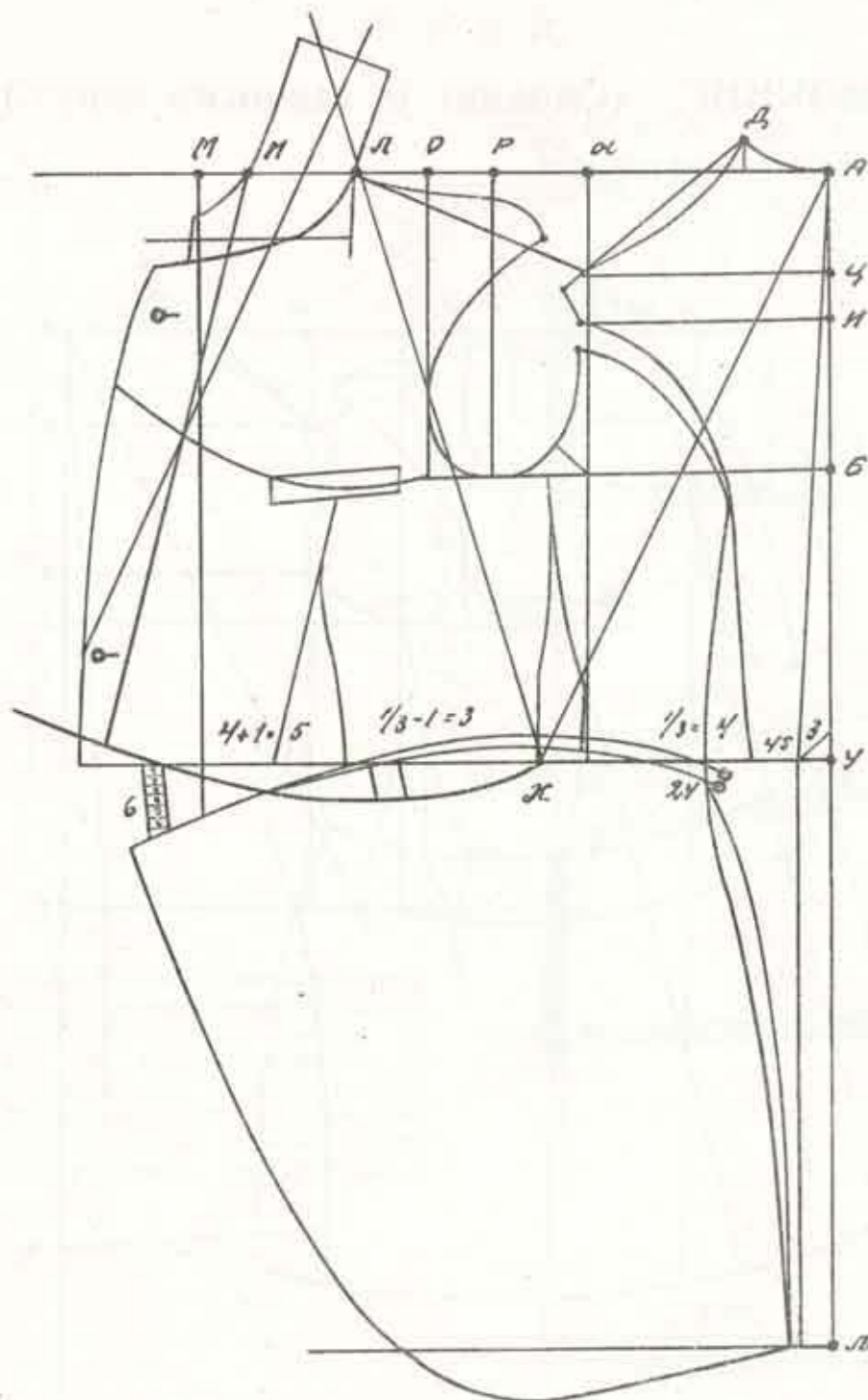
РЕВЕР ЗА ФРАК. Пуштамо овако: у струку 6 см. ширину а горе од прелома ревера 12 см. ову поделимо на пола и вежемо правом линијом до доле са тач. од 6 см. Ову ширину поделимо на пола и подигнемо линију навише од 5 см. и изведемо један (шпиц фазон) врх фазона и спустимо наниже малој округлој линији до прелома ревера и наниже до краја праву линију. Ово је горњи и доњи део ревера.

Фрак је капут само за свечаност, и то капут који се само за велике свечаности употребљује. Такође име овај капут немамо на српском језику. Основа кроја израђује се као и за капут на струку (жакет). Фрак се израђује овако: када нам је готова основа кроја изведемо ширину леђа форма капута у струку (жакета), поделимо изрез око руке на 3 дела изведемо наниже кајзершнит и сад меримо ширину око прса од средине леђа код тач. Б до ширине леђа и пренесемо на линији од кајзершнита одузевши по пола см. за шав до усечка испод руке и пренесемо преко линије усечка одузевши опет 1 см. за шав испод руке и меримо ширину преко прса мање $\frac{1}{2}$ прсне ширине за 2 см. место што код сваког другог капута додајемо овој ширини за поставу више, а овде на против одузимамо пошто се овај капут не преклапа, а добије напред равер од 6 см. то морамо да одузмемо од узете мере да када дође напред ревер по 6 см. онда имамо фрак само шири колико кад дође постава унутра да нам се крајеви од ревера само састају напред, да не прелази један преко другог за платно и поставу свакад узима најмање 4 см. у ширину. (Шос) доњи део од струка, кој ушивамо наниже — зове се (Шос). По последњој моди овај се шос кроји без језика напред поделивши ширину струка на 3 дела и $\frac{1}{3}$ од предњег краја одузмемо и одавде спустимо наниже праву линију до доле на $\frac{1}{3}$ ширине од позади и изведемо форму шоса као што је на слици по журналу. Овај (Шос) је овде баз језика а може и да се изцрта и са језиком напред кад пустимо дужи до краја ревера и шире 6 см.

СМОКИНГ. (Смокинг је салонски капут.)

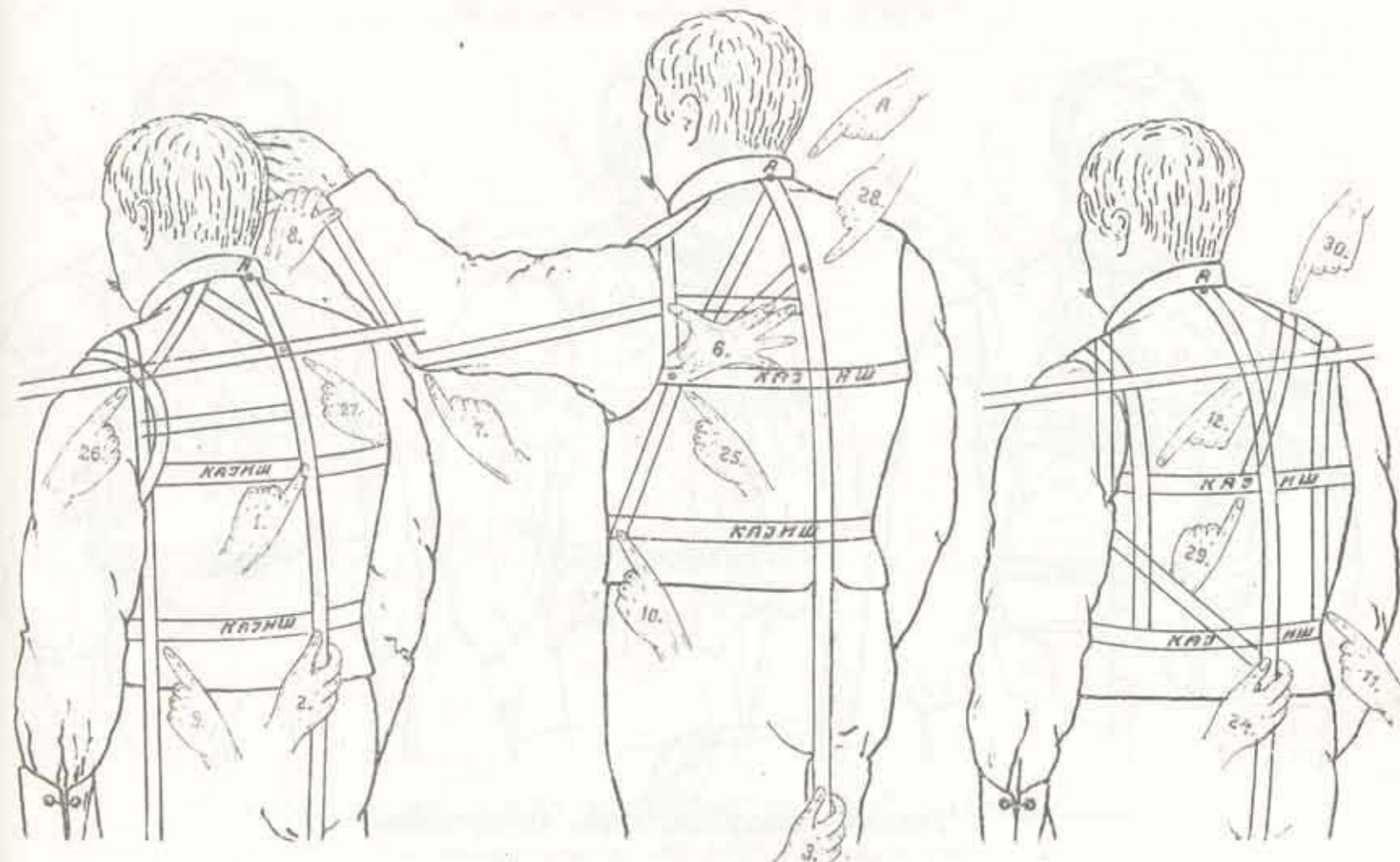
Смокинг се кроји као и сваки нормалан капут. Када су готове основне линије онда повучемо полукруг од т. Л до угла О-Б, а то је мера коју смо узели до првог кајиша испред руке. Затим повучемо други полукруг од т. Л и од т. Х. Ово је дужина нормалног струка напред. Од овог струка подижемо свакад кратак струк модеран 5-6 у 7 см. према висини особе. Од линије М на првом полукругу споља пређимо 2 см. и вежемо од т. И преко ови 2 см. на полукругу наниже право. Ово нам је грудна линија од које поделимо на пола до лин. О да добијемо средину прса и колико ширину имамо — овде на поле, напр: 13 см. пустимо и на другом и трећем полукругу исту ширину од грудне линије. Сад меримо ширину у струку до т. У до грудне линије подигнуто за 7 см. Овде је ширина основе кроја 59 см. Од ове ширине (59) одузимамо (46) шире је 14. У струку одузимамо 3 см. за линију средине леђа и остатак 11 см. поделимо на 3 дела: 1 део узмемо за шав између леђа и предњег дела у струку и два друга дела одузмемо у струку за прса мање 1 ипо см. до 2 см. да би нам остало за испред руке, да одузмемо. Од линије М меримо у струку колико је друга страна за бруснадле за прса и право. Од ове бруснадле цеп долази коју свакад не треба да скројимо и на штоф и онда не добијемо ширину велику преко кукова већ, равно и лепо пада смокинг, да добијемо велика прса.

Модеран жакет са кратким струком.

Нацртамо основу кроја као за сваки капут по узетој мери, са прсима јаким само да би добили прса пустимо шире на првом полукругу кој повлачимо од дубине изреза око руке и на овом полукругу споља где се укрштава са линијом М напуштимо на полукруг 2 см. и преко ових 2 см. спуштимо од тач. М на ниже праву линију која нам служи као грудна линија за жакет модеран. Са овом линијом добијемо проширење у струку колико нам је потребно да би добили јака прса. Сад измеримо ширину у струку и ову ширину напишемо наприм. $60-45 = 15-3 \text{ см.} = 12:3 = 4$. Ово је одузимање ширину струка од ширине струка код ове слике и сад свакад одузмемо $\frac{1}{3}$ см. између леђа и предњег дела; 3 см. између кајзершнита и предњег дела, а 5 см. за сизон на прсима. Значи да смо пустили $\frac{1}{3}$ између леђа и кајзершнита растојање, а мање 1 см. од $\frac{1}{3}$ између кајзершнита и предњег дела. а више 1 см. од $\frac{1}{3}$ пустимо за усечак на прсима, и овај начин одузели смо све што имамо шире у струку. За шос растојање између шоса и предњег дела узимамо овако: ширину кукова и од ње одузмемо ширину струка нап. $53-45 = 8:4 = 2$. - $\frac{1}{4}$ пустимо позади, а $\frac{1}{4}$ напред ниже од предњег дела.

Контролне мере код кенормалне особе.

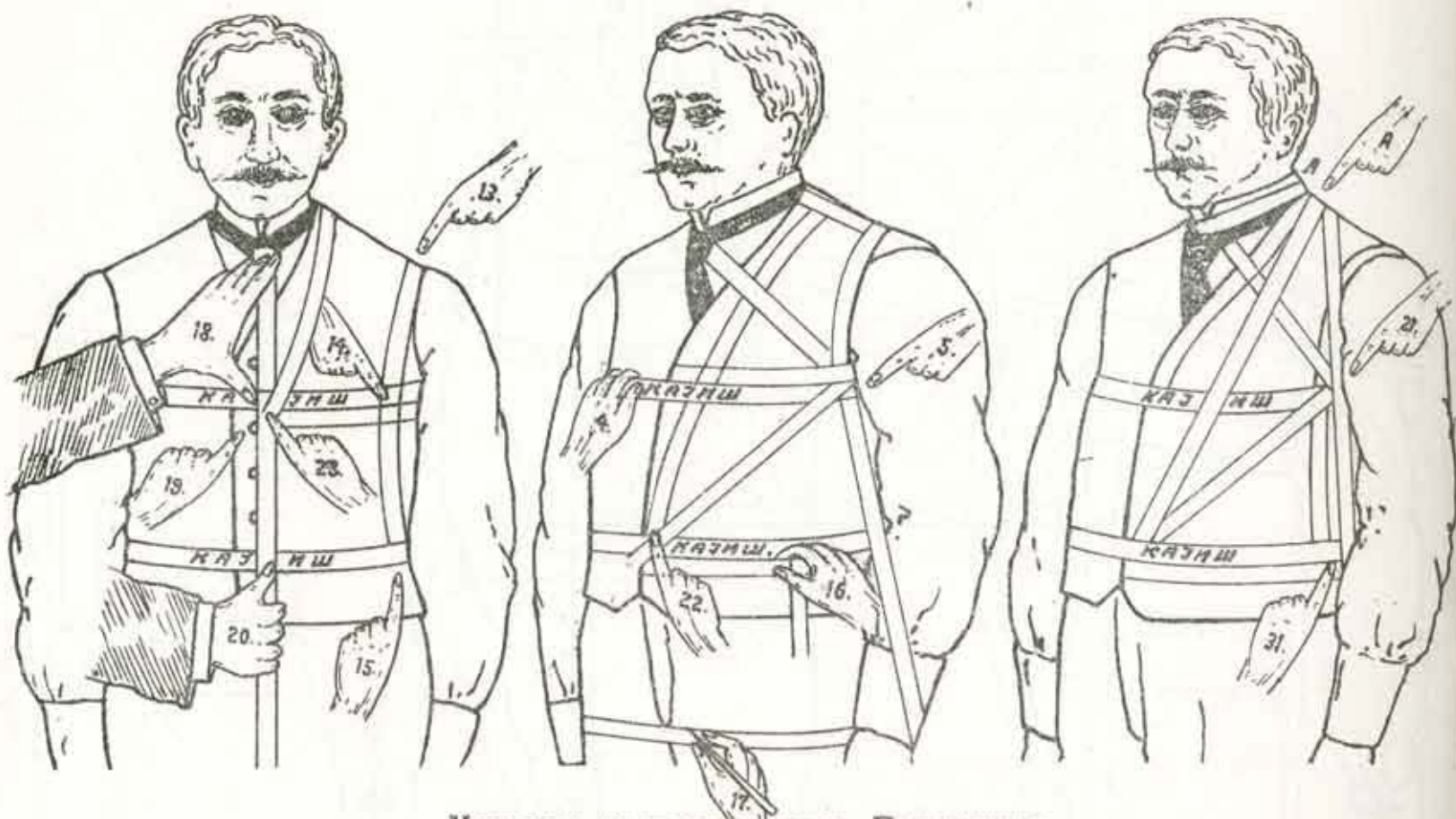
Узимање контролне мере.

За све дужине полазна је тачка А. која се налази позади код дугмета од кошуље за крагну.

1. рука показује нам како се узима мера наниже до 1. каиша, и то је до горње ивице од каиша првог, испод руке. 2. рука показује како се узима дужина до струка горње ивице каиша. 3. рука показује како се узима цела дужина до доле капута, жакет. 4. рука показује како се узима ширина (мера) око прсију а то је кад уметнемо два прста између тела и сантиметра и ова се мера увек бележи пола. 5. рука показује како се узима ширина од руке до руке. 6. рука показује како се узима ширина леђа, од средине руке где се одваја од леђа. 7. рука показује где је лакат и докле узимамо меру дужину до лакта. 8. рука показује како се узима цела дужина рукава до шаке. 9. рука показује како се узима дужина испред руке од тач. а преко рамена до каиша испред руке до каиша испод руке тачно, ово је контролна мера дужина испред руке која се на ниже продужава као што нам показује. 10. рука показује како се узима дужина испред руке до струка на самој средини тела средину добијемо помоћу коске од кука и средину тражимо испод руке у струку. 11. рука показује како се држи сантиметар у струку на каишу докле смо узели испред руке овде држимо чврсто и вратимо натраг иза руке сантиметар и подижемо га навише преко плећа на леђа ка тач. А. и код тач. А. видимо колика је разлика између дужине испред руке и ове дужине иза руке и за колико је мање или више то забележимо као дужину иза руке. Ова нам мера показује дали је особа права, погнута или затурена ако је особа права, онда имамо разлику свакад од 5-7 см. ако је особа мало више погнута онда имамо 1-2 см. ако је особа грбава повијена напред онда може 1. см. и дужа мера да буде иза руке, ако је особа затурена онда може ова мера да буде краће од 6-8 см. и 9-11 см. код сасвим затурене са јако развијеним прсима онда може бити и 12 см разлика.

Контролне мере код ненормалне особе. Продужење.

Узимање контролне мере. Продужење.

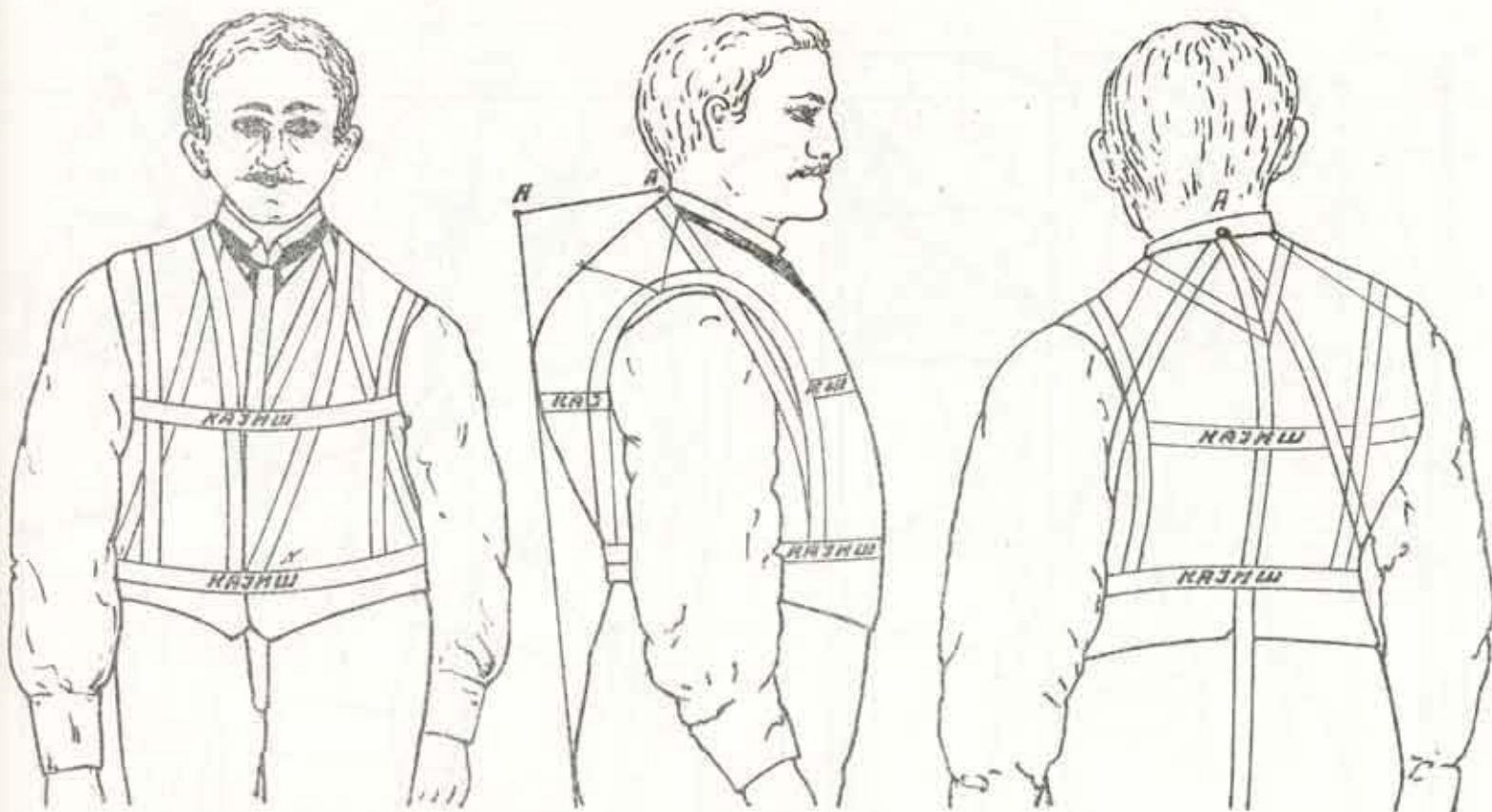

Узимање контролне мере. Продужење.

12. рука показује како притиснемо сантиметар у струку на горњој ивици каиша на леђима и подижемо на више до горње ивице каиша испод руке који нам изилази ово је дужина испод руке, ова дужина кад се сабере са дужином до првог каиша коју смо узели од тач. А. на ниже ове две мере кад се саберу морају да изнесу дужину целог струка, иначе ако се не слаже значи да каиш не стоји равно. 13. рука показује нам како се у продужењу узима на више мера до шавова на рамену за леђа, овај шав свакад треба да се узме што год моше ниже јер је лепше кад је ниже јер је сад модерно. 14. рука показује како се узима до каиша напред испод руке горње ивице каиша, ова мера кад се узима мора да је сантиметар затегнут преко раме пошто иде од струка иначе се добија високо раме на предњем делу, ако није добро затегнуто преко рамена. 15. рука показује нам како се узима до струка напред од струка позади преко рамена до струка напред, само да је добро затегнут кад се ова мера узима, ова контролна мера узима се без разлике код сваке особе. 16. рука показује како се узима ширина око струка ова мера мора да је тачна и не међу се два прста између тела и сантиметра и ова се мера бележи пола. 17. рука показује како се узима ширина око кукова и то морамо свакад преко најразвијенијег дела тела и ова се мера бележи пола. 18. рука показује како се узима дужина напред од дугмета па на ниже право на средини до каиша првога који нам долази испод руке преко прса само и треба да је на самој средини између струка и дугмета на врату. 19. рука показује како се узима дужина струка од дугмета право до доле до каиша горње ивице у струку напред. 20. рука показује како се спушта сантиметар од дугмета до израза око руке горње ивице каиша тачно испод руке или коса дужина од дугмета до израза око руке напред.

Контролне мере за грбаву особу.

Узимање контролне мере. Продужење.

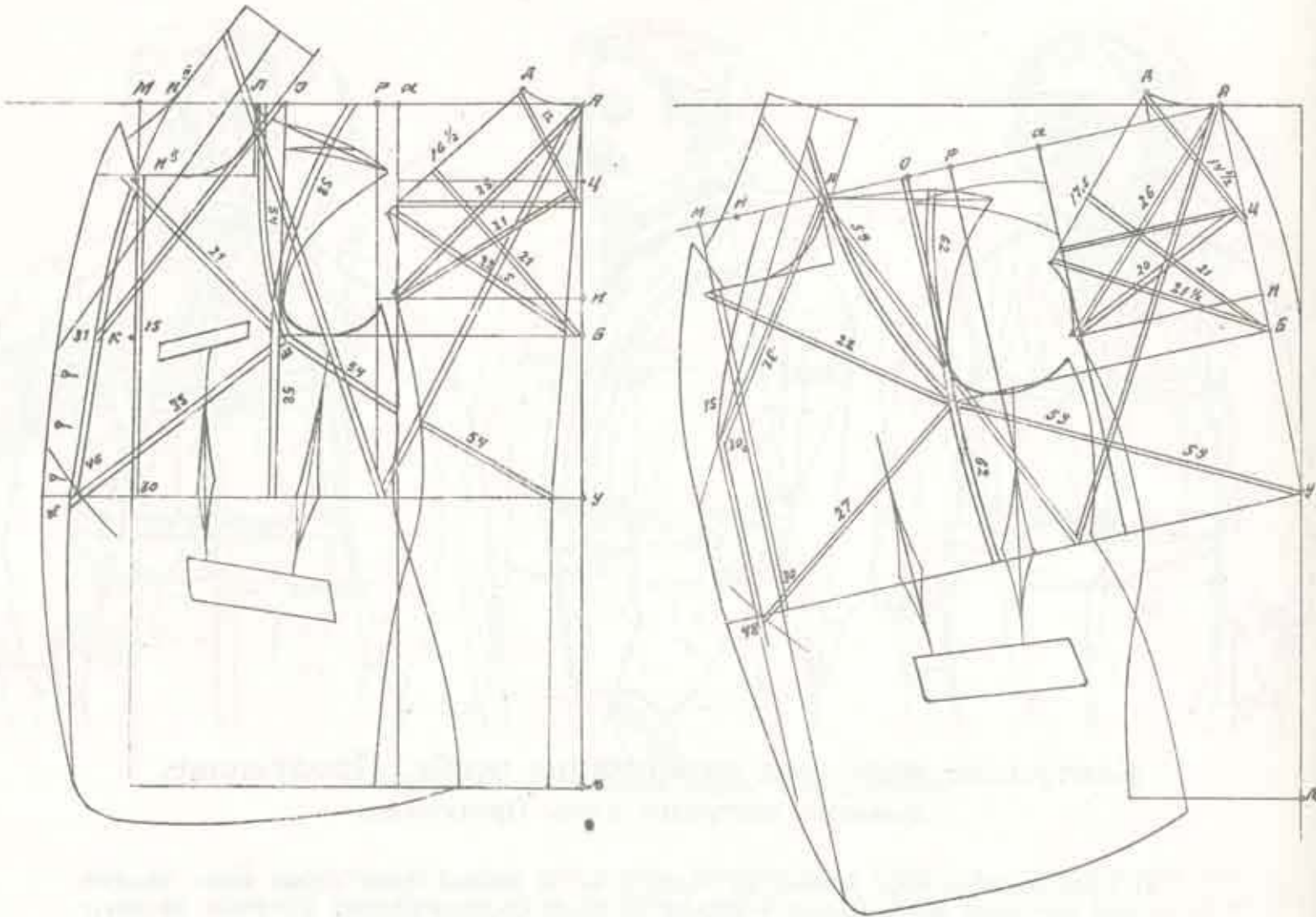

Контролне мере код ненормалне особе. Продужење.

Узимање контролне мере. Продужење.

21. Рука показује косу дужину до испод руке од кајиша првог горње ивице наниже од струка до горње ивице каиша у струку на самој средини напред. 22. Рука показује како се узима од тач. А. на врату позади од дугмета пустимо сантиметар преко рамена напред до каиша првог на прсима који је средина од дужине дугмета до струка напред. 23. Рука показује како се узима дужина од тачке А. на врату преко рамена до кајиша напред у струку на самој средини. 24. Рука показује дужину од тачке А. преко рамена до испод руке до струка позади на самој средини леђа. Ова се мера употребљује и мери када је основа кроја готова јер мера и одузета и обрачуната за шавове између леђа и предњег дела и усечка испод руке. 25. Рука показује дужину од тач. А. до каиша на леђима где се састају предњи дао и леђа. 26. Рука показује ширину рамена. 27. Рука показује нам од висине шав на рамена до крагне где се шав састаје од рамена то се узима од висине на средини леђа у правцу шав на рамену од изреза око руке; ова коса мера нарочито узима се и служи код грбаве особе. 28. Рука нам служи показује од висине за шав на средини леђа и од рамена, на наже до шав од леђа и предњег дела. 29. Рука показује нам како се мери од средине леђа од горње ивице кајиша до испод руке меримо навише до шав на рамену за леђа од средине леђа горње ивице, од кајиша првог подиже на више преко рамена до струка. 30. Рука показује шта је треба свакад се погледа и до шав на рамену колика је висина шав рамена овако косо 21 и ниже код првог кајиша и у продужењу до струка. 31. Рука показује како се сантиметар спушта напред право поред руке. Оваке мере код грбавог узимају се на обадве стране пошто нису једнаке код оваке особе, још код грбаве морамо узети две прсне ширине преко грбе, око прса и испод грбе око прса да би добили разлику за колико грба вишља од тела, ако је грба на самој средини кичме онда се метне прав лењир и добије се висина колико је од грбе до врата као што нам слика показује, за толико свакад тач. А. до угла.

Капут за грбаву особу.

За грбаву особу да скројимо капут потребно је узети контролне мере и само помоћу контролних мере могуће је изградити основу.

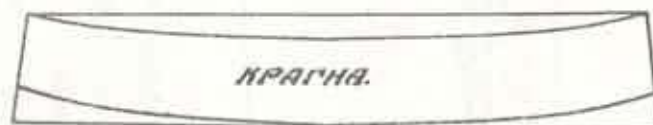
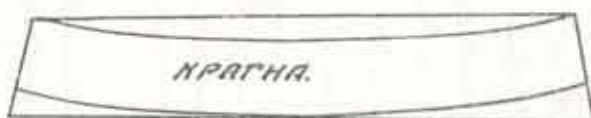
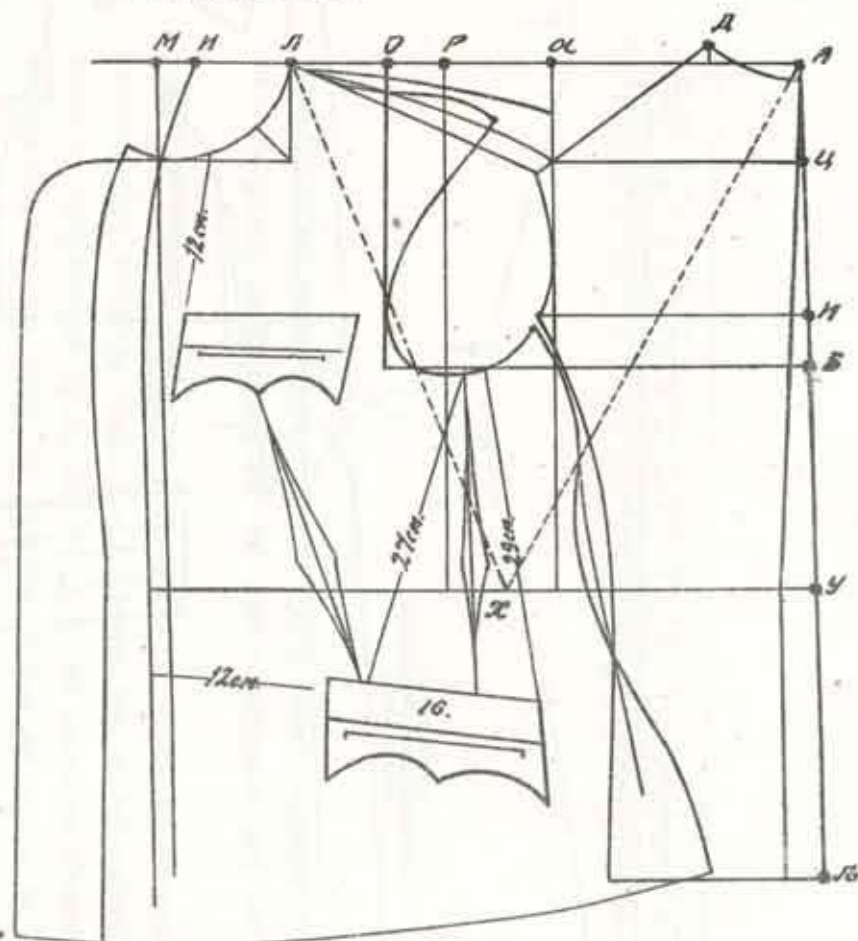
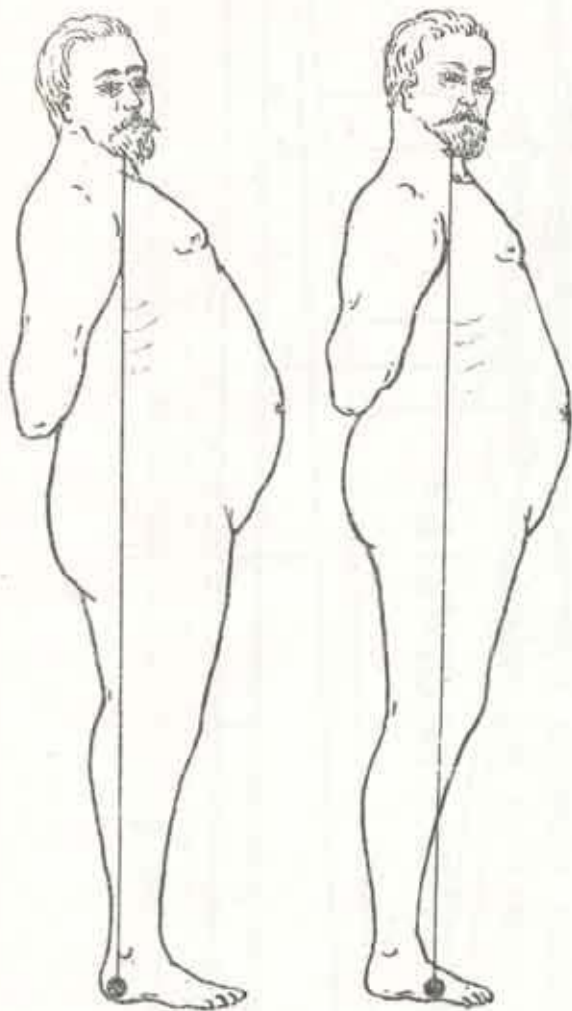
МЕРА : Десна страна: 21,37,65,47,20,22,45,75,47,43,15,27,46,61,40,50,15,
31,23,26,30,46,62,25,15,14,20,21,21,57.

Лева страна: 21,37,65,39,19,16,45,75,44,42,15,27,46,61,40,50,15,
31,21,25,30,46,55,25,15,12,20,21,21,57.

Сад кад имамо овако узету меру онда одузмемо прсну ширину мање од веће и разлику, коју добијемо пустамо два пут више од А до друго А за прав угао кој спуштамо од А до дужине струка вежемо са тачком У и пустамо помоћу ове косе линије од правог угла која иде наниже за дужину струка и горе — за основну линију А-М. Растојање које добијемо између А₁ и А₂ служе нам за извођење грба и пустамо све контролне мере које су обележене дуплом узаном линијом ако је особа грбава на средини леђа, онда се према нормалним мерама види разлика код ширине леђа, а исто се узме мера око прсију преко грба и преко најразвијеног дела груди напред и другу узмемо ширину преко прсију, али не преко грба и преко најразвијеног дела груди и тако добијемо 2 различите прсне мере од које одузимамо једну од другу, да видимо колико је разлика између 1 и 2 прсне ширине и сву разлику употребимо међу А₁ и А₂.

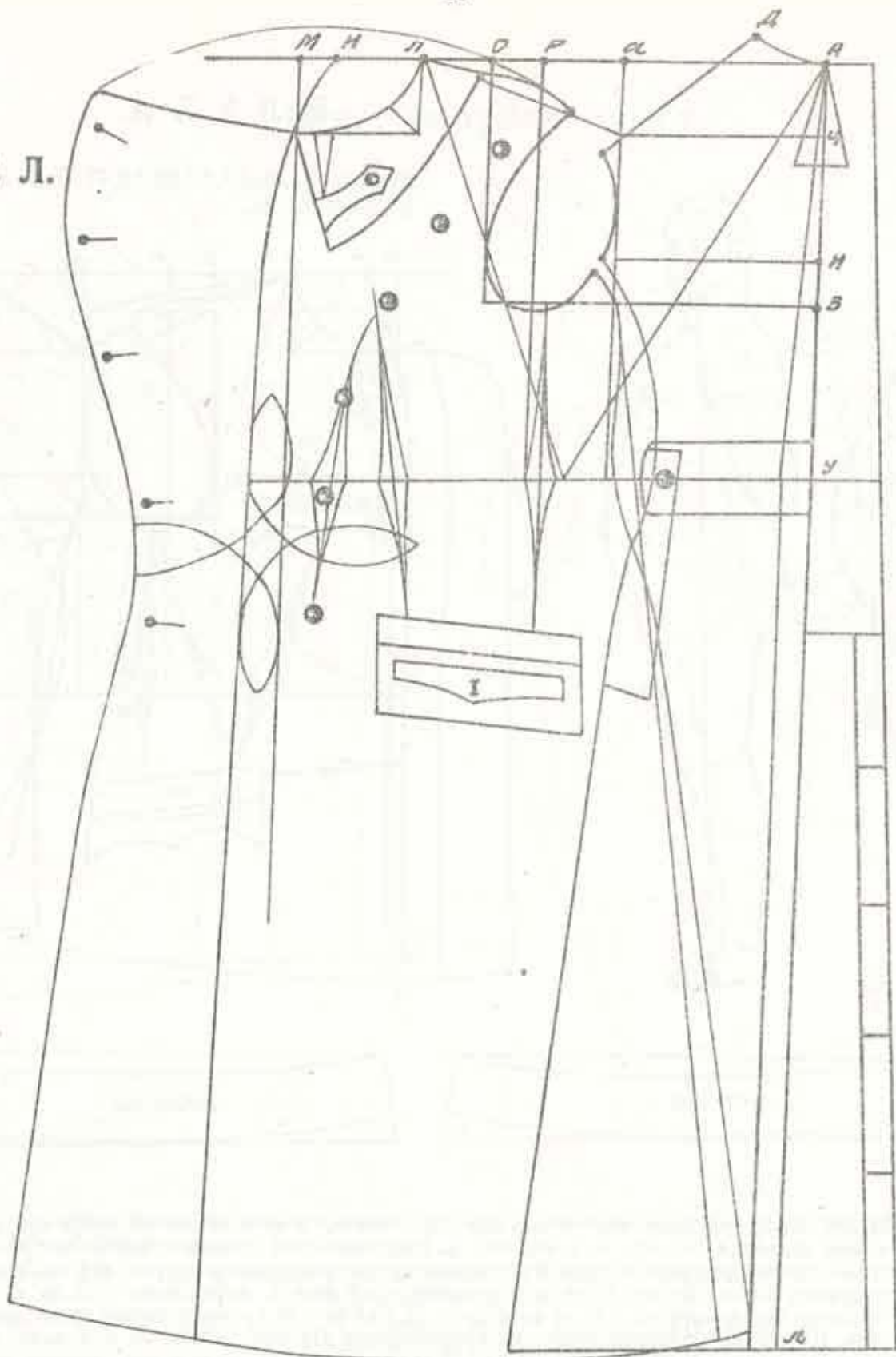
БЛУЗА.

Мера: 24.48.67.48.20.18.47.76.57½
57.24.40.61.85.

За ову блузу узимамо меру исто као код капута, а исто се основа кроји као за капут кратак, са малим изменама код тач. А и код тач. Д. Нацртамо прав угао и ставимо тач. А од угла од т. А пустимо дужину до првог кајиша и у продужењу пустимо дужину струка и у продужењу до тач. Љ целу дужину блузе. Од тач. Б до т. А поделамо на 3 дела и забележимо т. Ц до т. А поделимо на 4и пустимо ову дужину од т. Б на више до т. И. од А до т. М пустимо ширину преко прса више 4 см., а до тач. И¹ пустимо половину узету око прсне ширине. Од тач. А вел. до т. а мало пустимо ширину леђа више 1 см. од т. И¹ до т. Р пустимо ширину од руке до руке и ову ширину поделимо на 2и забележимо са тач. Л. Од мало а до т. О пустимо ширину за изрез око руке ¼ прсне ширине више 1 см. Од т. А до т. Д пустимо ⅓ ширине леђа више 1 см. Од т. А спустимо за 1½ см. на ниже и малом округлом линијом пењемо се до тач. Д. Ово силазимо зато да што краћа леђа преко средине. Сад измеримо висину рамена, по узетој мери као код капута и извучемо полукруге за раме предње и задње изведемо изрез око руке. Од ширине у струку узимамо ⅓ за ширину леђа у струку и меримо од тач. Б за грудну линију преко прса и у струку. Од тач. У у струку пустимо шире за 9 см. а на прсима пустимо 7 см. шире него мера узета. Од грудне линије меримо ширину кукова и од угла Б-а мало, пустимо праву линију до ширине кукова и изведемо форму струка. као што нам слика показује. Од грудне линије пустимо 3 см. шире за леву страну, а за десну више 9 см. Горњи џеп пушта се од изреза око врата ¼ см. а од изреза око руке — за 3 см. Као код сваке основе кроја за капут, изрез око врата меримо према крагни колико нам је потребна ширина и према томе пуштамо цвик за крагну и лоштук.

ШИЊЕЛ.

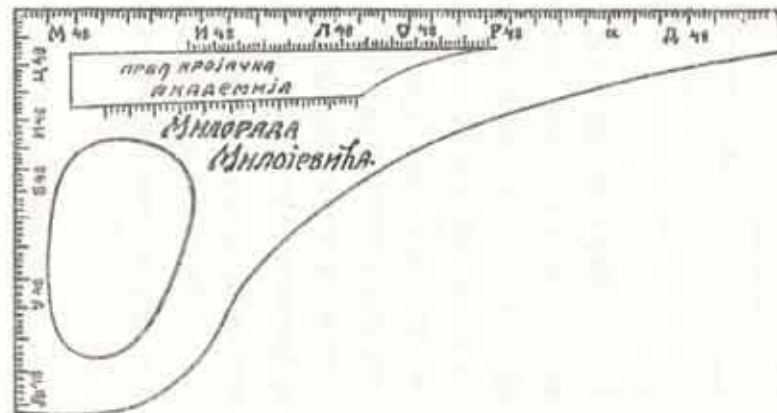

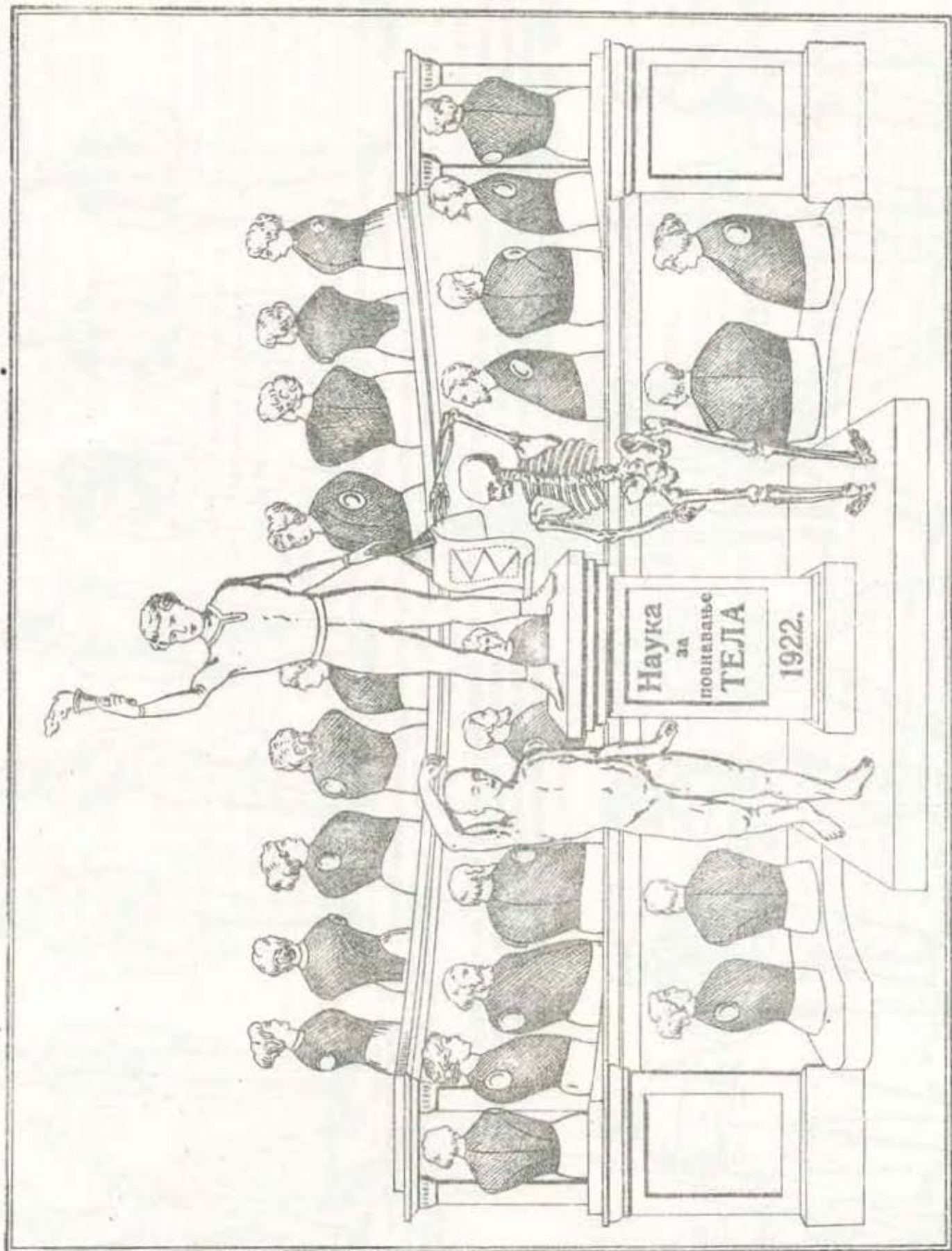
Кројимо као сваку основу капута, само напушта се преклоп велики као за шињел, и то на горњем делу 21 см. а на доњем делу у струку 12 см., а доле пустамо 14 см. да се не би отварао ови шињели доле при ходу сасвим затворен и ништа се не отвара. За шињел позади свакад: пунта се фалта и то горе 6 см. а доле 10—12 см. У овој фалти свакад се прави (шињ) отвор. На предњи део ваде се 2 сизона — један испод руке, а други на прсима. Овај, на прсима, може да се вади на два места: први иде од ђепа навише до прсију или где се ушивају дугмета и у томе правцу изведе се навише тако где се закопча шињел, да се не види усечак на прсима. Леђа за шињел исто се узима као код блузе: ширину у струку само преко кукова леђа свакад су шири за једну четвртину прсне ширине, а доле су широка леђа за $\frac{1}{4}$ седишта више 2 см. Шлиц за јахање је од струка 10 см. ниже. Шингла долази на само струк. Латице позади од струка на ниже за 20—25 см. у левом делу се прави отвор кроз за сабљу и овај ђеп зове се (сабљђеп) на крајни се међу латице која означавају код оружја. Шињел мора да се унеглају велика прса и зато да кад се преклопи да направи бору.

1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	55	57	59	61	63	65	67	69	71	73	75	77	79	81	83	85	87	89	91	93	95	97	99	101	103	105	107	109	111	113	115	117	119	121	123	125	127	129	131	133	135	137	139	141	143	145	147	149	151	153	155	157	159	161	163	165	167	169	171	173	175	177	179	181	183	185	187	189	191	193	195	197	199	201	203	205	207	209	211	213	215	217	219	221	223	225	227	229	231	233	235	237	239	241	243	245	247	249	251	253	255	257	259	261	263	265	267	269	271	273	275	277	279	281	283	285	287	289	291	293	295	297	299	301	303	305	307	309	311	313	315	317	319	321	323	325	327	329	331	333	335	337	339	341	343	345	347	349	351	353	355	357	359	361	363	365	367	369	371	373	375	377	379	381	383	385	387	389	391	393	395	397	399	401	403	405	407	409	411	413	415	417	419	421	423	425	427	429	431	433	435	437	439	441	443	445	447	449	451	453	455	457	459	461	463	465	467	469	471	473	475	477	479	481	483	485	487	489	491	493	495	497	499	501	503	505	507	509	511	513	515	517	519	521	523	525	527	529	531	533	535	537	539	541	543	545	547	549	551	553	555	557	559	561	563	565	567	569	571	573	575	577	579	581	583	585	587	589	591	593	595	597	599	601	603	605	607	609	611	613	615	617	619	621	623	625	627	629	631	633	635	637	639	641	643	645	647	649	651	653	655	657	659	661	663	665	667	669	671	673	675	677	679	681	683	685	687	689	691	693	695	697	699	701	703	705	707	709	711	713	715	717	719	721	723	725	727	729	731	733	735	737	739	741	743	745	747	749	751	753	755	757	759	761	763	765	767	769	771	773	775	777	779	781	783	785	787	789	791	793	795	797	799	801	803	805	807	809	811	813	815	817	819	821	823	825	827	829	831	833	835	837	839	841	843	845	847	849	851	853	855	857	859	861	863	865	867	869	871	873	875	877	879	881	883	885	887	889	891	893	895	897	899	901	903	905	907	909	911	913	915	917	919	921	923	925	927	929	931	933	935	937	939	941	943	945	947	949	951	953	955	957	959	961	963	965	967	969	971	973	975	977	979	981	983	985	987	989	991	993	995	997	999	1001	1003	1005	1007	1009	1011	1013	1015	1017	1019	1021	1023	1025	1027	1029	1031	1033	1035	1037	1039	1041	1043	1045	1047	1049	1051	1053	1055	1057	1059	1061	1063	1065	1067	1069	1071	1073	1075	1077	1079	1081	1083	1085	1087	1089	1091	1093	1095	1097	1099	1101	1103	1105	1107	1109	1111	1113	1115	1117	1119	1121	1123	1125	1127	1129	1131	1133	1135	1137	1139	1141	1143	1145	1147	1149	1151	1153	1155	1157	1159	1161	1163	1165	1167	1169	1171	1173	1175	1177	1179	1181	1183	1185	1187	1189	1191	1193	1195	1197	1199	1201	1203	1205	1207	1209	1211	1213	1215	1217	1219	1221	1223	1225	1227	1229	1231	1233	1235	1237	1239	1241	1243	1245	1247	1249	1251	1253	1255	1257	1259	1261	1263	1265	1267	1269	1271	1273	1275	1277	1279	1281	1283	1285	1287	1289	1291	1293	1295	1297	1299	1301	1303	1305	1307	1309	1311	1313	1315	1317	1319	1321	1323	1325	1327	1329	1331	1333	1335	1337	1339	1341	1343	1345	1347	1349	1351	1353	1355	1357	1359	1361	1363	1365	1367	1369	1371	1373	1375	1377	1379	1381	1383	1385	1387	1389	1391	1393	1395	1397	1399	1401	1403	1405	1407	1409	1411	1413	1415	1417	1419	1421	1423	1425	1427	1429	1431	1433	1435	1437	1439	1441	1443	1445	1447	1449	1451	1453	1455	1457	1459	1461	1463	1465	1467	1469	1471	1473	1475	1477	1479	1481	1483	1485	1487	1489	1491	1493	1495	1497	1499	1501	1503	1505	1507	1509	1511	1513	1515	1517	1519	1521	1523	1525	1527	1529	1531	1533	1535	1537	1539	1541	1543	1545	1547	1549	1551	1553	1555	1557	1559	1561	1563	1565	1567	1569	1571	1573	1575	1577	1579	1581	1583	1585	1587	1589	1591	1593	1595	1597	1599	1601	1603	1605	1607	1609	1611	1613	1615	1617	1619	1621	1623	1625	1627	1629	1631	1633	1635	1637	1639	1641	1643	1645	1647	1649	1651	1653	1655	1657	1659	1661	1663	1665	1667	1669	1671	1673	1675	1677	1679	1681	1683	1685	1687	1689	1691	1693	1695	1697	1699	1701	1703	1705	1707	1709	1711	1713	1715	1717	1719	1721	1723	1725	1727	1729	1731	1733	1735	1737	1739	1741	1743	1745	1747	1749	1751	1753	1755	1757	1759	1761	1763	1765	1767	1769	1771	1773	1775	1777	1779	1781	1783	1785	1787	1789	1791	1793	1795	1797	1799	1801	1803	1805	1807	1809	1811	1813	1815	1817	1819	1821	1823	1825	1827	1829	1831	1833	1835	1837	1839	1841	1843	1845	1847	1849	1851	1853	1855	1857	1859	1861	1863	1865	1867	1869	1871	1873	1875	1877	1879	1881	1883	1885	1887	1889	1891	1893	1895	1897	1899	1901	1903	1905	1907	1909	1911	1913	1915	1917	1919	1921	1923	1925	1927	1929	1931	1933	1935	1937	1939	1941	1943	1945	1947	1949	1951	1953	1955	1957	1959	1961	1963	1965	1967	1969	1971	1973	1975	1977	1979	1981	1983	1985	1987	1989	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2025	2027	2029	2031	2033	2035	2037	2039	2041	2043	2045	2047	2049	2051	2053	2055	2057	2059	2061	2063	2065	2067	2069	2071	2073	2075	2077	2079	2081	2083	2085	2087	2089	2091	2093	2095	2097	2099	2101	2103	2105	2107	2109	2111	2113	2115	2117	2119	2121	2123	2125	2127	2129	2131	2133	2135	2137	2139	2141	2143	2145	2147	2149	2151	2153	2155	2157	2159	2161	2163	2165	2167	2169	2171	2173	2175	2177	2179	2181	2183	2185	2187	2189	2191	2193	2195	2197	2199	2201	2203	2205	2207	2209	2211	2213	2215	2217	2219	2221	2223	2225	2227	2229	2231	2233	2235	2237	2239	2241	2243	2245	2247	2249	2251	2253	2255	2257	2259	2261	2263	2265	2267	2269	2271	2273	2275	2277	2279	2281	2283	2285	2287	2289	2291	2293	2295	2297	2299	2301	2303	2305	2307	2309	2311	2313	2315	2317	2319	2321	2323	2325	2327	2329	2331	2333	2335	2337	2339	2341	2343	2345	2347	2349	2351	2353	2355	2357	2359	2361	2363	2365	2367	2369	2371	2373	2375	2377	2379	2381	2383	2385	2387	2389	2391	2393	2395	2397	2399	2401	2403	2405	2407	2409	2411	2413	2415	2417	2419	2421	2423	2425	2427	2429	2431	2433	2435	2437	2439	2441	2443	2445	2447	2449	2451	2453	2455	2457	2459	2461	2463	2465	2467	2469	2471	2473	2475	2477	2479	2481	2483	2485	2487	2489	2491	2493	2495	2497	2499	2501	2503	2505	2507	2509	2511	2513	2515	2517	2519	2521	2523	2525	2527	2529	2531	2533	2535	2537	2539	2541	2543	2545	2547	2549	2551	2553	2555	2557	2559	2561	2563	2565	2567	2569	2571	2573	2575	2577	2579	2581	2583	2585	2587	2589	2591	2593	2595	2597	2599	2601	2603	2605	2607	2609	2611	2613	2615	2617	2619	2621	2623	2625	2627	2629	2631	2633	2635	2637	2639	2641	2643	2645	2647	2649	2651	2653	2655	2657	2659	2661	2663	2665	2667	2669	2671	2673	2675	2677	2679	2681	2683	2685	2687	2689	2691	2693	2695	2697	2699	2701	2703	2705	2707	2709	2711	2713	2715	2717	2719	2721	2723	2725	2727	2729	2731	2733	2735	2737	2739	2741	2743	2745	2747	2749	2751	2753	2755	2757	2759	2761	2763	2765	2767	2769	2771	2773	2775	2777	2779	2781	2783	2785	2787	2789	2791	2793	2795	2797	2799	2801	2803	2805	2807	2809	2811	2813	2815	2817	2819	2821	2823	2825	2827	2829	2831	2833	2835	2837	2839	2841	2843	2845	2847	2849	2851	2853	2855	2857	2859	2861
---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

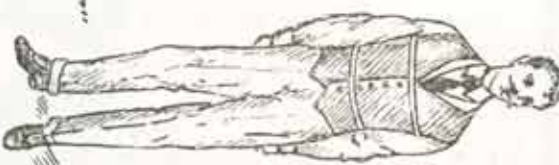
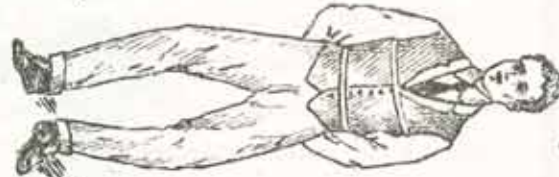
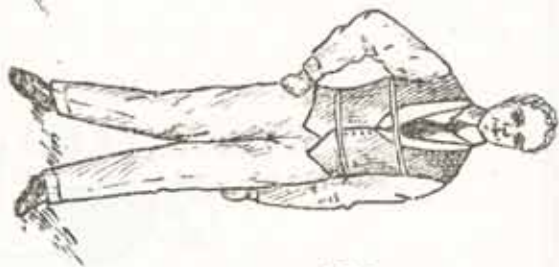
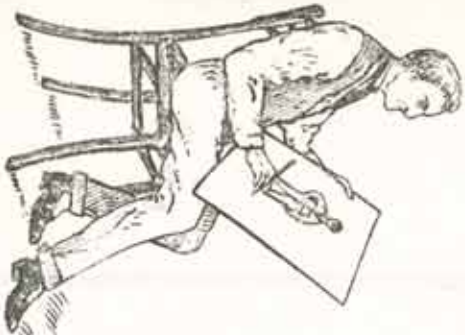
ТРОУГЛИ ЛЕЊИР ЗА ОВАЈ СИСТЕМ.

Овај лењир троугли требамо свакад имати за цртање основе кроја по овој систему, који је израђен са бројевима т. ј. поделама. За овај систем и то: за проналазак тач. О, тач. мало А, и за тач. $\frac{1}{4}$ прсне ширине, значи кад нацртамо прав угао и пустимо ширину преко најиспупченијег дела груди метемо да угао од лењира дође код тачке А. т. ј. код ширине прса најиспупченијег дела груди, и онда ми бележимо све потребне ширине под истом величином, као што су преко најиспупченијег дела груди означене истим бројем на лењиру, на пр. 46 см. има ова основа кроја, исти број бележимо 46 см. за тачку О исто бележимо, 46 см. за тач. $\frac{1}{4}$, одакле пуштамо га изрез око руке и тачку бележимо са 46 см. за ширину леђа и изрез око руке, и сад подигнемо ове линије у дужини и тачку у висини и овим добијемо поделу ширине предњег дела и леђа, за правилно развијену особу, само имамо да додамо тачку И. Овај лењир требамо свакад имати јер нам олакшава рад и урадићемо основу кроја свакад много брже, сигурније, лакше и тачније помоћу њега.

Шта треба кројачи да знају и да одма виде, да сви људи нису прави.

Криве ноге (раздво-
јене доле)

Криве ноге (раздво-
јене у колена)
Крива страна.
Крива нога доле.

Погнуте праве
ноге. Затурен са кривом
ногом.

Погнуте с лева а
и увученог трбуха.
небањен задњи
део седиште.

Погнуте без пресије
доњи део ноге зату-
рене напред од коде-
на до трбуха.

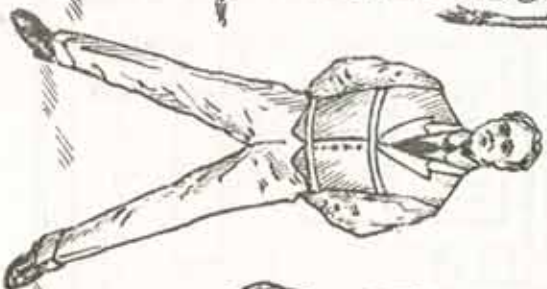
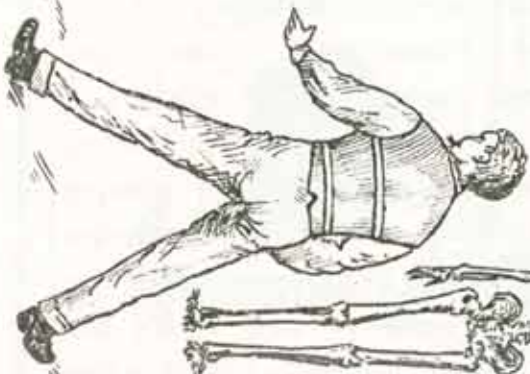
101

Човечије тело споља видимо тако, како су разви-
јени његови делови, а они се развијају према чо-
вечијем осећању и карактеру слободно, и навика
свакодневног држања највише утиче на ноге.

Правилно развијање добија се од држања и гимна-
стике. Кад се ради сваког дана гимнастика — људ-
ски мишићи развијају се правилно као и кости и с
тим се добије правилно развијено тело.

Преглед.

Кројач мора да непре-
станно посматра људе и
да њихово развијање те-
ла може одмах да при-
метити сваку неправилност
тела.

Мали висок трбух.
Нога крива.

Погнут напред.
Нога крива.

Развијене ноге и
погнут напред.

Ноге раздвојене;
затурен позад.

Трбушат без пресије.
Трбушат са пр-
есије и ноге од-
мојене од дебелине.

Дебели и пог-
нут напред.
и преседнаст у
развијене ноге
затурен напред.
затурен напред.
затурен напред.

Мишићи су активни органи у човека, они сви заједно представљају месо. Они се грче и пружају под утицајем живота или нерава, који се у мишићима гранају. Мишићи се састоје из појединих меснатих снопова, од којих је сваки омотан беличастом опном; на крајевима мишић прелази у жиле, помоћу којих се он утврђује за кости. Како мишићи имају да извршују велике радње и услед тога све сокове своје брзо троше, с тога у њима има много лимфних и крвних судова, који употребљене сокове износе и нове у замену доносе. Већина су мишића вретенаста облика, други су опет пљошти, као и они на грудима, трбуху и леђима. Они су обично поређани у слојевима једно изнад друго. Изнесен је један део њихов на углед.

МИШИЋИ ГЛАВЕ.

Мишићи лица служе двојаком циљу: 1.) да изводе тако зване мимичне изразе лица т.ј. смејање, плакање, љутњу, радовање итд., 2) да крећу уста, очне капке, носдрве итд. Мишићи главе крећу кожу, која је обрасла косом. Знатнији су ови: чеони мишић (III. 2), који сабира кожу на челу у боре, слепоочни који спуштено вилицу подиже, затварач очних капака, подизач горње усне и усненог угла, затезач доње усне итд. Међу мишићима у врату најважнији је сагибач главе, чији назив казује његову радњу, осим тога. креће он, кад ради само с једне стране, лице на супротну страну. Овде се види кукуличави мишић, који креће лопатицу. Грудни мишићи поређани су у 3 слоја један над другим. На слици видимо велики грудни мишић, који покрива целу предњу грудну површину, а протеже се до ремењаче, за коју се припиње; овај мишић има изглед троугласт и врши примицање руке ка телу. Из другог слоја видимо мали грудни мишић који вуче раме на ниже и подиже ребра, даље велики тестераст мишић који полази са 8 до 9 зупчастих врхова (отуда му и име) са горњих 8 до 9 ребара и утврђује се за унутрашњи обод лопатнице; овај мишић креће лопатицу унапред и притискује је за грудни кош. Трећи слој састоји се из танких спољашњих и унутрашњих међуребарних мишића, који испуњују простора између ребара; спољашњи међуребарни мишићи заузимају кос положај у поле и на ниже, унутрашњи пак косо у назад и на ниже; обе групе ових мишића врше одмицање ребара кад се дише.

РАМЕНСКИ МИШИЋИ

Међу овима најзнатнији је делтоидни мишић, који се утврђује за рамењачу и ову подиже, као што се на самом себи лако осетити може.

МИШИЋИ ГОРЊИХ УДОВА.

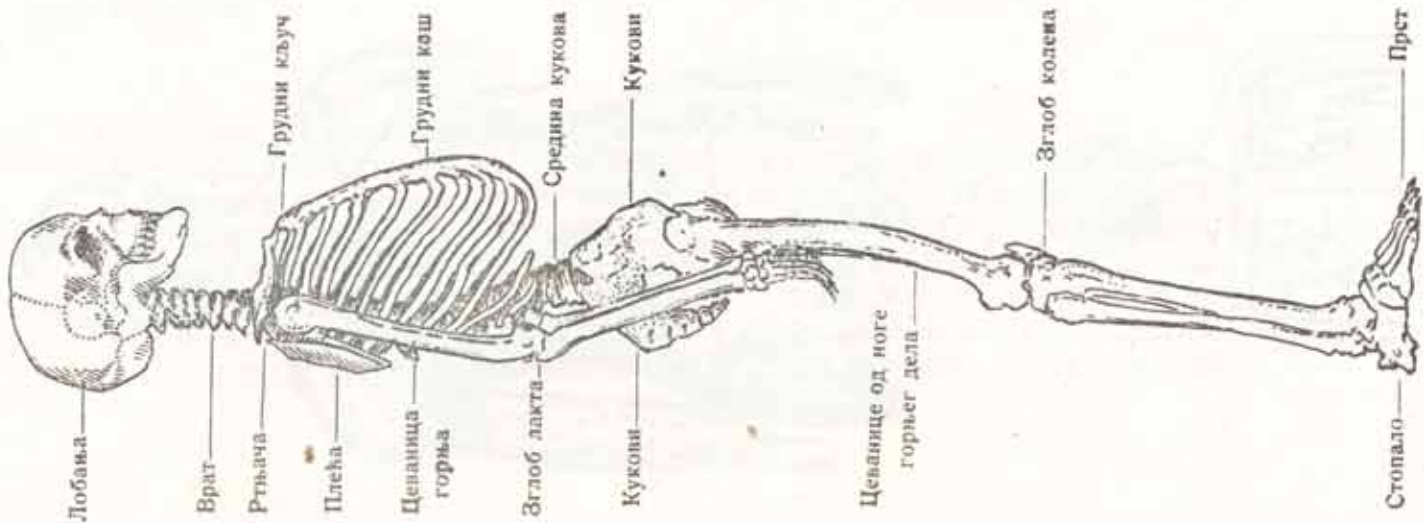
На предњем делу мишке полази од лопатнице са две жилаве главе двоглавни мишићни мишић и утврђује се за жбицу у лакту. Он је најјачи прегибач лакта у лакатном зглобу; од његове снаге зависи и јачина мишице. Лакат прегiba још и унутрашњи мишићни мишић.

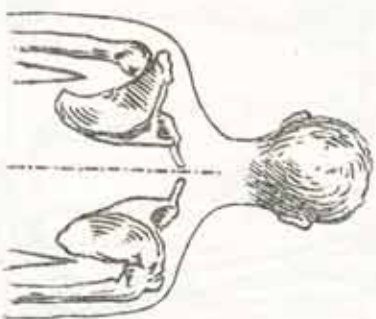
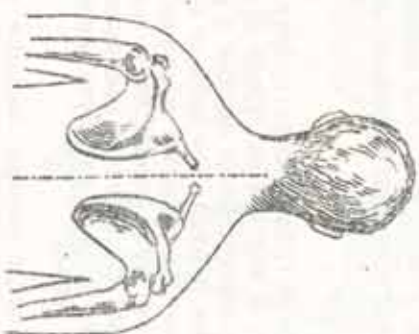
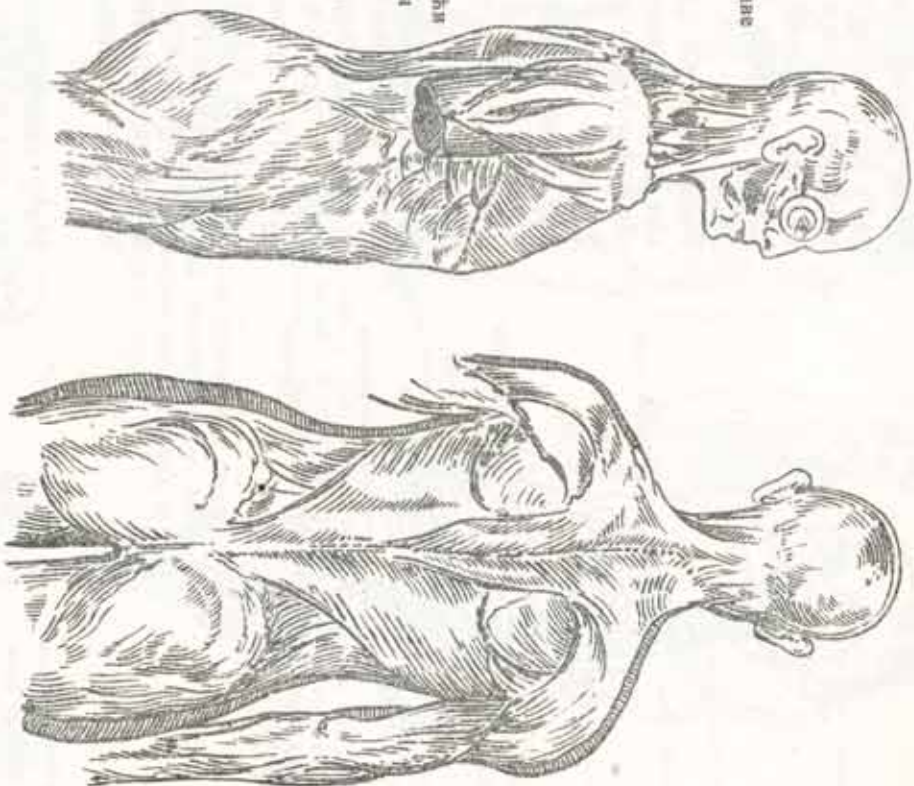
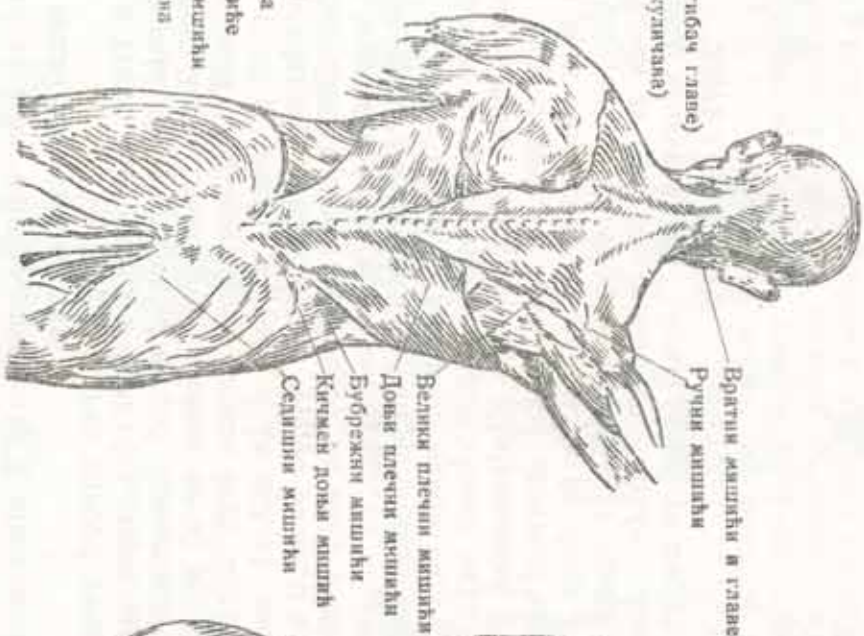
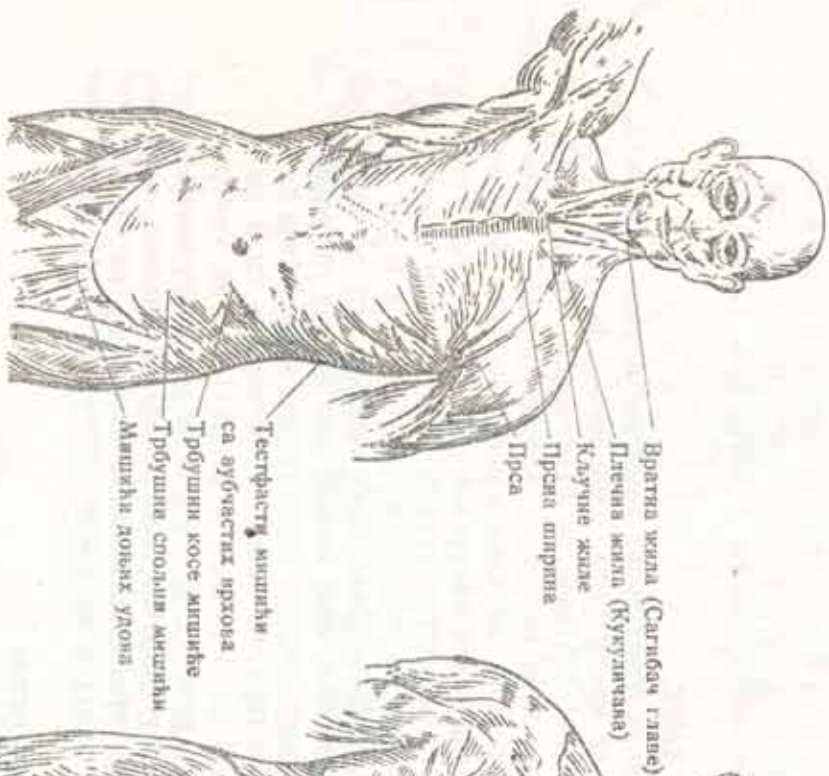
ТРБУШНИ МИШИЋИ.

Ови мишићи граде стране трбуху и они су сви дугачки и широки. Дугачки мишићи налазе се у предњем делу, а широки са стране и позади. Од дугачких мишића видимо попреко пресечени прави трбушни мишић. Он је омотан у јаку влакнасту кожу, којој задњи део показује а завршује се полумесечастим ободом, као што се и на сл. види; његов предњи део с 3 жилаве попречне пруге показује сл. Широки су мишићи: спољашњи коси трбушни мишић који се са својим горњим влакнастим деловима увлачи међу доње делове великог тестерастог мишића. Под њим је унутрашњи коси мишић, који је на слици спољашњим заклоњен. На послетку, попречни трбушни мишић који с пређашњим прелази у неколико у горе поменути жилави део правог трбушног мишића.

МИШИЋИ ДОЊИХ УДОВА.

На сл. представљени мишићи нешто за кретање унутра, нешто за опружање гњата. Мишићи опружачи припињу се заједно за чашницу јаким жилама. Други слој мишића служи за примицање буга једно према другом. Овде видимо предњи голенички мишић који ногу прегiba, даље дугачки опружач великога прста дугачки заједнички опружач прстију дугачки и кратки лишњачки мишић.

Мишићи су активни органи у човека, они сви заједно представљају месо. Они се грче и пружају под утицајем живота или нерава. Велика су мишићи вретенаста облика, други су пловити, као на грудима, трбуху и леђима. Они су обично поређани у слојевима једна изнад другог. Мишићи главе служе двојаким циљу, да изводе тако зване мишићне изразе лица и т.ј. смејане, плакање, лутњу и радовање.

Међу мишићима главни су: сатисбач главе, кукуличани мишићи, који крче допацицу. Грудни мишићи поређани су у 3 слоја и то: велики грудни мишић, мали грудни мишић и тестасту мишић, као и спољних међуребарних и унутрашњих мишића, који врши одмицање ребара, кад се дише.

Наука о познавању тела.

Кад учимо кројити по овој систему, потребно нам је да познајемо науку о познавању тела (анатомију).

Слика ова у књизи састављена је од неједнаких тела, а то значи да нам наука о познавању тела показује како ни једно тело није као друго; и да постоји нека разлика између једног и другог. Слика ова показује већу разлику неједнакости тела, која се може нацртати, пошто је немогуће све појединости описати.

Зато нам је потребно обраћати пажњу на сваку особу без разлике, коју видимо те да навикнемо своје око, да лако оцени разлику између једног и другог тела. Кад узимамо меру да би могли брзо оценити какво је развијено дотично тело, (али за бољу и тачнију сигурност) кројач треба да опипа сваки део особе, по леђима по рамену око врата, око руке, и преко прсију те да сазнамо, како су прса развијена, дали напред према себи, или развучено са стране до руке, или се пак спуштају на ниже.

Хаљина само онда добро стоји кад лепо пада, и прилеже на раменима на леђима око врта, преко прсију, у струку и око кукова. Да би могли скројити тачно хаљину, за ма какво развијено тело, потребно нам је дакле познавати науку о телу.

Она нас учи да постоје тела права, погнута, затурена или са каквим другим манама. Данас када обратимо пажњу видећемо једну велику већину са погнутим телом, а мањи број затурених, а прувилно развијених најмањи је број. Зато нетреба да заборавимо, да је најглавнија наша дужност, да наш будући нараштај учимо да се држи и седи право, а рамена и руке држи затурено, и да испрси груди.

У Енглеској, Француској и Немачкој, деца од пет година почну носити мале утегаче у вези са панталонама нарочито направљено за право држање. Код нас се то не ради, јер би се из предрасуде сматрало као некакво претеривање, које је „недостойно за човека“. Али бар да родитељи и учитељи и иначе обрате пажњу на васпитање те да упућују децу од малена на право држање у ходу, седењу и игри, но ни то се не чини. Деца се остављају сама себи, то је и нама данас најтеже да се за ова неправилно развијена тела, скројимо тачну и сигурну основу кроја.

Да ове разлике у правилности тела чине велику тешкоћу у учењу тачног и сигурног кројења, видећемо одмах, при првом раду ове основе. Када скројимо за правилно развијено тело, основа је кроја тачна и добра, а када кројимо за неправилно развијену, онда ћемо видети какве нам све тешкоће задају ове неједнакости тела, и какве се разлике стварају између једног и другог кроја. Ово нас гони на стално учење познавање тела, као и на уверење да несмемо никад рећи, како знамо тачно и сигурно кројити за оно тело, које нисмо тачно упознали, а на коме неможемо чак ни пробати.

Да би смо били сигурни потребно нам је, поред овог познавања тела, да имамо скројено платно по мери правилно развијене особе, и тек када обучено ово платно на ма које тело исте ширине око прсију, ми одма видимо разлику преко леђа око прса, у струку и преко кукова, и тек онада можемо сигурно и тачно кројити пошто смо на овај начин стекли тачно уверење о развију овога тела а за кројити платна имамо све мере нормалне.

Ово је мера за израду (конфекције) готово одело:

18,36,68,40,16,16,45,68	$\frac{21}{16}$	40 ½, 44, 18, 30, 46, 64, 37, 45	30, 60,	54, 95, 69, 30, 25, 19,
20, 39, 70, 42, 17 ½, 17, 45 ½, 69	10 ½	44 ½, 47, 19, 32, 49, 68, 39, 47	31, 61,	55, 96, 70, 31, 24, 19,
22, 42, 71, 44, 18, 17 ½, 46, 72,	11	47, 51, 20, 34, 50, 70, 41, 49	32, 63,	56, 97, 71, 32, 25, 20,
23, 44, 72, 46, 18 ½, 18, 47, 74,	11 ½	49, 52, 21, 35, 53, 74, 42, 51	34, 64,	57, 98, 72, 33, 25, 20,
24, 45, 78, 48, 19, 18 ½, 48, 76,	12	51, 55, 21 ½, 37, 55 ½, 77, 44, 53	35, 65,	58, 99, 73, 34, 26, 20,
25, 46, 74, 50, 20 ½, 19 ½, 49, 78	12 ½	52 ½, 56, 21, 37 ½, 56, 77 ½, 46, 55	36, 66,	59, 100, 74, 35, 27, 20
25 ½, 47, 75, 52, 21, 101, 50, 80	13	54, 57, 21 ½, 37, 56 ½, 79, 48, 56	36, 67,	60, 101, 75, 36, 27, 21

1

Прво: узмемо меру од средине врата (ртњаче) преко рамена, између груди и руке до струка, а на самој средини испод пазуха тачно до струка.

Друго: узимамо на исти начин меру од средине врата (ртњаче) само позади иза руке до струка, а на средини испод пазуха до места докле је и прва мера узета.

Када имамо тачну узету ову меру, она нам већ показује како је тело развијено, и даје нам тачну дужину преко рамена и леђа да нам не висе хаљине, или да се капут не отвара напред.

2

Прво и главно, потребно нам је платно, које обучемо на особи да га опробамо и да видимо тачну разлику на свакој страни. Тада смо при кројењу сигурни да можемо тачан крој извести — нацртати, пошто знамо тачно како је развијено дотично тело. Сад нам је само потребно, да ставимо тачке за основу кроја, и онда знамо колико може да се мењају ове тачке по мери правилно развијеног тела, када их пренесемо на основу кроја за неправилно развијеног. Јер ове основе кроја нецртаног у књизи израђене су само за правилно развијено тело. А доцније кад се оне добро науче, онда ће у току праксе, само по себи да дође, како се за неправилна тела кроји и ради.

Кројити за неправилно развијено тело није тешко, када се зна тачно ова основа, која је савремена и створена за правилно развијена тела, јер се велике разлике не дешавају при кројењу. За неправилно развијено тело, још се помажемо помоћу упеглавања, извлачења — а то је најглавније средство за израђивање, јер кад знамо да је тело погнуто мало више, онда само упегламо леђа око руке мало више, а преко средине леђа извучемо да добијемо лук дужине позади, а у струку, на средини леђа упеглавајући, скупимо струк. Са стране шав извлачимо, а прса мање извлачимо пошто су не потребна. Код затуреног тела прса су широка, а леђа су узана, а на средини треба упеглати да су леђа што краћа.

За овакав рад извођења код неправилног тела немогуће је све до ситнице описати; то се постизава само практиком и објашњавањем у школи.

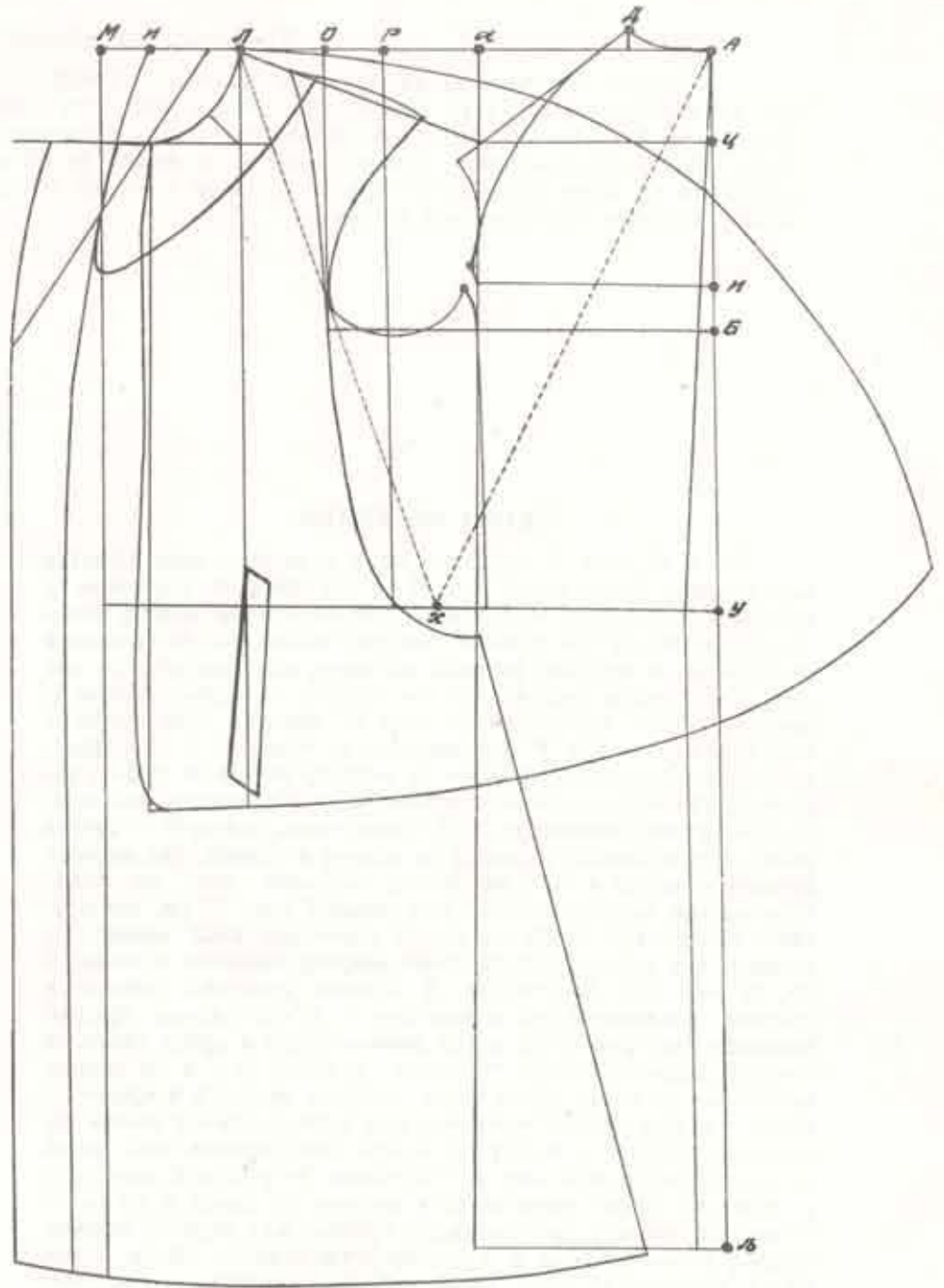

Хавелок.

Нацртамо основу иберцигера и од тач. Д. спушта се округла линија до лин. И. у изрезу око руке тако да нам врло мало одпадне крај од рамена на леђа, и леђа одавде од лин. И. исправимо ширину до струка и то да изађе иза лин. мало а. од струка на ниже до краја да нам буде права линија; кад нацртамо џеп ставимо сантиметар и подижемо га у правцу тач. Л. и од тач. Л. повучемо полукруг до висине струка позади, сад меримо напред дужину испод џепа и преносимо је позади дужу за 12 см. нпр. 63—12-75 см. и обележимо доле дужину, напред пуштамо од изреза око врата где се укрштава са прелом равера пуштамо праву линију на ниже и вежемо је доле са дужином и са полукругом од задњег краја, од струка спуштамо на ниже за 2 см. и од ових 2 см. пење се на више у полукруглој линији до изреза око руке и до тач. Л. отвор за руке. Овим је слика готова.

Мера

24, 48, 105, 48, 20, 19, 49, 79, 32, 59, 53, 24, 40, 61, 84, 45, 52.

Мундир.

Мундир се кроји по основи жакета, само се додаје напред за преклоп доле 12 см. у струку од грудне линије, а горе колико буде тражила мера прсна. То је обично пола прсне ширине. Овај се преклоп као и на шињелу задржава и упеглује да се добију прса. Шос за мундир кроји се као код герока шос само што је према потреби краћи и пушта се свега дужина од струка 25-35 см. најдуже 40 см. по пропису, само код мундира леђа су одсечена у струку због драгона, који долази позади.

Капуљача.

Капуљача на модеран начин кроји се врло лако, кад се исече колика се хоће дужина и напред предњи део исече се од грудне линије до рамена и отвори се раме од предњег и задњег дела да се добије форма усечка за раме и онда се подавије од средине леђа да се добије шпиц до ширине рамена и кад се усече дупло-добије се капуљача.

Предња и задња ногавице за модерне американ панталоне.

Предња ногавица:

Предња ногавица за американске панталоне израђује се обично као свака основа овог кроја по мери тачно узетој, а то главно да ногавице доле буду узане, а горе преко бутине што шире. Кад се овака мера има, нацртамо основу за предњу ногавицу и онда расечемо у појасу предње ногавице на 1, 2 или 3 места — колико желимо да имамо фалте и онда раширимо ове усечке с тим што одузмемо на шаву код ђепа и горе се ногавица у појасу отворе, и онда кројимо по овој ногавици и задњу ногавицу, као што мам је опис.

Задња ногавица:

Од т. И до т. Л поделимо на 3 дела нпр. овде $21:3=7$ и ову трећину пуштамо од тач. И од ове трећине подигнемо у висени праву линију из правог угла од отвора шлица повучемо унутра, од ове трећине вежемо косом лин. са средином код шлица, и пустимо је мало на више, сад пуштамо до ове лин. $\frac{1}{2}$ седишта која излази из тач. О. за задњу ногавицу, ширину горе у појасу што је овде 27 ипо см. Сад ставимо сантиметар код тач. Р и подигнемо на више до т. Л и повучемо један полукруг до тачке за ширину појаса на задњој ногавици, сад исто метнемо сантиметар на крај корака код шлица и пуштамо нависе до т. Л и повучемо полукруг к линији косој за шав позади (цамзек) на задњој ногавици, сад меримо ширину седишта и то у висини од половине ђепа до половине шлица напред, ширина је предњице овде 25 см. сад ставимо сантиметар на 25 см. где се укрштава коса линија са шлицем и у продужењу пуштамо ширину седишта и више 5 см. за шав нпр. $55+5=60$ см. У колена пуштамо споља од ширине ногавице 3 см. а доле код т. А, од ширине предње ногавице пуштамо 2 см. и сад вежемо једну и другу тачку за ширину задње ногавице са једном правом лин. и од колена подигнемо на више преко тачке ширине седишта и право до тачке у појасу задње ногавице, ако мера у случају неком од седишта пуштена у појасу не излази под правом лин. онда се пушта шире него што је обележена $\frac{1}{4}$ у појасу, ово што је пуштено више одузима се у ширини на сизон и то се обично дешава код јако развијене кукове. Сад меримо ширину предње ногавице, овде је ногавица доле широка 18 см. ових 18 см. метнемо на шаву задње ногавице (надле) и пуштамо целу ширину ногавице и свакад више 3 см. за шав на пример $36+3=39$ см. затим меримо ширину у колена исто као доле, нпр. 26 см. је предња ногавица у колена и ово метнемо на лин. надле и пустимо $27+27=54+3=57$ см. сад вежемо правом лин. са доњом ширином задње ногавице меримо ширину ногавице у бутини и то исто као и доле. Крај од задње ногавице код шлица свакад силази за 3 см. ниже од косе линије у цамзек, сад измеримо у појасу предњу и задњу ногавицу и све што имамо више од 3 см. у појасу, одузимамо их у сизон позади, задњи ђеп бележи се обично. Овим је готова задња ногавица.

МЕРА: 62,102,73,44,52,38,27,19.

